काण्व शाखीय शुक्ल

यजुर्वेद जटा पाठः

द्वितीय दशकः

Sukla

Yajur Veda Jata Patha

Volume - II

(Chapters 11 to 20)

Authors:

Sri. Parasurama Ghanapatigal

&

Sri. K. Suresh

Qualified in: M.Com.,CA, CWA, CS, PGDFTM, DHA - Astrology

Learning: The Veda(s)

[illegible]

[illegible]

and

Yajur Veda Jata Patha

Volume II

[illegible]

Authors

Sri Parasurama Ghanapatigal

&

Sri K Suresh

[illegible]

[illegible]

Publisher:

LATHA

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

काण्व शाखीय शुक्ल

यजुर्वेद जटा पाठ :

द्वितीय दशक :

Sukla

Yajur Veda Jata Patha

Volume II

(Chapters 11 to 20)

Authors

Sri. Parasurama Ghanapatigal

&

Sri.K Suresh

Qualified in: M.Com,CA,CWA,CS,PGDFTM,DHA - Astrology
Learning: The Veda(s)

Publisher:

LATHA

G2- Kings Manor, No.62/35, 4th Trust Cross Street,
Mandavelipakkam, Chennai 600 028.
Phone: 0091-44-24936697
E Mail: suresh@ghanapati.com
Web Site: www.ghanapati.com

This Book is Dedicated to :

Lord Sri Aanandavalli Ambal Sameda
Sri Kailasanadaswami
and
Sri Sri Devi, Sri Bhoo Devi Sameda
Sri Venkatesa Perumal, Varahur &
Sri Guru Parampara

Price INRs. 500/-
US$ 50/-

Humbly requesting you :

* To Recommend this book to others for enhancing their knowledge in Veda Jata Patha.
* To Purchase and Gift to your friends/ relatives on their Auspicious Occasions.
* To show your gesture by purchasing this Book in appreciation of the effort, time and money deployed in preparation.

Printed by: Maduraa Graphic, Chennai - 600 042. ©: 22431730 / 43037730

Sukla

Yajur Veda Jata Patha

Volume II

Index

Visit

www.ghanapati.com

for information
on

Astrology
10 types of matches for marriage
about Vedas
Sample bits of Veda Ghana Patha
and
many more articles on
our Culture and Tradition

About the Author Sri. K Suresh

He is a native of Varahoor Village in Tanjore District. Tamil Nadu, India. Born on 28th February 1966 as the 2nd Son for Late Sri. P Krishnamoorthy Iyer and Smt. K Meenakshi Ammal, and had his schooling in Sir. P S Sivaswamy Iyer Hr Secondary School. Tirukattupalli. Tanjore. He had his B.Com degree from Vivekananda College, Mylapore, Chennai with 1st Class and got University **3rd Rank** from University of Madras for his Post Gradution in Commerce **(M.Com)** through A.M Jain College, Meenambakkam, Chennai. He is an **All India Rank Holder in CA, CWA and CS** from Indias' Premier Institutes like Chartered, Cost & Works, and Company Seceretaries of India. He also received **Post Graduate Diploma in Foreign Trade Management (PGDFTM)** from Indian Institute of Export Management, Calcutta. In addition to this, he also had **Diploma in Hindu Astrology (DHA)** from Kadalangudi Institute of Astrology, Chennai. He gained Business Management Training in INSEAD, The European Institute of Business Administration, Fontainebleau, France and also in US GAAP and SEC reporting at Hongkong by Price Waterhouse, Belgium.

Interest in Vedas:

A) Rig Veda: Learning under Sri. B V Surya Narayana Bhat Ghanapatigal, Mylapore and Sri. Govind Prakash Bhat Ghanapatigal, Bangalore.

B) Krishna Yajur Veda: Learning under Shri. V G Subramanya Ghanapatigal, Mylapore, Chennai.

C) Sukla Yajur Veda: Learning under Shri. Parasurama Ghanapatigal, Ambattur, Chennai.

Other Achievements:

1. Published a research article titled "More Accurate Prediction Using Ashtavarga" in World Famous "The Astrological Magazine" by Dr B V Raman, Bangalore.
2. Published an article on "Export House Status" in "Chartered Accountant" Magazine.
3. Demonstrated a new method of reciting Ghana from more than one Veda shaka simultaneously to highlight the differences of Swara, Word (padam) and place of occurrences on the same text, similar to Jugal Bandhi in Music.
4. Held Senior Management position in Indian and Foreign Companies.
5. Visited various parts in the world.
6. Written and released many books in Veda Ghana Patha from Rig, Krishna Yajur and Sukla Yajur Veda, First time in the world.
7. Recited and released many Audio CDs and DVD in Veda Ghana Patha.

Introduction Note from Sri. K Suresh

It was my unquenched desire to provide *Vikruti Paathaa* for entire *Samhita* in script form to people, who, either did not have opportunity to pursue formal Vedic studies or has not reached *Vikruti Paathaa* during their Vedic studies. This is my maiden attempt to provide entire *Jata Paathaa* for *Sukla Yajur Veda* of *Kaanva Shaakaa*. This *Samhita* has 40 *Adhyaayaas* (Chapters). My wish is to release entire 40 *adhyaayaas* in one time. But considering the age of my Guru Sri Parasurama Ghanapatigal and his wish to see the book release during his life time, we are releasing first 20 *Adhyaayaas* in two volumes (10 Chapters each) presently. This venture has taken about four years to reach this level, since I was doing some analysis on this Veda simultaneously during writing Jata and of course I have to attend to my Professional work.

I would like to write more about this Veda, but for the time being, **I reserve my comments and will publish those in Volume 3 & 4**, once I finish entire Jata Paatha of this Veda.

I have selected this Veda first for writing full *Jata patha* for the obvious reason, that this *Samhita* is not large compared to other Vedas. Further, lots of *padas* (words) are dropped (*Ganaanta* Padas) during *vikruti paatha* as per its *lakshana*.

Now a days, finding a qualified *Ghanapathi* is a very difficult task, since it takes a very long time to undergo the difficult part of their curriculum, like enormous portion in Samhita itself, and different kinds of rules (*Lakshanaa*) for *Vikruti Paathaa* etc. Hence to become *Ghanapathi* in *Veda* would take more years.

As I said in my earlier books, it is my duty to consider all your valuable feed back to improve as much as possible, since my duty is to disseminate the knowledge, which God has given me on this subject.

I hope this book will be a guide to the readers to understand the concept of *Jata* and its *Sandhi*.

This book provides Jata *Paathaa* of entire *Anuvaka* or *Sukta* which are appearing in each *Adhyaaya* in *Sukla Yajur veda* of *Kaanva shaakaa*. I will be much obliged to the readers, for their valuable feed back, in rectifying the book, in case they find any errors. Though utmost care

has been taken during preparation, I sincerely regret for any errors, that might have occurred or appearing in this book, and request the readers not to consider it seriously with their nobility.

Those who are learning with the help of this book could approach the Vedic scholars for correct pronunciation, *maatraa*, *svaraa* etc. It is important to note, learning through *Guru* (teacher) with due respect would be permanent and good to us, as advised by our forefathers.

At this juncture, I would like to express my sincere gratitude to Shri. Parasurama Ghanapatigal, Ambattur, Chennai for his utmost patience, time provided to me, devotion to Veda and sacrificing attitude as an *adyapakar* (teacher), under whom I am learning *Ghana Patha* of *Sukla Yajur Veda.*

I would also like to thank all people who have provided me with their technical, proof reading, typing knowledge without which, it is impossible for me to release these books with full confidence and faith.

There is no need to say, the readers could realize, lot of man-hours and money have been deployed, to bring the book in to this shape. I sincerely solicit your patronage to make this venture a success, which rest with the people like you, who are interested in learning and spearding the Veda. I would also like to thank the publisher of this book for all her effort.

I hope this book will help all people who desire to learn and recite Jata Paathaa of Sukla Yajur Veda.

Good Luck

Chennai – 600 028
Date : 28th August 2013

K Suresh
(Venkatrama Sharma)

अथ द्वितीयदशक :

अथ एकादशोऽध्याय :

ॐ एषते त एष एषते । ते निर्ऋते निर्ऋते ते तेनिर्ऋते । निर्ऋते भागो भागो निर्ऋते निर्ऋते भाग : । निर्ऋत इति नि : = ऋते । भागस्त न्तं भागो भागस्तम् । तञ्जुषस्व जुषस्व तन्त ञ्जुषस्व । जुषस्व स्वाहा स्वाहा जुषस्व जुषस्व स्वाहा । स्वाहा ग्निनेत्रेभ्यो ऽग्निनेत्रेभ्य स्वाहा स्वाहा ग्निनेत्रेभ्य : । अग्निनेत्रेभ्यो देवेभ्यो देवेभ्यो ऽग्निनेत्रेभ्यो ऽग्निनेत्रेभ्यो देवेभ्य : । अग्निनेत्रेभ्य

इत्यग्नि = नेत्रेभ्य : । देवेभ्य : पुरस्सद्भ्य : पुरस्सद्भ्यो देवेभ्यो देवेभ्य : पुरस्सद्भ्य : । पुरस्सद्भ्यो यमनेत्रेभ्यो यमनेत्रेभ्य : पुरस्सद्भ्य : पुरस्सद्भ्यो यमनेत्रेभ्य : । पुरस्सद्भ्य इति पुरस्सत् = भ्य : । यमनेत्रेभ्यो दक्षिणसद्भ्यो दक्षिण सद्भ्यो यमनेत्रेभ्यो यमनेत्रेभ्यो दक्षिणसद्भ्य : । यमनेत्रेभ्य इति यम = नेत्रेभ्य : । दक्षिणसद्भ्यो विश्वदेवनेत्रेभ्यो विश्वदेवनेत्रेभ्यो दक्षिणसद्भ्यो दक्षिण सद्भ्यो विश्वदेवनेत्रेभ्य : । दक्षिण सद्भ्य इति दक्षिण सत् = भ्य : । विश्वदेव नेत्रेभ्य : पश्चात्सद्भ्य : पश्चात्सद्भ्यो विश्व देवनेत्रेभ्यो विश्व देवनेत्रेभ्य : पश्चा

त्सद्ध्र्य : । विश्व देवनेत्रेभ्य इति विश्व देव = नेत्रेभ्य : । पश्चात्सद्ध्र्यो मित्रावरुणनेत्रेभ्यो मित्रावरु णनेत्रेभ्य : पश्चात्सद्ध्र्य : पश्चात्सद्ध्र्यो मित्रावरु णनेत्रेभ्य : । पश्चात्सद्ध्र्य इति पश्चात्सत् = भ्य : । मित्रावरुणनेत्रेभ्यो वा वा मित्रावरु णनेत्रेभ्यो मित्रावरु णनेत्रेभ्यो वा । मित्रावरुणनेत्रेभ्य इति मित्रावरुण = नेत्रेभ्य : । वा मरुन्नेत्रेभ्यो मरुन्नेत्रेभ्यो वा वा मरुन्नेत्रेभ्य : । मरुन्नेत्रेभ्यो वा वा मरुन्नेत्रेभ्यो मरुन्नेत्रेभ्यो वा । मरुन्नेत्रेभ्य इति मरुत् = नेत्रेभ्य : । वोत्तरसद्ध्र्य उत्तरसद्ध्र्यो वा वोत्तरसद्ध्र्य : । उत्तरसद्ध्र्य स्सोम नेत्रेभ्य स्सोमनेत्रेभ्य उत्तर सद्ध्र्य

उत्तर सद्ब्य स्सोमनेत्रेभ्य : । उत्तर सद्ब्य इत्युत्तरसत् = भ्यः : । सोमनेत्रेभ्यो
देवेभ्यो देवेभ्य स्सोमने नेत्रेभ्य स्सोम नेत्रेभ्यो देवेभ्यः : । सोमनेत्रेभ्य इति सोम
= नेत्रेभ्य : । देवेभ्य उपरिसद्भ्य उपरिसद्भ्यो देवेभ्यो देवेभ्य उपरिसद्भ्य : ।
उपरिसद्भ्यो दुवस्वद्भ्यो दुवस्वद्भ्य उपरिसद्भ्य उपरि सद्भ्यो दुवस्वद्भ्य : ।
उपरिसद्भ्य इत्युपरिसत् = भ्यः : । दुवस्वद्भ्य स्स्वाहा स्वाहा दुवस्वद्भ्यो दुवस्वद्भ्य
स्स्वाहा । दुवस्वद्भ्य इति दुवस्वत् = भ्य : । स्वाहा ये ये स्वाहा स्वाहा ये । ये
देवा देवा ये ये देवा : । देवा - अग्निनेत्रा - अग्निनेत्रा देवा देवा - अग्निनेत्रा :।

अग्निनेत्रा : पुरस्सद : पुरस्सदो ऽग्निनेत्रा - अग्निनेत्रा : पुरस्सद : । अग्निनेत्रा इत्यग्नि = नेत्रा : । पुरस्सदो यमनेत्रा यमनेत्रा : पुरस्सद : पुरस्सदो यमनेत्रा :। पुरस्सद इति पुर : = सद : । यमनेत्रा दक्षिणसदो दक्षिणसदो यमनेत्रा यमनेत्रा दक्षिणसद : । यमनेत्रा इति यम = नेत्रा : । दक्षिणसदो विश्वदेवनेत्रा विश्वदेवनेत्रा दक्षिणसदो दक्षिणसदो विश्वदेवनेत्रा : । दक्षिणसद इति दक्षिण = सद : । विश्वदेवनेत्रा : पश्चात्सद : पश्चात्सदो विश्वदेवनेत्रा विश्वदेवनेत्रा : पश्चात्सद : । विश्वदे वनेत्रा इति विश्वदेव = नेत्रा : । पश्चात्सेदो

मित्रावरुणनेत्रा मित्रावरुणनेत्रा : पश्चात्सद : पश्चात्सदो मित्रावरुणनेत्रा : ।
पश्चात्सद इति पश्चात् = सद : । मित्रा वरुणनेत्रा वा वा मित्रावरु णनेत्रा
मित्रावरुण नेत्रा वा । मित्रावरुण नेत्रा इति मित्रावरुण = नेत्रा : । वा मरुन्नेत्रा
मरुन्नेत्रा वा वा मरुन्नेत्रा : । मरुन्नेत्रा वा वा मरुन्नेत्रा मरुन्नेत्रा वा । मरुन्नेत्रा
इति मरुत् = नेत्रा : । वोत्तरसद उत्तरसदो वा वोत्तरसद : । उत्तरसद स्सोमनेत्रा
स्सोमनेत्रा - उत्तरसद उत्तरसद स्सोमनेत्रा : । उत्तरसद इत्युत्तर = सद : ।
सोमनेत्रा - उपरिसद उपरिसद स्सोमनेत्रा स्सोमनेत्रा - उपरिसद : । सोमनेत्रा

इति सोम = नेत्रा : । उपरिसदो दुवस्वन्तो दुवस्वन्त उपरिसद उपरिसदो दुवस्वन्त : । उपरिसद इत्युपरि = सद : । दुवस्वन्त स्तेभ्य स्तेभ्यो दुवस्वन्तो दुवस्वन्त स्तेभ्य : । तेभ्य स्स्वाहा स्वाहा तेभ्य स्तेभ्य स्स्वाहा । स्वाहेतिस्वाहा ।। अग्ने सहस्व सहस्वाग्नेऽग्ने सहस्व । सहस्व पृतना : पृतना स्सहस्व सहस्व पृतना : । पृतना - अभिमाती रभिमाती : पृतना : पृतना - अभिमाती : । अभिमाती रपा पाभिमाती रभिमाती रप । अभिमाती रित्यभि = माती : । अपास्यास्यापा पास्य । अस्येत्यस्य ।। दुष्टरस्तर९ स्तरन्दुस्तरो

दुष्टरस्तरन् । दुस्तर इति दुस्तर ः । तरन्नराती रराती स्तर॑ स्तरन्नराती ः ।
अराती र्वर्चो वर्चोऽराती रराती र्वर्च ः । वर्चो धा धा वर्चो वर्चो धा ः । धा
यज्ञ वाहसि यज्ञ वाहसि धा धा यज्ञ वाहसि । यज्ञ वाह सीति यज्ञ = वाहसि ।।
उपा॑शो वीर्येण वीर्येणो पा॑ शोरुपा॑शो वीर्येण । उपा॑शोरित्युप =
आँशो ः । वीर्येण जुहोमि जुहोमि वीर्येण वीर्येण जुहोमि । जुहोमि हत॑
हतञ्जुहोमि जुहोमि हतम् । हताँ रक्षो रक्षो हत॑ हताँ रक्ष ः । रक्ष स्स्वाहा
स्वाहा रक्षो रक्ष स्स्वाहा । स्वाहा रक्षसा॑ रक्षसा॑ स्वाहा स्वाहा रक्षसाम् ।

रक्षसा न्त्वा त्वा रक्षसा॑ रक्षसा न्त्वा । त्वा वधाय वधाय त्वा त्वा वधाय ।
वधायावधिष्मा वधिष्म वधाय वधायावधिष्म । अवधिष्म रक्षो रक्षोऽवधिष्मा
वधिष्म रक्ष : । रक्षो ऽमुष्या मुष्य रक्षो रक्षो ऽमुष्य । अमुष्य त्वा त्वाऽ मुष्या
मुष्य त्वा । त्वा वधाय वधाय त्वा त्वा वधाय । वधाया मुम मुं वधाय
वधायामुम् । अमु मवधिष्मा वधिष्मा मुम मुमवधिष्म । अवधिष्म जुषाणो
जुषाणो ऽवधिष्मा वधिष्म जुषाण : । जुषाणोऽध्वाऽध्वा जुषाणो जुषाणोऽध्वा।

अध्वा ज्यस्या ज्यस्या ध्वाऽध्वा ज्यस्य । आज्यस्य वेतु वेत्वा ज्यस्या ज्यस्य वेतु।
वेतु स्वाहा स्वाहा वेतु वेतु स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।१।।

अपो देवा देवा - अपोऽपो देवा : । देवा मधुमती मधुमती देवा देवा
मधुमती : । मधुमती रगृभ्ण न्नगृभ्णन् मधुमती मधुमती रगृभ्णन् । मधुमती
रिति मधु = मती : । अगृभ्णन्नूर्जस्वती रूर्जस्वती रगृभ्णन्न गृभ्णन्नूर्जस्वती : ।
ऊर्जस्वती राजस्वौ राजस्व ऊर्जस्वती रूर्जस्वती राजस्व : । राजस्वश्चितांना

श्चितांना राजस्वों राजस्वश्चित्रांना ः । राजस्व इतिं राज = स्वं ः । चितांना इति चितांना ः ।। याभिं र्मित्रावरुंणौ मित्रावरुंणौ याभि र्याभिं र्मित्रावरुंणौ । मित्रावरुंणा - अभ्यभि मित्रावरुंणौ मित्रा वरुंणा - अभि । अभ्यषिंञ्चन्न सिंञ्चन्नभ्यभ्यषिंञ्चन् । असिंञ्चन्याभि र्याभि रसिंञ्चन्न सिंञ्चन्याभिं ः । याभि रिन्द्र मिन्द्रँ याभि र्याभि रिन्द्रंम् । इन्द्र मनंयन्ननंय न्निन्द्र मिन्द्र मनंयन् । अनंयन्नत्य त्यनंयन्ननंयन्नतिं । अत्यरांती ररांती रत्यत्यरांती ः । अरांती रित्य रांती ः ।। वृषंण ऊर्मि रूर्मि वृंष्णो वृषंण ऊर्मि ः । ऊर्मि रंस्यस्यूर्मि रूर्मि रंसि । असि

राष्ट्रदा राष्ट्रदा - अस्यसि राष्ट्रदा ः । राष्ट्रदा राष्ट्रꣳ राष्ट्रꣳ राष्ट्रदा राष्ट्रदा राष्ट्रम् ।
राष्ट्रदा इति राष्ट्र = दा ः । राष्ट्रं मे मे राष्ट्रꣳ राष्ट्रं मे । मे देहि देहि मे मे देहि।
देहि स्वाहा स्वाहा देहि देहि स्वाहा । स्वाहा वृष्णो वृष्ण स्स्वाहा स्वाहा
वृष्ण ः । वृष्ण ऊर्मि रूर्मि र्वृष्णो वृष्ण ऊर्मि ः । ऊर्मि रस्यस्यूर्मि रूर्मि रसि ।
असि राष्ट्रदा राष्ट्रदा - अस्यसि राष्ट्रदा ः । राष्ट्रदा राष्ट्रꣳ राष्ट्रꣳ राष्ट्रदा राष्ट्रदा
राष्ट्रम् । राष्ट्रदा इति राष्ट्र = दा ः । राष्ट्र ममुष्मा - अमुष्मै राष्ट्रꣳ राष्ट्र ममुष्मै।
अमुष्मै देहि देह्यमुष्मा - अमुष्मै देहि । देहि वृषसेनो वृषसेनो देहि देहि

वृषसेन ः । वृषसेनो ऽर्थेतो ऽर्थेतो वृषसेनो वृषसेनोऽर्थेत ः । वृषसेन इति वृष

= सेन ः । अर्थेत ओजस्वती रोजस्वती रर्थेतो ऽर्थेत ओजस्वती ः । अर्थेत

इत्यर्थ = इत ः । ओजस्वती राप आप ओजस्वती रोजस्वती राप ः । आप ः

परिवा हिणी ः परिवाहिनी राप आप ः परिवाहिनी ः । परिवाहिणी रपा मपां

परिवा हिनी ः परिवाहिणी रपाम् । परिवाहिनी रिति परि = वाहिनी ः । अपां

पति ः पति रपा मपां पति ः । पति रपा मपां पति ः पति रपाम् । अपाङ्गर्भो

गर्भो ऽपा मपाङ्गर्भ ः । गर्भ स्सूर्य वर्चस स्सूर्यवर्चसो गर्भो गर्भ स्सूर्यवर्चस ः ।

सूर्यवर्चस स्सूर्यत्वच स्सूर्यत्वच स्सूर्यवर्चस स्सूर्यवर्चस स्सूर्यत्वच ः । सूर्यवर्चस इति सूर्य = वर्चस ः । सूर्यत्वचो व्रजक्षितो व्रजक्षित स्सूर्यत्वच स्सूर्यत्वचो व्रजक्षित ः। सूर्यत्वच इति सूर्य = त्वच ः । व्रजक्षितो वाशा वाशा व्रजक्षितो व्रजक्षितो वाशा ः । व्रजक्षित इति व्रज = क्षित ः । वाशा मान्दा मान्दा वाशा वाशा मान्दा ः । मान्दा श्शक्करी श्शक्करी र्मान्दा मान्दा श्शक्करी ः । शक्करी र्जनभृतो जनभृत श्शक्करी श्शक्करी र्जनभृत ः । जनभृतो विश्वभृतो विश्वभृतो जनभृतो जनभृतो विश्वभृत ः । जनभृत इति जन = भृत ः । विश्वभृत श्शैष्ठा श्शैष्ठा

विश्व भृतो विश्वभृत श्शैष्ठा : । विश्व भृत इति विश्व = भृत : । शैष्ठा - आप
आप श्शैष्ठा श्शैष्ठा - आप : । आप स्स्वाराज्ञी स्स्वराज्ञी राप आप
स्स्वाराज्ञी : । स्वाराज्ञी स्थ स्थ स्वराज्ञी स्स्वाराज्ञी स्थ । स्वराज्ञी रिति स्व =
राज्ञी : । स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रदा स्थ स्थ राष्ट्रदा : । राष्ट्रदा राष्ट्र॰ राष्ट्र॰ राष्ट्रदा
राष्ट्रदा राष्ट्रम् । राष्ट्रदा इति राष्ट्र = दा : । राष्ट्र ममुष्मा - अमुष्मै राष्ट्र॰ राष्ट्र
ममुष्मै । अमुष्मै दत्त दत्तामुष्मा - अमुष्मै दत्त । दत्त स॰ सन्दत्त दत्त सम् । सं
मधुमती र्मधुमती स्स॰ सं मधुमती : । मधुमती र्मधुमतीभि र्मधुमतीभि र्मधुमती

मधुमती र्मधुमतीभि : । मधुमती रिति मधु = मती : । मधुमतीभि : पृच्यन्तां पृच्यन्तां मधुमतीभि र्मधुमतीभि : पृच्यन्ताम् । मधुमतीभि रिति मधु = मतीभि : । पृच्यन्तां महि महि पृच्यन्तां पृच्यन्तां महि । महि क्षत्रङ् क्षत्रं महि महि क्षत्रम् । क्षत्रङ् क्षत्रियाय क्षत्रियाय क्षत्रङ् क्षत्रङ् क्षत्रियाय । क्षत्रियाय वन्वाना वन्वाना : क्षत्रियाय क्षत्रियाय वन्वाना : । वन्वाना - अनाधृष्टा - अनाधृष्टा वन्वाना वन्वाना - अनाधृष्टा : । अनाधृष्टा स्सीदत सीदता नाधृष्टा - अनाधृष्टा स्सीदत । सीदत सह सह सीदत सीदत सह । सहौ जसौजसा सह

सहौजसा । ओजसा महि मह्यो जसौजसा महि । महि क्षत्रङ् क्षत्रं महि महि क्षत्रम् । क्षत्रङ् क्षत्रियाय क्षत्रियाय क्षत्रङ् क्षत्रङ् क्षत्रियाय । क्षत्रियाय दधती र्दधती : क्षत्रियाय क्षत्रियाय दधती : । दधती रिति दधती : ।।२।।

सविता त्वा त्वा सविता सविता त्वा । त्वा प्रसवानाम् प्रसवाना न्त्वा त्वा प्रसवानाम् । प्रसवानाꣳ सुवताꣳ सुवतां प्रसवानाम् प्रसवानाꣳ सुवताम् । प्रसवाना मिति प्र = सवानाम् । सुवता मग्नि रग्नि स्सुवताꣳ सुवता मग्नि : ।

अग्नि गृहपतीनाङ् गृहपतीना मग्नि रग्नि गृहपतीनाम् । गृहपतीनाꣳ सोम स्सोमो गृहपतीनाङ् गृहपतीनाꣳ सोम : । गृहपतीना मिति गृह = पतीनाम् । सोमो वनस्पतीनाँ वनस्पतीनाꣳ सोम स्सोमो वनस्पतीनाम् । वनस्पतीनां बृहस्पति र्बृहस्पति र्वनस्पतीनाँ वनस्पतीनां बृहस्पति : । बृहस्पति र्वाचे वाचे बृहस्पति र्बृहस्पति र्वाचे । वाच इन्द्र इन्द्रो वाचे वाच इन्द्र : । इन्द्रो ज्यैष्ठ्याय ज्यैष्ठ्याये न्द्र इन्द्रो ज्यैष्ठ्याय । ज्यैष्ठ्याय रुद्रो रुद्रो ज्यैष्ठ्याय ज्यैष्ठ्याय रुद्र : । रुद्र : पशूनां पशूनाꣳ रुद्रो रुद्र : पशूनाम् । पशूनां मित्रो मित्र : पशूनां पशूनां ;

मित्र : । मित्र स्सत्याय सत्याय मित्रो मित्र स्सत्याय । सत्याय वरुणो वरुण

स्सत्याय सत्याय वरुण : । वरुणो धर्मपतीनान् धर्मपतीनाँ वरुणो वरुणो

धर्मपतीनाम् । धर्मपतीना मिम मिमन् धर्मपतीनान् धर्मपतीना मिमम् ।

धर्मपतीना मिति धर्म = पतीनाम् । इमन्देवा देवा - इम मिमन्देवा : । देवा -

असपत्न मसपत्न न्देवा देवा - असपत्नम् । असपत्नाँ सुवध्व९ सुवध्व मसपत्न

मसपत्नाँ सुवध्वम् । सुवध्वं महते महते सुवध्व९ सुवध्वं महते । महते क्षत्राय

क्षत्राय महते महते क्षत्राय । क्षत्राय महते महते क्षत्राय क्षत्राय महते । महते

ज्यैष्ठ्याय ज्यैष्ठ्याय महते महते ज्यैष्ठ्याय । ज्यैष्ठ्या येम मिम ज्ज्यैष्ठ्याय ज्यैष्ठ्या
येमम् । इम ममु ममु मिम मिम ममुम् । अमु ममुष्या मुष्यामु ममु ममुष्य ।
अमुष्य पुत्रं पुत्र ममुष्या मुष्य पुत्रम् । पुत्र ममुष्या - अमुष्या : पुत्रं पुत्र
ममुष्या : । अमुष्या : पुत्रं पुत्र ममुष्या - अमुष्या : पुत्रम् । पुत्र मस्या -
अस्यै पुत्रं पुत्र मस्यै । अस्यै विशे विशेऽस्या - अस्यै विशे । विश एष एष विशे
विश एष : । एष वो व एष एष व : । व : कुरव : कुरवो वो व : कुरव :।
कुरवो राजा राजा कुरव : कुरवो राजा । राजैष एष राजा राजैष : । एष वो व

एष एष वः । वः पञ्चाला ः पञ्चाला वो वः पञ्चाला ः । पञ्चाला राजा

राजा पञ्चाला ः पञ्चाला राजा । राजा सोम स्सोमो राजा राजा सोमः ।

सोमो ऽस्माकं मस्माकꣳ सोम स्सोमो ऽस्माकम् । अस्माकम् ब्राह्मणानाम्

ब्राह्मणानां मस्माकं मस्माकम् ब्राह्मणानाम् । ब्राह्मणानाꣳ राजा राजा

ब्राह्मणानाम् ब्राह्मणानाꣳ राजा । राजेति राजा ।।३।।

सोमस्य त्विषि स्त्विषि स्सोमस्य सोमस्य त्विषिः । त्विषि रस्यसि त्विषि

स्त्विषि रसि । अस्यग्नये ऽग्नये स्यस्यग्नये । अग्नये स्वाहा स्वाहा ऽग्नये ऽग्नये

स्वाहा । स्वाहा सोमाय सोमाय स्वाहा स्वाहा सोमाय । सोमाय सवित्रे सवित्रे
सोमाय सोमाय सवित्रे । सवित्रे सरस्वत्यै सरस्वत्यै सवित्रे सवित्रे सरस्वत्यै ।
सरस्वत्यै पूष्णे पूष्णे सरस्वत्यै सरस्वत्यै पूष्णे । पूष्णे बृहस्पतये बृहस्पतये पूष्णे
पूष्णे बृहस्पतये । बृहस्पतय इन्द्राये न्द्राय बृहस्पतये बृहस्पतय इन्द्राय ।
इन्द्रायाꣳ शायाꣳ शायेन्द्रायेन्द्रायाꣳ शाय । आँ शाय श्लोकाय श्लोकायाꣳ
शायाꣳ शाय श्लोकाय । श्लोकाय घोषाय घोषाय श्लोकाय श्लोकाय घोषाय ।
घोषाय भगाय भगाय घोषाय घोषाय भगाय । भगाया र्यम्णे ऽर्यम्णे भगाय

भगाया र्यम्णे । अर्यम्णे ऽनिभृष्ट मनिभृष्ट मर्यम्णे ऽर्यम्णे ऽनिभृष्टम् । अनिभृष्ट
मस्यस्यनिभृष्ट मनिभृष्ट मसि । अनिभृष्ट मित्यनि = भृष्टम् । असि वाचो वाचो
ऽस्यसि वाच : । वाचो बन्धु र्बन्धु र्वाचो वाचो बन्धु : । बन्धु स्तपोजा
स्तपोजा बन्धु र्बन्धु स्तपोजा : । तपोजा स्सोमस्य सोमस्य तपोजा स्तपोजा
स्सोमस्य । तपोजा इति तप : = जा : । सोमस्य दात्र न्दात्रं९ सोमस्य सोमस्य
दात्रम् । दात्र मस्यसि दात्रन् दात्र मसि । असि स्वाहा स्वाहा ऽस्यसि स्वाहा ।
स्वाहा राजस्वो राजस्व स्वाहा स्वाह राजस्व : । राजस्व इति राज = स्व : ॥

सधमादो द्युम्निनी द्युम्निनी स्सधमाद स्सधमादो द्युम्निनी ः । सधमाद इति सध
= माद ः । द्युम्निनी राप आपो द्युम्निनी द्युम्निनी राप ः । आप एता एता -
आप आप एता ः । एता - अनाधृष्टा - अनाधृष्टा - एता एता - अनाधृष्टा ः।
अनाधृष्टा - अपस्यो ऽपस्योऽनाधृष्टा - अनाधृष्टा - अपस्य ः । अपस्यो वसाना
वसाना - अपस्यो ऽपस्यो वसाना ः । वसाना इति वसाना ः ।। पस्त्यासु चक्रे
चक्रे पस्त्यासु पस्त्यासु चक्रे । चक्रे वरुणो वरुण श्चक्रे चक्रे वरुण ः । वरुण
स्सधस्थꣳ सधस्थँ वरुणो वरुण स्सधस्थम् । सधस्थ मपा मपाꣳ सधस्थꣳ सधस्थ

मपाम् । सधस्थ मिति सध = स्थम् । अपाꣳ शिशु श्शिशु रप मपाꣳ शिशु ः ।
शिशु र्मातृतमासु मातृतमासु शिशु श्शिशु र्मातृतमासु । मातृतमा स्वन्त रन्त
र्मातृतमासु मातृतमा स्वन्त ः । मातृत मास्विति मातृ = तमासु । अन्तरि
त्यन्त ः ।। क्षत्रस्योल्ब मुल्बङ् क्षत्रस्य क्षत्रस्योल्बम् । उल्ब ञ्जरायु जरायूल्ब
मुल्ब ञ्जरायु । जरायु नाभि र्नाभि र्जरायु जरायु नाभि ः । नाभि र्योनि र्योनि
र्नाभि र्नाभि र्योनि ः । योनि रिन्द्रस्ये न्द्रस्य योनि र्योनि रिन्द्रस्य । इन्द्रस्य
वार्त्रघ्नँ वार्त्रघ्न मिन्द्रस्येन्द्रस्य वर्त्रघ्नम् । वार्त्रघ्न मस्यसि वार्त्रघ्नँ वार्त्रघ्न मसि ।

वार्त्रघ्न मिति वार्त्र = घ्नम् । असि त्वया त्वया ऽस्यसि त्वया । त्वया ऽय मय न्त्वया त्वयाऽयम् । अयँ वृत्रँ वृत्र मय मयँ वृत्रम् । वृत्रँ वध्याद् वध्याद् वृत्रँ वृत्रँ वध्यात् । वध्या न्मित्रस्य मित्रस्य वध्याद् वध्या न्मित्रस्य । मित्रस्यास्यसि मित्रस्य मित्रस्यासि । असि वरुणस्य वरुणस्या स्यसि वरुणस्य । वरुणस्या स्यसि वरुणस्य वरुण स्यासि । असि रुजा रुजा ऽस्यसि रुजा । रुजा द्रुबा द्रुबा रुजा रुजा द्रुबा। द्रुबा क्षुपा क्षुपा द्रुबा द्रुबा क्षुपा । क्षुपा पात पात क्षुपा क्षुपा पात । पातैनं मेनं पात पातैनम् । एनं प्राञ्चं प्राञ्च मेन मेनं प्राञ्चम् । प्राञ्चम् प्रत्यञ्चम् प्रत्यञ्चं प्राञ्चं

प्राञ्चम् प्रत्यञ्चम् । प्रत्यञ्चन् तिर्यञ्चन् तिर्यञ्चम् प्रत्यञ्चम् प्रत्यञ्चन् तिर्यञ्चम् ।
तिर्यञ्चन् दिग्भ्यो दिग्भ्य स्तिर्यञ्चन् तिर्यञ्चन् दिग्भ्य : । दिग्भ्य : पात पात
दिग्भ्यो दिग्भ्य : पात । दिग्भ्य इति दिक् = भ्य : । पाताविं रावि : पात
पातावि : । आवि मर्या मर्या - आवि रावि मर्या : । मर्या - आवित्त आवित्तो
मर्या मर्या - आवित्त : । आवित्तो - अग्नि रग्नि रावित्त आवित्तो - अग्नि : ।
आवित्त इत्या = वित्त : । अग्नि गृहपति गृहपति रग्नि रग्नि गृहपति : । गृहपति
रिन्द्र इन्द्रो गृहपति गृहपति रिन्द्र : । गृहपति रिति गृह = पति : । इन्द्रो

वृद्धश्रवा वृद्धश्रवा - इन्द्र इन्द्रो वृद्धश्रवा : । वृद्धश्रवा : पूषा पूषा वृद्धश्रवा
वृद्धश्रवा : पूषा । वृद्धश्रवा इति वृद्ध = श्रवा : । पूषा विश्ववेदा विश्ववेदा :
पूषा पूषा विश्ववेदा : । विश्ववेदा - आवित्ता - आवित्तौ विश्ववेदा विश्ववेदा -
आवित्तौ । विश्ववेदा इति विश्व = वेदा : । आवित्तौ मित्रावरुणौ मित्रावरुणा -
आवित्ता -आवित्तौ मित्रा वरुणौ । आवित्ता इत्या = वित्तौ । मित्रावरुणौ
धृतव्रतौ धृतव्रतौ मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ धृतव्रतौ । धृतव्रता - आवित्ते -
आवित्ते धृतव्रतौ धृतव्रता -आवित्ते । धृतव्रता इति धृत = व्रतौ । आवित्ते

द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - आवित्ते - आवित्ते द्यावापृथिवी । आवित्ते इत्या = वित्ते । द्यावापृथिवी विश्वशम्भू विश्वशम्भू द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी विश्वशम्भू । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । विश्वशम्भू - आवित्ता ऽऽवित्ता विश्वशम्भू विश्वशम्भू - आवित्ता । विश्वशम्भू इति विश्व = शम्भू । आवित्ता ऽदिति रदिति रावित्ता ऽऽवित्ता ऽदिति : । आवित्तेत्या = वित्ता । अदिति रुरुश र्मोरु शर्मा ऽदिति रदिति रुरुशर्मा । उरुशर्मेत्युरु = शर्मा ।।४।।

अवेष्टा दन्दशूका दन्दशूका - अवेष्टा - अवेष्टा दन्दशूका : । अवेष्टा इत्यव = इष्टा : । दन्दशूका : प्राचीम् प्राचीन् दन्दशूका दन्दशूका : प्राचीम् । प्राची मारोह रोहा प्राचीं प्राची मारोह । आरोह । रोह गायत्री गायत्री रोह रोह गायत्री । गायत्री त्वा त्वा गायत्री गायत्री त्वा । त्वा ऽवत्ववतु त्वा त्वा ऽवतु। अवतु रथन्तरं रथन्तर मवत्ववतु रथन्तरम् । रथन्तराँ साम साम रथन्तरं रथन्तराँ साम । रथन्तरमिति रथं = तरम् । साम त्रिवृत् त्रिवृ त्साम साम त्रिवृत् । त्रिवृत् स्तोम स्तोमस् त्रिवृत् त्रिवृत् स्तोम : । त्रिवृदिति त्रि = वृत् ।

स्तोमो वसन्तो वसन्त स्तोम स्स्तोमो वसन्त : । वसन्त ऋतु ऋतु वसन्तो वसन्त ऋतु : । ऋतु ब्रह्म ब्रह्म ऋतु ऋतु ब्रह्म । ब्रह्म द्रविणन् द्रविणं ब्रह्म ब्रह्म द्रविणम् । द्रविणन् दक्षिणान् दक्षिणान् द्रविणन् द्रविणन् दक्षिणाम् । दक्षिणा मारोह रोहा दक्षिणान् दक्षिणा मारोह । आरोह । रोह त्रिष्टप् त्रिस्तुब् रोह रोह त्रिष्टुप् । त्रिष्टुप्त्वा त्वा त्रिस्तुप् त्रिष्टुत्वा । त्रिस्तुबिति त्रि = स्तुप् । त्वा ऽवत्ववतु त्वा त्वा ऽवतु । अवतु बृहद् बृह दवत्ववतु बृहत् । बृह त्साम साम बृहद् बृहत्साम । साम पञ्चदश : पञ्चदश स्साम साम पञ्चदश : । पञ्चदश

स्स्तोम स्स्तोम : पञ्चदश : पञ्चदश स्स्तोम : । पञ्चदश इति पञ्च = दश : ।
स्तोमो ग्रीष्मो ग्रीष्म स्स्तोम स्स्तोमो ग्रीष्म : । ग्रीष्म ऋतु र्ऋतु ग्रींष्मो ग्रीष्म
ऋतु : । ऋतु : क्षत्रङ् क्षत्र मृतु र्ऋतु : क्षत्रम् । क्षत्रन् द्रविणन् द्रविणङ् क्षत्रङ्
क्षत्रन् द्रविणम् । द्रविणं प्रतीचीम् प्रतीचीन् द्रविणन् द्रविणं प्रतीचीम् । प्रतीची
मारोह रोहा प्रतीचीम् प्रतीची मारोह । आरोह । रोह जगती जगती रोह रोह
जगती । जगती त्वा त्वा जगती जगती त्वा । त्वा ऽवत्ववतु त्वा त्वा ऽवतु ।
अवतु वैरूपँ वैरूप मव त्ववतु वैरूपम् । वैरूपाँ साम साम वैरूपँ वैरूपाँ साम ।

साम सप्तदश स्सप्तदश स्साम साम सप्तदश : । सप्तदश स्स्तोम स्स्तोम स्सप्तदश स्सप्तदश स्तोम : । सप्तदश इति सप्त = दश : । स्तोमो वर्षा वर्षा स्तोम स्तोमो वर्षा : । वर्षा ऋतु र्ऋतु र्वर्षा वर्षा ऋतु : । ऋतु र्विड्वि ळृतु र्ऋतु र्विट् । विड् द्रविणन् द्रविणं विड्विड् द्रविणम् । द्रविण मुदीची मुदीचीन् द्रविणन् द्रविण मुदीचीम् । उदीची मारोह रोहोदीची मुदीची मारोह । आरोह । रोहा नुष्टु बनुस्तु ब्रोह रोहा नुष्टुप् । अनुष्टुप् त्वा त्वा ऽनुस्तुब नुष्टुप्त्वा । अनुस्तुबित्यनु = स्तुप् । त्वा ऽवत्ववतु त्वा त्वा ऽवतु । अवतु वैराजँ वैराज मवत्ववतु वैराजम् ।

वैराजाँ साम साम वैराजँ वैराजाँ साम । सामैकवींश एकविꣳश स्साम सामैकवींश : । एकवींश स्तोम स्तोम एकविꣳश एकवींश स्स्तोम : । एकवींश इत्यैक = वींश : । स्तोम श्शरच्छर त्स्तोम स्तोम श्शरत् । शर दृतु ॠतु श्शरच्छर दृतु : । ऋतु : फलं फल मृतु ॠतु : फलम् । फलन् द्रविणन् द्रविणं फलं फलन् द्रविणम् । द्रविण मूर्ध्वा मूर्ध्वान् द्रविणन् द्रविण मूर्ध्वाम् । ऊर्ध्वा मारोह रोहोर्ध्वा मूर्ध्वा मारोह । आरोह । रोह पङ्क्ति : पङ्क्ती - रोह रोह पङ्क्ति : । पङ्क्ति स्त्वा त्वा पङ्क्ति : पङ्क्ति स्त्वा । त्वा ऽवत्ववतु त्वा त्वा

ऽवतु । अवतु शाक्करैवते शाक्करैवते - अवत्ववतु शाक्करैवते । शाक्करैवते
सामनी सामनी शाक्करैवते शाक्करैवते सामनी । शाक्करैवते इति शाक्करैवते ।
सामनी त्रिणवत्रयस्त्रींशौ त्रिनवत्रयस्त्रिं॑शौ सामनी सामनी त्रिणवत्रयस्त्रीं शौ ।
सामनी इति सामनी । त्रिणवत्रयस्त्रीं शौ स्तोमौ स्तोमौ त्रिनवत्रयस्त्रिं॑शौ
त्रिणवत्रयस्त्रींशौ स्तामौ । त्रिनवत्रयस्त्रींशा इति त्रिनवत्रयस्त्रींशौ । स्तोमौ
हेमन्तशिशिरौ हेमन्तशिशिरौ स्तोमौ स्तोमौ हेमन्तशिशिरौ । हेमन्तशिशिरा ऋतू
ऋतू हेमन्तशिशिरौ हेमन्त शिशिरा ऋतू । ऋतू वर्चो वर्च ऋतू ऋतू वर्च ः ।

ऋतू इत्यृतू । वर्चो द्रविणन् द्रविणं वर्चो वर्चो द्रविणम् । द्रविण मिति द्रविणम्।। प्रत्यस्तन् नमुचे र्नमुचे ः प्रत्यस्तं प्रत्यस्तन् नमुचे ः । प्रत्यस्त मिति प्रति = अस्तम् । नमुचे श्शिरश् शिरो नमुचे र्नमुचे श्शिर ः । शिर इति शिर ः । सोमस्य त्विषिस् त्विषि स्सोमस्य सोमस्य त्विषि ः । त्विषि रस्यसि त्विषि स्त्विषि रसि । असि तवेव तवेवा स्यसि तवेव । तवेव मे मे तवेव तवेव मे । तवेवेति तव = इव । मे त्विषि स्त्विषिर्मे मे त्विषि ः । त्विषि र्भूयाद् भूयात् त्विषि स्त्विषि र्भूयात् । भूयादिति भूयात् ।। मृत्यो ः पाहि पाहि मृत्यो र्मृत्यो ः

पाहि । पाह्यो ज ओज : पाहि पाह्योज : । ओज स्सह स्सह ओज ओज
स्सह : । सहो ऽमृत ममृत९ सह स्सहो ऽमृतम् । अमृत मस्यस्य मृत ममृत
मसि । असीत्यसि ।। हिरण्यरूपा - उषस उषसो हिरण्यरूपौ हिरण्यरूपा -
उषस : । हिरण्यरूपा इति हिरण्य = रूपौ । उषसौ विरोके विरोक उषस उषसौ
विरोके । विरोक उभा उभौ विरोके विरोक उभौ । विरोक इतिवि = रोके ।
उभा इन्द्रा इन्द्रा उभा उभा इन्द्रौ । इन्द्रा - उदुदिन्द्रा - इन्द्रा - उत् । उदित
इत उदुदित : । इत स्सूर्य स्सूर्य इत इत स्सूर्य : । सूर्यश्च च सूर्य स्सूर्यश्च ।

चेतिंच ।। आ रोहतꣳ रोहत मा रोहतम् । रोहतँ वरुण वरुण रोहतꣳ रोहतँ वरुण । वरुण मित्र मित्र वरुण वरुण मित्र । मित्र गर्तङ् गर्तम् मित्र मित्र गर्तम्। गर्तन् तत स्ततो गर्तङ् गर्तन् तत ः । तत श्चक्षाथाञ् चक्षाथान् तत स्तत श्चक्षाथाम् । चक्षाथा मदिति मदितिञ् चक्षाथाञ् चक्षाथा मदितिम् । अदितिन् दितिन् दिति मदिति मदितिन् दितिम् । दितिश्च च दितिन् दितिश्च । चेतिंच ।। मित्रो ऽस्यसि मित्रो मित्रो ऽसि । असि वरुणो वरुणो ऽस्यसि वरुण ः । वरुणो ऽस्यसि वरुणो वरुणो ऽसि । असीत्यसि ।।५।।

सोमस्य त्वा त्वा सोमस्य सोमस्य त्वा । त्वा द्युम्नेन द्युम्नेन त्वा त्वा द्युम्नेन ।
द्युम्नेनाभ्यभि द्युम्नेन द्युम्नेनाभि । अभिषिञ्चामि सिञ्चा म्यभ्यभि षिञ्चामि ।
सिञ्चाम्यग्ने रग्ने स्सिंञ्चामि सिञ्चाम्यग्ने ः । अग्ने भ्राजसा भ्राजसाग्ने रग्ने भ्राजसा ।
भ्राजसा सूर्यस्य सूर्यस्य भ्राजसा भ्राजसा सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा वर्चसा सूर्यस्य
सूर्यस्य वर्चसा । वर्चसेन्द्रस्येन्द्रस्य वर्चसा वर्चसेन्द्रस्य । इन्द्र स्येन्द्रियेणे न्द्रियेणे
न्द्रस्येन्द्र स्येन्द्रियेण । इन्द्रियेण मरुताम् मरुता मिन्द्रियेणे न्द्रियेण मरुताम् । मरुता

मोज सौजसा मरुताम् मरुता मोजसा । ओजसा क्षत्राणाङ् क्षत्राणा मोज सौजसा क्षत्राणाम् । क्षत्राणाङ् क्षत्रपति : क्षत्रपति : क्षत्राणाङ् क्षत्राणाङ् क्षत्रपति : । क्षत्रपति रेध्येधि क्षत्रपति : क्षत्रपति रेधि । क्षत्रपति रिति क्षत्र = पति : । एध्यत्यत्ये ध्येध्यति । अति दिद्यून्दिद्यू नत्यति दिद्यून् । दिद्यून्पाहि पाहि दिद्यून्दिद्यून्पाहि । पाहि जानराज्याय जानराज्याय पाहि पाहि जानराज्याय । जानराज्या येति जान = राज्याय ।। प्र पर्वतस्य पर्वतस्य प्र प्र पर्वतस्य । पर्वतस्य वृषभस्य वृषभस्य पर्वतस्य पर्वतस्य वृषभस्य । वृषभस्य पृष्ठात् पृष्ठाद्

वृषभस्य वृषभस्य पृष्ठात् । पृष्ठान्नावो नाव ः पृष्ठात् पृष्ठान्नाव ः । नावश्चरन्ति चरन्ति नावो नाव श्चरन्ति । चरन्ति स्वसिच स्स्वसिच श्चरन्ति चरन्ति स्वसिच ः। स्वसिच इयाना - इयाना स्स्वसिच स्स्वसिच इयाना ः । स्वसिच इति स्व = सिच ः । इयाना इती याना ः ।। ता - आववृत्र न्नववृत्र न्ना ता स्ता - आववृत्रन् । आववृत्रन् । अववृत्र न्नधरा गधरा गववृत्र न्नववृत्रन्न धराक् । अधरा गुद गुदग धरा गधरा गुदक् । उदक्ता स्ता - उद गुदक्ता ः । ता - अहि महि न्तास्ता - अहिम् । अहिम् बुध्न्यम् बुध्न्य महि महिम् बुध्न्यम् । बुध्न्य मन्वनु

बुध्न्यम् बुध्न्य मनु । अनु रीयमाणा रीयमाणा - अन्वनु रीयमाणा ः । रीयमाणा
इति रीयमाणा ः ।। विष्णो र्विक्रमणँ विक्रमणँ विष्णो र्विष्णो र्विक्रमणम् ।
विक्रमणँ विक्रान्तँ विक्रान्तँ विक्रमणँ विक्रमणँ विक्रन्तम् । विक्रमण मिति वि =
क्रमणम् । विक्रान्तङ् क्रान्तङ् क्रान्तँ विक्रान्तँ विक्रान्तङ् क्रान्तम् । विक्रान्त
मिति वि = क्रान्तम् । क्रान्त मस्यसि क्रान्तङ् क्रान्त मसि । असीत्यसि ।।
प्रजापते न न प्रजापते प्रजापते न । प्रजापत इति प्रजा = पते । न त्वत्त्व न्न न
त्वत् । त्व देतान्येतानि त्व त्त्व देतानि । एता न्यन्यो ऽन्य एतान्ये तान्यन्य ः ।

अन्यो विश्वा विश्वा ऽन्यो ऽन्यो विश्वा । विश्वा रूपाणि रूपाणि विश्वा विश्वा रूपाणि । रूपाणि परि परि रूपाणि रूपाणि परि । परि ता ता परि परि ता । ता बभूव बभूव ता ता बभूव । बभूवेति बभूव ।। यत्कामा स्ते ते यत्कामा यत्कामा स्ते । यत्कामा इति यत् = कामा : । ते जुहुमो जुहुम स्ते ते जुहुम : । जुहुम स्तत्तज्जुहुमो जुहुम स्तत् । तन्नो न स्तत्तन्न : । नो - अस्त्वस्तु नो नो - अस्तु । अस्तु वयँ वय मस्त्वस्तु वयम् । वय९ स्याम स्याम वयँ वय९ स्याम । स्याम पतय : पतय स्स्याम स्याम पतय : । पतयो रयीणा९

रयीणां पतय ः पतयो रयीणाम् । रयीणामिति रयीणाम् । रुद्र यद्यद् रुद्र रुद्र यत् । यत्ते ते यद्यत्ते । ते क्रवि क्रवि ते ते क्रवि । क्रवि परं परङ् क्रवि क्रवि परम् । पर न्नाम नाम परं पर न्ना म । नाम तस्मै तस्मै नाम नाम तस्मै । तस्मै हुत९ हुतन् तस्मै तस्मै हुतम् । हुत मस्यसि हुत९ हुत मसि । अस्यमेष्ट ममेष्ट मस्यस्य मेष्टम् । अमेष्ट मस्यस्य मेष्टम मेष्टमसि । अमेष्टमित्यम = इष्टम् । असि स्वाहा स्वाहा ऽस्यसि स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।६।।

इन्द्रस्य वज्रो वज्र इन्द्रस्येन्द्रस्य वज्रः । वज्रो ऽस्यसि वज्रो वज्रो ऽसि । असि मित्रा वरुणयो र्मित्रावरुणयो रस्यसि मित्रावरुणयोः । मित्रावरुणयो स्त्वा त्वा मित्रावरुणयो र्मित्रावरुणयो स्त्वा । त्वा प्रशास्त्रोः प्रशास्त्रो स्त्वा त्वा प्रशास्त्रोः । प्रशास्त्रोः प्रशिषा प्रशिषा प्रशास्त्रोः प्रशास्त्रोः प्रशिषा । प्रशास्त्रो रिति प्र = शास्त्रोः । प्रशिषा युनज्मि युनज्मि प्रशिषा प्रशिषा युनज्मि । प्रशिषेति प्र = शिषा । युनज्म्यव्यथाया - अव्यथायै युनज्मि युनज्म्यव्यथायै । अव्यथायै त्वा त्वा ऽव्यथाया - अव्यथायै त्वा । त्वा स्वधायै स्वधायै त्वा त्वा

स्वधायै । स्वधायै त्वा त्वा स्वधायै स्वधायै त्वा । त्वा ऽरिष्टो ऽरिष्ट स्त्वा त्वा
ऽरिष्ट : । अरिष्ट : फल्गुन : फल्गुनो ऽरिष्टो ऽरिष्ट : फल्गुन : । फल्गुनो
मरुताम् मरुतां फल्गुन : फल्गुनो मरुताम् । मरुताम् प्रसवेन प्रसवेन मरुताम्
मरुताम् प्रसवेन । प्रसवेन जय जय प्रसवेन प्रसवेन जय । प्रसवेनेति प्र =
सवेन । जया पामा पाम जय जया पाम । आपाम मनसा मनसा ऽऽपामा पाम
मनसा । मनसा सꣳ सं मनसा मनसा सम् । समिन्द्रियेणे न्द्रियेण सꣳ
समिन्द्रियेण । इन्द्रियेणेतीन्द्रियेण ।। मा ते ते मा मा ते । त इन्द्रेन्द्र ते त इन्द्र ।

इन्द्र ते त इन्द्रेन्द्र ते । ते वयँ वय न्ते ते वयम् । वयन् तुराषाट् तुराषाड् वयँ वयन् तुराषाट् । तुराषा ळयुक्तासो ऽयुक्तास स्तुराषाट् तुराषा ळयुक्तास : । अयुक्तासो - अब्रह्मता ऽब्रह्मता ऽयुक्तासो ऽयुक्तासो -अब्रह्मता । अब्रह्मता वि व्य ब्रह्मता ऽब्रह्मता वि । वि दसाम दसाम वि वि दसाम । दसामेति दसाम ।। तिष्ठा रथ९ रथन् तिष्ठ तिष्ठा रथम् । रथ मध्यधि रथ९ रथ मधि । अधि यद्य दध्यधि यत् । यद्वज्रहस्त वज्रहस्त यद्यद्वज्रहस्त । वज्रहस्ता ऽऽरश्मी न्रश्मी ना वज्रहस्त वज्रहस्ता ऽऽरश्मीन् । वज्रहस्तेति वज्र = हस्त । आ रश्मीन् ।

रश्मीन्देव देव रश्मी न्रश्मीन्देव । देव युवसे युवसे देव देव युवसे । युवसे स्वश्वान्
त्स्वश्वान्युवसे युवसे स्वश्वान् । स्वश्वा निति सु = अश्वान् ।। अग्नये गृहपतये
गृहपतये ऽग्नये ऽग्नये गृहपतये । गृहपतये स्वाहा स्वाहा गृहपतये गृहपतये
स्वाहा । गृहपतय इति गृह = पतये । स्वाहा सोमाय सोमाय स्वाहा स्वाहा
सोमाय । सोमाय वनस्पतये वनस्पतये सोमाय सोमाय वनस्पतये । वनस्पतय
इन्द्रस्येन्द्रस्य वनस्पतये वनस्पतय इन्द्रस्य । इन्द्रस्ये न्द्रियाये न्द्रियाये न्द्रस्येन्द्रस्ये
न्द्रियाय । इन्द्रियाय मरुताम् मरुता मिन्द्रियाये न्द्रियाय मरुताम् । मरुता मोजस

ओजसे मरुताम् मरुता मोजसे । ओजसे पृथिवि पृथिव्योजस ओजसे पृथिवि । पृथिवि मात र्मात ः पृथिवि पृथिवि मात ः । मात र्मा मा मात र्मात र्मा । मा मा मा मा मा मा । मा हींसी हिंऽसी र्मा मा हींसी ः । हींसी र्मो मो हिंऽसी हींसी र्मो । मो - अह महं मो मो - अहम् । मो इति मो । अह न्त्वा न्त्वा मह मह न्त्वाम् । त्वामिति त्वाम् ।। हांस श्शुचिषच्छुचिसद् धऽसो हांस श्शुचिषत् । शुचिषद्वसु र्वसुश्शुचिसच्छुचि षद्वसु ः । शुचिसदिति शुचि = सत् । वसु रन्तरिक्ष सदन्तरिक्ष सद्वसु र्वसु रन्तरिक्षसत् । अन्तरिक्षसद्धोता होतान्तरिक्ष

सदन्तरिक्ष सद्धोता । अन्तरिक्षसदित्यं न्तरिक्ष = सत् । होता वेदिषद्वेदिसद्धोता
होता वेदिषत् । वेदिषदतिथि रतिथि र्वेदिसद्वेदिषद तिथि : । वेदिसदिति वेदि =
सत् । अतिथि र्दुरोणसद् दुरोणसदतिथि रतिथि र्दुरोणसत् । दुरोणसदिति दुरोण =
सत् ।। नृषद्वरस द्वरसन्नृस न्नृषद्वरसत् । नृसदिति नृ = सत् । वरसदृत सदृत
सद्वरस द्वरस दृतसत् । वरसदिति वर = सत् । ऋतसद्व्योमस द्व्योमस दृतस
दृतस द्व्योमसत् । ऋतसदित्यृत = सत् । व्योमस दब्जा - अब्जा व्योमस
द्व्योमस दब्जा : । व्योमस दिति व्योम = सत् । अब्जा गोजा गोजा - अब्जा

- अब्जा गोजा ः । अब्जा इत्यप् = जा ः । गोजा ऋतजा ऋतजा गोजा गोजा

ऋतजा ः । गोजा इतिगो = जा ः । ऋतजा - अद्रिजा - अद्रिजा ऋतजा

ऋतजा - अद्रिजा ः । ऋतजा इत्यृत = जा ः । अद्रिजा ऋत मृत मद्रिजा -

अद्रिजा ऋतम् । अद्रिजा इत्यद्रि = जा ः । ऋतं बृहद् बृह दृत मृतं बृहत् ।

बृहदिति बृहत् ।। इयंदस्यसीय दियं दसि । अस्यायु रायु रस्यस्यायु ः ।

आयुरस्यस्यायु रायुरसि । अस्यायु रायु रस्यस्यायु ः । आयु में म आयु रायुर्मे ।

मे देहि देहि मे मे देहि । देहि युङ् युङ् देहि देहि युङ् । युङ्ङस्यसि युङ्

युङ्ङसि । असि वर्चो वर्चो ऽस्यसि वर्च ः । वर्चो ऽस्यसि वर्चो वर्चो ऽसि ।
असि वर्चो वर्चो ऽस्यसि वर्च ः । वर्चो मे मे वर्चो वर्चो मे । मे देहि देहि मे मे
देहि । देह्यूर्गूर्देहि देह्यूर्क् । ऊर्गस्यस्यूर्गूर्गसि । अस्यूर्ज मूर्ज मस्यस्यूर्जम् । ऊर्जम्
मयि मय्यूर्ज मूर्जम् मयि । मयि धेहि धेहि मयि मयि धेहि । धेहीन्द्रस्येन्द्रस्य
धेहि धेहीन्द्रस्य । इन्द्रस्य वाँ वामिन्द्र स्येन्द्रस्य वाम् । वां बाहू बाहू वाम्व् वां
बाहू । बाहू वीर्यकृतौ वीर्यकृतौ बाहू बाहू वीर्यकृतौ । बाहू इति बाहू ।

वीर्यकृता - उपावहरा म्युपावहरामि वीर्यकृतौ वीर्यकृता - उपावहरामि ।
वीर्यकृता इति वीर्य = कृतौ । उपावहरा मीत्युप = अवहरामि ।।७।।

स्योना ऽस्यसि स्योना स्योना ऽसि । असि सुषदा सुसदा ऽस्यसि सुषदा ।
सुषदा क्षत्रस्य क्षत्रस्य सुसदा सुषदा क्षत्रस्य । सुसदेति सु = सदा । क्षत्रस्य योनि
र्योनि : क्षत्रस्य क्षत्रस्य योनि : । योनि रस्यसि योनि र्योनि रसि । असि
स्योना१ स्योना मस्यसि स्योनाम् । स्योनामा सीद सीदा स्योना१ स्योनामा

सीद । आ सीद । सीद सुषदां॑ सुसदां॑ सीद सीद सुषदाम् । सुषदाङ् क्षत्रस्य
क्षत्रस्य सुसदां॑ सुषदाङ् क्षत्रस्य । सुसदा मिति सु = सदाम् । क्षत्रस्य योनिँ
य्योनिङ् क्षत्रस्य क्षत्रस्य योनिम् । योनि मासीद सीदा योनिँ य्योनि मासीद । आ
सीद । सीदेति सीद ।। नि षसाद ससाद नि नि षसाद । ससाद धृतव्रतो धृतव्रत
स्ससाद ससाद धृतव्रत : । धृतव्रतो वरुणो वरुणो धृतव्रतो धृतव्रतो वरुण : ।
धृतव्रत इति धृत = व्रत : । वरुण : पस्त्यासु पस्त्यासु वरुणो वरुण :
पस्त्यासु । पस्त्यास्वा पस्त्यासु पस्त्यास्वा । एत्या ।। साम्राज्याय सुक्रतु

स्सुक्रतु स्साम्राँज्याय साम्राँज्याय सुक्रतुँ ः । साम्राँज्यायेति सां = राँज्याय । सुक्रतु रितिँ सु = क्रतुँ ः ।। अभिभूँरस्यस्यभिभू रँभिभू रँसि । अभिभूरित्यँभि = भू ः । अस्ययाँना मयाँना मस्यस्ययाँनाम् । अयाँना मेता - एता - अयाँना मयाँना मेत्ता ः । एता स्तेँ त एता - एतास्तेँ । ते पञ्च पञ्चँ ते ते पञ्चँ । पञ्च दिशो दिश ः पञ्च पञ्च दिशँ ः । दिशँ ः कल्पन्ताङ् कल्पन्तान् दिशो दिशँ ः कल्पन्ताम् । कल्पन्तां ब्रह्मन् ब्रह्मँन् कल्पन्ताङ् कल्पन्तां ब्रह्मँन् । ब्रह्मँ स्त्व न्त्वं ब्रह्मन् ब्रह्मँ स्त्वम् । त्वं ब्रह्मा ब्रह्मा त्व न्त्वं ब्रह्मा । ब्रह्माऽस्यँसि ब्रह्मा

ब्रह्मा ऽसि । असि सविता सविता ऽस्यसि सविता । सविता ऽस्यसि सविता
सविता ऽसि । असि सत्यप्रसव स्सत्यप्रसवो ऽस्यसि सत्यप्रसव ः । सत्यप्रसवो
वरुणो वरुण स्सत्यप्रसव स्सत्यप्रसवो वरुण ः । सत्यप्रसव इति सत्य = प्रसव ः।
वरुण स्सत्यौजा स्सत्यौजा वरुणो वरुण स्सत्यौजा ः । सत्यौजा - इन्द्र इन्द्र
स्सत्यौजा स्सत्यौजा - इन्द्र ः । सत्यौजा इति सत्य = ओजा ः । इन्द्रो विशौजा
विशौजा - इन्द्र इन्द्रो विशौजा ः । विशौजा रुद्रो रुद्रो विशौजा विशौजा रुद्र ः।
रुद्र स्सुशेव स्सुशेवो रुद्रो रुद्र स्सुशेव ः । सुशेव ः प्रियङ्कर प्रियङ्कर सुशेव

स्सुशेव : प्रियङ्कर । सुशेव इति सु = शेव : । प्रियङ्कर श्रेयस्कर श्रेय : कर

प्रियङ्कर प्रियङ्कर श्रेयस्कर । प्रियङ्करेति प्रियम् = कर । श्रेयस्कर भूयस्कर

भूय : कर श्रेय : कर श्रेयस्कर भूयस्कर । श्रेय : करेति श्रेय : = कर ।

भूयस्करेन्द्रस्येन्द्रस्य भूय : कर भूयस्करेन्द्रस्य । भूय : करेति भूय : = कर ।

इन्द्रस्य वज्रो वज्र इन्द्रस्येन्द्रस्य वज्र : । वज्रो ऽस्यसि वज्रो वज्रो ऽसि । असि

तेन तेना स्यसि तेन । तेन मे मे तेन तेन मे । मे रध्य रध्य मे मे रध्य ।

रध्याग्नि रग्नी रध्य रध्याग्नि : । अग्नि : पृथु : पृथु रग्नि रग्नि : पृथु : । पृथु

र्धर्मणो धर्मण : पृथु : पृथु र्धर्मण : । धर्मण स्पति : पति र्धर्मणो र्धर्मण स्पति : । पति र्जुषाणो जुषाण : पति : पति र्जुषाण : । जुषाणो - अग्नि रग्नि र्जुषाणो जुषाणो - अग्नि : । अग्नि : पृथु : पृथु रग्नि रग्नि : पृथु : । पृथु र्धर्मणो धर्मण : पृथु : पृथु र्धर्मण : । धर्मण स्पति : पति र्धर्मणो र्धर्मण स्पति : । पति राज्यस्या ज्यस्य पति : पति राज्यस्य । आज्यस्य हविषो हविष आज्यस्या ज्यस्य हविष : । हविषो वेतु वेतु हविषो हविषो वेतु । वेतु स्वाहा स्वाहा वेतु वेतु स्वाहा । स्वाहा स्वाहाकृता स्स्वाहाकृता स्स्वाहा स्वाहा

स्वाहाकृता : । स्वाहाकृता स्सूर्यस्य सूर्यस्य स्वाहाकृता स्स्वाहाकृता स्सूर्यस्य ।
स्वाहाकृता इति स्वाहा = कृता : । सूर्यस्य रश्मिभी - रश्मिभि स्सूर्यस्य सूर्यस्य
रश्मिभिः । रश्मिभि र्यतध्वँ य्यतध्वꣳ रश्मिभी - रश्मिभि र्यतध्वम् । रश्मिभि
रिति रश्मि = भिः । यतध्वाँ सजातानाꣳ सजातानाँ य्यतध्वँ य्यतध्वाँ
सजातानाम् । सजातानाम् मध्यमेष्ठ्याय मध्यमेस्थ्याय सजातानाꣳ सजातानाम्
मध्यमेष्ठ्याय । सजाताना मिति स = जातानाम् । मध्यमेस्थ्यायेति मध्यमे =
स्थ्याय ।।८।।

सवित्रा प्रसवित्रा प्रसवित्रा सवित्रा सवित्रा प्रसवित्रा । प्रसवित्रा सरस्वत्या सरस्वत्या प्रसवित्रा प्रसवित्रा सरस्वत्या । प्रसवित्रेति प्र = सवित्रा । सरस्वत्या वाचा वाचा सरस्वत्या सरस्वत्या वाचा । वाचा त्वष्ट्रा त्वष्ट्रा वाचा वाचा त्वष्ट्रा। त्वष्ट्रा रूपै रूपै स्त्वष्ट्रा त्वष्ट्रा रूपै : । रूपै : पूष्णा पूष्णा रूपै रूपै : पूष्णा । पूष्णा पशुभिं : पशुभिं : पूष्णा पूष्णा पशुभिं : । पशुभि रिन्द्रेणेन्द्रेण पशुभिं : पशुभि रिन्द्रेण । पशुभि रिति पशु = भिं : । इन्द्रेणा स्मा - अस्मा - इन्द्रे

णेन्द्रेणास्मै । अस्मै बृहस्पतिना बृहस्पतिना ऽस्मा. - अस्मै बृहस्पतिना । बृहस्पतिना ब्रह्मणा ब्रह्मणा बृहस्पतिना बृहस्पतिना ब्रह्मणा । ब्रह्मणा वरुणेन वरुणेन ब्रह्मणा ब्रह्मणा वरुणेन । वरुणे नौज सौजसा वरुणेन वरुणे नौजसा । ओजसा ऽग्निना ऽग्निनौज सौजसा ऽग्निना । अग्निना तेजसा तेजसा ऽग्निना ऽग्निना तेजसा । तेजसा सोमेन सोमेन तेजसा तेजसा सोमेन । सोमेन राज्ञा राज्ञा सोमेन सोमेन राज्ञा । राज्ञा विष्णुना विष्णुना राज्ञा राज्ञा विष्णुना । विष्णुना देवतया देवतया विष्णुना विष्णुना देवतया । देवतया दशम्या दशम्या

देवतया देवतया दशम्या । दशम्येम मिमन् दशम्या दशम्येमम् । इमँ य्यज्ञँ य्यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञम् । यज्ञँ विष्णुँ विष्णुँ य्यज्ञँ य्यज्ञँ विष्णुम् । विष्णु माप्नवा न्याप्नवानि विष्णुँ विष्णु माप्नवानि । आप्नवानीत्याप्नवानि ।।९।।

अश्विभ्याम् पच्यस्व पच्यस्वाश्विभ्या मश्विभ्याम् पच्यस्व । अश्विभ्यामित्यश्वि = भ्याम् । पच्यस्व सरस्वत्यै सरस्वत्यै पच्यस्व पच्यस्व सरस्वत्यै । सरस्वत्या - इन्द्रायेन्द्राय सरस्वत्यै सरस्वत्या - इन्द्राय । इन्द्राय सुत्राम्णे सुत्राम्ण इन्द्रायेन्द्राय

सुत्राम्णे । सुत्राम्णे पच्यस्व पच्यस्व सुत्राम्णे सुत्राम्णे पच्यस्व । सुत्राम्ण इति सु = त्राम्णे । पच्यस्वेति पच्यस्व ।। वायो : पूत : पूतो वायो र्वायो : पूत : । पूत : पवित्रेण पवित्रेण पूत : पूत : पवित्रेण । पवित्रेण प्रत्यङ् प्रत्यङ् पवित्रेण पवित्रेन प्रत्यङ् । प्रत्यङ् क्सोम स्सोम : प्रत्यङ् प्रत्यङ् क्सोम : । सोमो - अतिस्रुतो ऽतिस्रुत स्सोम स्सोमो - अतिस्रुत : । अतिस्रुत इत्यति - स्रुत : ।। इन्द्रस्य युज्यो युज्य इन्द्रस्येन्द्रस्य युज्य : । युज्य स्सखा सखा युज्यो युज्य स्सखा। सखेति सखा ।। कुवि दङ्गाङ्ग कुवि त्कुवि दङ्ग । अङ्ग यवमन्तो यवमन्तो

ऽङ्गाङ्ग यवमन्त ः । यवमन्तो यवँ य्यवँ यवमन्तो यवमन्तो यवम् । यवमन्त
इति यव = मन्त ः । यवश्चिच्चि द्यवँ यवश्चित् । चिद्यथा यथा चिच्चि द्यथा ।
यथा दान्ति. दान्ति यथा यथा दान्ति । दान्त्यनु पूर्व मनु पूर्वन् दान्ति दान्त्यनु
पूर्वम् । अनुपूर्वँ वियूय वियूयानु पूर्व मनु पूर्वँ वियूय । अनुपूर्व मित्यनु = पूर्वम्।
वियूयेति वि = यूय ।। इहेहैषा मेषा मिहे हेहेहैषाम् । इहेहेतीह - इह । एषाङ्
कृणुहि कृणुह्येषा मेषाङ् कृणुहि । कृणुहि भोजनानि भोजनानि कृणुहि कृणुहि
भोजनानि । भोजनानि ये ये भोजनानि भोजनानि ये । ये बर्हिषो बर्हिषो ये ये

बर्हिषः । बर्हिषो नमउक्ति न्नमउक्तिं बर्हिषो बर्हिषो नमउक्तिम् । नमउक्ति न्न न नमउक्तिन् नमउक्तिन् न । नमउक्ति मिति नमः = उक्तिम् । न जग्मु र्जग्मु र्न न जग्मुः । जग्मुरिति जग्मुः ।। अश्विभ्यां न्त्वा त्वा ऽश्विभ्यां मश्विभ्यां न्त्वा । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । त्वा सरस्वत्यै सरस्वत्यै त्वा त्वा सरस्वत्यै । सरस्वत्या - इन्द्रायेन्द्राय सरस्वत्यै सरस्वत्या - इन्द्राय । इन्द्राय सुत्राम्णे सुत्राम्ण इन्द्रायेन्द्राय सुत्राम्णे । सुत्राम्ण इति सु = त्राम्णे । युवाँ सुरामꣳ सुरामँ युवँ य्युवाँ सुरामम् । सुराम मश्विना ऽश्विना सुरामꣳ सुराम

मश्विना । अश्विना नमुचौ नमुचा - अश्विना ऽश्विना नमुचौ । नमुचा - आसुर
आसुरे नमुचौ नमुचा - आसुरे । आसुरे सचा सचा ऽऽसुर आसुरे सचा ।
सचेति सचा ।। विपिपाना शुभ श्शुभो विपिपाना विपिपाना शुभ : ।
विपिपानेति वि = पिपाना । शुभ स्पती पती शुभ श्शुभ स्पती । पती - इन्द्र
मिन्द्रम् पती पती - इन्द्रम् । पती इति पती । इन्द्रङ् कर्मसु कर्मस्विन्द्र मिन्द्रङ्
कर्मसु । कर्मस्वावत मावतङ् कर्मसु कर्मस्वावतम् । कर्मस्विति कर्म = सु ।
आवतमित्या वतम् ।। पुत्रमिव पितरौ पितरौ पुत्रमिव पुत्रमिव पितरौ ।

पुत्रमिवेति पुत्रं = इव । पितरा अश्विना ऽश्विना पितरौ पितरा अश्विना ।

अश्विनो भोभा ऽश्विना ऽश्विनोभा । उभे न्द्रेन्द्रोभो भेन्द्र । इन्द्रा वथु रावथु

रिन्द्रेन्द्रा वथु : । आवथु : काव्यै : काव्यै रावथु रावथु : काव्यै : । काव्यै दाँ

सनाभि दँ१ँसनाभि : काव्यै : काव्यै दाँ सनाभि : । दाँसनाभि रिति

दाँसनाभि : ।। यत्सुरामं१ँ सुरामँ य्यद्यत्सुराममम् । सुरामँ वि वि सुरामं१ँ सुरामँ

वि । व्यपिबो ऽपिबो वि व्यपिब : । अपिब श्शचीभि श्शचीभि रपिबो ऽपिब

श्शचीभि : । शचीभि स्सरस्वती सरस्वती शचीभि श्शचीभि स्सरस्वती ।

सरस्वती त्वा त्वा सरस्वती सरस्वती त्वा । त्वा मघव न्मघव९ स्त्वा त्वा मघवन् । मघव न्नभिष्ण गभिष्णङ् मघव न्मघव न्नभिष्णक् । मघवन्निति मघ = वन् । अभिष्णगित्यभिष्णक् ।।१०।।

इति एकादशोऽध्याय :

अथ द्वादशोऽध्याय :

युञ्जान : प्रथमं प्रथमँ य्युञ्जानो युञ्जान : प्रथमम् । प्रथमं मनो मन : प्रथमं प्रथमं मन : । मन स्तत्वाय तत्वाय मनो मन स्तत्वाय । तत्वाय सविता सविता तत्वाय तत्वाय सविता । सविता धियो धिय स्सविता सविता धिय : । धिय इति धिय : ।। अग्ने ज्योति ज्योति रग्ने रग्ने ज्योति : । ज्योति र्निचाय्य निचाय्य ज्योति ज्योति र्निचाय्य । निचाय्य पृथिव्या : पृथिव्या निचाय्य निचाय्य पृथिव्या : । निचाय्येतिनि = चाय्य । पृथिव्या - अध्यधि पृथिव्या : पृथिव्या -

अधि । अध्या भर दभरदा ऽध्यध्या भरत् । आ भरत् । अभरदित्यभरत् ।।
युक्तेन मनसा मनसा युक्तेन युक्तेन मनसा । मनसा वयँ वयं मनसा मनसा वयम्।
वयन् देवस्य देवस्य वयँ वयन् देवस्य । देवस्य सवितु स्सवितु र्देवस्य देवस्य
सवितु ः । सवितु स्सवे सवे सवितु स्सवितु स्सवे । सव इति सवे ।। स्वर्ग्याय
शक्त्या शक्त्या स्वर्ग्याय स्वर्ग्याय शक्त्या । स्वर्ग्यायेति स्व ः = गेयाय ।
शक्त्येति शक्त्या ।। युक्त्वाय सविता सविता युक्त्वाय युक्त्वाय सविता ।
सविता देवान्देवान् त्सविता सविता देवान् । देवा न्त्स्वस्स्व र्देवान् देवान्त्स्व ः ।

स्वं र्यतो यत स्वस्स्वं र्यत : । यतो धिया धिया यतो यतो धिया । धिया दिवन्
दिवंन् धिया धिया दिवंम् । दिव मिति दिवंम् ।। बृहज्ज्योति ज्योंतिं र्बृहद्
बृहज्ज्योतिं : । ज्योतिं : करिष्यत : कंरिष्यतो ज्योति ज्योंतिं : करिष्यत : ।
करिष्यत स्सविता संविता कंरिष्यत : कंरिष्यत स्संविता । सविता प्र प्र संविता
संविता प्र । प्र सुंवाति सुवाति प्र प्र सुंवाति । सुवाति ताꣳस्तान् त्सुंवाति
सुवाति तान् । तानिति तान् ।। युजे वांम्व् वाँ य्युजे युजे वांम् । वां ब्रह्म ब्रह्मं
वाँ वां ब्रह्मं । ब्रह्मं पूर्व्यम् पूर्व्यम् ब्रह्म ब्रह्मं पूर्व्यम् । पूर्व्यन् नमोंभि र्नमोंभि :

पूर्व्यम् पूर्व्यन् नमोभि ः । नमोभि र्वि वि नमोभि र्नमोभि र्वि । नमोभि रिति
नम ः = भि ः । वि श्लोक श्श्लोको वि वि श्लोक ः । श्लोक एत्वेतु श्लोक
श्श्लोक एतु । एतु पथ्येव पथ्येवै त्वेतु पथ्येव । पथ्येव सूरे स्सूरे ः पथ्येव
पथ्येव सूरे ः । पथ्येवेति पथ्या = इव । सूरेरिति सूरे ः ।। शृण्वन्तु विश्वे विश्वे
शृण्वन्तु शृण्वन्तु विश्वे । विश्वे - अमृतस्यामृतस्य विश्वे विश्वे - अमृतस्य ।
अमृतस्य पुत्रा ः पुत्रा - अमृतस्यामृतस्य पुत्रा ः । पुत्रा आ येय आ पुत्रा ः पुत्रा
आये । आये । ये धामानि धामानि ये ये धामानि । धामानि दिव्यानि दिव्यानि

धामानि धामानि दिव्यानि । दिव्यानि तस्थु स्तस्थु र्दिव्यानि दिव्यानि तस्थु : ।
तस्थुरिति तस्थु : ।। यस्य प्रयाणम् प्रयानँ य्यस्य यस्य प्रयाणम् । प्रयाण मन्वनु
प्रयानम् प्रयाण मनु । प्रयान मिति प्र = यानम् । अन्वन्ये ऽन्ये ऽन्वन्वन्ये ।
अन्य इदि दन्ये ऽन्य इत् । इद्ययु र्ययुरिदि द्ययु : । ययु र्देवा देवा ययु र्ययु
र्देवा : । देवा देवस्य देवस्य देवा देवा देवस्य । देवस्य महिमानम् महिमानन्
देवस्य देवस्य महिमानम् । महिमान मोज सौजसा महिमानम् महिमान मोजसा ।
ओजसे त्योजसा ।। य : पार्थिवानि पार्थिवानि यो य : पार्थिवानि । पार्थिवानि

विममे विंममे पार्थिंवानि पार्थिंवानि विममे । विममे स स विंममे विंममे स ः ।
विमम इतिं वि = ममे । स एतंश एतंश स्स स एतंश ः । एतंशो रजांꣳसि
रजाꣳस्येतंश एतंशो रजांꣳसि । रजांꣳसि देवो देवो रजांꣳसि रजांꣳसि देव ः ।
देव स्संविता संविता देवो देव स्संविता । सविता मंहित्वना मंहित्वना संविता
संविता मंहित्वना । महित्वनेतिं महित्वना ।। देवं सवित स्सवित देंव देवं
सवित ः । सवित ः प्र प्र संवित स्सवित ः प्र । सवित रितिं सवित ः । प्र सुंव
सुव प्र प्र सुंव । सुव यज्ञँ य्यज्ञꣳ सुंव सुव यज्ञम् । यज्ञं प्र प्र यज्ञँ य्यज्ञं प्र । प्र

सुव सुव प्र प्र सुव । सुव यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिꣳ सुव सुव यज्ञपतिम् । यज्ञपतिं भगाय भगाय यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिं भगाय । यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । भगायेति भगाय ।। दिव्यो गन्धर्वो गन्धर्वो दिव्यो दिव्यो गन्धर्व ः । गन्धर्व ः केतपू ः केतपू गन्धर्वो गन्धर्व ः केतपू ः । केतपू ः केतङ् केतङ् केतपू ः केतपू ः केतम् । केतपू रिति केत = पू ः । केतन् नो न ः केतङ् केतन् न ः । न ः पुनातु पुनातु नो न ः पुनातु । पुनातु वाचो वाच ः पुनातु पुनातु वाच ः । वाच स्पति ः पति र्वाचो वाच स्पति ः । पति र्वाचँ वाचं पति ः पति र्वाचम् ।

वाच न्नो नो वाचँ वाच न्न ः । नस् स्वदतु स्वदतु नो न स्स्वदतु । स्वदत्विति
स्वदतु ।। इम न्नो न इम मिमन्न ः । नो देव देव नो नो देव । देव सवित
स्सवित र्देव देव सवित ः । सवित र्यज्ञँ य्यज्ञꣳ सवित स्सवित र्यज्ञम् । यज्ञं प्र प्र
यज्ञँ य्यज्ञं प्र । प्रणय नय प्र प्रणय । नय देवाव्यन् देवाव्यन् नय नय देवाव्यम् ।
देवाव्याँ सखिविदꣳ सखिविदन् देवाव्यन् देवाव्याँ सखिविदम् । देवाव्यमिति देव
= अव्यम् । सखिविदाँ सत्राजितꣳ सत्राजितꣳ सखिविदꣳ सखिविदाँ सत्राजितम्।
सखिविद मिति सखि = विदम् । सत्राजितन् धनजितन् धनजितꣳ सत्राजितꣳ

सत्राजितन् धनजितम् । सत्राजित मिति सत्रा = जितम् । धनजितꣳ स्वर्जितꣳ स्वर्जितन् धनजितन् धनजितꣳ स्वर्जितम् । धनजित मिति धन = जितम् । स्वर्जित मिति स्व : = जितम् । ऋचा स्तोमꣳ स्तोम मृच ऋचा स्तोमम् । स्तोमाँ सꣳ सꣳ स्तोमꣳ स्तोमाँ सम् । स मर्धया र्धय सꣳ समर्धय । अर्धय गायत्रेण गायत्रेणार्धया र्धय गायत्रेण । गायत्रेण रथन्तरꣳ रथन्तरङ् गायत्रेण गायत्रेण रथन्तरम् । रथन्तरं बृहद् बृहद्रथन्तरꣳ रथन्तरं बृहत् । रथन्तरमिति रथं = तरम् । बृहद् गायत्रवर्तनि गायत्रवर्तनि बृहद् बृहद् गायत्र वर्तनि ।

गायत्रवर्तनि स्वाहा स्वाहा गायत्रवर्तनि गायत्रवर्तनि स्वाहा । गायत्रवर्त नीति
गायत्र = वर्तनि । स्वाहेति स्वाहा ।। आ ददे दद आददे । ददे गायत्रेण गायत्रेण
ददे ददे गायत्रेण । गायत्रेण च्छन्दसा च्छन्दसा गायत्रेण गायत्रेण च्छन्दसा ।
छन्दसाऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा च्छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वत् पृथिव्या :
पृथिव्या - अङ्गिरस्व दङ्गिरस्वत् पृथिव्या : । पृथिव्या स्सधस्था त्सधस्थात्
पृथिव्या : पृथिव्या स्सधस्थात् । सधस्था दग्नि मग्निꣳ सधस्था त्सधस्था दग्निम् ।
सधस्था दिति सध = स्थात् । अग्निं पुरीष्यम् पुरीष्य मग्नि मग्निं पुरीष्यम् ।

पुरीष्यं मङ्गिरस्व दङ्गिरस्वत् पुरीष्यम् पुरीष्यं मङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्व दाभर भराङ्गिरस्व दङ्गिरस्व दाभर । आभर । भर त्रैष्टुभेन त्रैस्तुभेन भर भर त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेन च्छन्दसा च्छन्दसा त्रैस्तुभेन त्रैष्टुभेन च्छन्दसा । त्रैस्तु भेनेति त्रैस्तुभेन । छन्दसा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा च्छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्व दभ्रि रभ्रिं रङ्गिरस्व दङ्गिरस्व दभ्रिं ः । अभ्रिं रस्यस्यभ्रि रभ्रिं रसि । असि नारी नार्यस्यसि नारीं । नार्यरयसि नारी नार्यसि । असि त्वया त्वयां ऽस्यसि त्वयां । त्वयां वयँ वय न्त्वया त्वयां वयम् । वय मग्नि मग्निँ वयँ वय मग्निम् । अग्नीँ शकेम शके

माग्नि मग्नीं शकेम । शकेम खनितुङ् खनितुꣳ शकेम शकेम खनितुम् । खनितूँ सधस्थे सधस्थे खनितुङ् खनितूँ सधस्थे । सधस्थ आ जागतेन जागतेना सधस्थे सधस्थ आजागतेन । सधस्थ इति सध = स्थे । आजागतेन । जागतेन च्छन्दसा च्छन्दसा जागतेन जागतेन च्छन्दसा । छन्दसा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा च्छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्व दित्य ङ्गिरस्वत् ।। हस्त आधाया धाय हस्ते हस्त आधाय । आधाय सविता सविता ऽऽधाया धाय सविता । आधायेत्या = धाय । सविता बिभ्रद् दिभ्रत्सविता सविता बिभ्रत् । बिभ्र दभ्रि मभ्रिं बिभ्रद्

बिभ्र दभ्रिम् । अभ्रीँ हिरण्ययीँ॒ हिरण्ययी मभ्रि मभ्रीँ हिरण्ययीम् । हिरण्ययी मिति हिरण्ययीम् । अग्ने ज्योंति ज्योंति रग्ने रग्ने ज्योंति : । ज्योति र्निचाय्य निचाय्य ज्योति ज्योंति र्निचाय्य । निचाय्य पृथिव्या : पृथिव्या निचाय्य निचाय्य पृथिव्या : । निचाय्येतितिनि = चाय्य । पृथिव्या - अध्यधि पृथिव्या : पृथिव्या - अधि । अध्या भर दभरदा ऽध्यध्या भरत् । आ भरत् । अभर दानुष्टु भेनानुस्तुभेना भर दभर दानुष्टुभेन । आनुष्टुभेन च्छन्दसा च्छन्दसा ऽऽनुस्तुभेना

नुष्टुभेन च्छन्दसा । आनुस्तु भेनेत्यानु = स्तुभेन । छन्दसा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा च्छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वदित्य ङ्गिरस्वत् ।।१।।

प्रतूर्तँ वाजिन्वाजिन् न्प्रतूर्तं प्रतूर्तँ वाजिन् । प्रतूर्त मिति प्र = तूर्तम् । वाजिन्नाद्रव द्रवा वाजिन्वाजि न्नाद्रव । आद्रव । द्रव वरिष्ठाँ वरिष्ठान् द्रव द्रव वरिष्ठाम् । वरिष्ठा मन्वनु वरिष्ठाँ वरिष्ठा मनु । अनु सँवतꣳ सँवत मन्वनु सँवतम् । सँवत मिति सं = वतम् ।। दिवि ते ते दिवि दिवि ते । ते जन्म जन्म

ते ते जन्म । जन्म परमं परमञ् जन्म जन्म परमम् । परम मन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे परमं परम मन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे तव तवान्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे तव । तव नाभि र्नाभि स्तव तव नाभिः । नाभिः पृथिव्यां पृथिव्यान् नाभि र्नाभिः पृथिव्याम्। पृथिव्या मध्यधि पृथिव्यां पृथिव्या मधि । अधि योनि र्योनि रध्यधि योनिः । योनि रिदि द्योनि र्योनि रित् । इदितीत् । युञ्जाथा॑ रासभ॑ रासभँ य्युञ्जाथाँ य्युञ्जाथा॑ रासभम् । रासभँ य्युवँ युव॑ रासभ॑ रासभँ य्युवम् । युव मस्मि न्नस्मिन् युवँ य्युव मस्मिन् । अस्मिन्यामे यामे ऽस्मि न्नस्मिन्यामे । यामे वृषण्वसू

वृषण्वसू यामे यामे वृषण्वसू । वृषण्वसू इति वृषण् = वसू । अग्निं भरन्तं भरन्त मग्नि मग्निं भरन्तम् । भरन्त मस्मयु मस्मयुं भरन्तं भरन्त मस्मयुम् । अस्मयु मित्यस्म = युम् ।। योगेयोगे तवस्तरन् तवस्तरँ य्योगेयोगे योगेयोगे तवस्तरम् । योगेयोग इति योगे = योगे । तवस्तरँ वाजेवाजे वाजेवाजे तवस्तरन् तवस्तरँ वाजेवाजे । तवस्तर मिति तव : = तरम् । वाजेवाजे हवामहे हवामहे वाजेवाजे वाजेवाजे हवामहे । वाजेवाज इति वाजे = वाजे । हवामह इति हवामहे ।। सखाय इन्द्र मिन्द्र९ सखाय स्सखाय इन्द्रम् । इन्द्र मूतय ऊतय इन्द्र मिन्द्र मूतये।

ऊतय इत्यूतये ।। प्रतूर्व न्नेहीह्या प्रतूर्वन् प्रतूर्व न्नेहि । प्रतूर्वन्निति प्र = तूर्वन् ।
एहि । इह्यवक्रामन्नव क्रामन्निही ह्यवक्रामन् । अवक्रामन्नशस्ती रशस्ती रवक्राम
न्नवक्राम न्नशस्ती : । अवक्रामन्नित्यव = क्रामन् । अशस्ती रुद्रस्य रुद्रस्या शस्ती
रशस्ती रुद्रस्य । रुद्रस्य गाणपत्यङ् गाणपत्यꣳ रुद्रस्य रुद्रस्य गाणपत्यम् ।
गाणपत्यं मयोभू र्मयोभू र्गाणपत्यङ् गाणपत्यं मयोभू : । गाणपत्य मिति गाण =
पत्यम् । मयोभू रेहीह्या मयोभू र्मयोभू रेहि । मयोभूरिति मय : = भू : । एहि।
इह्युरूर्विहीह्युरु । उर्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुरूर्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षं वि व्यन्तरिक्ष

मन्तरिक्षं वि । वी हीहि विवीहि । इहि स्वस्ति गव्यूति स्स्वस्तिगव्यूति रिहीहि
स्वस्तिगव्यूति : । स्वस्तिगव्यूति रभयान्यभयानि स्वस्तिगव्यूति स्स्वस्तिगव्यूति
रभयानि । स्वस्तिगव्यूति रिति स्वस्ति = गव्यूति : । अभयानि कृण्वन्कृण्व
न्नभयान्य भयानि कृण्वन् । कृण्वन्पूष्णा पूष्णा कृण्व न्कृण्व न्पूष्णा । पूष्णा
सयुजा सयुजा पूष्णा पूष्णा सयुजा । सयुजा सह सह सयुजा सयुजा सह ।
सयुजेति स = युजा । सह पृथिव्या : पृथिव्या स्सह सह पृथिव्या : । पृथिव्या
स्सधस्था त्सधस्थात् पृथिव्या : पृथिव्या स्सधस्थात् । सधस्था दग्नि मग्निं॑

सधस्था त्सधस्था दग्निम् । सधस्था दिति सध = स्थात् । अग्निं पुरीष्यम् पुरीष्य
मग्नि मग्निं पुरीष्यम् । पुरीष्य मङ्गिरस्व दङ्गिरस्वत्पुरीष्यम् पुरीष्य मङ्गिरस्वत् ।
अङ्गिरस्व दाभर भराऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व दाभर । आभर । भराच्छाच्छ भर
भराच्छ । अच्छेम इमोऽच्छा च्छेम : । इमो भरिष्यामो भरिष्याम इम इमो
भरिष्याम : । भरिष्याम इति भरिष्याम : । अन्वग्नि रग्नि रन्वन्वग्नि : । अग्नि
रुषसा मुषसा मग्नि रग्नि रुषसाम् । उषसा मग्र मग्र मुषसा मुषसा मग्रम् । अग्र
मख्य दख्य दग्र मग्र मख्यत् । अख्य दन्वन्वख्य दख्य दनु । अन्व हान्यहा

न्यन्वन्वहानि । अहानि प्रथम ः प्रथमो ऽहान्यहानि प्रथम ः । प्रथमो जातवेदा
जातवेदा ः प्रथम ः प्रथमो जातवेदा ः । जातवेदा इति जात = वेदा ः ।। अनु
सूर्यस्य सूर्यस्यान्वनु सूर्यस्य । सूर्यस्य पुरुत्रा पुरुत्रा सूर्यस्य सूर्यस्य पुरुत्रा । पुरुत्रा
च च पुरुत्रा पुरुत्रा च । पुरुत्रेति पुरु = त्रा । च रश्मीन् रश्मीꣳश्च च रश्मीन् ।
रश्मी नन्वनु रश्मीन् रश्मी ननु । अनु द्यावा पृथिवी द्यावापृथिवी - अन्वनु
द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी - आततन्थ ततन्था द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी -
आततन्थ । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । आततन्थ । ततन्थेति ततन्थ ।।

आगत्य वाजी वाज्याग त्यागत्य वाजी । आगत्येत्या = गत्य । वाज्यध्वान

मध्वानं वाजी वाज्यध्वानम् । अध्वानाँ सर्वा स्सर्वा - अध्वान मध्वानाँ सर्वा : ।

सर्वा मृधो मृध स्सर्वा स्सर्वा मृध : । मृधो वि वि मृधो मृधो वि । वि धूनुते

धूनुते वि वि धूनुते । धूनुत इति धूनुते ।। अग्नीँ सधस्थे सधस्थे ऽग्नि मग्नीँ

सधस्थे । सधस्थे महति महति सधस्थे सधस्थे महति । सधस्थ इति सध = स्थे।

महति चक्षुषा चक्षुषा महति महति चक्षुषा । चक्षुषा नि नि चक्षुषा चक्षुषा नि ।

नि चिकीषते चिकीषते नि नि चिकीषते । चिकीषत इति चिकीषते ।। आक्रम्य

वाजिन्वाजि न्नाक्रम्याक्रम्यं वाजिन् । आक्रम्येत्या = क्रम्यं । वाजि न्पृथिवीं पृथिवीं वाजि न्वाजिन् पृथिवीम् । पृथिवी मग्नि मग्निं पृथिवीं पृथिवी मग्निम् । अग्नि मिच्छेच्छाग्नि मग्नि मिच्छ । इच्छ रुचा रुचेच्छेच्छ रुचा । रुचा त्व न्त्वꣳ रुचा रुचा त्वम् । त्वमिति त्वम् ।। भूमे वृंत्वायं वृत्वाय भूमे भूमे वृत्वायं । वृत्वायं नो नो वृत्वायं वृत्वायं न ः । नो ब्रूहि ब्रूहि नो नो ब्रूहि । ब्रूहि यतो यतो ब्रूहि ब्रूहि यत ः । यत ः खनेम खनेम यतो यत ः खनेम । खनेम तन्तङ् खनेम खनेम तम् । तँ वयँ वयन् तन्तँ वयम् । वयमिति वयम् ।। द्यौ स्ते ते द्यौ

द्यौ स्ते । ते पृष्ठं पृष्ठ न्ते ते पृष्ठम् । पृष्ठं पृथिवी पृथिवी पृष्ठं पृष्ठं पृथिवी ।
पृथिवी सधस्थꣳ सधस्थम् पृथिवी पृथिवी सधस्थम् । सधस्थ मात्माऽऽत्मा
सधस्थꣳ सधस्थ मात्मा । सधस्थ मिति सध = स्थम् । आत्माऽन्तरिक्ष मन्तरिक्ष
मात्माऽऽत्मा ऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षाँ समुद्र स्समुद्रो ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्षाँ समुद्र ः।
समुद्रो योनि र्योनि स्समुद्र स्समुद्रो योनि ः । योनि रिति योनि ः ।। विख्याय
चक्षुषा चक्षुषा विख्याय विख्याय चक्षुषा । विख्यायेति वि = ख्याय । चक्षुषा त्व
न्त्वञ् चक्षुषा चक्षुषा त्वम् । त्व मभ्यभि त्व न्त्व मभि । अभि तिष्ठति ष्ठाभ्यभि

तिष्ठ । तिष्ठ पृतन्यत ः पृतन्यत स्तिष्ठ तिष्ठ पृतन्यत ः । पृतन्यत इति पृतन्यत ः ।। उत्क्राम क्रामोदुत्क्राम । क्राम महते महते क्राम क्राम महते । महते सौभगाय सौभगाय महते महते सौभगाय । सौभगा यास्मा दस्मात्सौभगाय सौभगा यास्मात् । अस्मा दास्थाना दास्थाना दस्मा दस्मा दास्थानात् । आस्थानाद् द्रविणोदा द्रविणोदा - आस्थाना दास्थानाद् द्रविणोदा ः । आस्थाना दित्या = स्थानात् । द्रविणोदा वाजिन्वाजिन् द्रविणोदा द्रविणोदा वाजिन् । द्रविणोदा इति द्रविण ः = दा ः । वाजिन्निति वाजिन् ।। वय१ स्याम स्याम

वयँ वयꣳ स्याम । स्याम सुमतौ सुमतौ स्याम स्याम सुमतौ । सुमतौ पृथिव्या :
पृथिव्या स्सुमतौ सुमतौ पृथिव्या : । सुमता इति सु = मतौ । पृथिव्या - अग्नि
मग्निं पृथिव्या : पृथिव्या - अग्निम् । अग्निङ् खनन्त : खनन्तोऽग्नि मग्निङ्
खनन्त : । खनन्त उपस्थ उपस्थे खनन्त : खनन्त उपस्थे । उपस्थे - अस्या -
अस्या - उपस्थ उपस्थे - अस्या : । उपस्थ इत्युप = स्थे ।अस्या इत्यस्या :।।
उदक्रमी दक्रमी दुदुदक्रमीत् । अक्रमीद् द्रविणोदा द्रविणोदा - अक्रमी दक्रमीद्
द्रविणोदा : । द्रविणोदा वाजी वाजी द्रविणोदा द्रविणोदा वाजी । द्रविणोदा इति

द्रविण : = दा : । वाज्यर्वाऽर्वा वाजी वाज्यर्वा । अर्वा ऽकर करर्वा ऽर्वाक : ।
अक स्सुस्व कर कस्सु । अक रित्यक : । सु लोकँ लोकꣳ सु सु लोकम् ।
लोकाँ सुकृतꣳ सुकृतँ लोकँ लोकाँ सुकृतम् । सुकृतं पृथिव्यां पृथिव्याꣳ सुकृतꣳ
सुकृतं पृथिव्याम् । सुकृत मिति सु = कृतम् । पृथिव्यामिति पृथिव्याम् ।।
तत : खनेम खनेम तत स्तत : खनेम । खनेम सुप्रतीकꣳ सुप्रतीकङ् खनेम
खनेम सुप्रतीकम् । सुप्रतीक मग्नि मग्निꣳ सुप्रतीकꣳ सुप्रतीक मग्निम् । सुप्रतीक
मिति सु = प्रतीकम् । अग्निꣳ स्वस्स्व रग्नि मग्निꣳ स्व : । स्वो रुहाणा रुहाणा

स्व स्स्वो रुहाणा ः । स्वरिति स्वः । रुहाणा - अध्यधि रुहाणा रुहाणा -

अधि । अधि नाक न्नाक मध्यधि नाकम् । नाक मुत्तम मुत्तम न्नाक न्नाक

मुत्तमम् । अत्तममित्युत् = तमम् । आ त्वा त्वा ऽऽत्वा । त्वा जिधर्मि जिधर्मि

त्वा त्वा जिधर्मि । जिधर्मि मनसा मनसा जिधर्मि जिधर्मि मनसा । मनसा घृतेन

घृतेन मनसा मनस घृतेन । घृतेन प्रतिक्षियन्तम् प्रतिक्षियन्तङ् घृतेन घृतेन

प्रतिक्षियन्तम् । प्रतिक्षियन्तं भुवनानि भुवनानि प्रतिक्षियन्तम् प्रतिक्षियन्तं

भुवनानि । प्रतिक्षियन्त मिति प्रति = क्षियन्तम् । भुवनानि विश्वा विश्वा

भुवनानि भुवनानि विश्वा । विश्वेति विश्वा ।। पृथुन् तिरश्चा तिरश्चा पृथुं पृथुन् तिरश्चा । तिरश्चा वयसा वयसा तिरश्चा तिरश्चा वयसा । वयसा बृहन्तम् बृहन्तँ वयसा वयसा बृहन्तम् । बृहन्तँ व्यचिष्ठँ व्यचिष्ठं बृहन्तम् बृहन्तँ व्यचिष्ठम् । व्यचिष्ठ मन्नै रन्नै र्व्यचिष्ठँ व्यचिष्ठ मन्नै : । अन्नै रभस९ रभस मन्नै रन्नै रभसम् । रभसन् दृशानन् दृशान९ रभस९ रभसन् दृशानम् । दृशान मिति दृशानम् ।। आ विश्वतो विश्वत आ विश्वत : । विश्वत : प्रत्यञ्चम् प्रत्यञ्चँ विश्वतो विश्वत : प्रत्यञ्चम् । प्रत्यञ्चञ् जिधर्मि जिधर्मि प्रत्यञ्चम् प्रत्यञ्चञ्

जिधर्मि । जिधर्म्यरक्षसा ऽरक्षसा जिधर्मि जिधर्म्यरक्षसा । अरक्षसा मनसा मनसा

ऽरक्षसा ऽरक्षसा मनसा । मनसा तत्तन्मनसा मनसा तत् । तज्जुषेत जुषेत

तत्तज्जुषेत । जुषेतेति जुषेत ।। मर्यश्री स्स्पृहयद्वर्ण स्स्पृहयद्वर्णो मर्यश्री मर्यश्री

स्स्पृहयद्वर्ण : । मर्यश्री रिति मर्य = श्री : । स्पृहयद्वर्णो - अग्नि रग्नि

स्स्पृहयद्वर्ण स्स्पृहयद्वर्णो - अग्नि : । स्पृहयद्वर्ण इति स्पृहयत् = वर्ण : । अग्नि र्न

नाग्नि रग्नि र्न । ना भिमृशे ऽभिमृशे न नाभिमृशे । अभिमृशे तन्वा तन्वा

ऽभिमृशे ऽभिमृशे तन्वा । अभिमृश इत्यभि = मृशे । तन्वा जर्भुराणो जर्भुराण

स्तन्वा तन्वा जर्भुराण ः । जर्भुराण इति जर्भुराण ः ।। परि वाजपति र्वाजपति ः
परि परि वाजपति ः । वाजपति ः कवि ः कवि र्वाजपति र्वाजपति ः कवि ः ।
वाजपति रिति वाज = पति ः । कवि रग्नि रग्नि ः कवि ः कवि रग्नि ः । अग्नि
र्हव्यानि हव्यान्यग्नि रग्नि र्हव्यानि । हव्यान्य क्रमी दक्रमी द्धव्यानि हव्यान्य
क्रमीत् । अक्रमीदित्य क्रमीत् ।। दधद् रत्नानि रत्नानि दधद् दधद् रत्नानि ।
रत्नानि दाशुषे दाशुषे रत्नानि रत्नानि दाशुषे । दाशुष इति दाशुषे ।। परि त्वा
त्वा परि परि त्वा । त्वा ऽग्ने ऽग्ने त्वा त्वा ऽग्ने । अग्ने पुरं पुर मग्ने ऽग्ने पुरम् ।

पुरँ वयँ वयं पुरं पुरँ वयम् । वयँ विप्रँ विप्रँ वयँ वयँ विप्रम् । विप्राँ सहस्य सहस्य विप्रँ विप्राँ सहस्य । सहस्य धीमहि धीमहि सहस्य सहस्य धीमहि । धीमहीति धीमहि ।। धृषद्वर्णन् दिवेदिवे दिवेदिवे धृषद्वर्णन् धृषद्वर्णन् दिवेदिवे । धृषद्वर्ण मिति धृषत् = वर्णम् । दिवेदिवे भेत्तारम् भेत्तारन् दिवेदिवे दिवेदिवे भेत्तारम् । दिवेदिव इति दिवे = दिवे । भेत्तारम् भङ्गुरावतां भङ्गुरवतां भेत्तारम् भेत्तारम् भङ्गुरावताम् । भङ्गुरवता मिति भङ्गुर = वताम् ।। त्व मग्ने ऽग्ने त्व न्त्व मग्ने । अग्ने द्युभि र्द्युभि रग्ने ऽग्ने द्युभि : । द्युभि राशुशुक्षणि राशुशुक्षणि

द्युभि द्युभि राशुशुक्षाणि : । द्युभि रिति द्यु = भि : । आशुशुक्षणि रद्भ्योऽद्भ्य आशुशुक्षणि राशुशुक्षणि रद्भ्य : । अद्भ्यो ऽश्मनो ऽश्मनो ऽद्भ्यो ऽद्भ्यो ऽश्मन : । अद्भ्य इत्यत् = भ्य : । अश्मन स्परि पर्यश्मनो ऽश्मन स्परि । परीति परि ।। वनेभ्य ओषधीभ्य ओषधीभ्यो वनेभ्यो वनेभ्य ओषधीभ्य : । ओषधीभ्यो नृणान् नृणा मोषधीभ्य ओषधीभ्यो नृणाम् । नृणान् नृपते नृपते नृणान् नृणान् नृपते । नृपते जायसे जायसे नृपते नृपते जायसे । नृपत इति नृ = पते । जायसे शुचि श्शुचि र्जायसे जायसे शुचि : । शुचि रिति शुचि : ।।२।।

पृथिव्या स्सधस्थां त्सधस्थात् पृथिव्या : पृथिव्या स्सधस्थात् । सधस्था दग्नि मग्निꣳ सधस्था त्सधस्था दग्निम् । सधस्था दिति सध = स्थात् । अग्निं पुरीष्यम् पुरीष्य मग्नि मग्निं पुरीष्यम् । पुरीष्य मङ्गिरस्व दङ्गिरस्व त्पुरीष्यम् पुरीष्य मङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्व त्खनामि खनाम्यङ्गिरस्व दङ्गिरस्वत् खनामि । खनामीति खनामि ।। ज्योतिष्मन्त न्त्वा त्वा ज्योतिष्मन्तञ् ज्योतिष्मन्त न्त्वा । त्वा ऽग्ने ऽग्ने त्वा त्वा ऽग्ने । अग्ने सुप्रतीकꣳ सुप्रतीक मग्ने ऽग्ने सुप्रतीकम् । सुप्रतीक

मजस्रेणा जस्रेण सुप्रतीकᳪ सुप्रतीक मजस्रेण । सुप्रतीक मितिसु = प्रतीकम् ।
अजस्रेण भानुना भानुना ऽजस्रेणा जस्रेण भानुना । भानुना दिद्यतन् दीद्यतं
भानुना भानुना दीद्यतम् । दीद्यत मिति दीद्यतम् ॥ शिवं प्रजाभ्य : प्रजाभ्य
श्शिवᳪ शिवं प्रजाभ्य : । प्रजाभ्यो ऽहीँसन्त महिᳪसन्तं प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो
ऽहीँसन्तम् । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य : । अहीँसन्तं पृथिव्या : पृथिव्या -
अहिᳪसन्त महीँसन्तं पृथिव्या : । पृथिव्या स्सधस्था त्सधस्थात् पृथिव्या :
पृथिव्या स्सधस्थात् । सधस्था दग्नि मग्निᳪ सधस्था त्सधस्था दग्निम् । सधस्था

दिति सध = स्थात् । अग्निं पुरीष्यम् पुरीष्य मग्नि मग्निं पुरीष्यम् । पुरीष्य मङ्गिरस्व दङ्गिरस्व त्पुरीष्यम् पुरीष्य मङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्व त्खनाम : खनामोऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वत् खनाम : । खनाम इति खनाम : ।। अपां पृष्ठं पृष्ठ मपा मपां पृष्ठम् । पृष्ठ मस्यसि पृष्ठं पृष्ठ मसि । असि योनि र्योनि रस्यसि योनि : । योनि रग्ने रग्ने र्योनि र्योनि रग्ने : । अग्ने स्समुद्रꣳ समुद्र मग्ने रग्ने स्समुद्रम् । समुद्र मभितो ऽभित स्समुद्रꣳ समुद्र मभित : । अभित : पिन्वमानं पिन्वमान मभितो ऽभित : पिन्वमानम् । पिन्वमान मिति पिन्वमानम् ।। वर्धमानो महा न्महान्

वर्धमानो वर्धमानो महान् । महाँ - आच चा महान्महाँ - आच । आच । च पुष्करे पुष्करे च च पुष्करे । पुष्करे दिवो दिव ः पुष्करे पुष्करे दिव ः । दिवो मात्रया मात्रया दिवो दिवो मात्रया । मात्रया वरिम्णा वरिम्णा मात्रया मात्रया वरिम्णा । वरिम्णा प्रथस्व प्रथस्व वरिम्णा वरिम्णा प्रथस्व । प्रथस्वेति प्रथस्व ॥

शर्म च च शर्म शर्म च । च स्थस् स्थ श्च च स्थ ः । स्थो वर्म वर्म स्थस् स्थो वर्म । वर्म च च वर्म वर्म च । च स्थस् स्थ श्च च स्थ ः । स्थो ऽच्छिद्रे - अच्छिद्रे स्थस् स्थो ऽच्छिद्रे । अच्छिद्रे बहुले बहुले - अच्छिद्रे - अच्छिद्रे

51

बहुले । अच्छिद्रे इत्यच्छिद्रे । बहुले - उभे - उभे बहुले बहुले - उभे । बहुले इति बहुले । उभे इत्युभे ।। व्यचस्वती सꣳ सँ व्यचस्वती व्यचस्वती सम् । व्यचस्वती इति व्यचस्वती । सँ वसाथाँ वसाथाꣳ सꣳ सँ वसथाम् । वसाथां भृतं भृतँ वसाथाँ वसाथां भृतम् । भृत मग्नि मग्निं भृतं भृत मग्निम् । अग्निं पुरीष्यम् पुरीष्य मग्नि मग्निं पुरीष्यम् । पुरीष्यमिति पुरीष्यम् ।। सँ वसाथाँ वसाथाꣳ सꣳ सँ वसाथाम् । वसाथाꣳ स्वर्विदा स्वर्विदा वसाथाँ वसाथाꣳ स्वर्विदा । स्वर्विदा समीची समीची स्वर्विदा स्वर्विदा समीची । स्वर्विदेति स्व :

= विदा । समीची - उरसो रसा समीचीं समीची - उरसा । समीची इति समीचीं । उरसा त्मना त्मनो रसो रसा त्मना । त्मनेति त्मना ।। अग्नि मन्त रन्त रग्नि मग्नि मन्त ः । अन्त र्भरिष्यन्तीं भरिष्यन्तीं - अन्त रन्त र्भरिष्यन्तीं । भरिष्यन्ती ज्योतिष्मन्तञ् ज्योतिष्मन्तं भरिष्यन्तीं भरिष्यन्ती ज्योतिष्मन्तम् । भरिष्यन्ती इति भरिष्यन्तीं । ज्योतिष्मन्त मजस्र मजस्रञ् ज्योतिष्मन्तञ् ज्योतिष्मन्त मजस्रम् । अजस्र मिदि दजस्र मजस्र मित् । इदितीत् ।। पुरीष्यो ऽस्यसि पुरीष्यं ः पुरीष्योऽसि । असि विश्वभरा विश्वभरा - अस्यसि विश्वभरा ः।

विश्वभरा - अथर्वा ऽथर्वा विश्वभरा विश्वभरा - अथर्वा । विश्वभरा इति विश्व = भरा ः । अथर्वा त्वा त्वा ऽथर्वा ऽथर्वा त्वा । त्वा प्रथम ः प्रथम स्त्वा त्वा प्रथम ः । प्रथमो नि र्नि ः प्रथम ः प्रथमो नि ः । नि रमन्थद मन्थ न्नि र्नि रमन्थत् । अमन्थ दग्ने ऽग्ने मन्थद मन्थ दग्ने । अग्न इत्यग्ने ।। त्वा मग्ने ऽग्ने त्वा न्त्वा मग्ने । अग्ने पुष्करात् पुष्करा दग्ने ऽग्ने पुष्करात् । पुष्करा दध्यधि पुष्करात् पुष्करा दधि । अध्यथर्वा ऽथर्वा ऽध्यध्य थर्वा । अथर्वा नि र्नि रथवा ऽथर्वा नि ः । निरमन्थतामन्थत नि र्निरमन्थत । अमन्थते त्यमन्थत ।। मूर्ध्नो विश्वस्य

विश्वस्य मूर्ध्नो मूर्ध्नो विवस्य । विश्वस्य वाघतो वाघतो विश्वस्य विश्वस्य वाघत: । वाघत इति वाघत: ।। तमुत्वा त्वो त न्तमु त्वा । ॐ इत्यूँ । त्वा दध्यङ् दध्यङ्त्वा त्वा दध्यङ् । दध्यङ् ङृषि र्ऋषिं र्दध्यङ् दध्यङ् ङृषि: । ऋषि: पुत्र: पुत्र ऋषि र्ऋषि: पुत्र: । पुत्र ईध ईधे पुत्र: पुत्र ईधे । ईधे - अथर्वणो ऽथर्वण ईध ईधे - अथर्वण: । अथर्वण इत्यथर्वण: ।। वृत्रहणम् पुरन्दरं पुरन्दरँ वृत्रहनंम्व् वृत्रहणम् पुरन्दरम् । वृत्रहनमिति वृत्र = हनम् । पुरन्दरमिति पुरं = दरम् ।। तमुत्वा त्वो त न्तमु त्वा । ॐ इत्यूँ । त्वा पाथ्य:

पाथ्य स्त्वा त्वा पाथ्य : । पाथ्यो वृषा वृषा पाथ्य : पाथ्यो वृषा । वृषा स१ँ
सँ वृषा वृषा सम् । समीध ईधे स१ँ समीधे । ईधे दस्युहन्तमन् दस्युहन्तम मीध
ईधे दस्युहन्तमम् । दस्युहन्तम मिति दस्युहन् = तमम् ।। धनञ्जयाँ रणेरणे
रणेरणे धनञ्जयन् धनञ्जयाँ रणेरणे । धनञ्जयमिति धनं - जयम् । रणेरण इति
रणे - रणे ।। सीद होत होंत स्सीद सीद होत : । होतस् स्वे स्वे होत होंत
स्स्वो । होतरिति होत : । स्व उ लोके लोक उ स्वे स्व उ लोके । ॐ इत्यूँ ।
लोके चिकित्वा१ँ श्चिकित्वान् लोके लोके चिकित्वान् । चिकित्वा न्त्सादय

सादय चिकित्वा९ श्चिकित्वा न्त्सादय । सादया यज्ञँ य्यज्ञ९ सादय सादया
यज्ञम् । यज्ञाँ सुकृतस्य सुकृतस्य यज्ञँ य्यज्ञाँ सुकृतस्य । सुकृतस्य योनौ योनौ
सुकृतस्य सुकृतस्य योनौ । सुकृतस्येति सु = कृतस्य । योना इति योनौ ।।
देवावी र्देवान्देवान् र्देवावी र्देवावी र्देवान् । देवावीरिति देव = अवी : ।
देवान्हविषा हविषा देवान्देवा न्हविषा । हविषा यजासि यजासि हविषा हविषा
यजासि । यजास्यग्ने ऽग्ने यजासि यजास्यग्ने । अग्ने बृहद् बृह दग्ने ऽग्ने बृहत् ।
बृहद्यजमाने यजमाने बृहद् बृहद्यजमाने । यजमाने वयो वयो यजमाने यजमाने

वयं : । वयो धा धा वयो वयो धा : । धा इति धा : ।। नि होता होता नि
नि होता । होता होतृषदने होतृसदने होता होता होतृषदने । होतृषदने विदानो
विदानो होतृसदने होतृषदने विदान : । होतृसदन इति होतृ = सदने । विदान
स्त्वेष स्त्वेषो विदानो विदान स्त्वेष : । त्वेषो दीदिवान् दीदिवाꣳ स्त्वेष स्त्वेषो
दीदिवान् । दीदिवाँ - असद दसदद् दीदिवान् दीदिवाँ - असदत् । दीदिवा निति
दीदि = वान् । असदत्सुदक्ष स्सुदक्षो ऽसद दसद त्सुदक्ष : । सुदक्ष इति सु =
दक्ष : ।। अदब्धव्रत प्रमति र्वसिष्ठो वसिष्ठो ऽदब्धव्रतप्रमति रदब्धव्रतप्रमति

वसिष्ठ : । अदब्धव्रतप्रमति रित्यदब्धव्रत = प्रमति : । वसिष्ठ स्सहस्रंभर
स्सहस्रंभरो वसिष्ठो वसिष्ठ स्सहस्रं भर : । सहस्रंभर श्शुचिजिह्व श्शुचिजिह्व
स्सहस्रं भर स्सहस्रं भर श्शुचिजिह्व : । सहस्रं भर इति सहस्रं = भर : ।
शुचिजिह्वो - अग्नि रग्नि श्शुचिजिह्व श्शुचिजिह्वो - अग्नि : । शुचिजिह्व इति
शुचि = जिह्व : । अग्निरित्यग्नि : ।। साँ सीदस्व सीदस्व स९ साँ सीदस्व ।
सीदस्व महान् महान् त्सीदस्व सीदस्व महान् । महाँ - अस्यसि महान्महाँ -
असि । असि शोचस्व शोचस्वास्यसि शोचस्व । शोचस्व देववीतमो देववीतम

श्शोचस्व शोचस्व देववीतम ः । देववीतम इति देव = वीतम ः ।। वि धूमन् धूमँ वि वि धूमम् । धूम मग्ने ऽग्ने धूमन् धूमग्ने । अग्ने - अरुष मरुष मग्ने ऽग्ने - अरुषम् । अरुषं मियेध्य मियेध्या रुष मरुषं मियेध्य । मियेध्य सृज सृज मियेध्य मियेध्य सृज । सृज प्रशस्त प्रशस्त सृज सृज प्रशस्त । प्रशस्त दर्शतन् दर्शतं प्रशस्त प्रशस्त दर्शतम् । प्रशस्तेति प्र = शस्त । दर्शतमिति दर्शतम् ।।३।।

अपो देवी र्देवी रपो ऽपो देवी ः । देवी रुपोप देवी र्देवी रुप । उप सृज सृजो
पोप सृज । सृज मधुमती र्मधुमती स्सृज सृज मधुमती ः । मधुमती रयक्ष्माया
यक्ष्माय मधुती र्मधुमती रयक्ष्माय । मधुमती रिति मधु - मती ः । अयक्ष्माय
प्रजाभ्य ः प्रजाभ्यो ऽयक्ष्माया यक्ष्माय प्रजाभ्य ः । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य ः।
तासा मास्थाना दास्थाना त्तासान् तासा मास्थानात् । आस्थाना दुदु दास्थाना
दास्थाना दुत् । आस्थाना दित्या - स्थानात् । उज्जिहता ज्जिहता मुदुज्जिहताम् ।
जिहता मोषधय ओषधयो जिहताञ् जिहता मोषधय ः । ओषधय स्सुपिप्पला

स्सुपिप्पला - ओषधय ओषधय स्सुपिप्पला ः । सुपिप्पला इति सु = पिप्पला ः । स न्ते ते सꣳ सन्ते । ते वायु र्वायु स्ते ते वायु ः । वायु र्मातरिश्वा मातरिश्वा वायु र्वायु र्मातरिश्वा । मातरिश्वा दधातु दधातु मातरिश्वा मातरिश्वा दधातु । दधातूत्तानाया - उत्तानाया दधातु दधातूत्तानाया ः । उत्तानाया हृदयꣳ हृदय मुत्तानाया - उत्तानाया हृदयम् । हृदयँ यद्यद् धृदयꣳ हृदयँ यत् । यद्विकस्तँ विकस्तँ य्यद्यद्विकस्तम् । विकस्त मिति वि = कस्तम् । यो देवानान् देवानाँ य्यो यो देवानाम् । देवानाञ् चरसि चरसि देवानान् देवानाञ् चरसि ।

चरसि प्राणथेन प्राणथेन चरसि चरसि प्राणथेन । प्राणथेन कस्मै कस्मै प्राणथेन प्राणथेन कस्मै । कस्मै देव देव कस्मै कस्मै देव । देव वषड् वषड् देव देव वषट् । वष ळस्त्वस्तु वषड् वष ळस्तु । अस्तु तुभ्यन् तुभ्य मस्त्वस्तु तुभ्यम् । तुभ्य मिति तुभ्यम् ।। सुजातो ज्योतिषा ज्योतिषा सुजात स्सुजातो ज्योतिषा । सुजात इति सु = जात ः । ज्योतिषा सह सह ज्योतिषा ज्योतिषा सह । सह शर्म शर्म सह सह शर्म । शर्म वरूथँ वरूथ९ शर्म शर्म वरूथम् । वरूथ मासद दसद दा वरूथँ वरूथ मासदत् । आसदत् । असद त्स्वस्व रसद दसद त्स्व ः ।

स्वरिति स्व : ।। वासो - अग्ने ऽग्ने वासो वासो - अग्ने । अग्ने विश्वरूपँ

विश्वरूप मग्ने ऽग्ने विश्वरूपम् । विश्वरूपाँ स९ सँ विश्वरूपँ विश्वरूपाँ सम् ।

विश्वरूप मिति विश्व = रूपम् । सँ व्ययस्व व्ययस्व स९ सँ व्ययस्व । व्ययस्व

विभावसो विभावसो व्ययस्व व्ययस्व विभावसो । विभावसो इति विभा =

वसो ।। उदु तिष्ठ तिष्ठो - उदुदुतिष्ठ । ॐ इत्यूँ । तिष्ठ स्वध्वर स्वध्वर तिष्ठ

तिष्ठ स्वध्वर । स्वध्वरा ऽवाव स्वध्वर स्वध्व राव । स्वध्वरेति सु = अध्वर ।

अवा नो नो ऽवावा न : । नो देव्या देव्या नो नो देव्या । देव्या धिया धिया

देव्या देव्या धिया । धियेति धिया ।। दृशे च च दृशे दृशे च । च भासा भासा
च च भासा । भासा बृहता बृहता भासा भासा बृहता । बृहता सुशुक्वनि
स्सुशुक्वनि बृहता बृहता सुशुक्वनि ः । सुशुक्वनि राग्ने ऽग्न आ सुशुक्वनि स्सुशुक्वनि
राग्ने । सुशुक्वनि रिति सु = शुक्वनि ः । आग्ने । अग्ने याहि याह्यग्ने ऽग्ने याहि ।
याहि सुशस्तिभि स्सुशस्तिभि र्याहि याहि सुशस्तिभि ः । सुशस्तिभि रिति
सुशस्ति = भि ः ।। •ऊर्ध्व ऊषुणो न स्सू ऊर्ध्व ऊर्ध्व ऊषुण ः । ऊँ इत्यूँ ।
सुन ः । न ऊतय ऊतये नो न ऊतये । ऊतये तिष्ठ तिष्ठोतय ऊतये तिष्ठ ।

तिष्ठा देवो देव स्तिष्ठ तिष्ठा देव ः । देवो न न देवो देवो न । न सविता सविता न न सविता । सवितेति सविता ।। ऊर्ध्वो वाजस्य वाजस्योर्ध्व ऊर्ध्वो वाजस्य । वाजस्य सनिता सनिता वाजस्य वाजस्य सनिता । सनिता यद्यत्सनिता सनिता यत् । यदञ्जिभि रञ्जिभि र्यद्य दञ्जिभि ः । अञ्जिभि र्वाघद्भि र्वाघद्भि रञ्जिभि रञ्जिभि र्वाघद्भि ः । अञ्जिभि रित्यञ्जि = भि ः । वाघद्भि र्विह्वयामहे विह्वयामहे वाघद्भि र्वाघद्भि र्विह्वयामहे । वाघद्भि रिति वाघत् = भि ः । विह्वयामह इति वि = ह्वयामहे ।। स जातो जात स्स स जात ः । जातो गर्भो गर्भो जातो जातो

गर्भ : । गर्भो - अस्यसि गर्भो गर्भो - असि । असि रोदस्यो रोदस्यो रस्यसि
रोदस्यो : । रोदस्यो रग्ने ऽग्ने रोदस्यो रोदस्यो रग्ने । अग्ने चारु श्चारु रग्ने ऽग्ने
चारु : । चारु विंभृतो विभृत श्चारु श्चारु विंभृत : । विभृत ओषधीष्वोषधीषु
विभृतो विभृत ओषधीषु । विभृत इति वि = भृत : । ओषधीष्वि त्योषधीषु ।।
चित्र श्शिशु श्शिशु श्चित्र श्चित्र श्शिशु : । शिशु : परि परि शिशु श्शिशु :
परि । परि तमांऽऽसि तमांऽऽसि परि परि तमांऽऽसि । तमांऽऽ स्यक्तू नक्तूंऽऽ
स्तमांऽऽसि तमांऽऽ स्यक्तून् । अक्तून्प्र प्राक्तू नक्तून्प्र । प्र मातृभ्यो मातृभ्य : प्र प्र

मातृभ्य : । मातृभ्यो - अध्यधि मातृभ्यो मातृभ्यो - अधि । मातृभ्य इति मातृ = भ्य : । अधि कनिक्रदत् कनिक्रद दध्यधि कनिक्रदत् । कनिक्रदद् गा गा : कनिक्रदत् कनिक्रदद् गा : । गा इति गा : ।। स्थिरो भव भव स्थिरस् स्थिरो भव । भव वीड्वङ्गो वीड्वङ्गो भव भव वीड्वङ्ग : । वीड्वङ्ग आशु राशु वीड्वङ्गो वीड्वङ्ग आशु : । वीड्वग इति वीळु = अङ्ग : । आशु भव भवाशु राशु भव । भव वाजी वाजी भव भव वाजी । वाज्यर्वन्नर्व न्वाजी वाज्यर्वन् । अर्वन्नित्यर्वन्।। पृथु भव भव पृथु : पृथु भव । भव सुषद स्सुसदो भव भव सुषद : । सुषद

स्त्व न्त्वꣳ सुसदं स्सुषद स्त्वम् । सुसद इति सु = सद : । त्व मग्ने रग्ने स्त्व न्त्व मग्ने : । अग्ने : पुरीषवाहण : पुरीषवाहनो ऽग्ने रग्ने : पुरीषवाहण : । पुरीषवाहन इति पुरीष = वाहन : । शिवो भव भव शिव श्शिवो भव । भव प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो भव भव प्रजाभ्य : । प्रजाभ्यो मानुषीभ्यो मानुषीभ्य : प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो मानुषीभ्य : । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य : । मानुषीभ्य स्त्व न्त्वं मानुषीभ्यो मानुषीभ्य स्त्वम् । त्वमङ्गिरो ऽङ्गिर स्त्व न्त्व मङ्गिर : । अगिर इत्यङ्गिर : ।। मा द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी मा मा द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी

- अभ्यभि द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अभि । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी ।

अभि शोची श्शोची रभ्यभि शोची ः । शोची र्मा मा शोची श्शोची र्मा ।

माऽन्तरिक्ष मन्तरिक्षं मा माऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षं मा माऽन्तरिक्ष मन्तरिक्षं मा ।

मा वनस्पतीन् वनस्पतीन् मा मा वनस्पतीन् । वनस्पती निति वनस्पतीन् ॥

प्रैत्वेतु प्र प्रैतु । एतु वाजी वाज्येत्वेतु वाजी । वाजी कनिक्रदत् कनिक्रदद् वाजी

वाजी कनिक्रदत् । कनिक्रद न्नानद न्नानदत् कनिक्रदत् कनिक्रद न्नानदत् । नानद

द्रासभो रासभो नानद न्नानद द्रासभ ः । रासभ स्पत्वा पत्वा रासभो रासभ

स्पत्वा । पत्वेति पत्वा ।। भर न्नग्नि मग्निं भरन्भर न्नग्निम् । अग्निम् पुरीष्यम्
पुरीष्य मग्नि मग्निम् पुरीष्यम् । पुरीष्यं मा मा पुरीष्यम् पुरीष्यं मा । मा पादि
पादि मा मा पादि । पाद्यायुष आयुष ः पादि पाद्यायुष ः । आयुष ः पुरा
पुराऽऽयुष आयुष ः पुरा । पुरेति पुरा ।। वृषा ऽग्नि मग्निं वृषा वृषा ऽग्निम् ।
अग्निँ वृषणँ वृषण मग्नि मग्निँ वृषणम् । वृषणं भरन्भरन् वृषणँ वृषणं भरन् ।
भरन्नपा मपां भरन्भरन्नपाम् । अपाङ्गर्भ ङ्गर्भ मपा मपा ङ्गर्भम् । गर्भो समुद्रियꣳ
समुद्रियङ् गर्भ ङ्गर्भो समुद्रियम् । समुद्रिय मिति समुद्रियम् ।। अग्न आ याहि या

ह्यग्ने ऽग्न आयहि । आयाहि । याहि वीतये वीतये याहि याहि वीतये । वीतय

इति वीतये ।। ऋतॉं सत्यꣳ सत्य मृत मृतॉं सत्यम् । सत्य मृत मृतꣳ सत्यꣳ

सत्य मृतम् । ऋतॉं सत्यꣳ सत्य मृत मृतॉं सत्यम् । सत्य मग्नि मग्निꣳ सत्यꣳ

सत्य मग्निम् । अग्निं पुरीष्यम् पुरीष्य मग्नि मग्निं पुरीष्यम् । पुरीष्य मङ्गिरस्व

दङ्गिरस्वत् पुरीष्यम् पुरीष्य मङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद्भरामो भरामो ऽङ्गिरस्व

दङ्गिरस्व द्भराम : । भराम इति भराम : ।। ओषधय : प्रति प्रत्योषधय

ओषधय : प्रति । प्रति मोदध्वं मोदध्वं प्रति प्रति मोदध्वम् । मोदध्व मग्नि

मग्निं मोदध्वं मोदध्व मग्निम् । अग्नि मेत मेत मग्नि मग्नि मेतम् । एताँ शिवꣳ शिव मेत मेताँ शिवम् । शिव मायन्त मायन्तꣳ शिवꣳ शिव मायन्तम् । आयन्त मभ्य भ्यायन्त मायन्त मभि । आयन्त मित्या = यन्तम् । अभ्यत्रात्रा भ्यभ्यत्र । अत्र युष्मा युष्मा - अत्रात्र युष्मा ः । युष्मा इति युष्मा ः ।। व्यस्यन् विश्वा विश्वा व्यस्यन् व्यस्यन् विश्वा ः । व्यस्यन्निति वि = अस्यन् । विश्वा - अनिरा - अनिरा विश्वा विश्वा - अनिरा ः । अनिरा - अमीवा - अमीवा - अनिरा - अनिरा - अमीवा ः । अमीवा निषीदन्निसीद न्नमीवा - अमीवा निषीदन् ।

निषीदन्नो नो निसीद न्निषीदन्न : । निसीदन्निति नि = सीदन् । नो - अपाप नो नो - अप । अप दुर्मतिन् दुर्मति मपाप दुर्मतिम् । दुर्मति ञ्जहि जहि दुर्मतिन् दुर्मति ञ्जहि । दुर्मति मिति दु : = मतिम् । जहीति जहि ।। ओषधय : प्रति प्रत्योषधय ओषधय : प्रति । प्रति गृभ्णीत गृभ्णीत प्रति प्रति गृभ्णीत । गृभ्णीत पुष्पवती : पुष्पवती गृभ्णीत गृभ्णीत पुष्पवती : । पुष्पवती स्सुपिप्पला स्सुपिप्पला : पुष्पवती : पुष्पवती स्सुपिप्पला : । पुष्पवती रिति पुष्प = वती : । सुपिप्पला इति सु = पिप्पला : ।। अयँ वो वोऽय मयँ व : ।

वो गर्भो गर्भो वो वो गर्भ ः । गर्भ ऋत्विय ऋत्वियो गर्भो गर्भ ऋत्विय ः ।
ऋत्विय ः प्रत्नं प्रत्न मृत्विय ऋत्विय ः प्रत्नम् । प्रत्नाँ सधस्थ९ँ सधस्थम्
प्रत्नं प्रत्नाँ सधस्थम् । सधस्थ मासद दसद दा सधस्थ९ँ सधस्थ मासदत् ।
सधस्थ मिति सध = स्थम् । आसदत् । असददित्यसदत् ।। वि पाजसा पाजसा
वि वि पाजसा । पाजसा पृथुना पृथुना पाजसा पाजसा पृथुना । पृथुना
शोशुचानश् शोशुचान ः पृथुना पृथुना शोशुचान ः । शोशुचानो बाधस्व बाधस्व
शोशुचान श्शोशुचानो बाधस्व । बाधस्व द्विषो द्विषो बाधस्व बाधस्व द्विष ः ।

द्विषो रक्षसो रक्षसो द्विषो द्विषो रक्षस : । रक्षसो - अमीवा - अमीवा रक्षसो रक्षसो - अमीवा : । अमीवा इत्यमीवा : ।। सुशर्मणो बृहतो बृहत स्सुशर्मण स्सुशर्मणो बृहत : । सुशर्मण इति सु = शर्मण : । बृहत श्शर्मणि शर्मणि बृहतो बृहत श्शर्मणि । शर्मणि स्याꣳ स्याꣳ शर्मणि शर्मणि स्याम् । स्या मग्ने रग्ने स्स्याꣳ स्या मग्ने : । अग्ने रह मह मग्ने रग्ने रहम् । अहाँ सुहवस्य सुहवस्याह महाँ सुहवस्य । सुहवस्य प्रणीतौ प्रनीतौ सुहवस्य सुहवस्य प्रणीतौ । सुहवस्येतिसु = हवस्य । प्रनीता इति प्र = नीतौ ।।४।।

आपो हि ह्याप आपो हि । हिष्ठ स्थहि हिष्ठ । स्था मयो भुवो मयोभुव स्थ स्था मयोभुव : । मयोभुव स्तास्ता मयोभुवो मयोभुव स्ता : । मयोभुव इति मय : = भुव : । ता नो नस्ता स्ता न : । न ऊर्ज ऊर्जे नो न ऊर्जे । ऊर्जे दधातन दधात नोर्ज ऊर्जे दधातन । दधातनेति दधातन ।। महे रणाय रणाय महे महे रणाय । रणाय चक्षसे चक्षसे रणाय रणाय चक्षसे । चक्षस इति चक्षसे । यो वो वो यो यो व : । व श्शिवतम श्शिवतमो वो व श्शिवतम : । शिवतमो रसो

रस शिशवतम शिशवतमो रस : । शिवतम इति शिव = तम : । रस स्तस्य
तस्य रसो रस स्तंस्य । तस्य भाजयत भाजयत तस्य तस्य भाजयत । भाजय
तेहेह भाजयत भाजयतेह । इह नो न इहेहन : । न इति न : ।। उशतीरिव
मातरो मातर उशतीरिवो शतीरिव मातर : । उशती रिवेत्युशती : = इव ।
मातर इति मातर : । तस्मा अर मरन् तस्मै तस्मा अरम् । अरङ् गमाम गमा
मार मरङ्ङमाम । गमाम वो वो गमाम गमाम व : । वो यस्य यस्य वो वो
यस्य । यस्य क्षयाय क्षयाय यस्य यस्य क्षयाय । क्षयाय जिन्वथ जिन्वथ क्षयाय

क्षयाय जिन्वथ । जिन्व थेति जिन्वथ ।। आपो जनयथ जनय थाप आपो
जनयथ । जनयथा च च जनयथ जनयथा च । च नो न श्च च न ः । न इति
न ः ।। मित्र स्साँसृज्य सꣳसृज्य मित्रो मित्र स्साँसृज्य । साँसृज्य पृथिवीम्
पृथिवीꣳ सꣳसृज्य साँसृज्य पृथिवीम् । साँसृज्येति सं = सृज्य । पृथिवीम् भूमिं
भूमिम् पृथिवीं पृथिवीं भूमिम् । भूमिञ्च च भूमिं भूमिञ्च । च ज्योतिषा ज्योतिषा
च च ज्योतिषा । ज्योतिषा सह सह ज्योतिषा ज्योतिषा सह । सहेति सह ।।
सुजातञ् जातवेदसञ् जातवेदसꣳ सुजातꣳ सुजातञ् जातवेदसम् । सुजात मिति

सु = जातम् । जातवेदस मयक्ष्माया यक्ष्माय जातवेदसञ् जातवेदस मयक्ष्माय ।
जातवेदस मिति जात = वेदसम् । अयक्ष्माय त्वा त्वा ऽयक्ष्माया यक्ष्माय त्वा ।
त्वा स२ँ स न्त्वा त्वा सम् । साँ सृजामि सृजामि स२ँ साँ सृजामि । सृजामि
प्रजाभ्य : प्रजाभ्य स्सृजामि सृजामि प्रजाभ्य : । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य : ।।
रुद्रा स्साँसृज्य स२ँसृज्य रुद्रा रुद्रा स्साँसृज्य । साँसृज्य पृथिवीं पृथिवी२ँ स२ँसृज्य
साँसृज्य पृथिवीम् । साँसृज्येति सं = सृज्य । पृथिवीं बृहद् बृहत्पृथिवीं पृथिवीं
बृहत् । बृहज्ज्योति ज्योति र्बृहद् बृहज्ज्योति : । ज्योति स्स२ँ सञ्ज्योति ज्योति

स्सम् । समीधिर ईधिरे सꣳसमीधिरे । ईधिर इतीधिरे ।। तेषाम् भानु र्भानु स्तेषा न्तेषाम् भानु ः । भानु रजस्रो ऽजस्रो भानु र्भानु रजस्र ः । अजस्र इदि दजस्रो ऽजस्र इत् । इच्छुक्र श्शुक्र इदिच्छुक्र ः । शुक्रो देवेषु देवेषु शुक्र श्शुक्रो देवेषु । देवेषु रोचते रोचते देवेषु देवेषु रोचते । रोचत इति रोचते ।। साँसृष्टाँ वसुभि र्वसुभि स्सꣳसृष्टाꣳ साँसृष्टाँ वसुभि ः । साँसृष्टा मिति सं = सृष्टाम् । वसुभी - रुद्रै रुद्रै र्वसुभि र्वसुभी - रुद्रै ः । वसुभि रिति वसु = भि ः । रुद्रै र्धीरै र्धीरै रुद्रै रुद्रै र्धीरै ः । धीरै ः कर्मण्याङ् कर्मण्यान् धीरै र्धीरै ः कर्मण्याम् ।

कर्मण्यां मृदं मृदङ् कर्मण्याङ् कर्मण्यां मृदम् । मृद मिति मृदम् ।। हस्ताभ्यां
मृद्वीम् मृद्वीꣳ हस्ताभ्याꣳ हस्ताभ्यां मृद्वीम् । मृद्वीङ् कृत्वा कृत्वा मृद्वीम्
मृद्वीङ् कृत्वा । कृत्वा सिनीवाली सिनीवाली कृत्वा कृत्वा सिनीवाली ।
सिनीवाली कृणोतु कृणोतु सिनीवाली सिनीवाली कृणोतु । कृणोतु ता न्ताङ्
कृणोतु कृणोतु ताम् । तामिति ताम् ।। सिनीवाली सुकपर्दा सुकपर्दा सिनीवाली
सिनीवाली सुकपर्दा । सुकपर्दा सुकुरीरा सुकुरीरा सुकपर्दा सुकपर्दा सुकुरीरा ।
सुकपर्देति सु = कपर्दा । सुकुरीरा स्वौपशा स्वौपशा सुकुरीरा सुकुरीरा स्वौपशा।

सुकुरीरेति सु = कुरीरा । स्वौपशेति सु = औपशा ।। सा तुभ्य न्तुभ्यꣳ सा सा तुभ्यम् । तुभ्य मदिते ऽदिते तुभ्य न्तुभ्य मदिते । अदिते महि मह्यदिते ऽदिते महि । मह्योखा मुखामा महि मह्योखाम् । ओखाम् । उखान् दधातु दधा तूखा मुखान् दधातु । दधातु हस्तयो र्हस्तयो र्दधातु दधातु हस्तयो : । हस्तयो रिति हस्तयो : ।। उखाङ् कृणोतु कृणोतूखा मुखाङ् कृणोतु । कृणोतु शक्त्या शक्त्या कृणोतु कृणोतु शक्त्या । शक्त्या बाहुभ्याम् बाहुभ्याꣳ शक्त्या शक्त्या बाहुभ्याम् । बाहुभ्या मदिति रदिति र्बाहुभ्याम् बाहुभ्या मदिति : । बाहुभ्या

मिति बाहु = भ्याम् । अदिति धिया धिया ऽदिति रदिति धिया । धियेति

धिया ।। माता पुत्रं पुत्रं माता माता पुत्रम् । पुत्रँ य्यथा यथा पुत्रं पुत्रँ य्यथा ।

यथो पस्थ उपस्थे यथा यथो पस्थे । उपस्थे सा सो पस्थ उपस्थे सा । उपस्थ

इत्युप = स्थे । सा ऽग्नि मग्निꣳ सा सा ऽग्निम् । अग्निं बिभर्तु बिभर्त्वग्नि मग्निं

बिभर्तु । बिभर्तु गर्भे गर्भे बिभर्तु बिभर्तु गर्भे । गर्भ आ गर्भे गर्भ आ । एत्या।।

मखस्य शिरश् शिरो मखस्य मखस्य शिर : । शिरो ऽस्यसि शिर श्शिरो ऽसि ।

असि वसवो वसवो ऽस्यसि वसव : । वसव स्त्वा त्वा वसवो वसव स्त्वा । त्वा

कृण्वन्तु कृण्वन्तु त्वा त्वा कृण्वन्तु । कृण्वन्तु गायत्रेण गायत्रेण कृण्वन्तु कृण्वन्तु गायत्रेण । गायत्रेण च्छन्दसा च्छन्दसा गायत्रेण गायत्रेण च्छन्दसा । छन्दसा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा च्छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा ध्रुवा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा ऽस्यसि ध्रुवा ध्रुवा ऽसि । असि पृथिवी पृथिव्यस्यसि पृथिवी । पृथिव्यस्यसि पृथिवी पृथिव्यसि । असि धारय धारयास्यसि धारय । धारया मयि मयि धारय धारया मयि । मयि प्रजां प्रजां मयि मयि प्रजाम् । प्रजाꣳ रायो राय ः प्रजां प्रजाꣳ राय ः । प्रजामिति प्र =

जाम् । राय स्पोषं पोषꣳ रायो राय स्पोषम् । पोषङ् गौपत्यङ् गौपत्यं पोषं
पोषङ् गौपत्यम् । गौपत्याँ सुवीर्यꣳ सुवीर्यङ् गौपत्यङ् गौपत्याँ सुवीर्यम् ।
सुवीर्यो सजातान् त्सजातान् त्सुवीर्यꣳ सुवीर्यो सजातान् । सुवीर्य मिति सु =
वीर्यम् । सजातान्यजमानाय यजमानाय सजातान् त्सजातान्यजमानाय ।
सजातानिति स = जातान् । यजमानाय रुद्रा रुद्रा यजमानाय यजमानाय रुद्रा ः।
रुद्रा स्त्रैष्टुभेन त्रैस्तुभेन रुद्रा रुद्रा स्त्रैष्टभेन । त्रैष्टुभेनान्तरिक्ष मन्तरिक्षन् त्रैस्तुभेन
त्रैष्टुभेनान्तरिक्षम् । त्रैस्तुभेनेति त्रैस्तुभेन । अन्तरिक्ष मादित्या - आदित्या -

अन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मादित्या : । आदित्या जागतेन जागतेना दित्या - आदित्या जागतेन । जागतेन द्यौ द्यौं जगतेन जागतेन द्यौ : । द्यौ र्विश्वे विश्वे द्यौ द्यौं र्विश्वे । विश्वे त्वा त्वा विश्वे विश्वे त्वा । त्वा देवा देवा स्त्वा त्वा देवा : । देवा वैश्वानरा वैश्वानरा देवा देवा वैश्वानरा : । वैश्वानरा : कृण्वन्तु कृण्वन्तु वैश्वानरा वैश्वानरा : कृण्वन्तु । कृण्वन्त्वा नुष्टुभेना नुस्तुभेन कृण्वन्तु कृण्वन्त्वा नुष्टुभेन । आनुष्टभेन च्छन्दसा च्छन्दसा ऽऽनुस्तुभेना नुष्टुभेन च्छन्दसा । आनुस्तुभेनेत्यानु = स्तुभेन । छन्दसा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा च्छन्दसा

ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा ध्रुवा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा ऽस्यसि ध्रुवा ध्रुवा ऽसि । असि दिशो दिशो ऽस्यसि दिश : । दिशो ऽस्यसि दिशो दिशो ऽसि । अस्यदित्या - अदित्या -अस्यस्यदित्यै । अदित्यै रास्ना रास्ना ऽदित्या - अदित्यै रास्ना । रास्ना ऽस्यसि रास्ना रास्ना ऽसि । अस्यदिति रदिति रस्यस्यदिति : । अदिति ष्टे ते ऽदिति रदितिष्टे । ते बिलं बिल न्ते ते बिलम् । बिलङ् गृभ्णातु गृभ्णातु बिलं बिलङ् गृभ्णातु । गृभ्णात्विविति गृभ्णातु।। कृत्वाय सा सा कृत्वाय कृत्वाय सा । सा महीं महीꣳ सा सा महीम् । मही

मुखा मुखां महीं मही मुखाम् । उखां मृन्मयीम् मृन्मयी मुखा मुखां मृन्मयीम् । मृन्मयीँ योनिँ य्योनिम् मृन्मयीम् मृन्मयीँ य्योनिम् । मृन्मयी मिति मृत् = मयीम् । योनि मग्नये ऽग्नये योनिँ य्योनि मग्नये । अग्नय इत्यग्नये ।। पुत्रेभ्य ः प्र प्र पुत्रेभ्य ः पुत्रेभ्य ः प्र । प्रायच्छ दयच्छत्प्र प्रायच्छत् । अयच्छ ददिति रदिति रयच्छ दयच्छ ददिति ः । अदिति श्श्रपया ञ्छ्रपया नदिति रदिति श्श्रपयान् । श्रपया नितीति श्रपया ञ्छ्रपया निति । इतीतीति ।। वसव स्त्वा त्वा वसवो वसव स्त्वा । त्वा धूपयन्तु धूपयन्तु त्वा त्वा धूपयन्तु । धूपयन्तु गायत्रेण

गायत्रेणं धूपयन्तु धूपयन्तु गायत्रेणं । गायत्रेन च्छन्दसा च्छन्दसा गायत्रेणं गायत्रेण च्छन्दसा । छन्दसा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा च्छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् रुद्रा रुद्रा - अङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् रुद्रा ः । रुद्रा स्त्रैष्टुभेन त्रैस्तुभेन रुद्रा रुद्रा स्त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेनादित्या - आदित्या स्त्रैस्तुभेन त्रैष्टुभेना दित्या ः । त्रैस्तुभेनेति त्रैस्तुभेन । आदित्या जागतेन जागतेना दित्या - आदित्या जागतेन । जागतेन विश्वे विश्वे जागतेन जागतेन विश्वे । विश्वे त्वा त्वा विश्वे विश्वे त्वा । त्वा देवा देवा स्त्वा त्वा देवा ः । देवा वैश्वानरा वैश्वानरा देवा देवा वैश्वानरा ः।

वैश्वानरा धूपयन्तु धूपयन्तु वैश्वानरा वैश्वानरा धूपयन्तु । धूपयन्त्वा नुंष्टुभेना नुंस्तु
भेन धूपयन्तु धूपयन्त्वा नुंष्टभेन । आनुंष्टुभेन च्छन्दसा च्छन्दसा ऽऽनुंस्तुभेना नुंष्टु
भेन च्छन्दसा । आनुंस्तु भेनेत्यानु =स्तुभेन । छन्दसाऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व च्छन्दसा
च्छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्व दिन्द्र इन्द्रो ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्व दिन्द्र : । इन्द्रो
वरुणो वरुण इन्द्र इन्द्रो वरुण : । वरुणो विष्णु र्विष्णु र्वरुणो वरुणो विष्णु : ।
विष्णु स्त्वा त्वा विष्णु र्विष्णु स्त्वा । त्वा धूपयतु धूपयतु त्वा त्वा धूपयतु ।
धूपयत्विति धूपयतु ।।५।।

अदितिष्ट्वा त्वा ऽदिति रदितिष्ट्वा । त्वा देवी देवी त्वात्वा देवी । देवी विश्व

देव्या वती विश्वदेव्यवती देवी देवी विश्वदेव्यावती । विश्वदेव्यावती पृथिव्या ः

पृथिव्या विश्वदेव्यवती विश्वदेव्यावती पृथिव्या ः । विश्वदेव्य वतीति विश्व देव्य =

वती । पृथिव्या स्सधस्थे सधस्थे पृथिव्या ः पृथिव्या स्सधस्थे । सधस्थे -

अङ्गिरस्व दङ्गिरस्व त्सधस्थे सधस्थे - अङ्गिरस्वत् । सधस्थ इति सध = स्थे ।

अङ्गिरस्वत्खनतु खनत्वङ्गिरस्व दङ्गिरस्व त्खनतु । खन त्ववटा वट खनतु खन

त्ववट । अवट देवानान् देवाना मवटा वट देवानाम् । देवाना न्त्वा त्वा देवानान्
देवाना न्त्वा । त्वा पत्नी : पत्नी स्त्वा त्वा पत्नी : । पत्नी देवी देवी :
पत्नी : पत्नी देवी : । देवी विश्वदेव्यावती विश्वदेव्यवती देवी देवी
विश्वदेव्यावती : । विश्वदेव्यावती : पृथिव्या : पृथिव्या विश्वदेव्यवती
विश्वदेव्यावती : पृथिव्या : । विश्वदेव्यवती रिति विश्वदेव्य = वती : । पृथिव्या
स्सधस्थे सधस्थे पृथिव्या : पृथिव्या स्सधस्थे । सधस्थे - अङ्गिरस्व दङ्गिरस्व
त्सधस्थे सधस्थे - अङ्गिरस्वत् । सधस्थ इति सध = स्थे । अङ्गिरस्वद् दधतु

दधत्वङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् दधतु । दधतूख उखे दधतु दधतूखे । उखे धिषणा धिषणा - उख उखे धिषणा : । धिष्णा - अभ्यभि धिषणा धिषणा - अभि । अभीन्धता मिन्धता मभ्यभीन्धताम् । इन्धताँ वरुत्री र्वरुत्री रिन्धता मिन्धताँ वरुत्री : । वरुत्री श्श्रपयन्तु श्रपयन्तु वरुत्री र्वरुत्री श्श्रपयन्तु । श्रपयन्तु ग्ना ग्ना श्श्रपयन्तु श्रपयन्तु ग्ना : । ग्ना : पचन्तु पचन्तु ग्ना ग्ना : पचन्तु । पचन्तु जनयो जनय : पचन्तु पचन्तु जनय : । जनयो ऽच्छिन्नपत्रा - अच्छिन्नपत्रा जनयो जनयो ऽच्छिन्नपत्रा : । अच्छिन्न पत्रा इत्यच्छिन्न = पत्रा : ।। मित्रस्य चर्षणी

धृत श्चर्षणि धृतो मित्रस्य मित्रस्य चर्षणी धृत ः । चर्षणी धृतो ऽवोव श्चर्षणि धृत श्चर्षणी धृतो ऽव ः । चर्षणि धृत इति चर्षणि = धृत ः । अवो देवस्य देवस्यावो ऽवो देवस्य । देवस्य सानसि सानसि देवस्य देवस्य सानसि । सानसीति सनसि ।। द्युम्नञ् चित्रश्रवस्तमञ् चित्रश्रवस्तमन् द्युम्नन् द्युम्नञ् चित्रश्रवस्तमम् । चित्रश्र वस्तम मिति चित्रश्रव ः = तमम् ।। देव स्त्वा त्वा देवो देव स्त्वा । त्वा सविता सविता त्वा त्वा सविता । सवितोदु त्सविता सवितोत् । उद्वपतु वप तूदुद्वपतु । वपतु सुपाणि स्सुपाणि र्वपतु वपतु सुपाणि ः।

सुपाणि स्स्वङ्गुरि स्स्वङ्गुरि स्सुपाणि स्सुपाणि स्स्वङ्गुरि : । सुपाणिरिति सु = पाणि : । स्वङ्गुरि स्सुबाहु स्सुबाहु स्स्वङ्गुरि स्स्वङ्गुरि स्सुबाहु : । स्वङ्गुरिरिति सु = अङ्गुरि : । सुबाहु रुतोत सुबाहु स्सुबाहु रुत । सुबाहुरिति सु = बाहु : । उत शक्त्या शक्त्यो तोत शक्त्या । शक्त्येति शक्त्या ।। अव्यथमाना पृथिव्यां पृथिव्या मव्यथमाना ऽव्यथमाना पृथिव्याम् । पृथिव्या माशा - आशा : पृथिव्यां पृथिव्या माशा : । आशा दिशो दिश आशा आशा दिश : । दिश आपृण पृणा दिशो दिश आपृण । आपृण । पृणेति पृण ।। उत्थाय बृहती बृहत्यु त्थायो

त्थाय॑ बृहती । बृहती भ॑व भव बृहती बृ॑हती भ॑व । भवो दुद् भ॑व भवोत् । उद॑ुतिष्ठ तिष्ठो उदु दु॑तिष्ठ । ऊँ इत्यूँ । तिष्ठ ध्रुवा ध्रुवा ति॑ष्ठ तिष्ठ ध्रुवा । ध्रुवा त्व न्त्वन् ध्रुवा ध्रुवा त्वम् । त्वमिति त्वम् ।। मित्रैता मेतां मित्र मित्रैताम् । एता न्तें त एता मेता न्तें । त उखा मुखा न्तें त उखाम् । उखां परि पर्युखा मुखां परि॑ । परि॑ ददामि ददामि परि परि॑ ददामि । ददाम्यभि॑त्या - अभि॑त्यै ददामि ददाम्यभि॑त्यै । अभि॑त्या - एषेषा ऽभि॑त्या - अभि॑त्या - एषा । एषा मा मैषैषामा । मा भैं॑दि भेदि मा मा भैं॑दि । भेदीति॑ भेदि ।। वसं॑व स्त्वा त्वा

वसवो वसव स्त्वा । त्वा ऽऽच्छृन्दन्तु च्छृन्दन्त्वा त्वा त्वा ऽऽच्छृन्दन्तु ।
आच्छृन्दन्तु । छृन्दन्त्विति छृन्दन्तु ।।६।।

आकूति मग्नि मग्नि माकूति माकूति मग्निम् । आकूति मित्या = कूतिम् । अग्निं
प्रयुजम् प्रयुज मग्नि मग्निं प्रयुजम् । प्रयुजꣳ स्वाहा स्वाहा प्रयुजम् प्रयुजꣳ
स्वाहा । प्रयुज मिति प्र = युजम् । स्वाहा मनो मन स्स्वाहा स्वाहा मन : ।
मनो मेधां मेधां मनो मनो मेधाम् । मेधाञ् चित्तञ् चित्तं मेधां मेधाञ् चित्तम् ।

चित्तँ विज्ञातँ विज्ञातञ् चित्तञ् चित्तँ विज्ञातम् । विज्ञातँ वाचो वाचो विज्ञातँ विज्ञातँ वाच ः । विज्ञात मिति वि = ज्ञातम् । वाचो विधृतिँ विधृतिँ वाचो वाचो विधृतिम् । विधृति मग्नि मग्निँ विधृतिँ विधृति मग्निम् । विधृति मिति वि = धृतिम् । अग्निं प्रयुजम् प्रयुज मग्नि मग्निं प्रयुजम् । प्रयुजꣳ स्वाहा स्वाहा प्रयुजम् प्रयुजꣳ स्वाहा । प्रयुज मिति प्र = युजम् । स्वाहा प्रजापतये प्रजापतये स्वाहा स्वाहा प्रजापतये । प्रजपतये मनवे मनवे प्रजापतये प्रजापतये मनवे । प्रजापतय इति प्रजा = पतये । मनवे ऽग्नये ऽग्नये मनवे मनवे ऽग्नये । अग्नये

वैश्वानराय वैश्वानरायाग्नये ऽग्नये वैश्वानराय । वैश्वानरायेति वैश्वानराय ।। मा सु सु मा मा सु । सु भित्था भित्था स्सु सु भित्था ः । भित्था मा मा भित्था भित्था मा । मा सु सु मा मा सु । सु रिषो रिष स्सु सु रिष ः । रिषो ऽम्बाम्ब रिषो रिषोऽम्ब । अम्ब धृष्णु धृष्णवम्बाम्ब धृष्णु । धृष्णु वीरयस्व वीरयस्व धृष्णु धृष्णु वीरयस्व । वीरयस्व सु सु वीरयस्व वीरयस्व सु । स्विति सु ।। अग्निश्च चाग्नि रग्निश्च । चेद मिदञ्च चेदम् । इदङ् करिष्यथ ः करिष्यथ इद मिदङ् करिष्यथ ः । करिष्यथ इति करिष्यथ ः ।। दृंहस्व देवि देवि दृꣳहस्व दृंहस्व

देवि । देवि पृथिवि पृथिवि देवि देवि पृथिवि । पृथिवि स्वस्तयै स्वस्तयै पृथिवि पृथिवि स्वस्तयै । स्वस्तय आसुर्या सुरी स्वस्तयै स्वस्तय आसुरी । आसुरी माया माया ऽऽसुर्या सुरी माया । माया स्वधया स्वधया माया माया स्वधया । स्वधया कृता कृता स्वधया स्वधया कृता । कृता ऽस्यसि कृता कृता ऽसि । असीत्यसि ।। जुष्टन् देवेभ्यो देवेभ्यो जुष्टञ् जुष्टन् देवेभ्य : । देवेभ्य इद मिदन् देवेभ्यो देवेभ्य इदम् । इद मस्त्वस्त्विद मिद मस्तु । अस्तु हव्यꣳ हव्य मस्त्वस्तु हव्यम् । हव्य मरिष्टा ऽरिष्टा हव्यꣳ हव्य मरिष्टा । अरिष्टा त्व न्त्व मरिष्टा

ऽरिष्टा त्वम् । त्व मुदुत्त्व न्त्वमुत् । उदिही ह्युदुदिहि । इहि यज्ञे यज्ञ इहीहि
यज्ञे । यज्ञे - अस्मि न्नस्मिन्यज्ञे यज्ञे - अस्मिन् । अस्मिन्नित्यस्मिन् ।। द्रन्न
स्सर्पिरासुति स्सर्पिरासुति द्रन्नो द्रन्न स्सर्पिरासुति ः । द्रन्न इति द्रु = अन्न ः ।
सर्पिरासुति ः प्रत्न ः प्रत्न स्सर्पिरासुति स्सर्पिरासुति ः प्रत्न ः । सर्पिरासुति
रिति सर्पि ः = आसुति ः । प्रत्नो होता होता प्रत्न ः प्रत्नो होता । होता
वरेण्यो वरेण्यो होता होता वरेण्य ः । वरेण्य इति वरेण्य ः ।। सहस स्पुत्र ः पुत्र
स्सहस स्सहस स्पुत्र ः । पुत्रो - अद्भुतो ऽद्भुत ः पुत्र ः पुत्रो - अद्भुत ः । अद्भुत

इत्यद्भुत ः ।। परस्या -अध्यधि परस्या ः परस्या - अधि । अधि संवत स्संवतो
ऽध्यधि संवत ः । संवतो ऽवरा नवरान् त्संवत स्संवतो ऽवरान् । संवत इति सं
= वत ः । अवराँ - अभ्यभ्यवरा नवराँ - अभि । अभ्या तर तरा भ्यभ्यातर ।
आतर । तरेतितर ।। यत्राह महँ य्यत्र यत्राहम् । अह मस्म्यस्म्यह महमस्मि ।
अस्मि ता१ँ स्ता नस्म्यस्मि तान् । ताँ - अवाव ता१ँ स्ताँ - अव । अवेत्यव।।
परमस्या ः परावत ः परावत ः परमस्या ः परमस्या ः परावत ः । परावतो
रोहिदश्वो रोहिदश्व ः परावत ः परावतो रोहिदश्व ः । परावत इति परा =

वत॑ः । रोहि॑दश्व इहेह रोहि॑दश्वो रोहि॑दश्व इह । रोहि॑दश्व इति॑ रोहित् = अ॑श्व ः । इहा ग॑हि गह्येहेहा ग॑हि । आग॑हि । गहीति॑ गहि ।। पुरीष्य॑ ः पुरुप्रिय ः पु॑रुप्रिय ः पु॑रीष्य॑ ः पुरीष्य॑ ः पुरुप्रिय ः । पुरुप्रियोऽग्ने ऽग्ने॑ पुरुप्रिय ः पु॑रुप्रियो ऽग्ने॑ । पुरुप्रिय इति॑ पुरु = प्रिय ः । अग्ने त्व न्त्व मग्ने ऽग्ने त्वम् । त्व न्त॑र तर त्व न्त्व न्त॑र । तरा मृधो मृध॑ स्तर तरा मृध॑ ः । मृध इति मृध॑ ः ।। यद॑ग्ने ऽग्ने यद्यद॑ग्ने । अग्ने कानि कान्य॑ग्ने ऽग्ने कानि॑ । कानि कानि कानि कानि कानि कानि॑ । कानि॑ चिच्चि त्कानि कानि॑ चित् । चिदा ते॑ त आ चि॑च्चिदाते॑ ।

आते । ते दारूणि दारूणि ते ते दारूणि । दारूणि दध्मसि दध्मसि दारूणि दारूणि दध्मसि । दध्मसीति दध्मसि ।। सर्व न्तत्तत्सर्वं॰ सर्व न्तत् । तदस्त्वस्तु तत्तदस्तु । अस्तु ते तेऽस्त्वस्तु ते । ते घृतङ् घृत न्ते ते घृतम् । घृत न्तत्तद् घृतङ् घृत न्तत् । तज्जुषस्व जुषस्व तत्तज्जुषस्व । जुषस्व यविष्ठ्य यविष्ठ्य जुषस्व जुषस्व यविष्ठ्य । यविष्ठ्येति यविष्ठ्य ।। यदत्त्यत्ति यद्यदत्ति। अत्युपजिह्विको पजिह्विका ऽत्त्यत्युप जिह्विका । उपजिह्विका यद्य दुपजिह्विकोप जिह्विका यत् । उपजिह्विकेत्युप = जिह्विका । यद् वम्रो वम्रो यद्यद्वम्र : । वम्रो

- अतिसर्पत्यति सर्पति वम्रो वम्रो - अतिसर्पति । अतिसर्पतीत्यति = सर्पति । सर्व न्तत्तत्सर्वꣳ सर्व न्तत् । तद स्त्वस्तु तत्तदस्तु । अस्तु ते तेऽस्त्वस्तु ते । ते घृतङ् घृत न्ते ते घृतम् । घृत न्तत्तद् घृतङ् घृत न्तत् । तज्जुषस्व जुषस्व तत्तज्जुषस्व । जुषस्व यविष्ठ्य यविष्ठ्य जुषस्व जुषस्व यविष्ठ्य । यविष्ठ्येति यविष्ठ्य ।। अहरह रप्रयाव मप्रयाव महरह रहरह रप्रयावम् । अहरह रित्यह : = अह : । अप्रयावं भरन्तो भरन्तो ऽप्रयाव मप्रयावं भरन्त : । अप्रयाव मित्यप्र = यावम् । भरन्तो ऽश्वा येवाश्वायेव भरन्तो भरन्तो ऽश्वायेव । अश्वायेव तिष्ठते

तिष्ठते ऽश्वायेवा श्वायेव तिष्ठते । अश्वायेवेत्यश्वाय = इव । तिष्ठते घासङ् घासन् तिष्ठते तिष्ठते घासम् । घास मस्मा - अस्मै घासङ् घास मस्मै । अस्मा इत्यस्मै ।। राय स्पोषेण पोषेण रायो राय स्पोषेण । पोषेण सꣳ सं पोषेण पोषेण सम् । स मिषेषा सꣳ समिषा । इषा मदन्तो मदन्त इषेषा मदन्त : । मदन्तो ऽग्ने ऽग्ने मदन्तो मदन्तो ऽग्ने । अग्ने मामा ऽग्ने ऽग्ने मा । मा ते ते मा मा ते । ते प्रतिवेशा : प्रतिवेशा स्ते ते प्रतिवेशा : । प्रतिवेशा रिषाम रिषाम प्रतिवेशा : प्रतिवेशा रिषाम । प्रतिवेशा इति प्रति = वेशा : । रिषामेति

रिषाम ।। नाभा पृथिव्या ः पृथिव्या नाभा नाभा पृथिव्या ः । पृथिव्या स्समिधाने समिधाने पृथिव्या ः पृथिव्या स्समिधाने । समिधाने - अग्ना - अग्नौ समिधाने समिधाने - अग्नौ । समिधान इति सं = इधाने । अग्नौ रायो रायो ऽग्ना - अग्नौ राय ः । राय स्पोषाय पोषाय रायो राय स्पोषाय । पोषाय बृहते बृहते पोषाय पोषाय बृहते । बृहते हवामहे हवामहे बृहते बृहते हवामहे । हवामह इति हवामहे ।। इरम्मदं बृहदुक्थं बृहदुक्थ मिरंमद मिरंमदं बृहदुक्थम् । इरंमदमि तीरं = मदम् । बृहदुक्थँ य्यजत्रँ य्यजत्रं बृहदुक्थं बृहदुक्थँ य्यजत्रम् । बृहदुक्थ

मिति बृहत् = उक्थम् । यजत्र ञ्जेतार ञ्जेतारँ य्यजत्रँ य्यजत्र ञ्जेतारम् । जेतार मग्नि मग्नि ञ्जेतारञ् जेतार मग्निम् । अग्निं पृतनासु पृतना स्वग्नि मग्निं पृतनासु । पृतनासु सासहिꣳ ससहिं पृतनासु पृतनासु सासहिम् । ससहि मिति ससहिम् ।।

या स्सेना स्सेना या या स्सेना : । सेना - अभीत्वरी रभीत्वरी स्सेना स्सेना - अभीत्वरी : । अभीत्वरी राव्याधिनी राव्याधिनी रभीत्वरी रभीत्वरी राव्याधिनी : । अभीत्वरी रित्यभि = इत्वरी : । आव्याधिनी रुगणा उगणा - आव्याधिनी राव्याधिनी रुगणा : । आव्याधिनी रित्या = व्याधिनी : । उगणा -

उतोतोगणा - उगणा - उत । उतेत्युत । ये स्तेना स्तेना ये ये स्तेना ः ।

स्तेना ये ये स्तेना स्तेना ये । ये च च ये ये च । च तस्करा स्तस्करा श्च च

तस्करा ः । तस्करा स्ताꣳ स्ताꣳ स्तस्करा स्तस्करा स्तान् । ताꣳ स्तै ते ताꣳ

स्ताꣳ स्तै । ते - अग्ने ऽग्ने ते ते - अग्ने । अग्ने ऽप्यप्यग्ने ऽग्ने ऽपि । अपि

दधामि दधाम्यप्यपि दधामि । दधाम्यास्य आस्ये दधामि दधाम्यास्ये । आस्य

इत्यास्ये ।। दꣳष्ट्राभ्यां मलिम्लू न्मलिम्लून् दꣳष्ट्राभ्यान् दꣳष्ट्राभ्यां मलिम्लून् ।

मलिम्लू ञ्जंभ्यै जम्भ्यै र्मलिम्लू न्मलिम्लू ञ्जम्भ्यै ः । जंभ्यै स्तस्कराꣳ स्तस्करा

र्ज्जंभ्यै जर्म्भ्यै स्तस्करान् । तस्करौँ - उतोत तस्कराꣳ स्तस्करौँ - उत । उतेत्युत ।। हनुभ्याꣳ स्तेनान् त्स्तेनान् हनुभ्याꣳ हनुभ्याꣳ स्तेनान् । हनुभ्यामिति हनु = भ्याम् । स्तेनान् भगवो भगव स्तेनान् त्स्तेनान् भगव : । भगव स्ताꣳ स्तान् भगवो भगव स्तान् । भगव इति भग = व : । ताꣳ स्त्व न्त्व न्ताꣳ स्ताꣳ स्त्वम् । त्वङ् खाद खाद त्व न्त्वङ् खाद । खाद सुखादितान् त्सुखादितान् खाद खाद सुखादितान् । सुखादि तानिति सु = खादितान् ।। ये जनेषु जनेषु ये ये जनेषु । जनेषु मलिम्लवो मलिम्लवो जनेषु जनेषु मलिम्लव :।

मलिम्लव स्तेनास स्तेनासो मलिम्लवो मलिम्लव स्तेनास : । स्तेनास स्तस्करा स्तस्करा स्स्तेनास स्तेनास स्तस्करा : । तस्करा वने वने तस्करा स्स्तस्करा वने। वन इति वने ।। ये कक्षेषु कक्षेषु ये ये कक्षेषु । कक्षेष्व घायवो ऽघयव : कक्षेषु कक्षेष्व घायव : । अघायव स्ता८ स्ता नघयवो ऽघायव स्तान् । अघयव इत्यघ = यव : । ता८ स्ते ते ता८ स्ता८ स्ते । ते दधामि दधामि ते ते दधामि । दधामि जंभयो र्जम्भयो र्दधामि दधामि जंभयो : । जंभयो रिति जंभयो : ।। यो - अस्मभ्य मस्मभ्यँ य्यो यो - अस्मभ्यम् । अस्मभ्य मरातीया दरातिया दस्मभ्य

मस्मभ्यं मरातीयात् । अरातीया द्यो यो ऽरातिया दरातीया द्य ः । अरातिया दित्यराति = यात् । य श्च च यो यश्च । च नो न श्च च न ः । नो द्वेषते द्वेषते नो नो द्वेषते । द्वेषते जनो जनो द्वेषते द्वेषते जन ः । जन इति जन ः ।। निन्दा द्यो यो निन्दा न्निन्दा द्य ः । यो - अस्मा नस्मा न्यो यो - अस्मान् । अस्मा न्धिप्साद् धिप्सा दस्मा नस्मान्धिप्सात् । धिप्साच्च च धिप्साद् धिप्साच्च । च सर्वꣳ सर्वञ्च च सर्वम् । सर्वन् त न्तꣳ सर्वꣳ सर्वन् तम् । तं मस्मसा मस्मसा त न्तं मस्मसा । मस्मसा कुरु कुरु मस्मसा मस्मसा कुरु । कुर्विति

कुरु ।। साँशितं मे मे सꣳशितꣳ साँशितं मे । साँशित मिति सं = शितम् । मे ब्रह्म ब्रह्म मे मे ब्रह्म । ब्रह्म साँशितꣳ सꣳशितं ब्रह्म ब्रह्म साँशितम् । साँशितँ वीर्यम्व् वीर्यꣳ सꣳशितꣳ साँशितँ वीर्यम् । साँशित मिति सं = शितम् । वीर्यं बलं बलम्व् वीर्यम्व् वीर्यं बलम् । बल मिति बलम् ।। साँशितङ् क्षत्रङ् क्षत्रꣳ सꣳशितꣳ साँशितङ् क्षत्रम् । साँशित मिति सं = शितम् । क्षत्र ञ्जिष्णु जिष्णु क्षत्रङ् क्षत्र ञ्जिष्णु । जिष्णु यस्य यस्य जिष्णु जिष्णु यस्य । यस्याह महँ य्यस्य यस्याहम् । अह मस्म्यस्म्यह मह मस्मि । अस्मि पुरोहित : पुरोहितो ऽस्म्यस्मि

तुरोहित : । पुरोहित इति पुर : = हित : ।। उदेषा मेषा मुदुदेषाम् । एषां बाहू बाहू - एषा मेषां बाहू । बाहू - अतिर मतिरं बाहू बाहू - अतिरम् । बाहू इति बाहू । अतिरमुदु दतिर मतिर मुत् । उद्वर्चो वर्च उदुद्वर्च : । वर्चो - अथो - अथो वर्चो वर्चो - अथो । अथो बलं बल मथो - अथो बलम् । अथो इत्यथो । बल मिति बलम् ।। क्षिणोमि ब्रह्मणा ब्रह्मणा क्षिणोमि क्षिणोमि ब्रह्मणा । ब्रह्मणा ऽमित्रा नमित्रान् ब्रह्मणा ब्रह्मणा ऽमित्रान् । अमित्रा नुदु दमित्रा नमित्रा नुत् । उन्नयामि नयाम्युदु न्नयामि । नयामि स्वान् त्स्वा न्नयामि

नयामि स्वान् । स्वाँ - अह महऽ स्वान् त्स्वाँ - अहम् । अहमित्यहम् ।।
अन्नपते ऽन्नस्या न्नस्या न्नपते ऽन्नपते ऽन्नस्य । अन्नपत इत्यन्न = पते । अन्नस्य
नो नो ऽन्नस्या न्नस्य न : । नो देहि देहि नो नो देहि । देह्यनमीवस्या नमीवस्य
देहि देह्यन मीवस्य । अनमीवस्य शुष्मिण श्शुष्मिणो ऽनमीवस्या नमीवस्य
शुष्मिण : । शुष्मिण इति शुष्मिण : ।। प्रप्र दातारन् दातारं प्रप्र प्रप्र दातारम् ।
प्रप्रेति प्र = प्र । दातार न्तारिष स्तारिषो दातारन् दातार न्तारिष : । तारिष
ऊर्ज मूर्जन् तारिष स्तारिष ऊर्जम् । ऊर्जन् नो न ऊर्ज मूर्जन् न : । नो धेहि

धेहि नो नो धेहि । धेहि द्विपदे द्विपदे धेहि धेहि द्विपदे । द्विपदे चतुष्पदे चतु : पदे द्विपदे द्विपदे चतुष्पदे । द्विपद इति द्वि = पदे । चतु : पद इति चतु : = पदे ।। विश्वकर्मणे स्वाहा स्वाहा विश्वकर्मणे विश्वकर्मणे स्वाहा । विश्वकर्मण इति विश्व = कर्मणे । स्वाहेति स्वाहा ।। पुन स्त्वा त्वा पुन : पुन स्त्वा । पुन रिति पुन : । त्वा ऽऽदित्या - आदित्या स्त्वा त्वा ऽऽदित्या : । आदित्या रुद्रा रुद्रा - आदित्या - आदित्या रुद्रा : । रुद्रा वसवो वसवो रुद्रा रुद्रा वसव : । वसव स्स९ सँ वसवो वसव स्सम् । समिन्धता मिन्धता९ स९ समिन्धताम् । इन्धतां

पुन ः पुनरिन्धता मिन्धतां पुन ः । पुन ब्र्रह्माणो ब्रह्माण ः पुनः पुन ब्र्रह्माण ः।
ब्रह्माणो वसुनीथ वसुनीथ ब्रह्माणो ब्रह्माणो वसुनीथ । वसुनीथ- यज्ञै र्यज्ञै
र्वसुनीथ वसुनीथ यज्ञै ः । वसुनीथेति वसु = नीथ । यज्ञै रिति यज्ञै ः ।। घृतेन
त्वन्त्वङ् घृतेन घृतेन त्वम्। त्वन् तन्वन् तन्वन् त्व न्त्वन् तन्वम् । तन्वम्व्
वर्धयस्व वर्धयस्व तन्वन् तन्वम्व् वर्धयस्व । वर्धयस्व सत्या स्सत्या वर्धयस्व
वर्धयस्व सत्या ः । सत्या स्सन्तु सन्तु सत्या स्सत्या स्सन्तु । सन्तु यजमानस्य
यजमानस्य सन्तु सन्तु यजमानस्य । यजमानस्य कामा ः कामा यजमानस्य

यजमानस्य कामा : । कामा स्स्वाहा स्वाहा कामा : कामा स्स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ॥७॥

इति द्वादशोऽध्याय :

अथ : काण्व जटापाठे

त्रयोदशाऽध्याय :

ॐ दृशानो रुक्मो रुक्मो दृशानो दृशानो रुक्म : । रुक्म उर्व्योर्व्या रुक्मो रुक्म उर्व्या । उर्व्याविं व्युर्व्योर्व्या वि । व्यद्यौ दद्यौ द्विर्व्यद्यौत् । अद्यौद्दुर्मर्षन् दुर्मर्ष मद्यौ दद्यौ द्दुर्मर्षम् । दुर्मर्ष मायु रायु र्दुर्मर्षन् दुर्मर्ष मायु : । दुर्मर्ष मिति दु : = मर्षम् । आयु श्श्रिये श्रिय आयु रायु श्श्रिये । श्रिये रुचानो रुचान श्श्रिये श्रिये रुचान : । रुचान इति रुचान : ।। अग्नि रमृतो ऽमृतो ऽग्नि रग्नि रमृत : ।

अमृतो - अभव दभव दमृतो ऽमृतो - अभवत् । अभवद्वयोभि र्वयोभि रभव दभव द्वयोभि : । वयोभि र्यद्यद्वयोभि र्वयोभि र्यत् । वयोभि रिति वय : = भि : । यदेन मेनं य्यद्यदेनम् । एनन् द्यौ र्द्यौ रेनमेनन् द्यौ : । द्यौरजनय दजनयद् द्यौ र्द्यौ रजनयत् । अजनय त्सुरेता स्सुरेता - अजनय दजन त्सुरेता : । सुरेता इति सु = रेता : ।। नक्तोषासा समनसा समनसा नक्तोषसा नक्तोषासा समनसा । नक्तोषसेति नक्तोषसा । समनसा विरूपे विरूपे समनसा समनसा विरूपे । समन सेति स = मनसा । विरूपे धापयेते धापयेते विरूपे विरूपे

धापयेते । विरूपे इति वि = रूपे । धापयेते शिशुꣳ शिशुन् धापयेते धापयेते शिशुम् । धापयेते इति धापयेते । शिशु मेक मेकꣳ शिशुꣳ शिशु मेकम् । एकाँ समीची समीची - एक मेकाँ समीची । समीची इति सं = ईची ॥ द्यावाक्षामा रुक्मो रुक्मो द्यावाक्षामा द्यावाक्षामा रुक्म : । रुक्मो - अन्त रन्ता - रुक्मो रुक्मो - अन्त : । अन्तर्वि व्यन्त रन्तर्वि । वि भाति भाति वि वि भाति । भाति देवा देवा भाति भाति देवा : । देवा - अग्नि मग्निन् देवा देवा - अग्निम् । अग्निन् धारयन्धारय न्नग्नि मग्निन् धारयन् । धारयन्द्रविणोदा द्रविणोदा धारयन्धारय

न्द्रविणोदा : । द्रविणोदा इति द्रविण : = दा : ।। विश्वा रूपाणि रूपाणि विश्वा विश्वा रूपाणि । रूपाणि प्रति प्रति रूपाणि रूपाणि प्रति । प्रति मुञ्चते मुञ्चते प्रति प्रति मुञ्चते । मुञ्चते कवि : कवि मुंञ्चते मुञ्चते कवि : । कवि : प्र प्र कवि : कवि : प्र । प्रासावी दसावी त्प्र प्रा सावीत् । असावीद्भद्रं भद्र मसावी दसावी द्भद्रम् । भद्रन् द्विपदे द्विपदे भद्रं भद्रन् द्विपदे । द्विपदे चतुष्पदे चतु : पदे द्विपदे द्विपदे चतुष्पदे । द्विपद इति द्वि = पदे । चतु : पद इति चतु : = पदे।। वि नाकन् नाकँ वि वि नाकम् । नाक मख्य दख्यन् नाकन् नाक मख्यत् । अख्य

त्सविता सविता ऽख्यं दख्य त्सविता । सविता वरेण्यो वरेण्य स्सविता सविता वरेण्य ः । वरेण्यो ऽन्वनु वरेण्यो वरेण्यो ऽनु । अनु प्रयाणम् प्रयान मन्वनु प्रयाणम् । प्रयाण मुषस उषस ः प्रयानम् प्रयाण मुषस ः । प्रयान मिति प्र = यानम् । उषसो विव्युषस उषसो वि । वि राजति राजति वि वि राजति । राजतीति राजति ।। सुपर्णो ऽस्यसि सुपर्ण स्सुपर्णो ऽसि । सुपर्ण इति सु = पर्ण ः । असि गरुत्मान् गरुत्मा नस्यसि गरुत्मान् । गरुत्माꣳ स्त्रिवृत् त्रिवृद् गरुत्मान् गरुत्माꣳ स्त्रिवृत् । त्रिवृत्ते ते त्रिवृत् त्रिवृत्ते । त्रिवृदिति त्रि = वृत् ।

ते शिर श्शिर स्ते ते शिर ः । शिरो गायत्रङ् गायत्रꣳ शिर श्शिरो गायत्रम् ।
गायत्रञ् चक्षु श्चक्षु र्गायत्रङ् गायत्रञ् चक्षु ः । चक्षु र्बृहद्रथन्तरे बृहद्रथन्तरे चक्षु
श्चक्षु र्बृहद्रथन्तरे । बृहद्रथन्तरे पक्षौ पक्षौ बृहद्रथन्तरे बृहद्रथन्तरे पक्षौ ।
बृहद्रथन्तरे इति बृहत् = रथन्तरे । पक्षौ स्तोम स्स्तोम ः पक्षौ पक्षौ स्तोम ः ।
स्तोम आत्मा ऽऽत्मा स्तोम स्तोम आत्मा । आत्माच्छन्दाꣳसि च्छन्दाꣳ स्यात्मा
ऽऽत्मा च्छन्दाꣳसि । छन्दाꣳ स्यङ्गान्यङ्गानि च्छन्दाꣳसि च्छन्दाꣳ स्यङ्गानि ।
अङ्गानि यजूꣳषि यजूꣳष्यङ्गान्यङ्गानि यजूꣳषि । यजूꣳषि नाम नाम यजूꣳषि

यजूꣳषि नाम । नाम साम साम नाम नाम साम । साम ते ते साम साम ते ।
ते तनू स्तनू स्ते ते तनू ः । तनू वामदेव्यँ वामदेव्यन् तनू स्तनू वामदेव्यम् ।
वामदेव्यँ य्यज्ञायज्ञियँ य्यज्ञायज्ञियँ वामदेव्यँ वामदेव्यँ य्यज्ञायज्ञियम् । वामदेव्य
मिति वाम = देव्यम् । यज्ञायज्ञियं पुच्छं पुच्छँ य्यज्ञायज्ञियँ यज्ञायज्ञियं पुच्छम् ।
यज्ञायज्ञिय मिति यज्ञा = यज्ञियम् । पुच्छन् धिष्ण्या धिष्ण्या ः पुच्छं पुच्छन्
धिष्ण्या ः । धिष्ण्या श्शफा श्शफा धिष्ण्या धिष्ण्या श्शफा ः । शफा स्सुपर्ण
स्सुपर्ण श्शफा श्शफा स्सुपर्ण ः । सुपर्णो ऽस्यसि सुपर्ण स्सुपर्णो ऽसि । सुपर्ण

इति सु = पर्ण ः । असि गरुत्मान् गरुत्मा नस्यसि गरुत्मान् । गरुत्मान् दिवन् दिवङ् गरुत्मान् गरुत्मा न्दिवम् । दिवङ् गच्छ गच्छ दिवन् दिवङ् गच्छ । गच्छ स्वस्व गच्छ गच्छ स्व ः । स्व ः पत पत स्व स्स्व ः पत । स्व रिति स्व ः । पत विष्णो र्विष्णो ः पत पत विष्णो ः । विष्णो ः क्रम ः क्रमो विष्णो र्विष्णो ः क्रम ः । क्रमो ऽस्यसि क्रम ः क्रमो ऽसि । असि सपत्नहा सपत्नहा ऽस्यसि सपत्नहा । सपत्नहा गायत्रङ् गायत्रᳬ सपत्नहा सपत्नहा गायत्रम् । सपत्नहेति सपत्न = हा । गायत्रञ् छन्द श्छन्दो गायत्रङ् गयत्रञ् छन्द ः । छन्द

आरोह रोहा च्छन्द श्छन्द आरोह । आरोह । रोह पृथिवीं पृथिवीꣳ रोह रोह पृथिवीम् । पृथिवी मन्वनु पृथिवी पृथिवी मनु । अनु विव्यन्वनु वि । वि क्रमस्व क्रमस्व वि वि क्रमस्व । क्रमस्वा भिमा तिहा ऽभिमातिहा क्रमस्व क्रमस्वा भिमातिहा । अभिमातिहा त्रैष्टुभन् त्रैस्तुभ मभिमातिहा ऽभिमातिहा त्रैष्टुभम् । अभिमातिहेत्य भिमाति = हा । त्रैष्टुभ मन्तरिक्ष मन्तरिक्षन् त्रैस्तुभन् त्रैष्टुभ मन्तरिक्षम् । त्रैस्तुभ मिति त्रैस्तुभम् । अन्तरिक्ष मरातीयतो ऽरातियतो ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मरातीयत ः । अरातीयतो हन्ता हन्ता ऽरातियतो ऽरातीयतो हन्ता ।

अरातियत इत्यं राति = यत ः । हन्ता जागंतञ् जागंत९ हन्ता हन्ता जागंतम् ।
जागंतन् दिवन् दिवञ् जागंतञ् जागंतन् दिवंम् । दिवाँ शत्रूयत श्शंत्रुयतो दिवन्
दिवाँ शत्रूयत ः । शत्रूयतो हन्ता हन्ता शंत्रुयत श्शंत्रूयतो हन्ता । शत्रुयत इतिं
शत्रु = यत ः । हन्ता ऽऽनुंष्टुभ मानुंस्तुभ९ हन्ता हन्ता ऽऽनुंष्टुभम् । आनुंष्टुभञ्
छन्द श्छन्द आनुंस्तुभ मानुंष्टुभञ् छन्दं ः । आनुंस्तुभ मित्यानुं = स्तुभम् । छन्द
आरोंह रोहा च्छन्द श्छन्द आरोंह । आरोंह । रोह दिशो दिशों रोह रोह
दिशं ः । दिशो ऽन्वनु दिशो दिशो ऽनुं । अनु विव्यन्वनु वि । वि क्रंमस्व

क्रमस्व वि वि क्रमस्व । क्रमस्वेति क्रमस्व ।। अक्रन्द दग्नि रग्नि रक्रन्द दक्रन्द
दग्नि : । अग्नि स्स्तन यन्निव स्तनयन्नि वाग्नि रग्नि स्स्तनयन्निव । स्तनयन्निव द्यौ
र्द्यौ स्स्तनयन्निव स्तनयन्निव द्यौ : । स्तनयन्निवेति स्तनयन् = इव । द्यौ : क्षाम
क्षाम द्यौ र्द्यौ : क्षाम । क्षामा रेरिह द्रेरिह त्क्षाम क्षामा रेरिहत् । रेरिह द्वीरुधो
वीरुधो रेरिह द्रेरिह द्वीरुध : । वीरुध स्समञ्ज न्त्समञ्ज न्वीरुधो वीरुध
स्समञ्जन् । समञ्जन्निति सं = अञ्जन् ।। सद्यो जज्ञानो जज्ञान स्सद्य स्सद्यो
जज्ञान : । जज्ञानो वि वि जज्ञानो जज्ञानो वि । वि हि हि वि वि हि । ही

मीꣳ हि हीम् । ईमिद्ध इद्ध ईमी मिद्ध ः । इद्धो - अख्य दख्य दिद्ध इद्धो -
अख्यत् । अख्य दा रोदसी रोदसी आऽ ख्य दख्य दा रोदसी । आरोदसी ।
रोदसी भानुना भानुना रोदसी रोदसी भानुना । रोदसी इति रोदसी । भानुना
भाति भाति भानुना भानुना भाति । भात्यन्त रन्त र्भाति भात्यन्त ः ।
अन्तरित्यन्त ः ।। अग्ने ऽभ्यावर्ति न्नभ्यावर्ति न्नग्ने ऽग्ने ऽभ्यावर्तिन् ।
अभ्यावर्तिन्नभ्यभ्यभ्यावर्तिन्न भ्यार्तिन्नभि । अभ्यावर्तिन्नित्यभि = आवर्तिन् ।
अभिमा माभ्यभिमा । मानि नि मा मानि । नि वर्तस्व वर्तस्व नि नि वर्तस्व ।

वर्तस्वा ऽऽयुषा युषा वर्तस्व वर्तस्वा युषा । आयुषा वर्चसा वर्चसा ऽऽयुषा ऽऽयुषा वर्चसा । वर्चसा प्रजया प्रजया वर्चसा वर्चसा प्रजया । प्रजया धनेन धनेन प्रजया प्रजया धनेन । प्रजयेति प्र = जया । धनेनेति धनेन ।। सन्या मेधया मेधया सन्या सन्या मेधया । मेधया रय्या रय्या मेधया मेधया रय्या । रय्या पोषेण पोषेण रय्या रय्या पोषेण । पोषेणेति पोषेण ।। अग्ने - अङ्गिरो ऽङ्गिरो ऽग्ने ऽग्ने - अङ्गिर : । अङ्गिर श्शतꣳ शत मङ्गिरो ऽङ्गिर श्शतम् । शत न्ते ते शतꣳ शत न्ते । ते सन्तु सन्तु ते ते सन्तु । सन्त्वावृत आवृत स्सन्तु

सन्त्वावृत : । आवृत स्सहस्रꣳ सहस्र मावृत आवृत स्सहस्रम् । आवृत इत्या = वृत : । सहस्र न्ते ते सहस्रꣳ सहस्र न्ते । त उपावृत उपावृत स्ते त उपावृत :। उपावृत इत्युप = आवृत : ।। अधा पोषस्य पोषस्या ऽधा ऽधा पोषस्य । पोषस्य पोषेण पोषेण पोषस्य पोषस्य पोषेण । पोषेण पुन : पुन : पोषेण पोषेण पुन : । पुन र्नो न : पुन : पुन र्न : । नो नष्टन् नष्टन् नो नो नष्टम् । नष्ट मा कृधि कृध्या नष्टन् नष्ट माकृधि । आकृधि । कृधि पुन : पुन : कृधि कृधि पुन : । पुन र्नो न : पुन : पुन र्न : । नो रयिꣳ रयिन् नो नो रयिम् ।

रयि मा कृधि कृध्या रयिँ रयि मा कृधि । आकृधि । कृधीति कृधि ।। पुन

रूर्जोर्जा पुन : पुन रूर्जा । ऊर्जा निन्यूर्जोर्जा नि । नि वर्तस्व वर्तस्व नि नि

वर्तस्व । वर्तस्व पुन : पुन र्वर्तस्व वर्तस्व पुन : । पुन रग्ने ऽग्ने पुन : पुन रग्ने ।

अग्न इषेषाऽग्ने ऽग्न इषा । इषाऽऽयुषा ऽऽयु षेषेषा ऽऽयुषा । आयुषेत्यायुषा ।।

पुन र्नो न : पुन : पुनर्न : । न : पाहि पाहि नो न : पाहि । पाह्याँ हसोँ

हस : पाहि पाह्याँ हस : । आँहस इत्याँहस : ।। सह रय्या रय्या सह सह

रय्या । रय्या नि नि रय्या रय्या नि । नि वर्तस्व वर्तस्व नि नि वर्तस्व । वर्तस्वा

ग्ने ऽग्ने वर्तस्व वर्तस्वा ग्ने । अग्ने पिन्वस्व पिन्वस्वा ग्ने ऽग्ने पिन्वस्व । पिन्वस्व
धारया धारया पिन्वस्व पिन्वस्व धारया । धारयेति धारया ।। विश्वप्स्न्या विश्वतो
विश्वतो विश्वप्स्न्या विश्वप्स्न्या विश्वत : । विश्वप्स्न्येति विश्व = प्स्न्या ।
विश्वत स्परि परि विश्वतो विश्वत स्परि । परीति परि ।। आ त्वा त्वा ऽऽत्वा ।
त्वा ऽहार्ष महार्षन् त्वा त्वा ऽहार्षम् । अहार्ष मन्त रन्त रहार्ष महार्ष मन्त : ।
अन्त रभू रभू रन्त रन्त रभू : । अभू र्ध्रुवो ध्रुवो ऽभूर भू र्ध्रुव : । ध्रुव स्तिष्ठ
तिष्ठ ध्रुवो ध्रुवस्तिष्ठ । तिष्ठा विचाचलि रविचाचलि स्तिष्ठ तिष्ठा विचाचलि : ।

अविंचाचलि रित्यविं = चाचलि : ।। विशं स्त्वा त्वा विशो विशं स्त्वा । त्वा सर्वा स्सर्वा स्त्वा त्वा सर्वा : । सर्वा वाञ्छन्तु वाञ्छन्तु सर्वा स्सर्वा वाञ्छन्तु । वाञ्छन्तु मा मा वाञ्छन्तु वाञ्छन्तु मा । मा त्त्वत्त्व न्मा मात्त्वत् । त्व द्राष्ट्रꣳ राष्ट्र न्त्व त्त्वद्राष्ट्रम् । राष्ट्र मध्यधिं राष्ट्रꣳ राष्ट्रमधिं । अधिं भ्रशद् भ्रश दध्यधिं भ्रशत् । भ्रशदितिं भ्रशत् ।। उदुत्त ममुंत्त ममुदु दुंत्तमम् । उत्तमँ वंरुण वरुणोत्त ममुंत्तमँ वंरुण । उत्तममित्युत् = तमम् । वरुण पाशं पाशँ वरुण वरुण पाशंम् । पाशं मस्म दस्म त्पाशं पाशं मस्मत् । अस्म दवा वास्म दस्म दवं । अवां धम

मधम मवावा धमम् । अधमँ विव्यधम मधमँ वि । वि मध्यमं मध्यमँ वि वि
मध्यमम् । मध्यम९ँ श्रथाय श्रथय मध्यमं मध्यम९ँ श्रथाय । श्रथयेति श्रथय ।।
अथा वयँ वय मथाऽथा वयम् । वयमादित्या दित्य वयँ वयमादित्य । आदित्य
व्रते व्रत आदित्या दित्य व्रते । व्रते तव तव व्रते व्रते तव । तवा नागसो
ऽनागस स्तव तवा नागस : । अनागसो - अदितये ऽदितये ऽनागसो ऽनागसो
- अदितये । अदितये स्याम स्यामा दितये ऽदितये स्याम । स्यामेति स्याम ।।
अग्रे बृहन् बृहन्नग्रे ऽग्रे बृहन् । बृह न्नुषसा मुषसाम् बृहन् बृहन्नुषसाम् । उषसा

मूर्ध्व ऊर्ध्व उषसा मुषसा मूर्ध्व : । ऊर्ध्वो - अस्था दस्था दूर्ध्व ऊर्ध्वो - अस्थात् । अस्था न्निर्जगन्वा न्निर्जगन्वा नस्था दस्था न्निर्जगन्वान् । निर्जगन्वा न्तमस स्तमसो निर्जगन्वा न्निर्जगन्वा न्तमस : । निर्जगन्वानिति नि : = जगन्वान् । तमसो ज्योतिषा ज्योतिषा तमस स्तमसो ज्योतिषा । ज्योतिषा ऽऽगादगा दा ज्योतिषा ज्योतिषा ऽऽगात् । आगात् । अगादित्यगात् ।। अग्नि र्भानुना भानुना ऽग्नि रग्नि र्भानुना । भानुना रुशता रुशता भानुना भानुना रुशता । रुशता स्वङ्ग स्स्वङ्गो रुशता रुशता स्वङ्ग : । स्वङ्ग आ जातो जात आ

स्वङ्ग स्स्वङ्ग आ जात : । स्वङ्ग इति सु = अङ्ग : । आ जात : । जातो विश्वा विश्वा जातो जातो विश्वा । विश्वा सद्मानि सद्मानि विश्वा विश्वा सद्मानि । सद्मान्यप्रा - अप्रा स्सद्मानि सद्मान्यप्रा : । अप्रा इत्यप्रा : ।। सीदत्व न्त्वꣳ सीद सीदत्वम् । त्वं मातु र्मातु स्त्व न्त्वं मातु : । मातु रस्या - अस्या मातु र्मातु रस्या : । अस्या - उपस्थ उपस्थे ऽस्या - अस्या - उपस्थे । उपस्थे विश्वानि विश्वा न्युपस्थ उपस्थे विश्वानि । उपस्थ इत्युप = स्थे । विश्वा न्यग्ने ऽग्ने विश्वानि विश्वान्यग्ने । अग्ने वयुनानि वयुनान्यग्ने ऽग्ने वयुनानि । वयुनानि

विद्वान् विद्वान् वयुनानि वयुनानि विद्वान् । विद्वानिति विद्वान् ॥ मैनामेनां मामैनाम् । एनान् तपसा तपसैना मेनान् तपसा । तपसा मा मा तपसा तपसा मा । मा ऽर्चिषा ऽर्चिषा मा माऽर्चिषा । अर्चिषा ऽभ्यभ्यर्चिषा ऽर्चिषा ऽभि । अभि शोची श्शोची रभ्यभि शोची : । शोची रन्त रन्त श्शोची श्शोची रन्त : । अन्तरस्या मस्या मन्त रन्त रस्याम् । अस्याऽ शुक्रज्योति श्शुक्रज्योति रस्या मस्याऽ शुक्रज्योति : । शुक्रज्योति र्वि वि शुक्रज्योति श्शुक्रज्योति र्वि । शुक्रज्योति रिति शुक्र = ज्योति : । वि भाहि भाहि वि वि भाहि । भाहीति

भाहि ।। अन्त रग्ने ऽग्ने ऽन्त रन्त रग्ने । अग्ने रुचा रुचाऽग्नें ऽग्ने रुचा । रुचा त्व न्त्वꣳ रुचा रुचा त्वम् । त्व मुखाया - उखाया स्त्व न्त्व मुखाया : । उखाया स्सदने सदन उखाया - उखाया स्सदने । सदने स्वे स्वे सदने सदने स्वे । स्व इति स्वे ।। तस्या स्त्व न्त्वन् तस्या स्तस्या स्त्वम् । त्वाँ हरसा हरसा त्व न्त्वाँ हरसा । हरसा तपꣳ स्तपन् हरसा हरसा तपन् । तप ञ्जातवेदो जातवेद स्तपꣳ स्तप ञ्जातवेद : । जातवेद श्शिव श्शिवो जातवेदो जातवेद श्शिव : । जातवेद इति जात = वेद : । शिवो भव भव शिव श्शिवो भव । भवेति भव ।। शिवो

भूत्वा भूत्वा शिव श्शिवो भूत्वा । भूत्वा मह्यं मह्यम् भूत्वा भूत्वा मह्यम् । मह्य

मग्ने ऽग्ने मह्यं मह्य मग्ने । अग्ने - अथो अथो - अग्ने ऽग्ने - अथो । अथो सीद

सीदाथो - अथो सीद । अथो इत्यथो । सीद शिव श्शिव स्सीद सीद शिव ः ।

शिव स्त्व न्त्वꣳ शिवश् शिव स्त्वम् । त्वमिति त्वम् ।। शिवा ः कृत्वा कृत्वा

शिवा श्शिवा ः कृत्वा । कृत्वा दिशो दिश ः कृत्वा कृत्वा दिश ः । दिश स्सर्वा

स्सिर्वा दिशो दिश स्सर्वा ः । सर्वा स्स्वꣳ स्वꣳ सर्वा स्सर्वा स्स्वम् । स्वँ य्योनिँ

य्योनिꣳ स्वꣳ स्वँ य्योनिम् । योनि मिहेह योनिँ य्योनि मिह । इहा सदो ऽसद एहेहा सद ः । आसद ः । असद इत्य सद ः ।।१।।

दिव स्परि परि दिवो दिव स्परि । परि प्रथमं प्रथमं परि परि प्रथमम् । प्रथमञ् जज्ञे जज्ञे प्रथमं प्रथमञ् जज्ञे । जज्ञे - अग्नि रग्नि र्जज्ञे जज्ञे - अग्नि ः । अग्नि रस्म दस्म दग्नि रग्नि रस्मत् । अस्मद् द्वितीयन् द्वितीय मस्म दस्मद् द्वितीयम् । द्वितीयं परि परि द्वितीयन् द्वितीयं परि । परि जातवेदा जातवेदा ः परि परि

जातवेदा : । जातवेदा इति जात = वेदा : ।। तृतीय मप्स्वप्सु तृतीयन् तृतीय

मप्सु । अप्सु नृमणा नृमना - अप्स्वप्सु नृमणा : । अप्स्वित्यप् = सु । नृमणा -

अजस्र मजस्रन् नृमना नृमणा - अजस्रम् । नृमना इति नृ = मना : । अजस्र

मिन्धान इन्धानो ऽजस्र मजस्र मिन्धान : । इन्धान एनमेन मिन्धान इन्धान

एनम् । एनञ् जरते जरत एन मेनञ् जरते । जरते स्वाधी स्स्वाधी जरते जरते

स्वाधी : । स्वाधीरिति सु = आधी : ।। विद्मा ते ते विद्म विद्मा ते । ते -

अग्ने ऽग्ने ते ते - अग्ने । अग्ने त्रेधा त्रेधा ऽग्ने ऽग्ने त्रेधा । त्रेधा त्रयाणि त्रयाणि

त्रेधा त्रेधा त्रयाणिं । त्रयाणिं विद्म विद्म त्रयाणिं त्रयाणिं विद्म । विद्मा तें ते विद्म विद्मा तें । ते धाम धामं ते ते धामं । धाम विभृंता विभृंता धाम धाम विभृंता । विभृंता पुरुत्रा पुंरुत्रा विभृंता विभृंता पुरुत्रा । विभृतेति वि = भृंता । पुरुत्रेतिं पुरु = त्रा ।। विद्मा तें ते विद्म विद्मा तें । ते नाम नामं ते ते नामं । नामं परमं पंरमन् नाम नामं परमम् । परमङ् गुहा गुहां परमं पंरमङ् गुहां । गुहा यद्यद् गुहा गुहा यत् । यद्विद्म विद्म यद्यद्विद्म । विद्मा तन्तँ विद्म विद्मा तम् । त मुत्स मुत्स न्त न्त मुत्संम् । उत्सँ य्यतो यत उत्स मुत्सँ यतं ः । यतं आजगन्थां

ऽऽजगन्थ यतो यत आजगन्थ । आजगन्थेत्या = जगन्थ ।। समुद्रे त्वा त्वा समुद्रे समुद्रे त्वा । त्वा नृमणा नृमना स्त्वा त्वा नृमणा : । नृमणा - अप्स्वप्सु नृमना नृमणा - अप्सु । नृमना इति नृ =मना : । अप्स्वन्त रन्त रप्स्वप्स्वन्त :। अप्स्वित्यप् = सु । अन्त र्नृचक्षा नृचक्षा - अन्त रन्त र्नृचक्षा : । नृचक्षा - ईध ईधे नृचक्षा नृचक्षा ईधे । नृचक्षा इति नृ = चक्षा : । ईधे दिवो दिव ईध ईधे दिव : । दिवो - अग्नेऽग्ने दिवो दिवो - अग्ने । अग्न - ऊध न्नूधन्नग्नेऽग्न ऊधन् । ऊधन्नित्यूधन् ।। तृतीये त्वा त्वा तृतीये तृतीये त्वा । त्वा रजसि रजसि त्वा

त्वा रजसि । रजसि तस्थिवाꣳसन् तस्थिवाꣳसꣳ रजसि रजसि तस्थिवाꣳसम् ।
तस्थिवाꣳस मपा मपान् तस्थिवाꣳसन् तस्थिवाꣳस मपाम् । तस्थिवाꣳस मिति
तस्थि = वाꣳसम् । अपा मुपस्थ उपस्थे ऽपा मपा मुपस्थे । उपस्थे महिषा
महिषा - उपस्थ उपस्थे महिषा : । उपस्थ इत्युप = स्थे । महिषा -
अवर्धन्नवर्धन् महिषा महिषा - अवर्धन् । अवर्धन्नित्य वर्धन् ।। श्रीणा मुदार
उदार श्श्रीणाꣳ श्रीणा मुदार : । उदारो धरुणो धरुण उदार उदारो धरुण : ।
उदार इत्युत् = आर : । धरुणो रयीणाꣳ रयीणान् धरुणो धरुणो रयीणाम् ।

रयीणां मनीषाणाम् मनीषाणाꣳ रयीणाꣳ रयीणां मनीषाणाम् । मनीषाणां प्रार्पण : प्रार्पणो मनीषाणाम् मनीषाणां प्रार्पण : । प्रार्पण स्सोमगोपा स्सोमगोपा : प्रार्पण : प्रार्पण स्सोमगोपा : । प्रार्पण इति प्र = अर्पण : । सोमगोपा इति सोम = गोपा : ।। वसु स्सूनु स्सूनु र्वसु र्वसु स्सूनु : । सूनु स्सहस स्सहस स्सूनु स्सूनु स्सहस : । सहसो - अप्स्वप्सु सहस स्सहसो - अप्सु । अप्सु राजा राजाऽप्स्वप्सु राजा । अप्स्वित्यप् = सु । राजा वि वि राजा राजा वि । वि भाति भाति वि वि भाति । भात्यग्ने ऽग्ने भाति भात्यग्ने । अग्न -

उषसा मुषसा मग्नेऽग्न उषसाम् । उषसा मिधान इंधान उषसा मुषसा मिधान ः । इधान इतीधान ः ।। विश्वस्य केतु ः केतु र्विश्वस्य विश्वस्य केतु ः । केतु र्भुवनस्य भुवनस्य केतु ः केतु र्भुवनस्य । भुवनस्य गर्भो गर्भो भुवनस्य भुवनस्य गर्भ ः । गर्भ आ रोदसी रोदसी आ गर्भो गर्भ आ रोदसी । आ रोदसी । रोदसी - अपृणा दपृणा द्रोदसी रोदसी - अपृणात् । रोदसी इति रोदसी । अपृणा ज्जायमानो जायमानो ऽपृणा दपृणा ज्जायमान ः । जायमान इति जायमान ः ।। वीळुञ् चिच्चिद् वीळुँ वीळुञ् चित् । चिदद्रि मद्रिञ् चिच्चिदद्रिम् । अद्रि मभिन

दभिन दद्रि मद्रिं मभिनत् । अभिनत्परायन् परायन्नभिन दभिन त्परायन् ।
परायञ्जना जना : पराय न्पराय ञ्जना : । परायन्निति परा = यन् । जना
यद्यज्ञना जना यत् । यदग्नि मग्निं य्यद्यदग्निम् । अग्नि मयजन्ता यजन्ता ग्नि मग्नि
मयजन्त । अयजन्त पञ्च पञ्चा यजन्ता यजन्त पञ्च । पञ्चेति पञ्च ॥
उशिक्पावक : पावक उशि गुशिक्पावक : । पावको - अरति ररति : पावक :
पावको - अरति : । अरति स्सुमेधा स्सुमेधा - अरति ररति स्सुमेधा : । सुमेधा
मर्तेषु मर्तेषु सुमेधा स्सुमेधा मर्तेषु । सुमेधा इति सु = मेधा : । मर्तेष्वग्नि रग्नि

मर्तेषु मर्तेष्वग्नि ः । अग्नि रमृतो ऽमृतो ऽग्नि रग्नि रमृत ः । अमृतो नि न्यमृतो
ऽमृतो नि । नि धायि धायि नि नि धायि । धायीति धायि ।। इयर्ति धूमन् धूम
मियर्ती यर्ति धूमम् । धूम मरुष मरुषन् धूमन् धूम मरुषम् । अरुषं भरिभ्रद्
भरिभ्र दरुष मरुषं भरिभ्रत् । भरिभ्र दुदुद् भरिभ्रद् भरिभ्र दुत् । उच्छुक्रेण शुक्रेणो
दुच्छुक्रेण । शुक्रेण शोचिषा शोचिषा शुक्रेण शुक्रेण शोचिषा । शोचिषा द्यान्
द्याꣳ शोचिषा शोचिषा द्याम् । द्या मिनक्ष न्निनक्षन् द्यान् द्या मिनक्षन् । इनक्ष
न्नितीनक्षन् ।। यस्ते ते यो यस्ते । ते - अद्याद्य ते ते - अद्य । अद्य कृणव

त्कृणव दद्याद्य कृणवत् । कृणवद् भद्रशोचे भद्रशोचे कृणव त्कृणवद्भद्रशोचे । भद्रशोचे ऽपूप मपूपं भद्रशोचे भद्रशोचे ऽपूपम् । भद्रशोच इति भद्र = शोचे । अपूप न्देव देवा पूपम पूप न्देव । देव घृतवन्तङ् घृतवन्त न्देव देव घृतवन्तम् । घृतवन्त मग्ने ऽग्ने घृतवन्तङ् घृतवन्त मग्ने । घृतवन्त मिति घृत = वन्तम् । अग्न इत्यग्ने ।। प्र तन्तं प्र प्र तम् । तन् नय नय तन्तन् नय । नय प्रतरं प्रतरन् नय नय प्रतरम् । प्रतरँ वस्यो वस्य : प्रतरं प्रतरँ वस्य : । प्रतर मिति प्र = तरम् । वस्यो - अच्छा च्छ वस्यो वस्यो - अच्छ । अच्छाभ्य भ्यच्छाच्छाभि । अभि

सुम्नꣳ सुम्न मभ्यभि सुम्नम् । सुम्न न्देवभक्त न्देवभक्तꣳ सुम्नꣳ सुम्न न्देव भक्तम् । देवभक्तँ य्यविष्ठ यविष्ठ देवभक्त न्देवभक्तँ य्यविष्ठ । देवभक्त मिति देव = भक्तम् । यविष्ठेति यविष्ठ ॥ आ तन्त मातम् । तं भज भज तन्तं भज । भज सौश्रवसेषु सौश्रवसेषु भज भज सौश्रवसेषु । सौश्रवसेष्वग्ने ऽग्ने सौश्रवसेषु सौश्रवसेष्वग्ने । अग्न उक्थ उक्थ उक्थ उक्थे ऽग्ने ऽग्न उक्थ उक्थे । उक्थ उक्थ आ भज भजोक्थ उक्थ उक्थ उक्थ आभज । उक्थ उक्थ इत्युक्थे = उक्थे । आभज । भज शस्यमाने शस्यमाने भज भज शस्यमाने । शस्यमान इति

शस्यमाने ।। प्रिय स्सूर्ये सूर्ये प्रिय : प्रिय स्सूर्ये । सूर्ये प्रिय : प्रिय स्सूर्ये सूर्ये प्रिय : । प्रियो - अग्ना ऽग्ना प्रिय : प्रियो - अग्ना । अग्ना भवाति भवात्यग्ना ऽग्ना भवाति । भवात्युदुद्भवाति भवात्युत् । उज्ञातेन जातेनो दुज्ञातेन । जातेन भिनद द्भिनद ज्ञातेन जातेन भिनदत् । भिनद दुदुद्भिनद द्भिनददुत् । उज्जनित्वै र्जनित्वै रुदुज्जनित्वै : । जनित्वै रिति जनि = त्वै : । त्वा मग्ने ऽग्ने त्वा न्त्वा मग्ने । अग्ने यजमाना यजमाना - अग्ने ऽग्ने यजमाना : । यजमाना - अन्वनु यजमाना यजमाना - अनु । अनु द्यून्द्यू नन्वनु द्यून् । द्यून्विश्वा विश्वा

द्यून्द्यून्विश्वा । विश्वा वसु वसु विश्वा विश्वा वसु । वसु दधिरे दधिरे वसु वसु दधिरे । दधिरे वार्याणि वार्याणि दधिरे दधिरे वार्याणि । वार्याणीति वार्याणि ॥

त्वया सह सह त्वया त्वया सह । सह द्रविणन् द्रविणꣳ सह सह द्रविणम् । द्रविण मिच्छमाना - इच्छमाना द्रविणन् द्रविण मिच्छमाना : । इच्छमाना व्रजँ व्रज मिच्छमाना - इच्छमाना व्रजम् । व्रजङ् गोमन्तङ् गोमन्तँ व्रजँ व्रजङ् गोमन्तम् । गोमन्त मुशिज उशिजो गोमन्तङ् गोमन्त मुशिज : । गोमन्त मिति गो = मन्तम् । उशिजो वि व्युशिज उशिजो वि । वि वव्रु र्वव्रु र्वि वि वव्रु : ।

वव्रु रिति वव्रु ः ।। अस्ता व्यग्नि रग्नि रस्ता व्यस्ता व्यग्नि ः । अग्नि र्नरान् नरा
मग्नि रग्नि र्नराम् । नराꣳ सुशेव स्सुशेवो नरान् नराꣳ सुशेव ः । सुशेवो वैश्वानरो
वैश्वानर स्सुशेव स्सुशेवो वैश्वानर ः । सुशेव इति सु = शेव ः । वैश्वानर ऋषिभि
र्ऋषिभि वैश्वानरो वैश्वानर ऋषिभि ः । ऋषिभि स्सोमगोपा स्सोमगोपा ऋषिभि
र्ऋषिभि स्सोमगोपा ः । ऋषिभि रित्यृषि = भि ः । सोमगोपा इति सोम =
गोपा ः ।। अद्वेषे द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अद्वेषे - अद्वेषे द्यावापृथिवी ।
अद्वेषे इत्यद्वेषे । द्यावापृथिवी हुवेम हुवेम द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी हुवेम ।

द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । हुवेम देवा देवा हुवेम हुवेम देवा ः । देवा धत्त धत्त देवा देवा धत्त । धत्त रयिं॑ रयिन् धत्त धत्त रयिम् । रयि मस्मे - अस्मे रयिं॑ रयि मस्मे । अस्मे सुवीरं॑ सुवीर मस्मे - अस्मे सुवीरम् । अस्मे इत्यस्मे। सुवीर मिति सु = वीरम् ।।२।।

उदुत्वा त्वो उदु दुत्वा । ऊँ इत्यूँ । त्वा विश्वे विश्वे त्वा त्वा विश्वे । विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवा ः । देवा - अग्ने ऽग्ने देवा देवा - अग्ने । अग्ने भरन्तु

भरन्त्वग्ने ऽग्ने भरन्तु । भरन्तु चित्तिभिश् चित्तिभि र्भरन्तु भरन्तु चित्तिभि ः ।
चित्तिभि रिति चित्ति = भि ः ।। स नो न स्स स न ः । नो भव भव नो नो
भव । भव शिव श्शिवो भव भव शिव ः । शिव स्त्व न्त्वꣳ शिव श्शिव स्त्वम् ।
त्वाँ सुप्रतीक स्सुप्रतीक स्त्व न्त्वाँ सुप्रतीक ः । सुप्रतीको विभावसु र्विभावसु
स्सुप्रतीक स्सुप्रतीको विभावसु ः । सुप्रतीक इति सु = प्रतीक ः । विभावसु
रिति विभा = वसु ः ।। प्रेदित्प्रप्रेत् । इदग्ने ऽग्न इदि दग्ने । अग्ने ज्योतिष्मान्
ज्योतिष्मा नग्ने ऽग्ने ज्योतिष्मान् । ज्योतिष्मा न्याहि याहि ज्योतिष्मान्

ज्योतिष्मान् याहि । याहि शिवेभि श्शिवेभि र्याहि याहि शिवेभि : । शिवेभि
रर्चिभि रर्चिभि श्शिवेभि श्शिवेभि रर्चिभि : । अर्चिभिष्ट्व न्त्व मर्चिभि
रर्चिभिष्ट्वम् । अर्चिभि रित्यर्चि = भि : । त्वमिति त्वम् ।। बृहद्भि र्भानुभि
र्भानुभि र्बृहद्भि र्बृहद्भि र्भानुभि : । बृहद्भि रिति बृहत् = भि : । भानुभि र्भासन्
भासन्भानुभि र्भानुभि र्भासन् । भानुभि रिति भानु = भि : । भास न्मा मा
भासन्भासन्मा । मा हिँसी हिꣳसी र्मा मा हिँसी : । हिँसी स्तन्वा तन्वा हिꣳसी
हिँसी स्तन्वा । तन्वा प्रजा : प्रजा स्तन्वा तन्वा प्रजा : । प्रजा इति प्र =

जा : ।। प्रप्राय मयं प्रप्र प्रप्रायम् । प्रप्रेति प्र = प्र । अय मग्नि रग्नि रय मय

मग्नि : । अग्नि र्भरतस्य भरतस्याग्नि रग्नि र्भरतस्य । भरतस्य शृण्वे शृण्वे भरतस्य

भरतस्य शृण्वे । शृण्वे वि वि शृण्वे शृण्वे वि । वियद्यद्विवियत् । यत्सूर्य स्सूर्यो

यद्यत्सूर्य : । सूर्यो न न सूर्य स्सूर्यो न । न रोचते रोचते न न रोचते । रोचते

बृहद् बृहद्रोचते रोचते बृहत् । बृहद्भा भा बृहद् बृहद्भा : । भा इति भा : ।।

अभि यो योऽभ्यभि य : । य : पूरुं पूरुँ य्यो य : पूरुम् । पूरुं पृतनासु पृतनासु

पूरुं पूरुं पृतनासु । पृतनासु तस्थौ तस्थौ पृतनासु पृतनासु तस्थौ । तस्थौ दीदाय

दीदाय तस्थौ तस्थौ दीदाय । दीदाय दैव्यो दैव्यो दीदाय दीदाय दैव्य : । दैव्यो - अतिथि रतिथि दैव्यो दैव्यो - अतिथि : । अतिथि श्शिव श्शिवो ऽतिथि रतिथि श्शिव : । शिवो नो न श्शिव श्शिवो न : । न इति न : ।। आपो देवी र्देवी राप आपो देवी : । देवी : प्रति प्रति देवी र्देवी : प्रति । प्रति गृभ्णीत गृभ्णीत प्रति प्रति गृभ्णीत । गृभ्णीत भस्म भस्म गृभ्णीत गृभ्णीत भस्म । भस्मैत देतद् भस्म भस्मैतत् । एतत्स्योने स्योन एत देत त्स्योने । स्योने कृणुध्वङ् कृणुध्वꣳ स्योने स्योने कृणुध्वम् । कृणुध्वाँ सुरभौ सुरभौ कृणुध्वङ्

कृणुध्वाँ सुरभौ । सुरभा उ लोके लोक उ सुरभौ सुरभा उ लोके । ऊँ इत्यूँ । लोक इति लोके ।। तस्मै नमन्तान् नमन्तान् तस्मै तस्मै नमन्ताम् । नमन्ता ञ्जनयो जनयो नमन्ता न्नमन्ता ञ्जनय : । जनय स्सुपत्नीं स्सुपत्नी र्जनयो जनय स्सुपत्नीं : । सुपत्नीं र्मातेव मातेव सुपत्नीं स्सुपत्नीं र्मातेव । सुपत्नी रिति सु = पत्नीं : । मातेव पुत्रं पुत्रं मातेव मातेव पुत्रम् । मातेवेति माता = इव । पुत्रं बिभृत बिभृत पुत्रं पुत्रं बिभृत । बिभृताप्स्वप्सु बिभृत बिभृताप्सु । अप्स्वेन देन दप्स्वप्स्वेनत् । अप्स्वित्यप् = सु । एनदित्येनत् ।। अप्स्वग्ने ऽग्ने ऽप्स्वप्स्वग्ने ।

अप्स्वित्यप् = सु । अग्ने सधि स्सधिं रग्ने ऽग्ने सधिं : । सधिष्टव तव सधि स्सधि ष्टवं । तव स स तव तव स : । सौषंधी रोषंधी स्स सौषंधी : । ओषंधी रन्वन्वोषंधी रोषंधी रनुं । अनुं रुध्यसे रुध्यसे ऽन्वनुं रुध्यसे । रुध्यस इति रुध्यसे ।। गर्भे सन्त्सन् गर्भे गर्भेसन् । सञ्जांयसे जायसे सन्त्स ञ्जांयसे । जायसे पुन : पुनं र्जायसे जायसे पुनं : । पुन रिति पुनं : ।। गर्भो - अस्यसि गर्भो गर्भो - असि । अस्योषंधीना मोषंधीना मस्यस्योषंधीनाम् । ओषंधीना ङ्गर्भो गर्भ ओषंधीना मोषंधीना ङ्गर्भ : । गर्भो वनस्पतीनाँ वनस्पतीना ङ्गर्भो गर्भो

वनस्पतीनाम् । वनस्पतीना मिति वनस्पतीनाम् ।। गर्भो विश्वस्य विश्वस्य गर्भो गर्भो विश्वस्य । विश्वस्य भूतस्य भूतस्य विश्वस्य विश्वस्य भूतस्य । भूतस्याग्ने ऽग्ने भूतस्य भूतस्याग्ने । अग्ने गर्भो गर्भो ऽग्ने ऽग्ने गर्भ : । गर्भो - अपा मपाङ्गर्भो गर्भो - अपाम् । अपा मस्यस्यपा मपामसि । असीत्यसि ।। प्रसद्य भस्मना भस्मना प्रसद्य प्रसद्य भस्मना । प्रसद्येति प्र = सद्य । भस्मना योनिँ य्योनिं भस्मना भस्मना योनिम् । योनि मपो ऽपो योनिँ य्योनि मप : । अपश्च चापो ऽपश्च । च पृथिवीं पृथिवीञ् च च पृथिवीम् । पृथिवी मग्ने ऽग्ने पृथिवीं पृथिवी

मग्ने । अग्न इत्यग्ने ।। साँसृज्य मातृभि र्मातृभि स्स९सृज्य साँसृज्य मातृभि : ।
साँसृज्येति सं = सृज्य । मातृभिष्ट्व न्त्वं मातृभि र्मातृभिष्ट्वम् । मातृभि रिति
मातृ = भि : । त्वज्ज्योतिष्मा ज्ज्योतिष्मा९ स्त्व न्त्व ज्ज्योतिष्मान् ।
ज्योतिष्मान् पुन : पुन र्ज्योतिष्मा ज्ज्योतिष्मान् पुन : । पुन रासदो ऽसद आ
पुन : पुन रासद : । आ ऽसद : । असद इत्यसद : ।। पुन रासद्यासद्य पुन :
पुन रासद्य । आसद्य सदन९ सदन मासद्यासद्य सदनम् । आसद्येत्या = सद्य ।
संदन मपो ऽप स्सदन९ सदन मप : । अपश्च चापो ऽपश्च । च पृथिवीं

पृथिवीञ् च च पृथिवीम् । पृथिवी मग्ने ऽग्ने पृथिवीं पृथिवी मग्ने । अग्न इत्यग्ने।।
शेषे मातु र्मातु श्शेषे शेषे मातु : । मातु र्यथा यथा मातु र्मातु र्यथा । यथो
पस्थ उपस्थे यथा यथोपस्थे । उपस्थे ऽन्त रन्त रुपस्थ उपस्थे ऽन्त : । उपस्थ
इत्युप = स्थे । अन्त रस्या मस्या मन्त रन्त रस्याम् । अस्याᳩ शिवतम
श्शिवतमो ऽस्या मस्याᳩ शिवतम : । शिवतम इति शिव = तम : ।। बोधा मे
मे बोध बोधा मे । मे - अस्यास्य मे मे - अस्य । अस्य वचसो वचसो ऽस्यास्य
वचस : । वचसो यविष्ठ यविष्ठ वचसो वचसो यविष्ठ । यविष्ठ माँ हिंष्ठस्य

मꣳहिष्ठस्य यविष्ठ यविष्ठ माँहिष्ठस्य । माँहिष्ठस्य प्रभृतस्य प्रभृतस्य मꣳहिष्ठस्य
माँहिष्ठस्य प्रभृतस्य । प्रभृतस्य स्वधाव स्स्वधाव ः प्रभृतस्य प्रभृतस्य स्वधाव ः ।
प्रभृतस्येति प्र = भृतस्य । स्वधाव इति स्वधा = व ः ।। पीयति त्व स्त्व ः
पीयति पीयति त्व ः । त्वो - अन्वनु त्व स्त्वो - अनु । अनु त्व स्त्वो ऽन्वनु
त्व ः । त्वो गृणाति गृणाति त्व स्त्वो गृणाति । गृणाति वन्दारु र्वन्दारु र्गृणाति
गृणाति वन्दारु ः । वन्दारुष्टे ते वन्दारु र्वन्दारुष्टे । ते तन्व न्तन्व न्ते ते तन्वम् ।
तन्वँ वन्दे वन्दे तन्व न्तन्वँ वन्दे । वन्दे - अग्ने ऽग्ने वन्दे वन्दे - अग्ने । अग्न

इत्यग्ने ।। स बोधि बोधि स स बोधि । बोधि सूरि स्सूरि बोधि बोधि सूरि ः ।
सूरि र्मघवा मघवा सूरि स्सूरि र्मघवा । मघवा वसुपते वसुपते मघवा मघवा
वसुपते । मघवेति मघ = वा । वसुपते वसुदावन् वसुदावन् वसुपते वसुपते
वसुदावन् । वसुपत इति वसु = पते । वसुदाव न्निति वसु = दावन् ।।
युयोध्यस्म दस्म द्युयोधि युयोध्यस्मत् । अस्मद् द्वेषांꣳसि द्वेषांꣳस्यस्म दस्मद्
द्वेषांꣳसि । द्वेषाꣳसीति द्वेषांꣳसि ।।३।।

अपेते तापा पेत । इत वि वीतेत वि । वीतेत विवीत । इत विवीते त वि ।
विच च्च वि विच । च सर्पत सर्पत च च सर्पत । सर्पतातोत स्सर्पत सर्पतात ः।
अतो ये ये ऽतो ऽतो ये । ये ऽत्रात्र ये ये ऽत्र । अत्र स्थ स्था त्रात्र स्थ । स्थ
पुराणा ः पुराणा स्स्थ स्थ पुराणा ः । पुराणा ये ये पुराणा ः पुराणा ये । ये च
च ये ये च । च नूतना नूतना श्च च नूतना ः । नूतना इति नूतना ः ।।
अदाद्यमो यमो ऽदा ददाद्यम ः । यमो ऽवसान मवसानं य्यमो यमो ऽवसानम् ।
अवसानम् पृथिव्या ः पृथिव्या - अवसान मवसानम् पृथिव्या ः । अवसानमित्यव

= सानम् । पृथिव्या - अक्रन्नक्रन् पृथिव्या : पृथिव्या - अक्रन् । अक्रन्निम मिम मक्रन्नक्र न्निमम् । इमं पितर : पितर इम मिमं पितर : । पितरो लोकँ ल्लोकं पितर : पितरो लोकम् । लोक मस्मा - अस्मै लोकँ ल्लोक मस्मै । अस्मा इत्यस्मै ।। सँज्ञानमस्यसि सँज्ञानꣳ सँज्ञानमसि । सँज्ञान मिति सं = ज्ञानम् । असि कामधरणङ् कामधरण मस्यसि कामधरणम् । कामधरणं मयि मयि कामधरणङ् कामधरणं मयि । कामधरण मिति काम = धरणम् । मयि ते ते मयि मयि ते । ते काम धरणङ् कामधरणन्ते ते कामधरणम् । काम धरणं भूयाद्

भूयात्काम धरणङ् कामधरणं भूयात् । काम धरण मिति काम = धरणम् ।
भूयादिति भूयात् ।। अग्ने र्भस्म भस्माग्ने रग्ने र्भस्म । भस्मास्यसि भस्म भस्मासि ।
अस्यग्ने रग्ने रस्यस्यग्ने : । अग्ने : पुरीषं पुरीष मग्ने रग्ने : पुरीषम् । पुरीष मस्यसि
पुरीषं पुरीष मसि । असीत्यसि ।। चित स्स्थ स्थ चित श्चितस्थ । स्थ परिचित:
परिचित स्स्थ स्थ परिचित : । परिचित ऊर्ध्वचित ऊर्ध्वचित : परिचित :
परिचित ऊर्ध्वचित : । परिचित इति परि = चित : । ऊर्ध्वचित श्श्रयध्वꣳ
श्रयध्व मूर्ध्वचित ऊर्ध्वचित श्श्रयध्वम् । ऊर्ध्वचित इत्यूर्ध्व = चित : । श्रयध्व

मिति श्रयध्वम् ।। अयाँ स सोऽय मयाँ स : । सो - अग्नि रग्नि स्स सो -
अग्नि : । अग्नि र्यस्मिन् यस्मिन्नग्नि रग्नि र्यस्मिन् । यस्मि न्त्सोमꣳ सोमँ य्यस्मि
न्यस्मि न्त्सोमम् । सोम मिन्द्र इन्द्र स्सोमꣳ सोम मिन्द्र : । इन्द्र स्सुतꣳ सुत
मिन्द्र इन्द्र स्सुतम् । सुतन् दधे दधे सुतꣳ सुतन् दधे । दधे जठरे जठरे दधे दधे
जठरे । जठरे वावशानो वावशानो जठरे जठरे वावशान : । वावशान इति
वावशान : ।। सहस्रियँ वाजँ वाजꣳ सहस्रियꣳ सहस्रियँ वाजम् । वाज मत्य
मत्यँ वाजँ वाज मत्यम् । अत्यन् न नात्य मत्यन् न । न सप्तिꣳ सप्ति न्न न

सप्तिम् । सप्तीँ ससवा न्त्ससवा न्त्ससप्तिᳬ सप्तीँ ससवान् । ससवा न्त्स न्त्स
न्त्ससवा न्त्ससवा न्त्सन् । ससवानिति सस = वान् । सन्त्स्तूयसे स्तूयसे सन्त्स
न्त्स्तूयसे । स्तूयसे जातवेदो जातवेद स्स्तूयसे स्तूयसे जातवेद : । जातवेद इति
जात = वेद : ।। अग्ने यद्य दग्ने ऽग्ने यत् । यत्ते ते यद्यत्ते । ते दिवि दिवि ते ते
दिवि । दिवि वर्चो वर्चो दिवि दिवि वर्च : । वर्च : पृथिव्यां पृथिव्याँ वर्चो
वर्च : पृथिव्याम् । पृथिव्याँ य्यद्यत् पृथिव्यां पृथिव्याँ य्यत् । यदोषधीष्वोषधीषु
यद्य दोषधीषु । ओषधीष्वप्स्वप्स्वोषधी ष्वोषधीष्वप्सु । अप्स्वा यजत्र यजत्रा

ऽप्स्वप्स्वा यजत्र । अप्स्वित्यप् = सु । आयजत्र । यजत्रेति यजत्र ।। येनान्तरिक्ष

मन्तरिक्षँ य्येन येनान्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष मुरूर्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुरु । उर्वाततन्था

ततन्थोरूर्वा ततन्थ । आततन्थ त्वेष स्त्वेष आततन्था ततन्थ त्वेष : ।

आततन्थेत्या = ततन्थ । त्वेष स्स स त्वेष स्त्वेष स्स : । स भानु र्भानु स्स स

भानु : । भानु र्र्णवो ऽर्णवो भानु र्भानु र्र्णव : । अर्णवो नृचक्षा नृचक्षा -

अर्णवो ऽर्णवो नृचक्षा : । नृचक्षा इति नृ = चक्षा : ।। अग्ने दिवो दिवो ऽग्ने

ऽग्ने दिव : । दिवो - अर्ण मर्णन् दिवो दिवो - अर्णम् । अर्ण मच्छाच्छार्ण

मर्णं मच्छं । अच्छां जिगासि जिगास्यच्छाच्छां जिगासि । जिगास्यच्छाच्छां जिगासि जिगास्यच्छं । अच्छां देवान् देवा नच्छाच्छां देवान् । देवाँ - ऊंचिष ऊंचिषे देवान् देवाँ - ऊंचिषे । ऊंचिषे धिष्ण्या धिष्ण्यां - ऊंचिष ऊंचिषे धिष्ण्यां ः । धिष्ण्या ये ये धिष्ण्या धिष्ण्या ये । य इति ये ।। या रोंचने रोंचने या या रोंचने । रोचने परस्तां त्परस्तां द्रोचने रोंचने परस्तात् । परस्तात् सूर्यस्य सूर्यस्य परस्तां त्परस्तात् सूर्यस्य । सूर्यस्य या या स्सूर्यस्य सूर्यस्य या ः । याश्चच या याश्चं । चावस्तां दवस्ताच्च चावस्तात् । अवस्तां दुपतिष्ठन्त

उपतिष्ठन्ते ऽवस्ता दवस्ता दुपतिष्ठन्ते । उपतिष्ठन्त आप आप उपतिष्ठन्त
उपतिष्ठन्त आप : । उपतिष्ठन्त इत्युप = तिष्ठन्ते । आप इत्याप : ।।
पुरीष्यासो - अग्नयो ऽग्नय : पुरीष्यास : पुरीष्यासो - अग्नय : । अग्नय :
प्रावणेभि : प्रवणेभि रग्नयो ऽग्नय : प्रावणेभि : । प्रावणेभि स्सजोषस स्सजोषसः
प्रवणेभि : प्रावणेभि स्सजोषस : । प्रवणेभि रिति प्रवणेभि : । सजोषस इति
स = जोषस : ।। जुषन्ताँ य्यज्ञँ य्यज्ञ ञ्जुषन्ता ञ्जुषन्ताँ य्यज्ञम् । यज्ञ मद्रुहो
ऽद्रुहो यज्ञँ य्यज्ञ मद्रुह : । अद्रुहो ऽनमीवा - अनमीवा - अद्रुहो ऽद्रुहो

ऽनमीवा ः । अनमीवा - इष इषो ऽनमीवा - अनमीवा - इषः । इषो मही

र्मही रिष इषो मही ः । मही रिति मही ः ।। इळा मग्ने ऽग्न इळा मिळा मग्ने ।

अग्ने पुरुदाँसम् पुरुदꣳस मग्ने ऽग्ने पुरुदाँसम् । पुरुदाँसाम् सनिꣳ सनिं पुरुदꣳसम्

पुरुदाँसाम् सनिम् । पुरुदाँस मिति पुरु = दाँसम् । सनिङ्गो र्गो स्सनिꣳ

सनिङ्गो ः । गो श्शश्वत्तमꣳ शश्वत्तम ङ्गो र्गो श्शश्वत्तमम् । शश्वत्तमाँ हवमानाय

हवमानाय शश्वत्तमꣳ शश्वत्तमाँ हवमानाय । शश्वत्तममिति शश्वत् = तमम् ।

हवमानाय साध साध हवमानाय हवमानाय साध । साधेति साध ।। स्यान्नो न

स्स्या त्स्यान्नं ः । न स्सूनु स्सूनु र्नो न स्सूनु ः । सूनु स्तनय स्स्तनय स्सूनु स्सूनु

स्स्तनय ः । तनयो विजावा विजावा तनय स्तनयो विजावा । विजावा ऽग्ने ऽग्ने

विजावा विजावा ऽग्ने । विजावेति विजा = वा । अग्ने सा सा ऽग्ने ऽग्ने सा । सा

ते ते सा सा ते । ते सुमति स्सुमति स्ते ते सुमति ः । सुमति र्भूतु भूतु सुमति

स्सुमति र्भूतु । सुमति रिति सु = मति ः । भूत्वस्मे - अस्मे र्भूतु भूत्वस्मे ।

अस्मे इत्यस्मे ।। चिदस्यसि चिच्चिदसि । असि तया तयाऽस्यसि तया । तया

देवतया देवतया तया तया देवतया । देवतया ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् देवतया

देवतया ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा ध्रुवा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा सीद सीद ध्रुवा ध्रुवा सीद । सीद परिचित्परिचि त्सीद सीद परिचित् । परिचिदस्यसि परिचि त्परिचिदसी । परिचि दिति परि = चित् । असि तया तया ऽस्यसि तया । तया देवतया देवतया तया तया देवतया । देवतया ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् देवतया देवतया ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा ध्रुवा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा सीद सीद ध्रुवा ध्रुवा सीद । सीदेति सीद ।। लोकं पृण पृण लोकँ ल्लोकं पृण । पृण च्छिद्रञ् छिद्रं पृण पृण च्छिद्रम् । छिद्रं पृण पृण

च्छिद्रञ् छिद्रं पृण । पृणाथो - अथो पृण पृणाथो । अथो सीद सीदाथो - अथो सीद । अथो इत्यथो । सीद ध्रुवा ध्रुवा सीद सीद ध्रुवा । ध्रुवा त्व न्त्वन् ध्रुवा ध्रुवा त्वम् । त्वमिति त्वम् ।। इन्द्राग्नी त्वा त्वेन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी त्वा । इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी । त्वा बृहस्पति र्बृहस्पति स्त्वा त्वा बृहस्पति : । बृहस्पति रस्मिन्नस्मिन् बृहस्पति र्बृहस्पति रस्मिन् । अस्मिन्योनौ योना - अस्मि न्नस्मिन्योनौ । योना - असीषद न्नसीसदन् योनौ योना - असीषदन् । असीसदन्नित्यसीसदन् ।। ता - अस्यास्य तास्ता - अस्य । अस्य सूददोहस

स्सूददोहसो ऽस्यास्य सूददोहस : । सूददोहस स्सोमꣳ सोमꣳ सूददोहस
स्सूददोहस स्सोमम् । सूददोहस इति सूद = दोहस : । सोमꣳ श्रीणन्ति श्रीणन्ति
सोमꣳ सोमꣳ श्रीणन्ति । श्रीणन्ति पृश्नय : पृश्नय श्श्रीणन्ति श्रीणन्ति पृश्नय : ।
पृश्नय इति पृश्नय : ।। जन्मन् देवानान् देवाना ञ्जन्म ञ्जन्मन् देवनाम् । देवानाँ
विशो विशो देवाना न्देवानाँ विश : । विश स्त्रिषु त्रिषु विशो विश स्त्रिषु ।
त्रिष्वा रोचने रोचन आ त्रिषु त्रिष्वा रोचने । आरोचने । रोचने दिवो दिवो
रोचने रोचने दिव : । दिव इति दिव : ।। इन्द्रँ विश्वा विश्वा इन्द्र मिन्द्रँ

विश्वा : । विश्वा - अवीवृधन्नवीवृधन् विश्वा विश्वा - अवीवृधन् । अवीवृध
न्त्समुद्रव्यचसꣳ समुद्रव्यचस मवीवृध न्नवीवृध न्त्समुद्रव्यचसम् । समुद्रव्यचसङ्
गिरो गिर स्समुद्रव्यचसꣳ समुद्रव्यचस ङ्गिर : । समुद्रव्यचस मिति समुद्र =
व्यचसम् । गिर इति गिर : ।। रथीतमाँ रथीनाꣳ रथिनाꣳ रथितमꣳ रथीतमाँ
रथीनाम् । रथितम मिति रथि = तमम् । रथीनाँ वाजानाँ वाजानाꣳ रथिनाꣳ
रथीनाँ वाजानाम् । रथिना मिति रथिनाम् । वाजानाꣳ सत्पतिꣳ सत्पतिँ
वाजानाँ वाजानाꣳ सत्पतिम् । सत्पतिं पतिं पतिꣳ सत्पतिꣳ सत्पतिं पतिम् ।

सत्पति मिति सत् = पतिम् । पति मिति पतिम् ।। समित मितꣳ सꣳ समितम् । इताँ सꣳ समित मिताँ सम् । सङ् कल्पेथाङ् कल्पेथाꣳ सꣳ सङ् कल्पेथाम् । कल्पेथाꣳ संप्रियौ संप्रियौ कल्पेथाङ् कल्पेथाꣳ संप्रियौ । संप्रियौ रोचिष्णू रोचिष्णू संप्रियौ संप्रियौ रोचिष्णू । संप्रिया इति सं = प्रियौ । रोचिष्णू सुमनस्यमानौ सुमनस्यमानौ रोचिष्णू रोचिष्णू सुमनस्यमानौ । रोचिष्णू इति रोचिष्णू । सुमनस्यामाना इति सु = मनस्यमानौ ।। इष मूर्ज मूर्ज मिष मिष मूर्जम् । ऊर्ज मभ्यभ्यूर्ज मूर्ज मभि । अभि संवसानौ संवसाना - अभ्यभि

संवसानौ । संवसाना इति सं = वसानौ ।। सँ वाँ वाꣳ सꣳ सँ वाम् । वां

मनाꣳसि मनाꣳसि वाँ वां मनाꣳसि । मनाꣳसि सꣳ सं मनाꣳसि मनाꣳसि

सम् । सँ व्रता व्रता सꣳ सँ व्रता । व्रता सꣳ सँ व्रता व्रता सम् । समु चित्तानि

चित्तान्यु सꣳ समु चित्तानि । ऊँ इत्यूँ । चित्तान्याकर मकरमा चित्तानि

चित्तान्याकरम् । आकरम् । अकरमित्य करम् ।। अग्ने पुरीष्य पुरीष्याग्ने ऽग्ने

पुरीष्य । पुरीष्याधिपा - अधिपा ः पुरीष्य पुरीष्या धिपा ः । अधिपा भव भवा

धिपा - अधिपा भव । अधिपा इत्यधि = पा ः । भव त्व न्त्वं भव भव त्वम् ।

त्वन्नो न स्त्व न्त्वन्न : । न इष मिष न्नो न इषम् । इष मूर्ज मूर्ज मिष मिष मूर्जम् । ऊर्जं य्यजमानाय यजमाना योर्ज मूर्जं य्यजमानाय । यजमानाय धेहि धेहि यजमानाय यजमानाय धेहि । धेहीति धेहि ।। अग्ने त्व न्त्व मग्ने ऽग्ने त्वम्। त्वं पुरीष्य : पुरीष्य स्त्व न्त्वं पुरीष्य : । पुरीष्यो रयिमान् रयिमान् पुरीष्य : पुरीष्यो रयिमान् । रयिमान् पुष्टिमान् पुष्टिमान् रयिमान् रयिमान् पुष्टिमान् । रयिमानिति रयि = मान् । पुष्टिमाँ - अस्यसि पुष्टिमान् पुष्टिमाँ - असि । पुष्टिमानिति पुष्टि = मान् । असीत्यसि ।। शिवा : कृत्वा कृत्वा शिवा श्शिवा :

कृत्वा । कृत्वा दिशो दिशः कृत्वा कृत्वा दिशः । दिश स्सर्वा स्सर्वा दिशो दिश स्सर्वाः । सर्वा स्स्वꣳ स्वꣳ सर्वा स्सर्वा स्स्वम् । स्वँ योनिँ य्योनिꣳ स्स्वꣳ स्स्वँ योनिम् । योनि मिहेह योनिँ य्योनि मिह । इहा सदो ऽसद एहेहा सदः । आसदः । असद इत्यसदः ॥ मातेव पुत्रं पुत्रं मातेव मातेव पुत्रम् । मातेवेति माता = इव । पुत्रं पृथिवी पृथिवी पुत्रं पुत्रं पृथिवी । पृथिवी पुरीष्यम् पुरीष्यम् पृथिवी पृथिवी पुरीष्यम् । पुरीष्य मग्नि मग्निं पुरीष्यम् पुरीष्य मग्निम् । अग्निꣳ स्वे स्वे ऽग्नि मग्निꣳ स्वे । स्वे योनौ योनौ स्वे स्वे योनौ । योना -

अभा रभा योंनौ योना - अभा : । अभा रुखोखा ऽभा रभा रुखा । उखेत्युखा।।
ताँ विश्वै विंश्वै स्ता न्ताँ विश्वै : । विश्वै दैंवै दैंवै विंश्वै विंश्वै दैंवै : । देवै ॠंतुभिं
ॠंतुभिं दैंवै दैंवै ॠंतुभिं : । ऋतुभिं स्सँविदान स्सम्विदान ऋतुभिं ॠंतुभिं
स्सँविदान : । ऋतुभि रित्यृतु = भिं : । सँविदान : प्रजापति : प्रजापति
स्सँविदान स्सम्विदान : प्रजापति : । सँविदान इतिं सं = विदान : । प्रजापति
विंश्वकर्मा विश्वकर्मा प्रजापति : प्रजापति विंश्वकर्मा । प्रजापति रितिं प्रजा =

पति ः । विश्वकर्मा वि वि विश्वकर्मा विश्वकर्मा वि । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा।
वि मुञ्चतु मुञ्चतु वि वि मुञ्चतु । मुञ्चत्विति मुञ्चतु ।।४।।

असुन्वन्त मयजमान मयजमान मसुन्वन्त मसुन्वन्त मयजमानम् । अयजमान
मिच्छे च्छायजमान मयजमान मिच्छ । इच्छस्तेनस्य स्तेनस्येच्छेच्छ स्तेनस्य ।
स्तेनस्येत्या मित्याँ स्तेनस्य स्तेनस्येत्याम् । इत्या मन्वन्वित्या मित्या मनु ।
अन्विहीह्यन्वन्विहि । इहि तस्करस्य तस्करस्ये हीहि तस्करस्य । तस्करस्येति

तस्करस्य ।। अन्य मस्म दस्म दन्य मन्य मस्मत् । अस्म दिच्छे च्छास्म दस्मदिच्छ । इच्छसा सेच्छेच्छ सा । सा ते ते सा सा ते । त इत्येत्या ते त इत्या । इत्या नमो नम इत्ये त्या नम : । नमो देवि देवि नमो नमो देवि । देवि निर्ऋते निर्ऋते देवि देवि निर्ऋते । निर्ऋते तुभ्यन् तुभ्यन् निर्ऋते निर्ऋते तुभ्यम् । निर्ऋत इति नि : = ऋते । तुभ्य मस्त्वस्तु तुभ्यन् तुभ्य मस्तु । अस्त्वित्यस्तु ।। नम स्सु सु नमो नम स्सु । सु ते ते सु सु ते । ते निर्ऋते निर्ऋते ते ते निर्ऋते । निर्ऋते तिग्मतेज स्तिग्मतेजो निर्ऋते निर्ऋते तिग्मतेज :।

निर्ऋत इति नि : = ऋते । तिग्मतेजो ऽयस्मयं मयस्मयन् तिग्मतेज स्तिग्मतेजो ऽयस्मयम् । तिग्मतेज इति तिग्म = तेज : । अयस्मयँ वि व्य यस्मयं मयस्मयँ वि । वि चृत चृत वि वि चृत । चृता बन्धं बन्धञ् चृत चृता बन्धम् । बन्ध मेत मेतं बन्धं बन्ध मेतम् । एतमित्येतम् ।। यमेन त्व न्त्वँ य्यमेन यमेन त्वम् । त्वँ यम्या यम्या त्व न्त्वँ य्यम्या । यम्या सँविदाना सँविदाना यम्या यम्या सँविदाना । सँविदानोत्तम उत्तमे सँविदाना सँविदानोत्तमे । सँविदानेति सं = विदाना । उत्तमे नाके नाक उत्तम उत्तमे नाके । उत्तम इत्युत् = तमे । नाके -

अध्यधि नाके नाके - अधि । अधि रोहय रोहयाध्यधि रोहय । रोहयैन मेनꣳ
रोहय रोहयैनम् । एनमित्येनम् ।। यस्यां स्ते ते यस्या यस्यांस्ते । ते घोरे घोरे ते
ते घोरे । घोर आस न्नासन् घोरे घोर आसन् । आसञ्जुहोमि जुहोम्यास न्नास
ञ्जुहोमि । जुहो म्येषा मेषा ञ्जुहोमि जुहोम्येषाम् । एषां बन्धानाम् बन्धाना
मेषा मेषां बन्धानाम् । बन्धाना मवसर्जनाया वसर्जनाय बन्धानाम् बन्धाना
मवसर्जनाय । अवसर्जनायेत्यव = सर्जनाय ।। या न्त्वा त्वा याँ य्या न्त्वा । त्वा
जनो जन स्त्वा त्वा जन : । जनो भूमि भूमि र्जनो जनो भूमि : । भूमि

रितीति भूमि र्भूमि रिति । इति प्रमन्दते प्रमन्दत इतीति प्रमन्दते । प्रमन्दते निर्ऋतिन् निर्ऋतिं प्रमन्दते प्रमन्दते निर्ऋतिम् । प्रमन्दत इति प्र = मन्दते । निर्ऋति न्त्वा त्वा निर्ऋतिन् निर्ऋति न्त्वा । निर्ऋति मिति नि : = ऋतिम् । त्वाऽह मह न्त्वा त्वाऽहम् । अहं परि पर्यह महं परि । परि वेद वेद परि परि वेद । वेद विश्वतो विश्वतो वेद वेद विश्वत : । विश्वत इति विश्वत : ।। यन्ते ते यँ य्यन्ते । ते देवी देवी ते ते देवी । देवी निर्ऋति र्निर्ऋति र्देवी देवी निर्ऋति : । निर्ऋति राबबन्धा बबन्ध निर्ऋति र्निर्ऋति राबबन्ध । निर्ऋति रिति नि : =

ऋति ः । आबबन्ध पाशं पाशं माबबन्धा बबन्ध पाशम् । आबबन्धेत्या = बबन्ध । पाशङ् ग्रीवासु ग्रीवासु पाशं पाश ङ्गीवासु । ग्रीवास्व विचृत्य मविचृत्य ङ्गीवासु ग्रीवास्ववि चृत्यम् । अविचृत्यमित्यवि = चृत्यम् । तन्ते ते तन्तन्ते । ते वि वि ते ते वि । विष्यामि स्यामि वि विष्यामि । स्याम्यायुष आयुष स्स्यामि स्याम्यायुष ः । आयुषो न नायुष आयुषो न । न मध्यान् मध्या न्न न मध्यात् । मध्या दथाथ मध्यान् मध्या दथ । अथैत मेत मथाथैतम् । एतं पितुं पितु मेत मेतं पितुम् । पितु मध्यद्धि पितुं पितुमद्धि । अद्धि प्रसूत ः प्रसूतो ऽध्यद्धि

प्रसूत : । प्रसूत इति प्र = सूत : ।। नमो भूत्यै भूत्यै नमो नमो भूत्यै । भूत्यै
या या भूत्यै भूत्यै या । येद मिदँ य्या येदम् । इदञ्चकार चकारेद मिदञ् चकार।
चकारेति चकार ।। निवेशन स्सङ्गमन स्सङ्गमनो निवेशनो निवेशन स्सङ्गमन : ।
निवेशन इति नि = वेशन : । सङ्गमनो वसूनाँ वसूनाꣳ सङ्गमन स्सङ्गमनो
वसूनाम् । सङ्गमन इति सं = गमन : । वसूनाँ विश्वा विश्वा वसूनाँ वसूनाँ
श्विश्वा । विश्वा रूपा रूपा विश्वा विश्वा रूपा । रूपाऽ भ्यभि रूपा रूपा ऽभि ।
अभि चष्टे चष्टे ऽभ्यभि चष्टे । चष्टे शचीभि श्शचीभि श्चष्टे चष्टे शचीभि : ।

शचींभि रिति शचींभि : ।। देव इव सविता सविता देव इव देव इव सविता ।
देव इवेति देव : = इव । सविता सत्यधर्मा सत्यधर्मा सविता सविता सत्यधर्मा।
सत्यधर्मेन्द्र इन्द्र स्सत्यधर्मा सत्यधर्मेन्द्र : । सत्यधर्मेति सत्य = धर्मा । इन्द्रो न
नेन्द्र इन्द्रोन । न तस्थौ तस्थौ न न तस्थौ । तस्थौ समरे समरे तस्थौ तस्थौ
समरे । समरे पथीनां पथीना॒ समरे समरे पथीनाम् । समर इति सं = अरे ।
पथीनामिति पथीनाम् ।। सीरा युञ्जन्ति युञ्जन्ति सीरा सीरा युञ्जन्ति । युञ्जन्ति
कवय : कवयो युञ्जन्ति युञ्जन्ति कवय : । कवयो युगा युगा कवय : कवयो

युगा । युगा वि वि युगा युगा वि । वि तन्वते तन्वते वि वि तन्वते । तन्वते
पृथक्पृथक् तन्वते तन्वते पृथक् । पृथगिति पृथक् ।। धीरा देवेषु देवेषु धीरा
धीरा देवेषु । देवेषु सुम्नया सुम्नया देवेषु देवेषु सुम्नया । सुम्नयेति सुम्न =
या ।। युनक्त सीरा सीरा युनक्त युनक्त सीरा । सीरा वि वि सीरा सीरा वि । वि
युगा युगा वि वि युगा । युगा तनुध्वन् तनुध्वँ य्युगा युगा तनुध्वम् । तनुध्वङ्
कृते कृते तनुध्वन् तनुध्वङ् कृते । कृते योनौ योनौ कृते कृते योनौ । योनौ
वपत वपत योनौ योनौ वपत । वपतेहेह वपत वपतेह । इह बीजं बीज मिहेह

बीजम् । बीज मिति बीजम् ।। गिरा च च गिरा गिरा च । च श्रुष्टि श्श्रुष्टि श्च च श्रुष्टि ः । श्रुष्टि स्सभरा स्सभरा श्श्रुष्टि श्श्रुष्टि स्सभरा ः । सभरा - असदसत्सभरा स्सभरा - असत् । सभरा इति स = भरा ः । असन्नो नो ऽसदसन्न ः । नो नेदीयो नेदीयो नो नो नेदीय ः । नेदीय इदिन्नेदीयो नेदीय इत् । इत्सृण्यं स्सृण्य इदित्सृण्यं ः । सृण्यं ः पक्कं पक्कं सृण्यं स्सृण्यं ः पक्कम् । पक्क मेयादियादा पक्कं पक्कमेयात् । एयात् । इयादितीयात् ।। शुनाँ सु सु शुनं शुनाँ सु । सु फाला ः फाला स्सु सु फाला ः । फाला वि वि फाला ः फाला वि ।

वि कृषन्तु कृषन्तु वि वि कृषन्तु । कृषन्तु भूमिं भूमिङ् कृषन्तु कृषन्तु भूमिम् ।
भूमीं शुनꣳ शुनं भूमिं भूमीं शुनम् । शुनङ् कीनाशा : कीनाशा श्शुनꣳ शुनङ्
कीनाशा : । कीनाशा - अभ्यभि कीनाशा : कीनाशा - अभि । अभि यन्तु
यन्त्वभ्यभि यन्तु । यन्तु वाहै र्वाहै र्यन्तु यन्तु वाहै : । वाहै रिति वाहै : ।।
शुनासीरा हविषा हविषा शुनासीरा शुनासीरा हविषा । हविषा तोशमाना
तोशमाना हविषा हविषा तोशमाना । तोशमाना सुपिप्पला स्सुपिप्पला
स्तोशमाना तोशमाना सुपिप्पला : । सुपिप्पला - ओषधी रोषधी स्सुपिप्पला

स्सुपिप्पला - ओषधी : । सुपिप्पला इति सु = पिप्पला : । ओषधी : कर्तङ्
कर्त मोषधी रोषधी : कर्तम् । कर्तमस्मे - अस्मे कर्तङ् कर्तमस्मे । अस्मे
इत्यस्मे ।। घृतेन सीता सीता घृतेन घृतेन सीता । सीता मधुना मधुना सीता
सीता मधुना । मधुना स९ सं मधुना मधुना सम् । समज्यता मज्यता९ स९
समज्यताम् । अज्यताँ विश्वै र्विश्वै रज्यता मज्यताँ विश्वै : । विश्वै र्देवै र्देवै र्विश्वै
र्विश्वै र्देवै : । देवै रनुमता ऽनुमता देवै र्देवै रनुमता । अनुमता मरुद्भिं र्मरुद्भि
रनुमता ऽनुमता मरुद्भिं : । अनुमतेत्यनु = मता । मरुद्भि रिति मरुत् = भिं :।।

ऊर्जस्वती पयसा पयसोर्जस्वत्यूर्जस्वती पयसा । पयसा पिन्वमाना पिन्वमाना पयसा पयसा पिन्वमाना । पिन्वमाना ऽस्मा नस्मान् पिन्वमाना पिन्वमाना ऽस्मान् । अस्मान्त्सीते सीते ऽस्मा नस्मान्त्सीते । सीते पयसा पयसा सीते सीते पयसा । पयसा ऽभ्यभि पयसा पयसा ऽभि । अभ्या ववृत्स्व ववृत्स्वा ऽभ्यभ्या ववृत्स्व । आववृत्स्व । ववृत्स्वेति ववृत्स्व ।। लाङ्गलं पवीरवत् पवीरव ल्लाङ्गलँ लाङ्गलं पवीरवत् । पवीरव त्सुशेवꣳ सुशेवं पवीरवत् पवीरव त्सुशेवम् । सुशेवँ सोमपित्सरु सोमपित्सरु सुशेवꣳ सुशेवँ सोमपित्सरु । सुशेवमिति सु = शेवम् ।

सोमपित्सर्विर्ति सोमपि = त्सरु । तदु दुत्तत्त दुत् । उद्वपति वपत्युदु द्वपति ।
वपति गाङ् गाँ वपति वपति गाम् । गा मवि मविङ् गाङ् गामविम् । अविम्
प्रफर्व्यम् प्रफर्व्य मवि मविम् प्रफर्व्यम् । प्रफर्व्यञ्च च प्रफर्व्यम् प्रफर्व्यञ्च ।
प्रफर्व्यमिति प्र = फर्व्यम् । च पीवरीम् पीवरीञ्च च पीवरीम् । पीवरीम्
प्रस्थावत् प्रस्थावत् पीवरीम् पीवरीम् प्रस्थावत् । प्रस्थावद्रथवाहणꣳ रथवाहनं
प्रस्थावत् प्रस्थाव द्रथवाहणम् । प्रस्थावदिति प्रस्था = वत् । रथवाहन मिति रथ
= वाहनम् ।। कामङ् कामदुघे कामदुघे कामङ् कामङ् कामदुघे । कामदुघे धुक्ष्व

धुक्ष्व कामदुघे कामदुघे धुक्ष्व । कामदुघ इति काम = दुघे । धुक्ष्व मित्राय मित्राय धुक्ष्व धुक्ष्व मित्राय । मित्राय वरुणाय वरुणाय मित्राय मित्राय वरुणाय । वरुणाय च च वरुणाय वरुणाय च । चेतिच ।। इन्द्रायाश्विभ्या मश्विभ्या मिन्द्रायेन्द्रा याश्विभ्याम् । अश्विभ्याम् पूषणे पूषणे ऽश्विभ्या मश्विभ्याम् पूषणे । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । पूषणे प्रजाभ्य : प्रजाभ्य : पूषणे पूषणे प्रजाभ्य :। प्रजाभ्य ओषधीभ्य ओषधीभ्य : प्रजाभ्य : प्रजाभ्य ओषधीभ्य : । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य : । ओषधीभ्य इत्योषधीभ्य : ।। विमुच्यध्वं मुच्यध्वँ वि वि

मुच्यध्वम् । मुच्यध्व मघ्न्या - अघ्न्या मुच्यध्वं मुच्यध्व मघ्न्या ः । अघ्न्या
देवयाना देवयाना - अघ्न्या - अघ्न्या देवयाना ः । देवयाना - अगन्मा गन्म
देवयाना देवयाना - अगन्म । देवयाना इति देव = याना ः । अगन्म तमस
स्तमसो ऽगन्मा गन्म तमस ः । तमस स्पारं पारन् तमस स्तमस स्पारम् । पार
मस्यास्य पारं पार मस्य । अस्येत्यस्य ।। ज्योति रापामा पाम ज्योति ज्योति
रापाम । आपामेत्यापाम ।। सजू रब्दो ऽब्द स्सजू स्सजू रब्द ः । सजूरिति स =
जू ः । अब्दो - अयवोभि रयवोभि रब्दो ऽब्दो - अयवोभि ः । अयवोभि रुषा

- उषा - अयवोभि रयवोभि रुषा : । अयवोभि रित्ययव : = भि : । उषा - अरुणीभि ररुणीभि रुषा - उषा - अरुणीभि : । अरुणीभि रित्यरुणीभि : ।। सजोषसा - अश्विना ऽश्विना सजोषसौ सजोषसा - अश्विना । सजोषसा इति स = जोषसौ । अश्विना दाँसोभि दँ॰सोभि रश्विना ऽश्विना दाँसोभि : । दाँसोभि स्सूर स्सूरो द॰सोभि दाँसोभि स्सूर : । दाँसोभि रिति दाँस : = भि : । सूर एतशे नैतशेन सूर स्सूर एतशेन । एतशेन वैश्वानरो वैश्वानर एतशे नैतशेन

वैश्वानर : । वैश्वानर इळयेळया वैश्वानरो वैश्वानर इळया । इळया घृतेन घृतेनेळ येळया घृतेन । घृतेन स्वाहा स्वाहा घृतेन घृतेन स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।५।।

या - ओषधी रोषधी र्या या - ओषधी : । ओषधी : पूर्वा : पूर्वा - ओषधी रोषधी : पूर्वा : । पूर्वा जाता जाता : पूर्वा : पूर्वा जाता : । जाता देवेभ्यो देवेभ्यो जाता जाता देवेभ्य : । देवेभ्यस् त्रियुगन् त्रियुगन् देवेभ्यो देवेभ्यस् त्रियुगम् । त्रियुगं पुरा पुरा त्रियुगन् त्रियुगं पुरा । त्रियुग मिति त्रि = युगम् ।

पुरेति पुरा ॥ मनै नु नु मनै मनै नु । नु बभ्रूणाम् बभ्रूणान् नु नु बभ्रूणाम् ।
बभ्रूणा मह महं बभ्रूणाम् बभ्रूणा महम् । अहाँ शतꣳ शत मह महाँ शतम् ।
शतन् धामानि धामानि शतꣳ शत न्धामानि । धामानि सप्त सप्त धामानि
धामानि सप्त । सप्त च च सप्त सप्त च । चेति च ॥ शतँ वो व श्शतꣳ शतँ
व ः । वो - अंबांब वो वो - अंब । अंब धामानि धामा न्यंबांब धामानि ।
धामानि सहस्रꣳ सहस्रन् धामानि धामानि सहस्रम् । सहस्र मुतोत सहस्रꣳ सहस्र
मुत । उत वो व उतोत व ः । वो रुहो रुहो वो वो रुह ः । रुह इति रुह ः ॥

अधा शतक्रत्व श्शतक्रत्वो ऽधाधा शतक्रत्व : । शतक्रत्वो यूयँ य्यूयꣳ शतक्रत्व श्शतक्रत्वो यूयम् । शतक्रत्व इति शत = क्रत्व : । यूय मिम मिमँ य्यूयँ य्यूय मिमम् । इमं मे म इम मिमं मे । मे - अगद मगदं मे मे - अगदम् । अगदङ् कृत कृता गद मगदङ् कृत । कृतेति कृत ।। ओषधी : प्रति प्रत्योषधी रोषधी : प्रति । प्रति गृभ्णीत गृभ्णीत प्रति प्रति गृभ्णीत । गृभ्णीत पुष्पवती : पुष्पवती र्गृभ्णीत गृभ्णीत पुष्पवती : । पुष्पवती : प्रसूवरी : प्रसूवरी : पुष्पवती : पुष्पवती : प्रसूवरी : । पुष्पवती रिति पुष्प = वती : । प्रसूवरी

रिति प्र = सूवरी : ।। अश्वा इव सजित्वरी स्सजित्वरी रश्वा इवाश्वा इव सजित्वरी : । अश्वा इवेत्यश्वा : = इव । सजित्वरी वीरुधो वीरुध स्सजित्वरी स्सजित्वरी वीरुध : । सजित्वरी रिति स = जित्वरी : । वीरुध : पारयिष्ण्व : पारयिष्ण्वो वीरुधो वीरुध : पारयिष्ण्व : । पारयिष्ण्व इति पारयिष्ण्व : ।। ओषधी रितीत्योषधी रोषधी रिति । इति मातरो मातर इतीति मातर : । मातर स्तत्तन् मातरो मातर स्तत् । तद्वो वस्तत्तद्व : । वो देवी र्देवी र्वो वो देवी : । देवी रुपोप देवी र्देवी रुप । उप ब्रुवे ब्रुव उपोप ब्रुवे । ब्रुव इति ब्रुवे ।। सनेय

मश्व मश्वं॒ सनेयं॒ सनेय मश्वम् । अश्वङ्गाङ् गा मश्व मश्वङ्गाम् । गाँ वासो
वासो गाङ् गाँ वास॒ः । वास आत्मान मात्मानँ वासो वास आत्मानम् ।
आत्मानन् तव तवात्मान मात्मानन् तव । तव पूरुष पुरुष तव तव पूरुष ।
पुरुषेति पुरुष ।। अश्वत्थे वो वो ऽश्वत्थे ऽश्वत्थे व ः । वो निषदनन् निसदनँ वो
वो निषदनम् । निषदनं पर्णे पर्णे निसदनन् निषदनं पर्णे । निसदन मिति नि =
सदनम् । पर्णे वो व ः पर्णे पर्णे व ः । वो वसति र्वसति र्वो वो वसति ः ।
वसतिष्कृता कृता वसति र्वसतिष्कृता । कृतेति कृता ।। गोभाज इदिद् गोभाजो

गोभाज इत् । गोभाज इति गो = भाज : । इत्किल किलेदित्किल । किला
सथा सथ किल किला सथ । असथ यद्यदसथा सथ यत् । यत्सनवथ सनवथ
यद्यत्सनवथ । सनवथ पूरुषं पुरुषꣳ सनवथ सनवथ पूरुषम् । पुरुष मिति
पुरुषम् ।। यत्रौषधी रोषधी र्यत्र यत्रौषधी : । ओषधी स्समग्मत समग्मतौषधी
रोषधी स्समग्मत । समग्मत राजानो राजान स्समग्मत समग्मत राजान : ।
समग्मतेति सं = अग्मत । राजान स्समिता इव समिता इव राजानो राजान
स्समिता इव । समिता इवेति समितौ = इव ।। विप्र स्स स विप्रो विप्र स्स : ।

स उच्यत उच्यते स स उच्यते । उच्यते भिषग् भिष गुच्यत उच्यते भिषक् ।
भिषग्रक्षोहा रक्षोहा भिषग्भिष ग्रक्षोहा । रक्षोहा ऽमीवचातनो ऽमीवचातनो
रक्षोहा रक्षोहा ऽमीवचातन : । रक्षोहेति रक्ष : = हा । अमीवचातन इत्यमीव
= चातन : ।। अश्वावतीँ सोमावतीँ सोमवती मश्ववती मश्श्वावतीँ
सोमावतीम् । अश्ववतीमित्यश्व = वतीम् । सोमावती मूर्जयन्ती मूर्जयन्तीँ
सोमवतीँ सोमावती मूर्जयन्तीम् । सोमवती मिति सोम = वतीम् । ऊर्जयन्ती
मुदोजस मुदोजस मूर्जयन्ती मूर्जयन्ती मुदोजसम् । उदोजस मित्युत् = ओजसम्।।

आ ऽवित्स्यवि त्स्या वित्सि । अवित्सि सर्वा स्सर्वा - अवित्स्यवित्सि सर्वा ः ।
सर्वा - ओषधी रोषधी स्सर्वा स्सर्वा - ओषधी ः । ओषधी रस्मा - अस्मा -
ओषधी रोषधी रस्मै । अस्मा - अरिष्टतातये ऽरिष्टतातये ऽस्मा - अस्मा -
अरिष्टतातये । अरिष्टतातय इत्यरिष्ट = तातये ।। उच्छुष्मा श्शुष्मा -
उदुच्छुष्मा ः । शुष्मा - ओषधीना मोषधीनाऽ शुष्मा श्शुष्मा - ओषधीनाम् ।
ओषधीना ङ्गावो गाव ओषधीना मोषधीना ङ्गाव ः । गावो गोष्ठादिव गोस्थादिव
गावो गावो गोष्ठादिव । गोष्ठादिवेरत ईरते गोस्थादिव गोष्ठा दिवेरते । गोस्था

दिवेति गोस्थात् = इव । ईरत इतीरते ।। धनाँ सनिष्यन्तीनाꣳ सनिष्यन्तीनान्
धनन् धनाँ सनिष्यन्नीनाम् । सनिष्यन्तीना मात्मान मात्मानꣳ सनिष्यन्तीनाꣳ
सनिष्यन्तीना मात्मानम् । आत्मानन् तव तवात्मान मात्मानन् तव । तव पूरुष
पुरुष तव तव पूरुष । पुरुषेति पुरुष ।। इष्कृति र्नाम नामेष्कृति रिष्कृति र्नाम ।
नाम वो वो नाम नाम व ः । वो माता माता वो वो माता । माता ऽथो -
अथो माता माता ऽथो । अथो यूयँ यूय मथो - अथो यूयम् । अथो इत्यथो ।
यूयꣳ स्थ स्थ यूयँ य्यूयꣳ स्थ । स्थ निष्कृती र्नि ः कृती स्स्थ स्थ निष्कृती ः ।

नि : कृती रिति नि : = कृती : ।। सीरा : पतत्रिणी : पतत्रिणी स्सीरा
स्सीरा : पतत्रिणी : । पतत्रिणी स्स्थन स्थन पतत्रिणी : पतत्रिणी स्स्थन ।
स्थन यद्यत्स्थन स्थन यत् । यदामयं त्यामयति यद्य दामयति । आमयति नि र्नि
रामयं त्यामयति नि : । निष्कृथ कृथ नि र्नि ष्कृथ । कृथेति कृथ ।। अति
विश्वा विश्वा - अत्यति विश्वा : । विश्वा : परिष्ठा : परिस्था विश्वा विश्वा :
परिष्ठा : । परिष्ठा स्स्तेन इव स्तेन इव परिस्था : परिष्ठा स्स्तेन इव । परिस्था
इति परि = स्था : । स्तेन इव व्रजँ व्रज९ स्तेन इव स्तेन इव व्रजम् । स्तेन

इवेति स्तेन ः = इव । व्रज मक्रमु रक्रमु र्व्रजँ व्रज मक्रमु ः । अक्रमुरित्य
क्रमु ः ।। ओषधी ः प्र प्रौषधी रोषधी ः प्र । प्राचुच्यवु रचुच्यवु ः प्र
प्राचुच्यवु ः । अचुच्यवु र्यद्य दचुच्यवु रचुच्यवु र्यत् । यत् किङ् किँ य्यद्यत्
किम् । किश्च च किङ् किश्च । च तन्व स्तन्व श्च च तन्व ः । तन्वो रपो रप
स्तन्व स्तन्वो रप ः । रप इति रप ः ।। यदिमा - इमा यद्य दिमा ः । इमा
वाजयन् वाजय न्निमा - इमा वाजयन् । वाजय न्नह महँ वाजयन् वाजयन्नहम् ।
अह मोषधी रोषधी रह मह मोषधी ः । ओषधी र्हस्ते हस्त ओषधी रोषधी

हस्ते । हस्त आदध आदधे हस्ते हस्त आदधे । आदध इत्या = दधे ।। आत्मा
यक्ष्मस्य यक्ष्मस्यात्मा ऽऽत्मा यक्ष्मस्य । यक्ष्मस्य नश्यति नश्यति यक्ष्मस्य
यक्ष्मस्य नश्यति । नश्यति पुरा पुरा नश्यति नश्यति पुरा । पुरा जीवगृभो
जीवगृभ : पुरा पुरा जीवगृभ : । जीवगृभो यथा यथा जीवगृभो जीवगृभो यथा।
जीवगृभ इति जीव = गृभ : । यथेति यथा ।। यस्यौषधी रोषधी र्यस्य
यस्यौषधी : । ओषधी : प्रसर्पथ प्रसर्पथौषधी रोषधी : प्रसर्पथ । प्रसर्पथाङ्गमङ्ग
मङ्ग मङ्गं प्रसर्पथ प्रसर्पथा ङ्गमङ्गम् । प्रसर्पथेति प्र = सर्पथ । अङ्गमङ्गं

परुष्परु : परु : परु रङ्गमङ्ग मङ्गमङ्गं परुष्परु : । अङ्गमङ्ग मित्यङ्गम् =
अङ्गम् । परु : परु रिति परु : = परु : ।। ततो यक्ष्मँ य्यक्ष्मन् तत स्ततो
यक्ष्मम् । यक्ष्मँ वि वि यक्ष्मँ य्यक्ष्मँ वि । वि बाधध्वे बाधध्वे वि वि बाधध्वे ।
बाधध्व उग्र उग्रो बाधध्वे बाधध्व उग्र : । उग्रो मध्यमशीरिव मध्यमशीरि वोग्र
उग्रो मध्य मशीरिव । मध्यमशी रिवेति मध्यमशी : = इव ।। साकँ य्यक्ष्म यक्ष्म
साकॅ साकँ य्यक्ष्म । यक्ष्म प्र प्र यक्ष्म यक्ष्म प्र । प्र पत पत प्र प्र पत । पत
चाषेण चाषेण पत पत चाषेण । चाषेण किकिदीविना किकिदीविना चाषेण

चाषेण किकिदीविना । किकिदीविनेति किकिदीविना ।। साकँ वातस्य वातस्य

साक९ साकँ वातस्य । वातस्य ध्राज्या ध्राज्या वातस्य वातस्य ध्राज्या । ध्राज्या

साक९ साकन् ध्राज्या ध्राज्या साकम् । साकन् नश्य नश्य साक९ साकन् नश्य ।

नश्य निहाकया निहाकया नश्य नश्य निहाकया । निहाकयेति नि = हाकया ।।

अन्या वो वो ऽन्या ऽन्या व : । वो - अन्या मन्याँ वो वो - अन्याम् । अन्या

मवत्वव त्वन्या मन्या मवतु । अवत्वन्यान्या वत्वव त्वन्या । अन्या ऽन्यस्या -

अन्यस्या - अन्या ऽन्या ऽन्यस्या : । अन्यस्या - उपोपान्यस्या - अन्यस्या -

उप । उपावता वतोपोपा वत । अवतेत्य वत ।। ता स्सर्वा स्सर्वा स्ता स्ता

स्सर्वा : । सर्वा स्सँविदाना स्सँविदाना स्सर्वा स्सर्वा स्सँविदाना : । सँविदाना -

इद मिद९ सँविदाना स्सँविदाना - इदम् । सँविदाना इति सं = विदाना : । इदं

मे म इद मिदं मे । मे प्र प्र मे मे प्र । प्रावता वत प्र प्रावत । अवता वच्चो

वर्चो ऽवता वता वच : । वच इति वच : ।। या : फलिनी : फलिनी र्या

या : फलिनी : । फलिनी रफला - अफला : फलिनी : फलिनी रफला : ।

अफला - अपुष्पा - अपुष्पा - अफला - अफला - अपुष्पा : । अपुष्पा या या

- अपुष्पा - अपुष्पा या ः । या श्च च या या श्च । च पुष्पिणीः पुष्पिणी श्च च पुष्पिणी ः । पुष्पिणी रिति पुष्पिणी ः ।। बृहस्पति प्रसूता स्ता स्ता बृहस्पति प्रसूता बृहस्पति प्रसूता स्ता ः । बृहस्पति प्रसूता इति बृहस्पति - प्रसूता ः । ता नो नस्ता स्ता न ः । नो मुञ्चन्तु मुञ्चन्तु नो नो मुञ्चन्तु । मुञ्चन्त्वाँ हसो॰ हसो मुञ्चन्तु मुञ्चन्त्वाँहस ः । आँहस इत्याँहस ः ।। मुञ्चन्तु मा मा मुञ्चन्तु मुञ्चन्तु मा । मा शपथ्या च्छपथ्या न्मा मा शपथ्यात् । शपथ्यादथो - अथो शपथ्या च्छपथ्यादथो । अथो वरुण्या द्वरुण्या दथो - अथो वरुण्यात् ।

अथो इत्यथो । वरुण्यां दुतोत वरुण्यां द्वरुण्यां दुत । उतेत्युत ।। अथो यमस्य
यमस्याथो - अथो यमस्य । अथो इत्यथो । यमस्य पड्वीशात् पड्वीशा द्यमस्य
यमस्य पड्वीशात् । पड्वीशा त्सर्वस्मा त्सर्वस्मात् पड्वीशा त्पड्वीशात्सर्वस्मात् ।
सर्वस्मा द्देवकिल्बिषाद् देवकिल्बिषा त्सर्वस्मा त्सर्वस्माद् देवकिल्बिषात् ।
देवकिल्बिषादिति देव = किल्बिषात् ।। अवयती स्स॰ स मवयती रवयती
स्सम् । अवयती रित्यव = यती ः । समवदन्ता वदन्त स॰ समवदन्त । अवदन्त
दिवो दिवो ऽवदन्ता वदन्त दिव ः । दिव ओषधय ओषधयो दिवो दिव

ओषधय : । ओषधय स्परि पर्योषधय ओषधय स्परि । परीति परि ।। यञ्जीवञ्
जीवँ य्यँ य्यञ् जीवम् । जीव मश्नवामहा - अश्नवामहै जीवञ् जीव मश्नवामहै ।
अश्नवामहै न नाश्नवामहा - अश्नवामहै न । न स स न न स : । स रिष्याति
रिष्याति स स रिष्याति । रिष्याति पूरुष : पुरुषो रिष्याति रिष्याति पूरुष : ।
पुरुष इति पुरुष : ।। या - ओषधी रोषधी र्या या - ओषधी : । ओषधी
स्सोमराज्ञी स्सोमराज्ञी रोषधी रोषधी स्सोमराज्ञी : । सोमराज्ञी र्बह्वी र्बह्वी
स्सोमराज्ञी स्सोमराज्ञी र्बह्वी : । सोमराज्ञी रिति सोम = राज्ञी : । बह्वी

श्शतविंचक्षणा श्शतविंचक्षणा बह्वी र्बह्वी श्शतविंचक्षणा ः । शतविंचक्षणा इति
शत = विंचक्षणा ः ।। तासां मस्यसि तासान् तासां मसि । असि त्वन्त्व मंस्यसि
त्वम् । त्व मुंत्तमो त्तमा त्व न्त्व मुंत्तमा । उत्तमाऽर मरं मुंत्तमो त्तमाऽरम् ।
उत्तमेत्युंत् = तमा । अरङ् कामांय कामायार मरङ् कामांय । कामांय शꣳ शङ्
कामांय कामांय शम् । शाँ हृदे हृदे शꣳ शाँ हृदे । हृद इतिं हृदे ।। विष्ठिता ः
पृथिवीं पृथिवीं विस्थिंता विष्ठिता ः पृथिवीम् । विस्थिंता इति वि = स्थिंता ः ।
पृथिवी मन्वनुं पृथिवीं पृथिवी मनुं । अन्वित्यनुं ।। बृहस्पतिंप्रसूता - अस्या -

अस्यै बृहस्पतिप्रसूता बृहस्पति प्रसूता - अस्यै । बृहस्पतिप्रसूता इति बृहस्पति = प्रसूता ः । अस्यै सꣳ स मस्या - अस्यै सम् । सन्दत्त दत्त सꣳ सन्दत्त । दत्त वीर्यं वीर्यन् दत्त दत्त वीर्यम् । वीर्यमिति वीर्यम् ।। या श्च च या या श्च । चेद मिद श्च चेदम् । इद मुपशृण्वन्त्युप शृण्वन्तीद मिद मुपशृण्वन्ति । उपशृण्वन्ति या या - उपशृण्वन्त्युप शृण्वन्ति या ः । उपशृण्वन्तीत्युप = शृण्वन्ति । या श्च च या या श्च । च दूरन् दूर श्च च दूरम् । दूरं परागता ः परागता दूरन् दूरं परागता ः । परागता इति परा = गता ः ।। सर्वा स्सङ्गत्य सङ्गत्य सर्वा स्सर्वा

स्सङ्गत्य । सङ्गत्य वीरुधो वीरुध स्सङ्गत्य सङ्गत्य वीरुध ः । सङ्गत्येति सं =
गत्य । वीरुधो ऽस्या - अस्यै वीरुधो वीरुधो ऽस्यै । अस्यै सꣳ स मस्या -
अस्यै सम् । सन्दत्त दत्त सꣳ सन्दत्त । दत्त वीर्यं वीर्यन् दत्त दत्त वीर्यम् ।
वीर्यमिति वीर्यम् ।। नाशयित्री बलासस्य बलासस्य नाशयित्री नाशयित्री
बलासस्य । बला सस्या र्शसो ऽर्शसो बलासस्य बलासस्यार्शस ः । अर्शस
उपचिता मुपचिता मर्शसो ऽर्शस उपचिताम् । उपचिता मस्य स्युपचिता
मुपचिता मसि । उपचिता मित्युप = चिताम् । असीत्यसि ।। अथो शतस्य

शतस्याथो - अथो शतस्य । अथो इत्यथो । शतस्य यक्ष्माणाँ य्यक्ष्माणा९ँ
शतस्य शतस्य यक्ष्माणाम् । यक्ष्माणां पाकारो ः पाकारो र्यक्ष्माणाँ य्यक्ष्माणां
पाकारो ः । पाकारो रस्यसि पाकारो ः पाकारो रसि । पाकारोरिति पाक =
अरो ः । असि नाशनी नाशन्यस्यसि नाशनी । नाशनीति नाशनी ।। मा वो वो
मा मा व ः । वो रिषद्रिष द्वो वो रिषत् । रिषत् खनिता खनिता रिषद्रिषत्
खनिता । खनिता यस्मै यस्मै खनिता खनिता यस्मै । यस्मै च च यस्मै यस्मै
च । चाह महञ्च चाहम् । अहङ् खनामि खना म्यह महङ् खनामि । खनामि वो

व : खनामि-खनामि व : । व इति व : ।। द्विपच्चतुष्प च्चतु : पद् द्विपद्
द्विपच्चतुष्पत् । द्विपदिति द्वि = पत् । चतुष्प दस्माक मस्माकञ् चतु : पच्चतुष्प
दस्माकम् । चतु : पदिति चतु : - पत् । अस्माकाँ सर्वꣳ सर्व मस्माक
मस्माकाँ सर्वम् । सर्व मस्त्वस्तु सर्वꣳ सर्व मस्तु । अस्त्वनातुर मनातुर
मस्त्वस्त्वनातुरम् । अनातुरमित्य नातुरम् ।। ओषधय स्सꣳ स मोषधय ओषधय
स्सम् । सँ वदन्ते वदन्ते सꣳ सँ वदन्ते । वदन्ते सोमेन सोमेन वदन्ते वदन्ते
सोमेन । सोमेन सह सह सोमेन सोमेन सह । सह राज्ञा राज्ञा सह सह राज्ञा ।

राज्ञेति राज्ञा ।। यस्मै कृणोति कृणोति यस्मै यस्मै कृणोति । कृणोति ब्राह्मणो
ब्राह्मण ः कृणोति कृणोति ब्राह्मण ः । ब्राह्मण स्त न्तं ब्राह्मणो ब्राह्मण स्तम् ।
ताँ राजन् राजꣳ स्त न्ताँ राजन् । राजन् पारयामसि पारयामसि राजन् राजन्
पारयामसि । पारयामसीति पारयामसि ।। त्वाङ् गन्धर्वा गन्धर्वा स्त्वा न्त्वाङ्
गन्धर्वा ः । गन्धर्वा - अखनन्नखनन् गन्धर्वा गन्धर्वा - अखनन् । अखनꣳ स्त्वा
न्त्वा मखनन्नखनꣳ स्त्वाम् । त्वा मिन्द्र इन्द्र स्त्वा न्त्वा मिन्द्र ः । इन्द्र स्त्वा
न्त्वा मिन्द्र इन्द्र स्त्वाम् । त्वां बृहस्पति बृहस्पति स्त्वा न्त्वां बृहस्पति ः ।

बृहस्पति रिति बृहस्पतिः ।। त्वा मौषध ओषधे त्वा न्त्वा मौषधे । ओषधे सोम स्सोम ओषध ओषधे सोम : । सोमो राजा राजा सोम स्सोमो राजा । राजा विद्वान् विद्वान् राजा राजा विद्वान् । विद्वान् यक्ष्मा द्यक्ष्माद् विद्वान् विद्वान् यक्ष्मात् । यक्ष्मा दमुच्यता मुच्यत यक्ष्मा द्यक्ष्मा दमुच्यत । अमुच्यतेत्य मुच्यत।। त्व मुत्तमो त्तमा त्व न्त्व मुत्तमा । उत्तमा ऽस्यस्युत्तमो त्तमा ऽसि । उत्तमेत्युत् = तमा । अस्योषध ओषधे ऽस्यस्योषधे । ओषधे तव तवौषध ओषधे तव । तव वृक्षा वृक्षा स्तव तव वृक्षा : । वृक्षा - उपस्तय उपस्तयो वृक्षा वृक्षा -

उपस्तय : । उपस्तय इत्युपस्तय : ।। उपस्ति रस्त्वस्तू पस्ति रुपस्ति रस्तु ।
अस्तु स सो ऽस्त्वस्तु स : । सो ऽस्माक मस्माकꣳ स सो ऽस्माकम् । अस्माकँ
य्यो यो ऽस्माक मस्माकँ य्य : । यो - अस्मा नस्मान्यो यो - अस्मान् । अस्माँ
- अभिदासत्यभिदास त्यस्मा नस्माँ - अभिदासति । अभिदासतीत्यभि = दासति
।।६।।

मा मा मा मा मा मा । मा हीँसीद् धिꣳसीन् मा मा हीँसीत् । हीँसीज्ञनिता
जनिता हिꣳसीद् धीँसीज्ञनिता । जनिता यो यो जनिता जनिता य : । य :

पृथिव्या : पृथिव्या यो य : पृथिव्या : । पृथिव्या यो य : पृथिव्या : पृथिव्या
य : । यो वा वा यो यो वा । वा दिवन् दिवं वा वा दिवम् । दिवाँ सत्यधर्मा
सत्यधर्मा दिवन् दिवाँ सत्यधर्मा । सत्यधर्मा वि वि सत्यधर्मा सत्यधर्मा वि ।
सत्यधर्मेति सत्य = धर्मा । व्यानळा नड्विव्यानट् । आनळित्यानट् ।। यश्च च
यो यश्च । चापो ऽपश्च चाप : । अप श्चन्द्रा श्चन्द्रा - अपो ऽप श्चन्द्रा : ।
चन्द्रा : प्रथम : प्रथम श्चन्द्रा श्चन्द्रा : प्रथम : । प्रथमो जजान जजान प्रथम :
प्रथमो जजान । जजान कस्मै कस्मै जजान जजान कस्मै । कस्मै देवाय देवाय

कस्मै कस्मै देवाय । देवाय हविषा हविषा देवाय देवाय हविषा । हविषा विधेम
विधेम हविषा हविषा विधेम । विधेमेति विधेम ।। अभ्या वर्तस्व वर्तस्वा भ्यभ्या
वर्तस्व । आवर्तस्व । वर्तस्व पृथिवि पृथिवि वर्तस्व वर्तस्व पृथिवि । पृथिवि
यज्ञेन यज्ञेन पृथिवि पृथिवि यज्ञेन । यज्ञेन पयसा पयसा यज्ञेन यज्ञेन पयसा ।
पयसा सह सह पयसा पयसा सह । सहेति सह ।। वपा न्ते ते वपाँ वपान्ते । ते
- अग्नि रग्नि स्ते ते - अग्नि ः । अग्नि रिषित इषितो ऽग्नि रग्नि रिषित ः ।
इषितो - अरोह दरोह दिषित इषितो - अरोहत् । अरोहदित्य रोहत् ।। अग्ने

यद्य दग्ने ऽग्ने यत् । यत्ते ते यद्यत्ते । ते शुक्रꣳ शुक्रन्ते ते शुक्रम् । शुक्रञ् चन्द्रञ् चन्द्रꣳ शुक्रꣳ शुक्रञ् चन्द्रम् । चन्द्रं पूतं पूतञ् चन्द्रञ् चन्द्रं पूतम् । पूत ञ्च च पूतं पूत ञ्च। च यज्ञियँ य्यज्ञियं ञ्च च यज्ञियम् । यज्ञिय मिति यज्ञियम् ।। तद् देवेभ्यो देवेभ्य स्तत्तद् देवेभ्य : । देवेभ्यो भरामसि भरामसि देवेभ्यो देवेभ्यो भरामसि । भरामसीति भरामसि ।। इष मूर्ज मूर्ज मिष मिष मूर्जम् । ऊर्ज मह मह मूर्ज मूर्ज महम् । अह मित इतो ऽह मह मित : । इत आद माद मित इत आदम् । आद मृतस्य ऋतस्याद माद मृतस्य । ऋतस्य योनिँ य्योनि मृतस्य

ऋतस्य योनिम् । योनिम् महिषस्य महिषस्य योनिँ य्योनिम् महिषस्य ।
महिंषस्य धारान् धाराम् महिषस्य महिषस्य धाराम् । धारामिति धाराम् ।। आमा
मा मा । मा गोषु गोषु मा मा गोषु । गोषु विशतु विशतु गोषु गोषु विशतु ।
विशत्वा तनूषु तनूष्वा विशतु विशत्वा तनूषु । आ तनूषु । तनूषु जहामि
जहामि तनूषु तनूषु जहामि । जहामि सेदिँ सेदिञ्जहामि जहामि सेदिम् । सेदि
मनिरा मनिराँ सेदिँ सेदि मनिराम् । अनिरा ममीवा ममीवा मनिरा मनिरा
ममीवाम् । अमीवा मित्यमीवाम् ।। अग्ने तव तवाग्ने ऽग्ने तव । तव श्रव श्श्रव

स्तव तव श्रवः । श्रवो वयो वय श्श्रव श्रवो वयः । वयो महि महि वयो वयो महि । महि भ्राजन्ते भ्राजन्ते महि महि भ्राजन्ते । भ्राजन्ते - अर्चयो ऽर्चयो भ्राजन्ते भ्राजन्ते - अर्चयः । अर्चयो विभावसो विभावसो ऽर्चयो ऽर्चयो विभावसो । विभावसो इति विभा = वसो ।। बृहद्भानो शवसा शवसा बृहद्भानो बृहद्भानो शवसा । बृहद्भानो इति बृहत् = भानो । शवसा वाजँ वाजꣳ शवसा शवसा वाजम् । वाज मुक्थ्य मुक्थ्यँ वाजँ वाज मुक्थ्यम् । उक्थ्यन् दधासि दधास्युक्थ्य मुक्थ्यन् दधासि । दधासि दाशुषे दाशुषे दधासि दधासि दाशुषे ।

दाशुषे कवे कवे दाशुषे दाशुषे कवे । कव इति कवे ।। पावकवर्चा श्शुक्रवर्चा
श्शुक्रवर्चा ः पावकवर्चा ः पावकवर्चा श्शुक्रवर्चा ः । पावकवर्चा इति पावक =
वर्चा ः । शुक्रवर्चा - अनूनवर्चा - अनूनवर्चा श्शुक्रवर्चा श्शुक्रवर्चा -
अनूनवर्चा ः । शुक्रवर्चा इति शुक्र = वर्चा ः । अनूनवर्चा - उदु दनूनवर्चा -
अनूनवर्चा - उत् । अनूनवर्चा इत्यनून = वर्चा ः । उदियर्षी यर्ष्युदुदियर्षि ।
इयर्षि भानुना भानुने यर्षी यर्षि भानुना । भानुनेति भानुना ।। पुत्रो मातरा
मातरा पुत्र ः पुत्रो मातरा । मातरा विचरन् विचरन् मातरा मातरा विचरन् ।

विचर न्नुपोप विचरन् विचरन्नुप । विचरन्निति वि = चरन् । उपा वस्यवस्युपोपा
वसि । अवसि पृनक्षि पृनक्ष्यवस्यवसि पृनक्षि । पृनक्षि रोदसी रोदसी पृनक्षि
पृनक्षि रोदसी । रोदसी - उभे - उभे रोदसी रोदसी - उभे । रोदसी इति
रोदसी । उभे इत्युभे ।। ऊर्जो नपान्नपा दूर्ज ऊर्जो नपात् । नपाज्ञातवेदो
जातवेदो नपान्नपा ज्ञातवेद : । जातवेद स्सुशस्तिभि स्सुशस्तिभि र्जातवेदो
जातवेद स्सुशस्तिभि : । जातवेद इति जात = वेद : । सुशस्तिभि र्मन्दस्व
मन्दस्व सुशस्तिभि स्सुशस्तिभि र्मन्दस्व । सुशस्तिभि रिति सुशस्ति = भि : ।

मन्दस्व धीतिभिं र्धीतिभि र्मन्दस्व मन्दस्व धीतिभिं : । धीतिभिं र्हितो हितो धीतिभिं र्धीतिभिं र्हित : । धीतिभि रितिं धीति = भिं : । हित इतिं हित : ।।

त्वे - इष इष स्त्वे त्वे - इषं : । त्वे इति त्वे । इष स्स८ स मिष इष स्सम् । सन्दंधु र्दधु स्स८ सन्दंधु : । दधु र्भूरिंवर्पसो भूरिंवर्पसो दधु र्दधु र्भूरिंवर्पस : । भूरिंवर्पस श्चित्रोतंय श्चित्रोतंयो भूरिंवर्पसो भूरिंवर्पस श्चित्रोतंय : । भूरिंवर्पस इति भूरिं = वर्पस : । चित्रोतंयो वामजांता वामजांता श्चित्रोतंय श्चित्रोतंयो वामजांता : । चित्रोतंय इतिं चित्र = ऊतय : । वामजांता इतिं वाम =

जाता ः ।। इरज्यन्नग्ने ऽग्न इरज्यन्निरज्यन्नग्ने । अग्ने प्रथयस्व प्रथयस्वाग्ने ऽग्ने प्रथयस्व । प्रथयस्व जन्तुभि र्जन्तुभि ः प्रथयस्व प्रथयस्व जन्तुभि ः । जन्तुभि रस्मे - अस्मे जन्तुभि र्जन्तुभि रस्मे । जन्तुभि रिति जन्तु = भि ः । अस्मे रायो रायो ऽस्मे - अस्मे राय ः । अस्मे इत्यस्मे । रायो - अमर्त्यामर्त्य रायो रायो - अमर्त्य । अमर्त्ये त्यमर्त्य ।। सदर्शतस्य दर्शतस्य स सदर्शतस्य । दर्शतस्य वपुषो वपुषो दर्शतस्य दर्शतस्य वपुष ः । वपुषो वि वि वपुषो वपुषो वि । वि राजसि राजसि वि वि राजसि । राजसि पृनक्षि पृनक्षि राजसि राजसि पृनक्षि । पृनक्षि

सानसिं॑ सानसिं पृनक्षिं पृनक्षिं सानसिम् । सानसिङ् क्रतुङ् क्रतुं॑ सानसिं॑
सानसिङ् क्रतुम् । क्रतु मिति क्रतुम् ।। इष्कर्तार मध्वरस्या ध्वरस्यैष्कर्तार
मिष्कर्तार मध्वरस्य । अध्वरस्य प्रचेतसं प्रचेतस मध्वरस्या ध्वरस्य प्रचेतसम् ।
प्रचेतसङ् क्षयन्तङ् क्षयन्तं प्रचेतसं प्रचेतसङ् क्षयन्तम् । प्रचेतस मिति प्र =
चेतसम् । क्षयन्ताँ राधसो राधस : क्षयन्तङ् क्षयन्ताँ राधस : । राधसो महो
महो राधसो राधसो मह : । मह इति मह : ।। रातिँ वामस्य वामस्य रातिं॑
रातिँ वामस्य । वामस्य सुभगां॑ सुभगाँ वामस्य वामस्य सुभगाम् । सुभगाम्

महीं महीꣳ सुभगाꣳ सुभगाम् महीम् । सुभगा मिति सु = भगाम् । मही मिष

मिषम् महीं मही मिषम् । इषन् दधासि दधासीष मिषन् दधासि । दधासि

सानसिꣳ सानसिन् दधासि दधासि सानसिम् । सानसीँ रयिꣳ रयिꣳ सानसिꣳ

सानसीँ रयिम् । रयिमिति रयिम् ।। ऋतावानं महिषं महिष मृतवान मृतावानं

महिषम् । ऋतवान मित्यृत = वानम् । महिषँ विश्वदर्शतँ विश्वदर्शतं महिषं

महिषँ विश्वदर्शतम् । विश्वदर्शत मग्नि मग्निँ विश्वदर्शतँ विश्वदर्शत मग्निम् ।

विश्वदर्शत मिति विश्व = दर्शतम् । अग्नीँ सुम्नाय सुम्ना याग्नि मग्नीँ सुम्नाय ।

सुम्नाय दधिरे दधिरे सुम्नाय सुम्नाय दधिरे । दधिरे पुर ः पुरो दधिरे दधिरे पुर ः । पुरो जना जना ः पुर ः पुरो जना ः । जना इति जना ः ।। श्रुत्कर्णाँ सप्रथस्तमं सप्रथस्तमं श्रुत्कर्णं श्रुत्कर्णाँ सप्रथस्तमम् । श्रुत्कर्ण मिति श्रुत् = कर्णम् । सप्रथस्तम न्त्वा त्वा सप्रथस्तमं सप्रथस्तम न्त्वा । सप्रथस्तम मिति सप्रथ ः = तमम् । त्वा गिरा गिरा त्वा त्वा गिरा । गिरा दैव्यन् दैव्यङ् गिरा गिरा दैव्यम् । दैव्यं मानुषा मानुषा दैव्यन् दैव्यं मानुषा । मानुषा युगा युगा मानुषा मानुषा युगा । युगेति युगा ।। आप्यायस्व प्यायस्वा प्यायस्व । प्यायस्व

स॑ं सं प्यायस्व प्यायस्व सम् । समेत्वेतु स॑ं समेतु । एतु ते त एत्वेतु ते । ते
विश्वतो विश्वत स्ते ते विश्वत ः । विश्वत स्सोम सोम विश्वतो विश्वत स्सोम ।
सोम वृष्ण्यँ वृष्ण्य॑ं सोम सोम वृष्ण्यम् । वृष्ण्य मिति वृष्ण्यम् ।। भवा वाजस्य
वाजस्य भव भवा वाजस्य । वाजस्य सङ्गथे सङ्गथे वाजस्य वाजस्य सङ्गथे ।
सङ्गथ इति सं = गथे ।। सन्ते ते स॑ं सन्ते । ते पया॑ंसि पया॑ंसि ते ते
पया॑ंसि । पया॑ंसि स॑ं सं पया॑ंसि पया॑ंसि सम् । समुयन्तु यन्तू स॑ं
समुयन्तु । ॐ इत्यूँ । यन्तु वाजा वाजा यन्तु यन्तु वाजा ः । वाजा स्स॑ं सँ

वाजा वाजा स्सम् । सँ वृष्ण्यानि वृष्ण्यानि सꣳ सँ वृष्ण्यानि । वृष्ण्यान्यभि
मातिषाहो ऽभिमाति सहो वृष्ण्यानि वृष्ण्यान्यभिमातिषाह ः । अभिमातिसह
इत्यभिमाति = सह ः ।। आप्यायमानो - अमृता यामृता याप्यायमान आप्याय
मानो - अमृताय । आप्यायमान इत्या = प्यायमान ः । अमृताय सोम
सोमामृता यामृताय सोम । सोम दिवि दिवि सोम सोम दिवि । दिवि श्रवाꣳसि
श्रवाꣳसि दिवि दिवि श्रवाꣳसि । श्रवाꣳ स्युत्तमान्युत्तमानि श्रवाꣳसि
श्रवाꣳस्युत्तमानि । उत्तमानि धिष्व धिष्वोत्तमान्युत्तमानि धिष्व । उत्तमानीत्युत्

= तमानि । धिष्वेति धिष्व ।। आप्यायस्व प्यायस्वा प्यायस्व । प्यायस्व मदिन्तम मदिन्तम प्यायस्व प्यायस्व मदिन्तम । मदिन्तम सोम सोम मदिन्तम मदिन्तम सोम । मदिन्तमेति मदिन् = तम । सोम विश्वेभि र्विश्वेभि स्तोम सोम विश्वेभि : । विश्वेभि राँशुभि रꣳशुभि र्विश्वेभि र्विश्वेभि राँशुभि : । आँशुभि रित्याँशु = भि : ।। भवा नो नो भव भवा न : । न स्सप्रथस्तम स्सप्रथस्तमो नो न स्सप्रथस्तम : । सप्रथस्तम स्सखा सखा सप्रथस्तम स्सप्रथस्तम स्सखा । सप्रथस्तम इति सप्रथ : = तम : । सखा वृधे वृधे सखा सखा वृधे । वृध इति

वृधे ।। आ तें त आतें । ते वत्सो वत्स स्तें ते वत्स : । वत्सो मनो मनों वत्सो
वत्सो मनं : । मनों यमद्यमन् मनो मनों यमत् । यमत्परमात् परमा द्यमद्यमत्
परमात् । परमाच्चिंच्चित्परमा त्परमाच्चिंत् । चित्सधस्था त्सधस्थाच्चि च्चित्स
धस्थात् । सधस्था दिर्ति सध = स्थात् ।। अग्ने त्वाङ्कांमया त्वाङ्कांमया ऽग्ने
ऽग्ने त्वाङ्कांमया । त्वाङ्कांमया गिरा गिरा त्वाङ्कांमया त्वाङ्कांमया गिरा ।
त्वाङ्कांमयेति त्वां = कांमया । गिरेर्ति गिरा ।। तुभ्य न्तास्ता स्तुभ्य न्तुभ्य
न्ता : । ता - अंङ्गिरस्तमा ङ्गिरस्तम तास्ता - अंङ्गिरस्तम । अङ्गिरस्तम विश्वा

विश्वा - अङ्गिरस्तमा ङ्गिरस्तम विश्वा : । अङ्गिरस्तमेत्यङ्गिर : = तम । विश्वा
स्सुक्षितय स्सुक्षितयो विश्वा विश्वा स्सुक्षितय : । सुक्षितय : पृथक् पृथक्सुक्षितय
स्सुक्षितय : पृथक् । सुक्षितय इति सु = क्षितय : । पृथगिति पृथक् ।। अग्ने
कामाय कामायाग्ने ऽग्ने कामाय । कामाय येमिरे येमिरे कामाय कामाय येमिरे ।
येमिर इति येमिरे ।। अग्नि : प्रियेषु प्रियेष्वग्नि रग्नि : प्रियेषु । प्रियेषु धामसु
धामसु प्रियेषु प्रियेषु धामसु । धामसु काम : कामो धामसु धामसु काम : ।
धामस्विति धाम = सु । कामो भूतस्य भूतस्य काम : कामो भूतस्य । भूतस्य

भव्यस्य भव्यस्य भूतस्य भूतस्य भव्यस्य । भव्यस्येति भव्यस्य ।। सम्राळेक एक स्सम्राट् सम्राळेक : । सम्राळिति सं = राट् । एको विव्येक एको वि । विराजति राजति वि विराजति । राजतीति राजति ।।७।।

इति त्रयोदशोऽध्याय :

अथ चतुर्दशोऽध्याय :

ॐ मयि गृण्हामि गृण्हामि मयि मयि गृण्हामि । गृण्हाम्यग्रे ऽग्रे गृण्हामि गृण्हाम्यग्रे । अग्रे - अग्नि मग्नि मग्रे ऽग्रे - अग्निम् । अग्नीँ रायो रायो ऽग्नि मग्नीँ राय : । राय स्पोषाय पोषाय रायो राय स्पोषाय । पोषाय सुप्रजास्त्वाय सुप्र जास्त्वाय पोषाय पोषाय सुप्रजास्त्वाय । सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय सुवीर्याय सुप्रजा स्त्वाय सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजा : = त्वाय । सुवीर्यायेति सु = वीर्याय ।। मामु देवता देवता - उमां मामु देवता : । ऊँइत्यूँ । देवता

स्सचन्ताꣳ सचन्तान् देवता देवता स्सचन्ताम् । सचन्तामिति सचन्ताम् ।। ब्रह्म जज्ञानञ् जज्ञानं ब्रह्म ब्रह्म जज्ञानम् । जज्ञानं प्रथमं प्रथमञ् जज्ञानञ् जज्ञानं प्रथमम् । प्रथमं पुरस्तात् पुरस्तात् प्रथमं प्रथमं पुरस्तात् । पुरस्ता द्विवि पुरस्तात् पुरस्ताद्वि । वि सीमत स्सीमतो वि वि सीमत : । सीमत स्सुरुच स्सुरुच स्सीमत स्सीमत स्सुरुच : । सुरुचो वेनो वेन स्सुरुच स्सुरुचो वेन : । सुरुच इति सु = रुच : । वेन आव राव वेनो वेन आव : । आवरित्याव : ।। स बुध्न्या बुध्न्या स्स स बुध्न्या : । बुध्न्या - उपमा - उपमा बुध्न्या बुध्न्या उपमा : । उपमा

- अस्यास्योपमा - उपमा - अस्य । उपमा इत्युप = मा ः । अस्यविष्ठा विस्था
- अस्यास्य विष्ठा ः । विष्ठा स्सत स्सतो विस्था विष्ठा स्सत ः । विस्था इति वि
= स्था ः । सतश्च च सत स्सतश्च । च योनिँ य्योनिश्च च योनिम् । योनि
मसतो ऽसतो योनिँ य्योनि मसत ः । असत श्च चासतो ऽसतश्च । च वि वि च
च वि । वि व र्व विं वि व ः । वरिति व ः ।। हिरण्यगर्भ स्सऽ सऽ
हिरण्यगर्भो हिरण्यगर्भ स्सम् । हिरण्यगर्भ इति हिरण्य = गर्भ ः । स मवर्तता
वर्तत सऽ समवर्तत । अवर्तताग्रे ऽग्रे ऽवर्तता वर्तताग्रे । अग्रे भूतस्य भूतस्याग्रे

ऽग्रे भूतस्य । भूतस्य जातो जातो भूतस्य भूतस्य जात : । जात : पति : पति
र्जातो जात : पति : । पति रेक एक : पति : पति रेक : । एक आसीदासी
देक एक आसीत् । आसीदित्यासीत् ।। स दाधार दाधार स स दाधार । दाधार
पृथिवीं पृथिवीन् दाधार दाधार पृथिवीम् । पृथिवीन् द्यान् द्यां पृथिवीं पृथिवीन्
द्याम् । द्या मुतोत द्यान् द्यामुत । उतेमा मिमा मुतोतेमाम् । इमाङ् कस्मै कस्मा
- इमा मिमाङ् कस्मै । कस्मै देवाय देवाय कस्मै कस्मै देवाय । देवाय हविषा
हविषा देवाय देवाय हविषा । हविषा विधेम विधेम हविषा हविषा विधेम ।

विधेमेति विधेम ।। द्रप्सश्च स्कन्द चस्कन्द द्रप्सो द्रप्सश्चस्कन्द । चस्कन्द पृथिवीं पृथिवीञ् चस्कन्द चस्कन्द पृथिवीम् । पृथिवी मन्वनु पृथिवीं पृथिवीमनु । अनु द्यान्द्या मन्वनु द्याम् । द्या मिम मिमन्द्यान् द्या मिमम् । इमञ्च चेम मिमञ्च । च योनिँ य्योनि ञ्च च योनिम् । योनि मन्वनु योनिँ य्योनि मनु । अनु यो यो ऽन्वनु य ः । यश्चच यो यश्च । च पूर्व ः पूर्वश्च च पूर्व ः । पूर्व इति पूर्व ः ।। समानँ योनिँ य्योनिꣳ समानꣳ समानँ योनिम् । योनि मन्वनु योनिँ य्योनि मनु । अनु सञ्चरन्तꣳ सञ्चरन्त मन्वनु सञ्चरन्तम् । सञ्चरन्तन् द्रप्सन् द्रप्सꣳ सञ्चरन्तꣳ

सञ्चरन्तन् द्रप्सम् । सञ्चरन्त मिति सं = चरन्तम् । द्रप्सञ्जुहोमि जुहोमि द्रप्सन्

द्रप्सञ् जुहोमि । जुहोम्यन्वनु जुहोमि जुहोम्यनु । अनु सप्त सप्तान्वनु सप्त । सप्त

होत्रा होत्रा स्सप्त सप्त होत्रा : । होत्रा इति होत्रा : ।। नमो ऽस्त्वस्तु नमो

नमोऽस्तु । अस्तु सर्पेभ्य स्सर्पेभ्यो ऽस्त्वस्तु सर्पेभ्य : । सर्पेभ्यो ये ये सर्पेभ्य

स्सर्पेभ्यो ये । ये के के ये ये के । के च च के के च । च पृथिवीं पृथिवी ञ्च

च पृथिवीम् । पृथिवी मन्वनु पृथिवीं पृथिवी मनु । अन्वित्यनु ।। ये - अन्तरिक्षे

ऽन्तरिक्षे ये ये - अन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे ये ये ऽन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे ये । ये दिवि

दिवि ये ये दिवि । दिवि तेभ्य स्तेभ्यो दिवि दिवि तेभ्य : । तेभ्य स्सर्पेभ्य
स्सर्पेभ्य स्तेभ्य स्तेभ्य स्सर्पेभ्य : । सर्पेभ्यो नमो नम स्सर्पेभ्य स्सर्पेभ्यो नम : ।
नम इति नम : ।। या - इषव इषवो या या - इषव : । इषवो यातुधानानाँ
य्यातुधानाना मिषव इषवो यातुधानानाम् । यातुधानानाँ ये ये यातुधानानाँ
य्यातुधानानाँ य्ये । यातुधानाना मिति यातु = धानानाम् । ये वा वा ये ये वा ।
वा वनस्पती न्वनस्पती न्वा वा वनस्पतीन् । वनस्पतीꣳ रन्वनु वनस्पती
न्वनस्पतीꣳ रनु । अन्वित्यनु ।। ये वा वा ये ये वा । वा ऽवटेष्व वटेषु वा वा

ऽवटेषु । अवटेषु शेरते शेरते ऽवटेष्ववटेषु शेरते । शेरते तेभ्य स्तेभ्य श्शेरते
शेरते तेभ्य: । तेभ्य स्सर्पेभ्य स्सर्पेभ्य स्तेभ्य स्तेभ्य स्सर्पेभ्य: । सर्पेभ्यो नमो
नम स्सर्पेभ्य स्सर्पेभ्यो नम: । नम इति नम: ।। ये वा वा ये ये वा । वाऽमी
- अमी वा वा ऽमी । अमी रोचने रोचने ऽमी - अमी रोचने । अमी इत्यमी ।
रोचने दिवो दिवो रोचने रोचने दिव: । दिवो ये ये दिवो दिवो ये । ये वा वा
ये ये वा । वा सूर्यस्य सूर्यस्य वा वा सूर्यस्य । सूर्यस्य रश्मिषु रश्मिषु सूर्यस्य
सूर्यस्य रश्मिषु । रश्मिष्विति रश्मिषु ।। येषा मप्स्वप्सु येषाँ य्येषा मप्सु । अप्सु

सद स्सदो ऽप्स्वप्सु सद : । अप्स्वित्यप् = सु । सद स्कृतङ् कृतꣳ सद स्सद स्कृतम् । कृतन् तेभ्य स्तेभ्य : कृतङ् कृतन् तेभ्य : । तेभ्य स्सर्पेभ्य स्सर्पेभ्य स्तेभ्य स्तेभ्य स्सर्पेभ्य : । सर्पेभ्यो नमो नम स्सर्पेभ्य स्सर्पेभ्यो नम : । नम इति नम : ।। कृणुष्व पाज : पाज : कृणुष्व कृणुष्व पाज : । पाज : प्रसितिं प्रसितिं पाज : पाज : प्रसितिम् । प्रसिति न्न न प्रसितिं प्रसिति न्न । प्रसिति मिति प्र = सितिम् । न पृथ्वीं पृथ्वी न्न न पृथ्वीम् । पृथ्वीं य्याहि याहि पृथ्वीं पृथ्वीं य्याहि । याहि राजेव राजेव याहि याहि राजेव । राजेवा मवा नमवान्

राजेव राजेवा मवान् । राजेवेति राजा = इव । अमवाँ - इभेने भेना मवा नमवाँ - इभेन । अमवा नित्यम = वान् । इभेनेतीभेन ।। तृष्वी मन्वनु तृष्वीन् तृष्वी मनु । अनु प्रसितिं प्रसिति मन्वनु प्रसितिम् । प्रसितिन् द्रूणानो द्रूणान : प्रसितिं प्रसितिन् द्रूणान : । प्रसिति मिति प्र = सितिम् । द्रूणानो ऽस्ता ऽस्ता द्रूणानो द्रूणानो ऽस्ता । अस्ता ऽस्यस्यस्ता ऽस्ता ऽसि । असि विध्य विध्या ऽस्यसि विध्य । विध्य रक्षसो रक्षसो विध्य विध्य रक्षस : । रक्षस स्तपिष्ठै स्तपिष्ठै रक्षसो रक्षस स्तपिष्ठै : । तपिष्ठै रिति तपिष्ठै : ।। तव भ्रमासो भ्रमास स्तव तव

भ्रमास : । भ्रमास आशुया ऽऽशुया भ्रमासो भ्रमास आशुया । आशुया पतन्ति
पतन्त्याशुया ऽऽशुया पतन्ति । आशुये त्याशु = या । पतन्त्यन्वनु पतन्ति
पतन्त्यनु । अनु स्पृश स्पृशान्वनु स्पृश । स्पृश धृषता धृषता स्पृश स्पृश धृषता।
धृषता शोशुचान श्शोशुचानो धृषता धृषता शोशुचान : । शोशुचान इति
शोशुचान : ।। तपूꣳष्यग्ने ऽग्ने तपूꣳषि तपूꣳष्यग्ने । अग्ने जुह्वा जुह्वा ऽग्ने ऽग्ने
जुह्वा । जुह्वा पतङ्गान् पतङ्गान् जुह्वा जुह्वा पतङ्गान् । पतङ्गा नसन्दितो
ऽसन्दित : पतङ्गान् पतङ्गा नसन्दित : । असन्दितो विव्यसन्दितोऽसन्दितो वि ।

असंन्दित इत्यसंम् = दित : । वि सृंज सृज वि वि सृंज । सृज विष्वग् विष्वंक्
सृज सृज विष्वंक् । विष्वं गुल्का - उल्का विष्वग् विष्वं गुल्का : । उल्का
इत्युल्का : ।। प्रति स्पश स्स्पश : प्रति प्रति स्पशं : । स्पशो वि वि स्पश
स्स्पशो वि । वि सृंज सृज वि वि सृंज । सृज तूर्णितम स्तूर्णितम स्सृज सृज
तूर्णितम : । तूर्णितमो भव भव तूर्णितम स्तूर्णितमो भवं । तूर्णितम इति तूर्णि
= तम : । भवां पायु : पायु र्भव भवां पायु : । पायु र्विशो विश : पायु :
पायु र्विश : । विशो - अस्या - अस्या विशो विशो - अस्या : । अस्या -

अदब्धो ऽदब्धो ऽस्या - अस्या - अदब्ध : । अदब्ध इत्यदब्ध : ।। यो नो नो
यो यो न : । नो दूरे दूरे नो नो दूरे । दूरे - अघशँसो ऽघशꣳसो दूरे दूरे -
अघशँस : । अघशँसो यो योऽघशꣳसो ऽघशँसो य : । अघशँस इत्यघ =
शँस : । यो - अन्त्यन्ति यो यो - अन्ति । अन्त्यग्ने ग्ने न्त्यन्त्यग्ने । अग्ने माकि
र्माकि रग्ने ऽग्ने माकि : । माकिष्टे ते माकि र्माकिष्टे । तेव्यथि र्व्यथि स्ते ते
व्यथि : । व्यथि रादधर्षीद् दधर्षीदा व्यथि र्व्यथि रादधर्षीत् । आदधर्षीत् ।
दधर्षीदिति दधर्षीत् ।। उदग्ने ऽग्न उदु दग्ने । अग्ने तिष्ठ तिष्ठाग्ने ऽग्ने तिष्ठ । तिष्ठ

प्रति प्रति तिष्ठ तिष्ठ प्रति । प्रत्या तनुष्व तनुष्वा प्रति प्रत्या तनुष्व । आतनुष्व । तनुष्व नि नि तनुष्व तनुष्व नि । न्यमित्रा नमित्रा न्नि न्यमित्रान् । अमित्राँ - ओषता दोषता दमित्रा नमित्राँ - ओषतात् । ओषतात्तिग्महेते तिग्महेत ओषता दोषता त्तिग्महेते । तिग्महेत इति तिग्म = हेते ।। यो नो नो यो यो नः । नो - अराति मराति न्नो नो - अरातिम् । अरातीं समिधान समिधाना राति मरातीं समिधान । समिधान चक्रे चक्रे समिधान समिधान चक्रे । समिधानेति सं = इधान । चक्रे नीचा नीचा चक्रे चक्रे नीचा । नीचा तन्तन्

नीचा नीचा तम् । तन्धक्षि धक्षि तन्तन्धक्षि । धक्ष्यतस मतसन्धक्षि धक्ष्यतसम् ।
अतसन् नना तस मतसन्न । न शुष्कं शुष्कन् न न शुष्कम् । शुष्क मिति
शुष्कम् ।। ऊर्ध्वो भव भवोर्ध्व ऊर्ध्वो भव । भव प्रति प्रति भव भव प्रति ।
प्रति विध्य विध्य प्रति प्रति विध्य । विध्याध्यधि विध्य विध्याधि । अध्यस्म
दस्म दध्यध्यस्मत् । अस्म दावि रावि रस्म दस्म दावि : । आविष्कृणुष्व
कृणुष्वावि राविष्कृणुष्व । कृणुष्व दैव्यानि दैव्यानि कृणुष्व कृणुष्व दैव्यानि ।
दैव्यान्यग्ने ऽग्ने दैव्यानि दैव्यान्यग्ने । अग्न इत्यग्ने ।। अवस्थिरा स्थिराऽवावस्थिरा ।

स्थिरा तनुहि तनुहि स्थिरा स्थिरा तनुहि । तनुहि यातुजूनाँ य्यातुजूनान् तनुहि
तनुहि यातुजूनाम् । यातुजूनाञ् जामिञ् जामिँ य्यातुजूनाँ य्यातुजूना ञ्जामिम् ।
यातुजूना मिति यातु = जूनाम् । जामि मजामि मजामिञ् जामि ञ्जामि
मजामिम् । अजामिं प्र प्राजामि मजामिं प्र । प्र मृणीहि मृणीहि प्र प्र मृणीहि ।
मृणीहि शत्रूञ्छत्रू न्मृणीहि मृणीहि शत्रून् । शत्रूनिति शत्रून् ।। अग्नेष्ट्वा त्वा ऽग्ने
रग्नेष्ट्वा । त्वा तेजसा तेजसा त्वा त्वा तेजसा । तेजसा सादयामि सादयामि
तेजसा तेजसा सादयामि । सादयामीति सादयामि ।। इन्द्रस्य त्वा त्वेन्द्रस्येन्द्रस्य

त्वा । त्वौजसौजसा त्वा त्वौजसा । ओजसा सादयामि सादयाम्योज सौजसा सादयामि । सादयामीति सादयामि ।। भुवो यज्ञस्य यज्ञस्य भुवो भुवो यज्ञस्य । यज्ञस्य रजसो रजसो यज्ञस्य यज्ञस्य रजस ः । रजस श्च च रजसो रजसश्च । च नेता नेता च च नेता । नेता यत्र यत्र नेता नेता यत्र । यत्रा नियुद्भि र्नियुद्भि र्यत्र यत्रा नियुद्भि ः । नियुद्भि स्सचसे सचसे नियुद्भि र्नियुद्भि स्सचसे । नियुद्भि रिति नियुत् = भि ः । सचसे शिवाभि श्शिवाभि स्सचसे सचसे शिवाभि ः । शिवाभि रिति शिवाभि ः ।। दिवि मूर्धानम् मूर्धानन् दिवि दिवि मूर्धानम् । मूर्धानन्

दधिषे दधिषे मूर्धानम् मूर्धानन् दधिषे । दधिषे स्वर्षाꣳ स्वस्सान् दधिषे दधिषे स्वर्षाम् । स्वर्षा ञ्जिह्वा ञ्जिह्वाꣳ स्वस्साꣳ स्वर्षा ञ्जिह्वाम् । स्वस्सामिति स्व = साम् । जिह्वा मग्ने ऽग्ने जिह्वा ञ्जिह्वा मग्ने । अग्ने चकृषे चकृषे ऽग्ने ऽग्ने चकृषे । चकृषे हव्यवाहꣳ हव्यवाह श्चकृषे चकृषे हव्यवाहम् । हव्यवाह मिति हव्य = वाहम् ।।१।।

ध्रुवा ऽस्यसि ध्रुवा ध्रुवा ऽसि । असि धरुणा धरुणा ऽस्यसि धरुणा । धरुणा ऽऽस्तृता ऽऽस्तृता धरुणा धरुणा ऽऽस्तृता । आस्तृता विश्वकर्मणा विश्वकर्मणा ऽऽस्तृता ऽऽस्तृता विश्वकर्मणा । आस्तृतेत्या = स्तृता । विश्वकर्मणा मा मा विश्वकर्मणा विश्वकर्मणा मा । विश्वकर्मणेति विश्व = कर्मणा । मा त्वा त्वा मा मात्वा । त्वा समुद्र स्समुद्र स्त्वात्वा समुद्र : । समुद्र उदुत्समुद्र स्समुद्र उत् । उद्वधीद्वधी दुदुद्वधीत् । वधीन्मा मा वधीद्वधीन्मा । मा सुपर्ण स्सुपर्णो मा मा सुपर्ण : । सुपर्णो ऽव्यथमाना ऽव्यथमाना सुपर्ण स्सुपर्णो ऽव्यथमाना । सुपर्ण

इति सु = पर्ण ः । अव्यथमाना पृथिवीं पृथिवी मव्यथमाना ऽव्यथमाना
पृथिवीम् । पृथिवीन् दृँह दृ९ँह पृथिवीं पृथिवीन् दृँह । दृँह प्रजापति ः प्रजापति
दृ९ँह दृँह प्रजापति ः । प्रजापतिष्ट्वा त्वा प्रजापति ः प्रजापतिष्ट्वा । प्रजापति
रिति प्रजा = पति ः । त्वा सादयतु सादयतु त्वा त्वा सादयतु । सादयत्वपा
मपा९ँ सादयतु सादयत्वपाम् । अपां पृष्ठे पृष्ठे ऽपा मपां पृष्ठे । पृष्ठे समुद्रस्य
समुद्रस्य पृष्ठे पृष्ठे समुद्रस्य । समुद्र स्येमन्नेमन्त्समुद्रस्य समुद्रस्येमन् ।
एमन्व्यचस्वतीं व्यचस्वती मेमन्नेमन्व्यचस्वतीम् । व्यचस्वतीं प्रथस्वतीं प्रथस्वतीं

व्यचस्वतीं व्यचस्वतीं प्रथस्वतीम् । प्रथस्वतीं प्रथस्व प्रथस्व प्रथस्वतीं प्रथस्वतीं
प्रथस्व । प्रथस्व पृथिवी पृथिवी प्रथस्व प्रथस्व पृथिवी । पृथिव्यस्यसि पृथिवी
पृथिव्यसि । असि भूर्भू रस्यसि भू ः । भू र्भूमि र्भूमि र्भू र्भू र्भूमि ः । भूमि
रदिति रदिति र्भूमि र्भूमि रदिति ः । अदिति र्विश्वधाया विश्वधाया - अदिति
रदिति र्विश्वधाया ः । विश्वधाया विश्वस्य विश्वस्य विश्वधाया विश्वधाया विश्वस्य।
विश्वधाया इति विश्व = धाया ः । विश्वस्य भुवनस्य भुवनस्य विश्वस्य विश्वस्य
भुवनस्य । भुवनस्य धर्त्री धर्त्री भुवनस्य भुवनस्य धर्त्री । धर्त्री पृथिवीं पृथिवीन्

धर्त्री धर्त्री पृथिवीम् । पृथिवीँ य्यच्छ यच्छ पृथिवीं पृथिवीँ य्यच्छ । यच्छ पृथिवीं पृथिवीँ य्यच्छ यच्छ पृथिवीम् । पृथिवीन् दृँह दृ॰ह पृथिवीं पृथिवीन् दृँह । दृँह पृथिवीं पृथिवीन् दृ॰ह दृँह पृथिवीम् । पृथिवीं मा मा पृथिवीं पृथिवीं मा । मा हीँसी हिँ॰सी र्मा मा हीँसी ः । हीँसी र्विश्वस्मै विश्वस्मै हि॰सी हीँसी र्विश्वस्मै । विश्वस्मै प्राणाय प्राणाय विश्वस्मै विश्वस्मै प्राणाय । प्राणाया पानाया पानाय प्राणाय प्राणाया पानाय । अपानाय व्यानाय व्यानाया पानाया पानाय व्यानाय । अपानाये त्यप = आनाय । व्यानायो दानायो दानाय व्यानाय

व्यानायो दानाय । व्यानायेति वि = आनाय । उदानाय प्रतिष्ठायै प्रतिस्थाया -
उदानायो दानाय प्रतिष्ठायै । उदानायेत्युत् = आनाय । प्रतिष्ठायै चरित्राय
चरित्राय प्रतिस्थायै प्रतिष्ठायै चरित्राय । प्रतिस्थाया इति प्रति = स्थायै ।
चरित्रायाग्नि रग्नि श्चरित्राय चरित्रा याग्नि ः । अग्निष्ट्वा त्वा ऽग्नि रग्निष्ट्वा ।
त्वाऽभ्यभि त्वा त्वाऽ भि । अभि पातु पात्वभ्यभि पातु । पातु मह्या मह्या
पातु पातु मह्या । मह्या स्वस्त्या स्वस्त्या मह्या मह्या स्वस्त्या । स्वस्त्या
च्छर्दिषा च्छर्दिषा स्वस्त्या स्वस्त्या च्छर्दिषा । छर्दिषा शन्तमेन शन्तमेन

च्छर्दिषा च्छर्दिषा शन्तमेन । शन्तमेन तया तया शन्तमेन शन्तमेन तया । शन्त
मेनेति शं = तमेन । तया देवतया देवतया तया तया देवतया । देवतयाऽङ्गिरस्व
दङ्गिरस्वद् देवतया देवतयाऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा ध्रुवा ऽङ्गिरस्व
दङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा सीद सीद ध्रुवा ध्रुवा सीद । सीदेति सीद ।।
काण्डात्काण्डात् प्ररोहन्ती प्ररोहन्ती काण्डात्काण्डात् काण्डात्काण्डात् प्ररोहन्ती ।
काण्डात्काण्डा दिति काण्डात् = काण्डात् । प्ररोहन्ती परुष : परुष : परुष :
परुष : प्ररोहन्ती प्ररोहन्ती परुष : परुष : । प्ररोहन्तीति प्र = रोहन्ती । परुषः

परुष स्परि परि परुष : परुष : परुष : परुष स्परि । परुष : परुष इति परुष : = परुष : । परीति परि ।। एवा नो न एवैवान : । नो दूर्वे दूर्वे नो नो दूर्वे । दूर्वे प्र प्र दूर्वे दूर्वे प्र । प्र तनु तनु प्र प्र तनु । तनु सहस्रेण सहस्रेण तनु तनु सहस्रेण । सहस्रेण शतेन शतेन सहस्रेण सहस्रेण शतेन । शतेन च च शतेन शतेन च । चेतिच ।। या शतेन शतेन या या शतेन । शतेन प्रतनोषि प्रतनोषि शतेन शतेन प्रतनोषि । प्रतनोषि सहस्रेण सहस्रेण प्रतनोषि प्रतनोषि सहस्रेण । प्रतनोषीति प्र = तनोषि । सहस्रेण विरोहसि विरोहसि सहस्रेण सहस्रेण

विरोहसि । विरोह सीति वि = रोहसि ।। तस्यास्ते ते तस्या स्तस्यास्ते । ते

देवि देवि ते ते देवि । देवीष्टक इष्टके देवि देवीष्टके । इष्टके विधेम विधेमेष्टक

इष्टके विधेम । विधेम हविषा हविषा विधेम विधेम हविषा । हविषा वयँ वयꣳ

हविषा हविषा वयम् । वयमिति वयम् ।। यास्ते ते या यास्ते । ते - अग्ने ऽग्ने

ते ते - अग्ने । अग्ने सूर्ये सूर्ये ऽग्ने ऽग्ने सूर्ये । सूर्ये रुचो रुच स्सूर्ये सूर्ये रुच ः ।

रुचो दिवन् दिवꣳ रुचो रुचो दिवम् । दिवमातन्वन्त्या तन्वन्ति दिवन् दिव

मातन्वन्ति । आतन्वन्ति रश्मिभी - रश्मिभि रातन्वन्त्या तन्वन्ति रश्मिभि ः ।

आतन्वन्तीत्या = तन्वन्ति । रश्मिभि रिति रश्मि = भि : ।। ताभिर्नो न स्ताभि स्ताभिर्न : । नो - अद्याद्य नो नो - अद्य । अद्य सर्वाभि स्सर्वाभि रद्याद्य सर्वाभि : । सर्वाभी - रुचे रुचे सर्वाभि स्सर्वाभी - रुचे । रुचे जनाय जनाय रुचे रुचे जनाय । जनाय नो नो जनाय जनाय न : । न स्कृधि कृधि नो नस्कृधि । कृधीति कृधि ।। या वो वो या याव : । वो देवा देवा वो वो देवा : । देवा स्सूर्ये सूर्ये देवा देवा स्सूर्ये । सूर्ये रुचो रुच स्सूर्ये सूर्ये रुच : । रुचो गोषु गोषु रुचो रुचो गोषु । गोष्वश्वेष्वश्वेषु गोषु गोष्वश्वेषु । अश्वेषु या या

- अश्वेष्वश्वेषु या ः । या रुचो रुचो या या रुच ः । रुच इति रुच ः ।। इन्द्राग्नी
ताभि स्ताभि रिन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी ताभि ः । इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी । ताभि स्सर्वाभि
स्सर्वाभि स्ताभि स्ताभि स्सर्वाभि ः । सर्वाभी - रुचꣳ रुचꣳ सर्वाभि स्सर्वाभी -
रुचम् । रुचन्नो नो रुचꣳ रुचन्न ः । नो धत्त धत्त नो नो धत्त । धत्त बृहस्पते
बृहस्पते धत्त धत्त बृहस्पते । बृहस्पत इति बृहस्पते ।। विराड् ज्योति र्ज्योति
र्विराड् विराड् ज्योति ः । विराळिति वि = राट् । ज्योति रधारय दधारय ज्ज्योति
र्ज्योति रधारयत् । अधारयत्स्वराट् स्वराळ धारय दधारयत्स्वराट् । स्वराड् ज्योति

ज्योर्ति स्स्वराट् स्वराड् ज्योति : । स्वराळिति स्व = राट् । ज्योति रधारय
दधारय ज्योति ज्योर्ति रधारयत् । अधारयत् प्रजापति : प्रजापति रधारय
दधारयत् प्रजापति : । प्रजापतिष्ट्वा त्वा प्रजापति : प्रजापतिष्ट्वा । प्रजापति
रिति प्रजा = पति : । त्वा सादयतु सादयतु त्वा त्वा सादयतु । सादयतु पृष्ठे
पृष्ठे सादयतु सादयतु पृष्ठे । पृष्ठे पृथिव्या : पृथिव्या : पृष्ठे पृष्ठे पृथिव्या : ।
पृथिव्या ज्योतिष्मतीञ् ज्योतिष्मतीं पृथिव्या : पृथिव्या ज्योतिष्मतीम् ।
ज्योतिष्मतीँ विश्वस्मै विश्वस्मै ज्योतिष्मतीञ् ज्योतिष्मतीँ विश्वस्मै । विश्वस्मै

प्राणाय प्राणाय विश्वस्मै विश्वस्मै प्राणाय । प्राणाया पानाया पानाय प्राणाय

प्राणाया पानाय । अपानाय व्यानाय व्यानाया पानाया पानाय व्यानाय ।

अपानायेत्यप = आनाय । व्यानाय विश्वँ विश्वँ व्यानाय व्यानाय विश्वम् ।

व्यानायेति वि = आनाय । विश्व ञ्ज्योति र्ज्योति र्विश्वँ विश्व ञ्ज्योति : । ज्योति

र्यच्छ यच्छ ज्योति र्ज्योति र्यच्छ । यच्छाग्नि रग्नि र्यच्छ यच्छाग्नि : । अग्निष्टे ते

ऽग्नि रग्निष्टे । ते ऽधिपति रधिपति स्ते ते ऽधिपति : । अधिपति स्तया तया

ऽधिपति रधिपति स्तया । अधिपति रित्यधि = पति : । तया देवतया देवतया

तया तया देवतया । देवतया ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् देवतया देवतया ऽङ्गिरस्वत् ।
अङ्गिरस्वद् ध्रुवा ध्रुवा ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा सीद सीद ध्रुवा ध्रुवा
सीद । सीद मधु र्मधु स्सीद सीद मधु : । मधुश्च च मधु र्मधुश्च । च माधवो
माधव श्च च माधव : । माधव श्च च माधवो माधवश्च । च वासन्तिकौ
वासन्तिकौ च च वासन्तिकौ । वासन्तिका - ऋतू ऋतू वासन्तिकौ वासन्तिका
- ऋतू । ऋतू - अग्ने रग्ने र्ऋतू ऋतू - अग्ने : । ऋतू इत्यृतू । अग्ने
रन्तश्श्लोषौ ऽन्तश्श्लेषो ऽग्ने रग्ने रन्तश्श्लेष : । अन्तश्श्लेषौ ऽस्यस्यन्तश्श्लेषौ

ऽन्तश्श्लेषो सि । अन्तश्श्लेष इत्यन्त : = श्लेष : । असि कल्पेताङ् कल्पेता मस्यसि कल्पेताम् । कल्पेतान् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी कल्पेताङ् कल्पेतान् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी कल्पन्ताङ् कल्पन्तान् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी कल्पन्ताम् । द्यावा पृथिवी इति द्यावा पृथिवी । कल्पन्ता माप आप : कल्पन्ताङ् कल्पन्ता माप : । आप ओषधय ओषधय आप आप ओषधय : । ओषधय : कल्पन्ताङ् कल्पन्ता मोषधय ओषधय : कल्पन्ताम् । कल्पन्ता मग्नयो ऽग्नय : कल्पन्ताङ् कल्पन्ता मग्नय : । अग्नय : पृथक् पृथ गग्नयो ऽग्नय :

पृथक् । पृथङ् मम मम पृथक् पृथङ् मम । मम ज्यैष्ठ्याय ज्यैष्ठ्याय मम मम ज्यैष्ठ्याय । ज्यैष्ठ्याय सव्रता स्सव्रता ज्यैष्ठ्याय ज्यैष्ठ्याय सव्रता : । सव्रता ये ये सव्रता स्सव्रता ये । सव्रता इति स = व्रता : । ये - अग्नयो ऽग्नयो ये ये - अग्नय : । अग्नय स्समनस स्समनसो ऽग्नयो ऽग्नय स्समनस : । समनसो ऽन्तरा ऽन्तरा समनस स्समनसो ऽन्तरा । समनस इति स = मनस : । अन्तरा द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अन्तरा ऽन्तरा द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी - इमे - इमे द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - इमे । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । इमे

वासन्तिकौ वासन्तिका - इमे - इमे वासन्तिकौ । इमे इतीमे । वासन्तिका - ऋतू ऋतू वासन्तिकौ वासन्तिका - ऋतू । ऋतू - अभिकल्पमाना - अभिकल्पमाना - ऋतू ऋतू - अभिकल्पमाना : । ऋतू इत्यृतू । अभिकल्पमाना - इन्द्रमिवेन्द्रमिवा भिकल्पमाना - अभिकल्पमाना - इन्द्रमिव । अभिकल्पमाना इत्यभि = कल्पमाना : । इन्द्रमिव देवा देवा - इन्द्रमिवेन्द्रमिव देवा : । इन्द्रमिवेतीन्द्रम् = इव । देवा - अभिसँविशन्त्वभि सँविशन्तु देवा देवा - अभिसँविशन्तु । अभिसँविशन्तु तया तया ऽभिसँविशन्त्वभि सँविशन्तु तया ।

अभिसँविशन्त्वित्यभि - सँविशन्तु । तया देवतया देवतया तया तया देवतया ।
देवतया ऽङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् देवतया देवतया ऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवे ध्रुवे
- अङ्गिरस्व दङ्गिरस्वद् ध्रुवे । ध्रुवे सीदतꣳ सीदतन् ध्रुवे ध्रुवे सीदतम् । ध्रुवे
इति ध्रुवे । सीदतमिति सीदतम् ॥ अषाळ्हा ऽस्यस्यषाळ्हा ऽषाळ्हा ऽसि ।
असि सहमाना सहमाना ऽस्यसि सहमाना । सहमाना सहस्व सहस्व सहमाना
सहमाना सहस्व । सहस्वा राती रराती स्सहस्व सहस्वा राती : । अराती
स्सहस्व सहस्वा राती रराती स्सहस्व । सहस्व पृतनायत : पृतनायत स्सहस्व

सहस्व पृतनायत : । पृतनायत इति पृतना = यत : ।। सहस्र वीर्या ऽस्यसि
सहस्रवीर्या सहस्रवीर्या ऽसि । सहस्रवीर्येति सहस्र = वीर्या । असि सा सा
ऽस्यसि सा । सा मा मा सा सा मा । मा जिन्व जिन्व मा मा जिन्व । जिन्वेति
जिन्व ।। सहस्वेमा - इमा स्सहस्व सहस्वेमा : । इमा - अभिमाती रभिमाती
रिमा - इमा - अभिमाती : । अभिमाती स्सहस्व सहस्वाभिमाती रभिमाती
स्सहस्व । अभिमाती रित्यभि = माती : । सहस्व पृतनायत : पृतनायत
स्सहस्व सहस्व पृतनायत : । पृतनायत इति पृतना = यत : ।। सहस्व सर्वं९

सर्वꣳ सहस्व सहस्व सर्वम् । सर्वम् पाप्मानम् पाप्मानꣳ सर्वꣳ सर्वम् पाप्मानम् । पाप्मानाँ सहमाना सहमाना पाप्मानम् पाप्मानाँ सहमाना । सहमाना ऽस्यसि सहमाना सहमाना ऽसि । अस्योषध ओषधे ऽस्यस्योषधे । ओषध इत्योषधे ।।२।।

मधु वाता वाता मधु मधु वाता : । वाता ऋतायत ऋतयते वाता वाता ऋतायते । ऋतायते मधु मध्वृतयत ऋतायते मधु । ऋतयत इत्यृत = यते ।

मधु क्षरन्ति क्षरन्ति मधु मधु क्षरन्ति । क्षरन्ति सिन्धव स्सिन्धव ः क्षरन्ति क्षरन्ति सिन्धव ः । सिन्धव इति सिन्धव ः ।। माध्वी र्नो नो माध्वी र्माध्वी र्न ः । न स्सन्तु सन्तु नो न स्सन्तु । सन्त्वोषधी रोषधी स्सन्तु सन्त्वोषधी ः । ओषधी रित्योषधी ः ।। मधु नक्तन् नक्तं मधु मधु नक्तम् । नक्त मुतोत नक्तन् नक्त मुत । उतोषस उषस उतोतोषस ः । उषसो मधुमन् मधुम दुषस उषसो मधुमत् । मधुमत् पार्थिवं पार्थिवं मधुमन् मधुमत् पार्थिवम् । मधुम दिति मधु = मत् । पार्थिवाँ रजो रज ः पार्थिवं पार्थिवाँ रज ः । रज इति रज ः ।। मधु द्यौ

द्यौं र्मधु मधु द्यौ ः । द्यौ रस्त्वस्तु द्यौ द्यौं रस्तु । अस्तु नो नो ऽस्त्वस्तु न ः । न ः पिता पिता नों न ः पिता । पितेतिं पिता ।। मधुमान्नो नो मधुमान् मधुमान्न ः । मधुमानिति मधु = मान् । नो वनस्पति र्वनस्पतिं र्नो नो वनस्पतिं ः । वनस्पति र्मधुमान् मधुमान् वनस्पति र्वनस्पतिं र्मधुमान् । मधुमाँ - अस्त्वस्तु मधुमान् मधुमाँ - अस्तु । मधुमा निति मधु = मान् । अस्तु सूर्य स्सूर्यो ऽस्त्वस्तु सूर्य ः । सूर्य इति सूर्य ः ।। माध्वी र्गावो गावो माध्वी र्माध्वी र्गावं ः । गावों भवन्तु भवन्तु गावो गावों भवन्तु । भवन्तु नो नो भवन्तु भवन्तु

न : । न इति न : ।। अपाङ् गम्भन् गम्भन्नपा मपाङ् गम्भन् । गम्भन्त्सीद सीद गम्भन् गम्भन्त्सीद । सीद मा मा सीद सीद मा । मा त्वा त्वा मा मा त्वा । त्वा सूर्य स्सूर्य स्त्वा त्वा सूर्य : । सूर्यो ऽभ्यभि सूर्य स्सूर्यो ऽभि । अभि ताप्सीत्ताप्सी दभ्यभि ताप्सीत् । ताप्सीन्मा मा ताप्सीत्ताप्सीन्मा । मा ऽग्नि रग्नि र्मा मा ऽग्नि : । अग्निर्वैश्वानरो वैश्वानरो ऽग्नि रग्नि र्वैश्वानर : । वैश्वानर इति वैश्वानर : ।। अच्छिन्नपत्रा : प्रजा : प्रजा - अच्छिन्नपत्रा - अच्छिन्नपत्रा : प्रजा : । अच्छिन्न पत्र इत्यच्छिन्न = पत्रा : । प्रजा - अनुवीक्षस्वा नुवीक्षस्व

प्रजा : प्रजा - अनुवीक्षस्व । प्रजा इति प्र = जा : । अनुवीक्षस्वान्वन्वनु
वीक्षस्वानु वीक्षस्वानु । अनुवीक्षस्वेत्यनु = वीक्षस्व । अनु त्वा त्वा ऽन्वनु त्वा ।
त्वा दिव्या दिव्या त्वा त्वा दिव्या । दिव्या वृष्टि र्वृष्टि र्दिव्या दिव्या वृष्टि : ।
वृष्टि स्सचताꣳ सचताँ वृष्टि र्वृष्टि स्सचताम् । सचतामिति सस्चताम् ॥
त्रीन्त्समुद्रा न्त्समुद्राꣳ स्त्रीꣳ स्त्री न्त्समुद्रान् । समुद्रा न्त्सꣳ सꣳ समुद्रा
न्त्समुद्रान्त्सम् । स मसृप दसृपत्सꣳ स मसृपत् । असृपत्स्वर्गा न्त्स्वर्गा नसृप
दसृपत्स्वर्गान् । स्वर्गा नपा मपाꣳ स्वर्गा न्त्स्वर्गा नपाम् । स्वर्गा निति स्व : =

गान् । अपां पति : पतिं रपा मपां पतिं : । पतिं र्वृषभो वृषभ : पति : पतिं र्वृषभ : । वृषभ इष्टकाना मिष्टकानाँ वृषभो वृषभ इष्टकानाम् । इष्टकाना मितीष्टकानाम् ।। पुरीषँ वसानो वसान : पुरीषं पुरीषँ वसान : । वसान स्सुकृतस्य सुकृतस्य वसानो वसान स्सुकृतस्य । सुकृतस्य लोके लोके सुकृतस्य सुकृतस्य लोके । सुकृतस्येति सु = कृतस्य । लोके तत्र तत्र लोके लोके तत्र । तत्र गच्छ गच्छ तत्र तत्र गच्छ । गच्छ यत्र यत्र गच्छ गच्छ यत्र । यत्र पूर्वे पूर्वे यत्र यत्र पूर्वे । पूर्वे परेता : परेता : पूर्वे पूर्वे परेता : । परेता इति परा =

इता : ।। ध्रुवा ऽस्यसि ध्रुवा ध्रुवा ऽसि । असि धरुणा धरुणा ऽस्यसि धरुणा ।
धरुणेत इतो धरुणा धरुणेत : । इतो जज्ञे जज्ञ इत इतो जज्ञे । जज्ञे प्रथमं
प्रथमञ् जज्ञे जज्ञे प्रथमम् । प्रथम मेभ्य एभ्य : प्रथमं प्रथम मेभ्य : । एभ्यो
योनिभ्यो योनिभ्य एभ्य एभ्यो योनिभ्य : । योनिभ्यो - अध्यधि योनिभ्यो
योनिभ्यो - अधि । योनिभ्य इति योनि = भ्य : । अधि जातवेदा जातवेदा -
अध्यधि जातवेदा : । जातवेदा इति जात = वेदा : ।। स गायत्र्या गायत्र्या स
स गायत्र्या । गायत्र्या त्रिष्टुभा त्रिस्तुभा गायत्र्या गायत्र्या त्रिष्टुभा । त्रिष्टुभा

ऽनुष्टुभा ऽनुस्तुभा त्रिस्तुभा त्रिष्टुभा ऽनुष्टुभा । त्रिस्तुभेति त्रि = स्तुभा ।
अनुष्टुभा च चानुस्तुभा ऽनुष्टुभा च । अनुस्तुभेत्यनु = स्तुभा । च देवेभ्यो देवेभ्य
श्च च देवेभ्य ः । देवेभ्यो हव्यꣳ हव्यन् देवेभ्यो देवेभ्यो हव्यम् । हव्यँ वहतु
वहतु हव्यꣳ हव्यँ वहतु । वहतु प्रजानन् प्रजानन् वहतु वहतु प्रजानन् ।
प्रजानन्निति प्र = जानन् । इषे राये राय इष इषे राये । राये रमस्व रमस्व राये
राये रमस्व । रमस्व सहसे सहसे रमस्व रमस्व सहसे । सहसे द्युम्ने द्युम्ने सहसे
सहसे द्युम्ने । द्युम्ने ऊर्ज ऊर्जे द्युम्ने द्युम्न ऊर्जे । ऊर्जे - अपत्याया पत्या योर्ज

ऊर्जे - अपत्याय । अपत्यायेत्यपत्याय ।। सम्राळस्यसि सम्राट् सम्राळसि ।
सम्राळिति सं = राट् । असि स्वराट् स्वराळस्यसि स्वराट् । स्वराळस्यसि स्वराट्
स्वराळसि । स्वराळिति स्व = राट् । असि सारस्वतौ सारस्वता - अस्यसि
सारस्वतौ । सारस्वतौ त्वा त्वा सारस्वतौ सारस्वतौ त्वा । त्वोत्सा उत्सौ त्वा
त्वोत्सौ । उत्सौ प्र प्रोत्सा उत्सौ प्र । प्रा वता मवतां प्र प्रा वताम् ।
अवतामित्यवताम् ।। अग्ने युक्ष्व युक्ष्वाग्ने ऽग्ने युक्ष्व । युक्ष्वा हि हि युक्ष्व युक्ष्वा
हि । हि ये ये हि हि ये । ये तव तव ये ये तव । तवा श्वासो ऽश्वास स्तव

तवाश्वास ः । अश्वासो देव देवाश्वासो ऽश्वासो देव । देव साधवं स्साधवो देव देव साधवं ः । साधव इति साधवं ः ।। अरँ वहन्ति वहन्त्यर मरँ वहन्ति । वहन्ति मन्यवे मन्यवे वहन्ति वहन्ति मन्यवे । मन्यव इति मन्यवे ।। युक्ष्वा हि हि युक्ष्व युक्ष्वाहि । हि देवहूतमान् देवहूतमान् हि हि देवहूतमान् । देवहूतमाँ - अश्वा नश्वान् देवहूतमान् देवहूतमाँ - अश्वान् । देवहूतमा निति देव = हूतमान् । अश्वाँ - अग्ने ऽग्ने ऽश्वा नश्वाँ - अग्ने । अग्ने रथीरिव रथीरिवाग्ने ऽग्ने रथीरिव । रथीरिवेति रथी ः = इव ।। नि होता होता नि नि होता । होता पूर्व्य ः

पूर्व्यो होता होता पूर्व्य : । पूर्व्य स्सद स्सद : पूर्व्य : पूर्व्य स्सद : । सद इति सद : ॥३॥

सम्यक् स्रवन्ति स्रवन्ति सम्यक् सम्यक् स्रवन्ति । स्रवन्ति सरित स्सरित स्स्रवन्ति स्रवन्ति सरित : । सरितो न न सरित स्सरितो न । न धेना धेना न न धेना :। धेना - अन्त रन्त र्धेना धेना - अन्त : । अन्त हृदा हृदाऽन्त रन्त हृदा । हृदा मनसा मनसा हृदा हृदा मनसा । मनसा पूयमाना : पूयमाना मनसा मनसा पूयमाना : । पूयमाना इति पूयमाना : ॥ घृतस्य धारा धारा घृतस्य घृतस्य

धारा : । धारा - अभ्यभि धारा धारा - अभि । अभि चाकशीमि चाकशी

म्यभ्यभि चाकशीमि । चाकशीमि हिरण्ययो हिरण्यय श्चाकशीमि चाकशीमि

हिरण्यय : । हिरण्ययो वेतसो वेतसो हिरण्ययो हिरण्ययो वेतस : । वेतसो मध्ये

मध्ये वेतसो वेतसो मध्ये । मध्ये - अग्ने रग्ने र्मध्ये मध्ये - अग्ने : । अग्ने

रित्यग्ने : ।। ऋचे त्वा त्व ऋच ऋचे त्वा । त्वा रुचे रुचे त्वा त्वा रुचे । रुचे

भासे भासे रुचे रुचे भासे । भासे ज्योतिषे ज्योतिषे भासे भासे ज्योतिषे ।

ज्योतिषे त्वा त्वा ज्योतिषे ज्योतिषे त्वा । त्वेति त्वा ।। अभू दिद मिद मभू

दभू दिदम् । इदँ विश्वस्य विश्वस्येद मिदँ विश्वस्य । विश्वस्य भुवनस्य भुवनस्य विश्वस्य विश्वस्य भुवनस्य । भुवनस्य वाजिनँ वाजिनं भुवनस्य भुवनस्य वाजिनम् । वाजिन मग्ने रग्ने वाजिनँ वाजिन मग्ने : । अग्ने वैश्वानरस्य वैश्वानर स्याग्ने रग्ने वैश्वानरस्य । वैश्वानरस्य च च वैश्वानरस्य वैश्वानरस्य च । चेतिच ॥

अग्नि ज्योतिषा ज्योतिषा ऽग्नि रग्नि ज्योतिषा । ज्योतिषा ज्योतिष्मा ञ्ज्योतिष्मा ञ्ज्योतिषा ज्योतिषा ज्योतिष्मान् । ज्योतिष्मान् रुक्मो रुक्मो ज्योतिष्मा ञ्ज्योतिष्मान् रुक्म : । रुक्मो वर्चसा वर्चसा रुक्मो रुक्मो वर्चसा । वर्चसा

वर्चस्वान् वर्चस्वान् वर्चसा वर्चसा वर्चस्वान् । वर्चस्वा निति वर्चस्वान् ।।
सहस्रदा - अस्यसि सहस्रदा स्सहस्रदा - असि । सहस्रदा इति सहस्र = दा : ।
असि सहस्राय सहस्राया स्यसि सहस्राय । सहस्राय त्वा त्वा सहस्राय सहस्राय
त्वा । त्वेतित्वा ।। आदित्यङ् गर्भङ्गर्भ मादित्य मादित्यङ्गर्भम् । गर्भं पयसा
पयसा गर्भङ् गर्भं पयसा । पयसा सꣳ सं पयसा पयसा सम् । समङ्ध्यङ्धि सꣳ
समङ्धि । अङ्धि सहस्रस्य सहस्र स्याङ्ध्यङ्धि सहस्रस्य । सहस्रस्य प्रतिमां
प्रतिमाꣳ सहस्रस्य सहस्रस्य प्रतिमाम् । प्रतिमाँ विश्वरूपँ विश्वरूपं प्रतिमां प्रतिमाँ

विश्वरूपम् । प्रतिमामिति प्रति = माम् । विश्वरूप मिति विश्व = रूपम् ।। परि वृङ्धि वृङ्धि परि परि वृङ्धि । वृङ्धि हरसा हरसा वृङ्धि वृङ्धि हरसा । हरसा मा मा हरसा हरसा मा । मा ऽभ्यभि मा मा ऽभि । अभि मꣳस्था मꣳस्था - अभ्यभि मꣳस्था : । मꣳस्था श्शतायुषꣳ शतायुषं मꣳस्था मꣳस्था श्शतायुषम् । शतायुषङ् कृणुहि कृणुहि शतायुषꣳ शतायुषङ् कृणुहि । शतायुष मिति शत = आयुषम् । कृणुहि चीयमान श्चीयमान : कृणुहि कृणुहि चीयमान : । चीयमान इति चीयमान : ।। वातस्य जूति ञ्जूतिँ वातस्य वातस्य

जूतिम् । जूतिँ वरुणस्य वरुणस्य जूति ञ्जूतिँ वरुणस्य । वरुणस्य नाभिन् नाभिँ वरुणस्य वरुणस्य नाभिम् । नाभि मश्व मश्वन् नाभिन् नाभि मश्वम् । अश्व ञ्जज्ञान ञ्जज्ञान मश्व मश्व ञ्जज्ञानम् । जज्ञानाँ सरिरस्य सरिरस्य जज्ञान ञ्जज्ञानाँ सरिरस्य । सरिरस्य मध्ये मध्ये सरिरस्य सरिरस्य मध्ये । मध्य इति मध्ये ।। शिशुन् नदीनान् नदीनाꣳ शिशुꣳ शिशुन् नदीनाम् । नदीनाꣳ हरिꣳ हरिन् नदीनान् नदीनाꣳ हरिम् । हरि मद्रिबुध्न मद्रिबुध्नꣳ हरिꣳ हरि मद्रिबुध्नम् । अद्रिबुध्न मग्ने ऽग्ने द्रिबुध्न मद्रिबुध्न मग्ने । अद्रिबुध्न मित्यद्रि = बुध्नम् । अग्ने

मामा ऽग्ने ऽग्ने मा । मा हिंसी र्हिंऽसी र्मा मा हिंसी: । हिंसी: परमे परमे हिंऽसी हिंसी: परमे । परमे व्योमन् व्योमन् परमे परमे व्योमन् । व्योमन्निति वि - ओमन् ।। अजस्र मिन्दु मिन्दु मजस्र मजस्र मिन्दुम् । इन्दु मरुष मरुष मिन्दु मिन्दु मरुषम् । अरुषं भुरण्युं भुरण्यु मरुष मरुषं भुरण्युम् । भुरण्यु मग्नि मग्निं भुरण्युं भुरण्यु मग्निम् । अग्नि मीळ ईळे ऽग्नि मग्नि मीळे । ईळे पूर्वचित्तिं पूर्वचित्ति मीळ ईळे पूर्वचित्तिम् । पूर्वचित्ति न्नमोभि र्नमोभि: पूर्वचित्तिं पूर्वचित्तिन् नमोभि: । पूर्वचित्ति मिति पूर्व = चित्तिम् । नमोभि रिति नम:

= भि : ।। स पर्वभि : पर्वभि स्स स पर्वभि : । पर्वभि र्ऋतुश ऋतुश :
पर्वभि : पर्वभि र्ऋतुश : । पर्वभि रिति पर्व = भि : । ऋतुश : कल्पमान :
कल्पमान ऋतुश ऋतुश : कल्पमान : । ऋतुश इत्यृतु = श : । कल्पमानो
गाङ् गाङ् कल्पमान : कल्पमानो गाम् । गां मा मा गाङ् गां मा । मा हीँसी
हिँ९सी र्मा मा हीँसी : । हीँसी रदिति मदितिँ९ हिँ९सी हीँसी रदितिम् ।
अदितिँ विराजँ विराज मदिति मदितिँ विराजम् । विराज मिति वि = राजम् ।।
वरूत्रीन् त्वष्टु स्त्वष्टु र्वरूत्रीँ वरूत्रीन् त्वष्टु : । त्वष्टु र्वरुणस्य वरुणस्य त्वष्टु

स्त्वष्टु र्वरुणस्य । वरुणस्य नाभिन् नाभिँ वरुणस्य वरुणस्य नाभिम् । नाभि मवि
मविन् नाभिन् नाभि मविम् । अविं ञ्जज्ञाना ञ्जज्ञाना मवि मविं ञ्जज्ञानाम् ।
जज्ञाना॑ रजसो रजसो जज्ञाना ञ्जज्ञाना॑ रजस : । रजस : परस्मात् परस्मा
द्रजसो रजस : परस्मात् । परस्मा दिति परस्मात् ।। मही॑ साहस्री॑ साहस्रीं
महीं मही॑ साहस्रीम् । साहस्री मसुरस्या सुरस्य साहस्री॑ साहस्री मसुरस्य ।
असुरस्य मायां माया मसुरस्या सुरस्य मायाम् । माया मग्ने ऽग्ने मायां माया मग्ने।
अग्ने मा मा ऽग्ने ऽग्ने मा । मा हिँसी र्हिं॑सी र्मा मा हिँसी : । हिँसी : परमे

परमे हिंꣳसी हींसी : परमे । परमे व्योमन् व्योमन् परमे परमे व्योमन् । व्योम
न्निति वि = ओमन् ।। यो - अग्नि रग्नि र्यो यो - अग्नि : । अग्नि रग्ने रग्ने रग्नि
रग्नि रग्ने : । अग्ने रध्यध्यग्ने रग्ने रधि । अध्यजायतता जायता ध्यध्य जायत ।
अजायत शोका च्छोका दजायता जायत शोकात् । शोकात् पृथिव्या : पृथिव्या
श्शोका च्छोकात् पृथिव्या : । पृथिव्या - उतोत पृथिव्या : पृथिव्या - उत ।
उत वा वोतोत वा । वा दिवो दिवो वा वा दिव : । दिव स्परि परि दिवो
दिवस्परि । परीति परि ।। येन प्रजा : प्रजा येन येन प्रजा : । प्रजा विश्वकर्मा

विश्वकर्मा प्रजा : प्रजा विश्वकर्मा । प्रजा इति प्र = जा : । विश्वकर्मा जजान
जजान विश्वकर्मा विश्वकर्मा जजान । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । जजान तन्तञ्
जजान जजान तम् । तमग्ने ऽग्ने तन्तमग्ने । अग्ने हेळो हेळो ऽग्ने ऽग्ने हेळ : ।
हेळ : परि परि हेळो हेळ : परि । परि ते ते परि परिते । ते वृणक्तु वृणक्तु ते
ते वृणक्तु । वृणक्त्वति वृणक्तु ।।४।।

इमं मा मेम मिमंमा । मा हिँसी हिँसी मर्ा मा हिँसी ः । हिँसी द्विपादन्

द्विपादँ हिँसी हिँसी द्विपादम् । द्विपादम् पशुं पशुन् द्विपादन् द्विपादम् पशुम् ।

द्विपाद मिति द्वि = पादम् । पशूँ सहस्राक्ष सहस्राक्ष पशुं पशूँ सहस्राक्ष ।

सहस्राक्ष मेधाय मेधाय सहस्राक्ष सहस्राक्ष मेधाय । सहस्राक्षेति सहस्र = अक्ष ।

मेधाय चीयमान श्चीयमानो मेधाय मेधाय चीयमान ः । चीयमान इति

चीयमान ः । मयुं पशुं पशुं मयुं मयुं पशुम् । पशुं मेधं मेधम् पशुं पशुं मेधम् ।

मेधं मग्ने ऽग्ने मेधं मेधं मग्ने । अग्ने जुषस्व जुषस्वाग्ने ऽग्ने जुषस्व । जुषस्व तेन

तेन जुषस्व जुषस्व तेन । तेन चिन्वानश् चिन्वान स्तेन तेन चिन्वान : । चिन्वान स्तन्वं स्तन्वं श्चिन्वान श्चिन्वान स्तन्वं : । तन्वो नि नि तन्वं स्तन्वो नि। नि षीद सीद नि नि षीद । सीदेति सीद ।। मयु न्ते ते मयुं मयुन्ते । ते शुक् शुक्ते ते शुक् । शुगृंच्छत्वृच्छतु शुक् शुगृंच्छतु । ऋच्छतु यँ य्य मृंच्छत्वृच्छतु यम् । यन् द्विष्मो द्विष्मो यँ य्यन् द्विष्म : । द्विष्म स्तन्तन् द्विष्मो द्विष्मस्तम् । तन्ते ते तन्तन्ते । ते शुक् शुक्ते ते शुक् । शुगृंच्छत्वृच्छतु शुक् शुगृंच्छतु । ऋच्छत्वित्यृंच्छतु ।। एकशफं पशुं पशु मेकशफ मेकशफं पशुम् । एकशफ

मित्येक = शफम् । पशुङ् कनिक्रदङ् कनिक्रदं पशुं पशुङ् कनिक्रदम् । कनिक्रदँ वाजिनँ वाजिनङ् कनिक्रदङ् कनिक्रदँ वाजिनम् । वाजिनँ वाजिनेषु वाजिनेषु वाजिनँ वाजिनँ वाजिनेषु । वाजिनेष्विति वाजिनेषु ।। गौरमारण्य मारण्यङ् गौरङ् गौरमारण्यम् । आरण्य मन्वन्वा रण्य मारण्य मनु । अनु ते ते ऽन्वनु ते । ते दिशामि दिशामि ते ते दिशामि । दिशामीति दिशामि ।। साहस्राँ शतधारꣳ शतधारꣳ साहस्रꣳ साहस्राँ शतधारम् । शतधार मुत्स मुत्सꣳ शतधारꣳ शतधार मुत्सम् । शतधार मिति शत = धारम् । उत्सँ व्यच्यमानँ व्यच्यमान मुत्स मुत्सँ

व्यच्यमानम् । व्यच्यमानाँ सरिरस्य सरिरस्य व्यच्यमानँ व्यच्यमानाँ सरिरस्य ।
व्यच्यमान मिति वि = अच्यमानम् । सरिरस्य मध्ये मध्ये सरिरस्य सरिरस्य
मध्ये । मध्य इति मध्ये ।। घृतन् दुहानान् दुहानाङ् घृतङ् घृतन् दुहानाम् ।
दुहाना मदितित मदितिन् दुहानान् दुहाना मदितिम् । अदिति ज्जनाय जनाया
दिति मदिति ज्जनाय । जनायेति जनाय ।। गवय मूर्णायु मूर्णायुङ् गवयङ् गवय
मूर्णायुम् । ऊर्णायुँ वरुणस्य वरुणस्योर्णायु मूर्णायुँ वरुणस्य । वरुणस्य नाभिन्
नाभिँ वरुणस्य वरुणस्य नाभिम् । नाभिन् त्वचन् त्वचन् नाभिन् नाभिन् त्वचम्।

त्वचम् पशूनां पशूना न्त्वच न्त्वचम् पशूनाम् । पशूनान् द्विपदान् द्विपदाम् पशूनां पशूनान् द्विपदाम् । द्विपदाञ् चतुष्पदाञ् चतु : पदान् द्विपदान् द्विपदाञ् चतुष्पदाम् । द्विपदा मिति द्वि = पदाम् । चतु : पदा मिति चतु : = पदाम् ॥ त्वष्टु : प्रजानाम् प्रजाना न्त्वष्टु स्त्वष्टु : प्रजानाम् । प्रजानाम् प्रथमं प्रथमं प्रजानाम् प्रजानाम् प्रथमम् । प्रजाना मिति प्र = जानाम् । प्रथमञ् जनित्रञ् जनित्रम् प्रथमं प्रथमञ् जनित्रम् । जनित्र मिति जनित्रम् ॥ उष्ट्र मजो ऽज उष्ट्र मुष्ट्र मज : । अजो हि ह्यजो ऽजो हि । ह्यग्ने रग्ने र्हिह्यग्ने : । अग्ने रजनिष्टा

जनिष्टाग्ने रग्ने रजनिष्ट । अजनिष्ट शोका च्छोका दजनिष्टा जनिष्ट शोकात् । शोकात्स स शोका च्छोका त्स ः । सो - अपश्य दपश्य त्स सो - अपश्यत् । अपश्य ञ्जनितारञ् जनितार मपश्य दपश्य ञ्जनितारम् । जनितार मग्रे ऽग्रे जनितारञ् जनितार मग्रे । अग्र इत्यग्रे ।। तेन देवा देवा स्तेन तेन देवा ः । देवा देवतान् देवतान् देवा देवा देवताम् । देवता मग्र मग्रन् देवतान् देवता मग्रम् । अग्र मायन्नाय न्नग्र मग्र मायन् । आयꣳ स्तेन तेना यन्नायꣳ स्तेन । तेन रोहꣳ रोह न्तेन तेन रोहम् । रोह मायन्नायन् रोहꣳ रोह मायन् । आयन्नुपोपा यन्नाय

न्नुप । उप मेध्यासो मेध्यास उपोप मेध्यास : । मेध्यास इति मेध्यास : । शरभ न्त्व न्त्वꣳ शरभꣳ शरभ न्त्वम् । त्वँ य्यविष्ठ यविष्ठ त्व न्त्वँ य्यविष्ठ । यविष्ठ दाशुषो दाशुषो यविष्ठ यविष्ठ दाशुष : । दाशुषो नृन्नृन्दाशुषो दाशुषो नृन् । नृꣳ : पाहि पाहि नृन्नृꣳ : पाहि । पाहि शृणुधि शृणुधि पाहि पाहि शृणुधि । शृणुधी गिरो गिर श्शृणुधि शृणुधी गिर : । गिर इति गिर : । रक्षा तोकन् तोकꣳ रक्ष रक्षा तोकम् । तोक मुतोत तोकन् तोक मुत । उत त्मना त्मनोतोत त्मना । त्मनेति त्मना ।।५।।

अपा न्त्वा त्वा ऽपा मपा न्त्वा । त्वेम न्नेमꣳ स्त्वा त्वेमन् । एमन्त्सादयामि सादया म्येम न्नेमन्त्सादयामि । सादयाम्योद्मन् न्नोद्मन्त्सादयामि सादयाम्योद्मन् । ओद्मन् भस्मन् भस्मन्नोद्म न्नोद्मन् भस्मन् । भस्म ञ्ज्योतिषि ज्योतिषि भस्मन् भस्म ञ्ज्योतिषि । ज्योतिष्ययने ऽयने ज्योतिषि ज्योतिष्ययने । अयने ऽर्णवे ऽर्णवे ऽयने यने ऽर्णवे । अर्णवे समुद्रे समुद्रे ऽर्णवे ऽर्णवे समुद्रे । समुद्रे सरिरे सरिरे समुद्रे समुद्रे सरिरे । सरिरे क्षये क्षये सरिरे सरिरे क्षये । क्षये सधिषि

सधिषि क्षये क्षये सधिषि । सधिषि सदने सदने सधिषि सधिषि सदने । सदने सधस्थे सधस्थे सदने सदने सधस्थे । सधस्थे योनौ योनौ सधस्थे सधस्थे योनौ । सधस्थ इति सध = स्थे । योनौ पुरीषे पुरीषे योनौ योनौ पुरीषे । पुरीषे पाथसि पाथसि पुरीषे पुरीषे पाथसि । पाथसि गायत्रेण गायत्रेण पाथसि पाथसि गायत्रेण । गायत्रेण त्रैष्टुभेन त्रैस्तुभेन गायत्रेण गायत्रेण त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेन जागतेन जागतेन त्रैस्तुभेन त्रैष्टुभेन जागतेन । त्रैस्तुभेनेति त्रैस्तुभेन । जागतेना नुष्टुभेना नुस्तुभेन जागतेन जागतेना नुष्टुभेन । आनुष्टुभेन पाङ्क्तेन पाङ्क्तेना नुस्तुभेना

नुष्टुभेन पाङ्क्तेन । आनुस्तुभे नेत्यानु = स्तुभेन । पाङ्क्तेन त्वा त्वा पाङ्क्तेन पाङ्क्तेन त्वा । त्वा च्छन्दसा च्छन्दसा त्वा त्वा च्छन्दसा । छन्दसा सादयामि सादयामि च्छन्दसा च्छन्दसा सादयामि । सादयामीति सादयामि ॥६॥

अयं पुर ः पुरोऽय मयं पुर ः । पुरो भुवो भुव ः पुर ः पुरो भुव ः । भुव स्तस्य तस्य भुवो भुव स्तस्य । तस्य प्राण ः प्राण स्तस्य तस्य प्राण ः । प्राणो भौवायनो भौवायन ः प्राण ः प्राणो भौवायन ः । भौवायनो वसन्तो वसन्तो

भौवायनो भौवा यनो वसन्त : । भौवायन इति भौव = आयन : । वसन्त :
प्राणायन : प्राणायनो वसन्तो वसन्त : प्राणायन : । प्राणायनो गायत्री गायत्री
प्राणायन : प्राणायनो गायत्री । प्राणायन इति प्राण = आयन : । गायत्री
वासन्ती वासन्ती गायत्री गायत्री वासन्ती । वासन्ती गायत्र्यै गायत्र्यै वासन्ती
वासन्ती गायत्र्यै । गायत्र्यै गायत्रङ् गायत्रङ् गायत्र्यै गायत्र्यै गायत्रम् । गायत्रङ्
गायत्राद् गायत्राद् गायत्रङ् गायत्रङ् गायत्रात् । गायत्रा दुपाꣳशु रुपाꣳशु गायत्राद्
गायत्रा दुपाꣳशु : । उपाꣳशु रुपाꣳशो रुपाꣳशो रुपाꣳशु रुपाꣳशु रुपाꣳशो :।

उपाꣳशुरित्युप = आँशु ः । उपाꣳशो स्त्रिवृत् त्रिवृ दुपाꣳशो रुपाꣳशो स्त्रिवृत् ।
उपाꣳशो रित्युप = आँशो ः । त्रिवृत् त्रिवृत स्त्रिवृत स्त्रिवृत् त्रिवृत् त्रिवृत ः ।
त्रिवृदिति त्रि = वृत् । त्रिवृतो रथन्तरꣳ रथन्तरन् त्रिवृत स्त्रिवृतो रथन्तरम् ।
त्रिवृत इति त्रि = वृत ः । रथन्तरँ वसिष्ठो वसिष्ठो रथन्तरꣳ रथन्तरँ वसिष्ठ ः ।
रथन्तरमिति रथं = तरम् । वसिष्ठ ऋषि ॠषि र्वसिष्ठो वसिष्ठ ऋषि ः । ऋषि ः
प्रजापति गृहीतया प्रजापति गृहीतय ऋषि ॠषि ः प्रजापति गृहीतया । प्रजापति
गृहीतया त्वया त्वया प्रजापति गृहीतया प्रजापति गृहीतया त्वया । प्रजापति

गृहीतयेति प्रजापति = गृहीतया । त्वया प्राणं प्राण न्त्वया त्वया प्राणम् । प्राणङ् गृण्हामि गृण्हामि प्राणं प्राणङ् गृण्हामि । गृण्हामि प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो गृण्हामि गृण्हामि प्रजाभ्य : । प्रजाभ्यो ऽय मयं प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो ऽयम् । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य : । अयन् दक्षिणा दक्षिणा ऽय मयन् दक्षिणा । दक्षिणा विश्वकर्मा विश्वकर्मा दक्षिणा दक्षिणा विश्वकर्मा । विश्वकर्मा तस्य तस्य विश्वकर्मा विश्वकर्मा तस्य । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । तस्य मनो मन स्तस्य तस्य मन : । मनो वैश्वकर्मणँ वैश्वकर्मणं मनो मनो वैश्व कर्मणम् । वैश्वकर्मणङ्

ग्रीष्मो ग्रीष्मो वैश्वकर्मणँ वैश्वकर्मणङ् ग्रीष्म : । वैश्वकर्मण मिति वैश्व = कर्मणम् । ग्रीष्मो मानसो मानसो ग्रीष्मो ग्रीष्मो मानस : । मानस स्त्रिष्टुप् त्रिस्तुम्मानसो मानस स्त्रिष्टुप् । त्रिष्टुब् ग्रैष्मी ग्रैष्मी त्रिस्तुप् त्रिष्टुब् ग्रैष्मी । त्रिस्तुबिति त्रि = स्तुप् । ग्रैष्मी त्रिष्टुभ स्त्रिस्तुभो ग्रैष्मी ग्रैष्मी त्रिष्टुभ : । त्रिष्टुभ स्स्वारꣳ स्स्वारन् त्रिस्तुभस् त्रिष्टुभ स्स्वारम् । त्रिस्तुभ इति त्रि = स्तुभ : । स्वारꣳ स्वारा त्स्वारा त्स्वारꣳ स्वारꣳ स्वारात् । स्वारा दन्तर्यामो ऽन्तर्याम स्स्वारा त्स्वारा दन्तर्याम : । अन्तर्यामो ऽन्तर्यामा दन्तर्यामा दन्तर्यामो ऽन्तर्यामो

न्तर्यामात् । अन्तर्याम इत्यन्त : = याम : । अन्तर्यामा त्पञ्चदश : पञ्चदशो

ऽन्तर्यामा दन्तर्यामा त्पञ्चदश : । अन्तर्यामादित्यन्त : = यामात् । पञ्चदश :

पञ्चदशा त्पञ्चदशा त्पञ्चदश : पञ्चदश : पञ्चदशात् । पञ्चदश इति पञ्च =

दश : । पञ्चदशाद् बृहद् बृहत् पञ्चदशा त्पञ्चदशाद् बृहत् । पञ्चदशादिति पञ्च

= दशात् । बृहद् भरद्वाजो भरद्वाजो बृहद् बृहद् भरद्वाज : । भरद्वाज ऋषि र्ऋषि

र्भरद्वाजो भरद्वाज ऋषि : । भरद्वाज इति भरत् = वाज : । ऋषि : प्रजापति

गृहीतया प्रजापतिगृहीतय ऋषि र्ऋषि : प्रजापति गृहीतया । प्रजापतिगृहीतया

त्वया त्वया प्रजापति गृहीतया प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापति गृहीतयेति
प्रजापति = गृहीतया । त्वया मनो मन स्त्वया त्वया मन : । मनो गृण्हामि
गृण्हामि मनो मनो गृण्हामि । गृण्हामि प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो गृण्हामि गृण्हामि
प्रजाभ्य : । प्रजाभ्यो ऽय मयं प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो ऽयम् । प्रजाभ्य इति प्र =
जाभ्य : । अयं पश्चात् पश्चा दय मयं पश्चात् । पश्चाद् विश्वव्यंचा विश्वव्यंचा :
पश्चात् पश्चा द्विश्वव्यंचा : । विश्वव्यंचा स्तस्य तस्य विश्वव्यांचा विश्वव्यंचा
स्तस्य । विश्वव्यंचा इति विश्व = व्यंचा : । तस्य चक्षु श्चक्षु स्तस्य तस्य

चक्षु : । चक्षु वैँश्वव्यचसँ वैश्वव्यचसञ् चक्षु श्चक्षु वैँश्वव्यचसम् । वैश्वव्यचसँ वर्षा वर्षा वैँश्वव्यचसँ वैँश्वव्यचसँ वर्षा : । वैश्वव्यचसमिति वैश्व = व्यचसम् । वर्षा श्चाक्षुष्यं श्चाक्षुष्यौ वर्षा वर्षा श्चाक्षुष्य : । चाक्षुष्यो जगती जगती चाक्षुष्य श्चाक्षुष्यो जगती । जगती वार्षी वार्षी जगती जगती वार्षी । वार्षी जगत्या जगत्या वार्षी वार्षी जगत्या : । जगत्या - ऋक्सम मृक्सम ञ्जगत्या जगत्या - ऋक्समम् । ऋक्सम मृक्समा दृक्समा दृक्सम मृक्सम मृक्समात् । ऋक्सम मित्यृक् = समम् । ऋक्समा च्छुक्र श्शुक्र ऋक्समा दृक्समा च्छुक्र : । ऋक्समा

दित्यृक् = समात् । शुक्र श्शुक्रा च्छुक्रा च्छुक्र श्शुक्र श्शुक्रात् । शुक्रा त्सप्तदश स्सप्तदश श्शुक्रा च्छुक्रा त्सप्तदश : । सप्तदश स्सप्तदशा त्सप्तदशा त्सप्तदश स्सप्तदश स्सप्तदशात् । सप्तदश इति सप्त = दश : । सप्तदशाद् वैरूपँ वैरूप९ सप्तदशा त्सप्तदशा द्वैरूपम् । सप्तदशा दिति सप्त = दशात् । वैरूपञ् जमदग्नि र्जमदग्नि वैरूपँ वैरूपञ् जमदग्नि : । जमदग्नि ऋषि ऋषिं र्जमदग्नि र्जमदग्नि ऋषिं : । जमदग्नि रिति जमत् = अग्नि : । ऋषिं : प्रजापति गृहीतया प्रजापतिगृहीतय ऋषि ऋषिं : प्रजापति गृहीतया । प्रजापतिगृहीतया त्वया

त्वया प्रजापति गृहीतया प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापति गृहीतयेति प्रजापति = गृहीतया । त्वया चक्षु श्चक्षु स्त्वया त्वया चक्षु ः । चक्षु र्गृण्हामि गृण्हामि चक्ष श्चक्षु र्गृण्हामि । गृण्हामि प्रजाभ्य ः प्रजाभ्यो गृण्हामि गृण्हामि प्रजाभ्य ः। प्रजाभ्य इद मिदं प्रजाभ्य ः प्रजाभ्य इदम् । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य ः । इद मुत्तरा दुत्तरा दिद मिद मुत्तरात् । उत्तरा त्स्व स्व रुत्तरा दुत्तरा त्स्व ः । स्व स्तस्य तस्य स्व स्स्व स्तस्य । स्व रिति स्व ः । तस्य श्रोत्रꣳ श्रोत्रन् तस्य तस्य श्रोत्रम् । श्रोत्राँ सौवꣳ सौवꣳ श्रोत्रꣳ श्रोत्राँ सौवम् । सौवाँ शर च्छर त्सौवꣳ

सौवाँ शरत् । शर च्छ्रौत्री श्रौत्री शर च्छर च्छ्रौत्री । श्रौत्र्यनुष्टुब नुस्तुप् श्रौत्री
श्रौत्र्यनुष्टुप् । अनुष्टुप् शारदी शारद्य नुस्तुब नुष्टुप्शारदी । अनुस्तुबित्यनु = स्तुप्।
शरद्य नुष्टुभो ऽनुस्तुभ श्शारदी शारद्य नुष्टुभ : । अनुष्टुभ ऐळ मैळ मनुस्तुभो
ऽनुष्टुभ ऐळम् । अनुस्तुभ इत्यनु = स्तुभ : । ऐळ मैळा दैळा दैळ मैळ मैळात्।
ऐळा न्मन्थी मन्थ्यैळा दैळान्मन्थी । मन्थी मन्थिनो मन्थिनो मन्थी मन्थी
मन्थिन : । मन्थिन एकवीँश एकविꣳशो मन्थिनो मन्थिन एकवीँश : । एकवीँश
एकवीँशा देकविꣳशा देकविꣳश एकवीँश एकवीँशात् । एकवीँश इत्येक =

वीँश : । एकवीँशा द्वैराजँ वैराज मैकविꣳशा देकवीँशा द्वैराजम् । एकवीँशा दित्येक = वीँशात् । वैराजँ विश्वामित्रो विश्वामित्रो वैराजँ वैराजँ विश्वामित्र : । विश्वामित्र ऋषि ॠषिं र्विश्वामित्रो विश्वामित्र ऋषिं : । ऋषिं : प्रजापति गृहीतया प्रजापतिगृहीतय ऋषि ॠषिं : प्रजापति गृहीतया । प्रजापतिगृहीतया त्वया त्वया प्रजापति गृहीतया प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापति गृहीतयेति प्रजापति = गृहीतया । त्वया श्रोत्रꣳ श्रोत्र न्त्वया त्वया श्रोत्रम् । श्रोत्रङ् गृण्हामि गृण्हामि श्रोत्रꣳ श्रोत्रङ् गृण्हामि । गृण्हामि प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो गृण्हामि

गृण्हामि प्रजाभ्यं : । प्रजाभ्यं इय मियं प्रजाभ्यं : प्रजाभ्यं इयम् । प्रजाभ्य इति
प्र = जाभ्यं : । इय मुप र्युपरीय मिय मुपरिं । उपरिं मति र्मति रुप र्युपरिं
मति : । मति स्तस्यै तस्यै मति र्मति स्तस्यै । तस्यै वाग्वाक् तस्यै तस्यै वाक् ।
वाङ् मात्या मात्या वाग्वाङ् मात्या । मात्या हेमन्तो हेमन्तो मात्या मात्या
हेमन्त : । हेमन्तो वाच्यो वाच्यो हेमन्तो हेमन्तो वाच्य : । वाच्य : पङ्क्ति :
पङ्क्ति र्वाच्यो वाच्य : पङ्क्ति : । पङ्क्ति हैमन्ती हैमन्ती पङ्क्ति : पङ्क्ति
हैमन्ती । हैमन्ती पङ्क्तयै पङ्क्तयै हैमन्ती हैमन्ती पङ्क्तयै । पङ्क्तयै निधनंव

न्निधनवत् पङ्क्त्यै पङ्क्त्यै निधनवत् । निधनव न्निधनवतो निधनवतो निधनव न्निधनव न्निधनवत ः । निधनव दिति निधन = वत् । निधनवत आग्रयण आग्रयणो निधनवतो निधनवत आग्रयण ः । निधनवत इति निधन = वत ः । आग्रयण आग्रयणा दाग्रयणा दाग्रयण आग्रयण आग्रयणात् । आग्रयणा त्रिणव त्रयस्त्रीँशौ त्रिनवत्रयस्त्रिꣳशा आग्रयणा दाग्रयणात् त्रिणवत्रयस्त्रीँशौ । त्रिणवत्रयस्त्रीँशौ त्रिणवत्रयस्त्रीँशाभ्यान् त्रिनवत्रयस्त्रिꣳशाभ्यान् त्रिनवत्रयस्त्रिꣳशौ त्रिणवत्रयस्त्रीँशौ त्रिणवत्रयस्त्रीँशाभ्याम् । त्रिनवत्रयस्त्रीँशा इति त्रिनवत्रयस्त्रीँशौ ।

त्रिणवत्रयस्त्रीँशाभ्यां॑ शाक्करैवते शाक्करैवते त्रिनवत्रयस्त्रि॑शाभ्यान्
त्रिणवत्रयस्त्रीँशाभ्यां॑ शाक्करैवते । त्रिनवत्रयस्त्रीँशाभ्या मिति
त्रिनवत्रयस्त्रीँशाभ्याम् । शाक्करैवते विश्वकर्मा विश्वकर्मा शाक्करैवते शाक्करैवते
विश्वकर्मा । शाक्करैवते इति शाक्करैवते । विश्वकर्म ऋषि ऋषिं विंश्वकर्मा
विश्वकर्म ऋषिं : । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । ऋषिं : प्रजापति गृहीतया
प्रजापतिगृहीतय ऋषि ऋषिं : प्रजापति गृहीतया । प्रजापतिगृहीतया त्वया
त्वया प्रजापति गृहीतया प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापति गृहीतयेति प्रजापति

= गृहीतया । त्वया वाचँ वाच न्त्वया त्वया वाचम् । वाचङ् गृण्हामि गृण्हामि वाचँ वाचङ् गृण्हामि । गृण्हामि प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो गृण्हामि गृण्हामि प्रजाभ्य : । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य : ।।७।।

इति चतुर्दशोऽध्याय :

अथ : पञ्चदशोऽध्याय :

ॐ ध्रुवक्षिति र्ध्रुवयोनि र्ध्रुवयोनि र्ध्रुवक्षिति र्ध्रुवक्षिति र्ध्रुवयोनि : । ध्रुवक्षिति रिति ध्रुव = क्षिति : । ध्रुवयोनि र्ध्रुवा ध्रुवा ध्रुवयोनि र्ध्रुवयोनि र्ध्रुवा । ध्रुवयोनि रिति ध्रुव = योनि : । ध्रुवा ऽस्यसि ध्रुवा ध्रुवा ऽसि । असि ध्रुवन् ध्रुव मस्यसि ध्रुवम् । ध्रुवँ योनिँ य्योनिन् ध्रुवन् ध्रुवँ य्योनिम् । योनि मा सीद सीदा योनिँ य्योनि मासीद । आसीद । सीद साधुया साधुया सीद सीद साधुया । साधुयेति साधु = या ।। उख्यस्य केतुङ् केतु मुख्यस्योख्यस्य केतुम् । केतुं प्रथमं प्रथमङ्

केतुङ् केतुं प्रथमम् । प्रथमञ् जुषाणा जुषाणा प्रथमं प्रथमञ् जुषाणा । जुषाणा ऽश्विना ऽश्विना जुषाणा जुषाणा ऽश्विना । अश्विना ऽध्वर्यू - अध्वर्यू - अश्विना ऽश्विना ऽध्वर्यू । अध्वर्यू सादयता॒ सादयता मध्वर्यू - अध्वर्यू सादयताम् । अध्वर्यू इत्यध्वर्यू । सादयता मिहेह सादयता॒ सादयता मिह । इह त्वा त्वेहेह त्वा । त्वेतित्वा ।। कुलायिनी घृतवती घृतवती कुलायिनी कुलायिनी घृतवती । घृतवती पुरन्धि : पुरन्धि र्घृतवती घृतवती पुरन्धि : । घृतव तीति घृत = वती। पुरन्धि स्स्योने स्योने पुरन्धि : पुरन्धि स्स्योने । पुरन्धि रिति पुरम् = धि : ।

स्योने सीद सीद स्योने स्योने सीद । सीद सदने सदने सीद सीद सदने । सदने
पृथिव्या : पृथिव्या स्सदने सदने पृथिव्या : । पृथिव्या इति पृथिव्या : ।।
अभित्वा त्वा ऽभ्यभि त्वा । त्वा रुद्रा रुद्रा स्त्वा त्वा रुद्रा : । रुद्रा वसवो
वसवो रुद्रा रुद्रा वसव : । वसवो गृणन्तु गृणन्तु वसवो वसवो गृणन्तु ।
गृणन्त्विमेमा गृणन्तु गृणन्त्विमा । इमा ब्रह्म ब्रह्मेमेमा ब्रह्म । ब्रह्म पीपिहि
पीपिहि ब्रह्म ब्रह्म पीपिहि । पीपिहि सौभगाय सौभगाय पीपिहि पीपिहि
सौभगाय । सौभगायेति सौभगाय ।। स्वै र्दक्षै र्दक्षै स्स्वै स्स्वै र्दक्षै : । दक्षै

दक्षपिता दक्षपिता दक्षै दक्षै दक्षपिता । दक्षपि तेहेह दक्षपिता दक्षपि तेह । दक्षपितेति दक्ष = पिता । इह सीद सीदेहेह सीद । सीद देवानान् देवानां॰ सीद सीद देवानाम् । देवानां॰ सुम्ने सुम्ने देवानान् देवानां॰ सुम्ने । सुम्ने बृहते बृहते सुम्ने सुम्ने बृहते । बृहते रणाय रणाय बृहते बृहते रणाय । रणायेति रणाय ।। पितेवैध्येधि पितेव पितेवैधि । पितेवेति पिता = इव । एधि सूनवे सूनव एध्येधि सूनवे । सूनव आ सुशेवा सुशेवा सूनेवे सूनव आ सुशेवा । आ सुशेवा । सुशेवा स्वावेशा स्वावेशा सुशेवा सुशेवा स्वावेशा । सुशेवेति सु =

शेवा । स्वावेशा तन्वा तन्वा स्वावेशा स्वावेशा तन्वा । स्वावेशेति सु = आवेशा । तन्वा सꣳ स न्तन्वा तन्वा सम् । सँ विशस्व विशस्व सꣳ सँ विशस्व । विशस्वेति विशस्व ।। पृथिव्या : पुरीषं पुरीषं पृथिव्या : पृथिव्या : पुरीषम् । पुरीष मस्यसि पुरीषं पुरीष मसि । अस्यप्सो ऽप्सो ऽस्यस्यप्स : । अप्सो नाम नामाप्सो ऽप्सो नाम । नाम ता न्तान् नाम नाम ताम् । ता न्त्वा त्वा ता न्ता न्त्वा । त्वा विश्वे विश्वे त्वा त्वा विश्वे । विश्वे - अभ्यभि विश्वे विश्वे - अभि । अभि गृणन्तु गृणन्त्वभ्यभि गृणन्तु । गृणन्तु देवा देवा गृणन्तु

गृणन्तु देवा : । देवा इति देवा : ।। स्तोमपृष्ठा घृतवती घृतवती स्तोमपृष्ठा स्तोमपृष्ठा घृतवती । स्तोमपृष्ठेति स्तोम = पृष्ठा । घृतवतीहेह घृतवती घृतवतीह । घृतव तीति घृत = वती । इह सीद सीदेहेह सीद । सीद प्रजावत् प्रजाव त्सीद सीद प्रजावत् । प्रजाव दस्मे - अस्मे प्रजावत् प्रजाव दस्मे । प्रजाव दति प्रजा = वत् । अस्मे द्रविणा द्रविणास्मे - अस्मे द्रविणा । अस्मे इत्यस्मे । द्रविणा ऽऽयजस्व यजस्वा द्रविणा द्रविणा ऽऽयजस्व । आयजस्व । यजस्वेति यजस्व ।। अदित्या स्त्वा त्वा ऽदित्या - अदित्या स्त्वा । त्वा पृष्ठे पृष्ठे त्वा त्वा

पृष्ठे । पृष्ठे सादयामि सादयामि पृष्ठे पृष्ठे सादयामि । सादयाम्यन्तरिक्ष
स्यान्तरिक्षस्य सादयामि सादयाम्यन्तरिक्षस्य । अन्तरिक्षस्य धर्त्रीन् धर्त्री मन्तरिक्ष
स्यान्तरिक्षस्य धर्त्रीम् । धर्त्रीँ विष्टम्भनीँ विष्टम्भनीन् धर्त्रीन् धर्त्रीँ विष्टंभनीम् ।
विष्टंभनीन् दिशान् दिशाँ विष्टंभनीँ विष्टंभनीन् दिशाम् । दिशा मधिपत्नी
मधिपत्नीन् दिशान् दिशा मधिपत्नीम् । अधिपत्नीं भुवनानां भुवनाना मधिपत्नी
मधिपत्नीं भुवनानाम् । अधिपत्नी मित्यधि = पत्नीम् । भुवनाना मिति
भुवनानाम् ।। ऊर्मि द्रप्सो द्रप्स ऊर्मि रूर्मि द्रप्स : । द्रप्सो - अपा मपान् द्रप्सो

द्रप्सो - अपाम् । अपा मस्यस्यपा मपा मसि । असि विश्वकर्मा विश्वकर्मा
ऽस्यसि विश्वकर्मा । विश्वकर्मा ते ते विश्वकर्मा विश्वकर्मा ते । विश्व कर्मेति विश्व
= कर्मा । त ऋषि र्ऋषि स्ते त ऋषिं : । ऋषि रित्यृषिं : ।। शुक्र श्शुचि
श्शुचिं श्शुक्र श्शुक्र श्शुचिं : । शुचि ग्रैष्मौ ग्रैष्मौ शुचि श्शुचि ग्रैष्मौ । ग्रैष्मा
ऋतू ऋतू ग्रैष्मौ ग्रैष्मा ऋतू । ऋतू इत्यृतू ।।१।।
सजू र्ऋतुभिं र्ऋतुभिं स्सजू स्सजू र्ऋतुभिं : । सजू रितिं स = जू : । ऋतुभिं
र्विधाभिं र्विधाभिं र्ऋतुभिं र्ऋतुभिं र्विधाभिं : । ऋतुभि रित्यृतु = भिं : ।

विधाभिं र्देवै र्देवै र्विधाभि र्विधाभि र्देवै : । विधाभि रिति वि = धाभि : । देवै

र्देवै र्देवै र्देवै र्देवै र्देवै : । देवै र्वयोनाधै र्वयोनाधै र्देवै र्देवै र्वयोनाधै : । वयोनाधै

रग्नये ऽग्नये वयोनाधै र्वयोनाधै रग्नये । वयोनाधै रिति वय : = नाधै : । अग्नये

त्वा त्वा ऽग्नये ऽग्नये त्वा । त्वा वैश्वानराय वैश्वानराय त्वा त्वा वैश्वानराय ।

वैश्वानराय वसुभि र्वसुभि र्वैश्वानराय वैश्वानराय वसुभि : । वसुभी - रुद्रै रुद्रै

र्वसुभि र्वसुभी - रुद्रै : । वसुभि रिति वसु = भि : । रुद्रै रादित्यै रादित्यै रुद्रै

रुद्रै रादित्यै : । आदित्यै र्विश्वै र्विश्वै रादित्यै रादित्यै र्विश्वै : । विश्वै र्देवै र्देवै

69

विश्वै विश्वै देवै : । देवै : प्राणं प्राणन् देवै देवै : प्राणम् । प्राणं मे मे प्राणं
प्राणं मे । मे पाहि पाहि मे मे पाहि । पाह्यपानम पानं पाहि पाह्यपानम् ।
अपानँ व्यानँ व्यान मपान मपानँ व्यानम् । अपानमित्यप = आनम् । व्यानञ्
चक्षु श्चक्षु र्व्यानँ व्यानञ् चक्षु : । व्यानमिति वि = आनम् । चक्षु र्मे मे चक्षु
श्चक्षुर्मे । म उर्व्योर्व्या मे म उर्व्या । उर्व्या वि व्युर्व्यो र्व्यावि । वि भाहि भाहि
वि वि भाहि । भाहि श्रोत्रँ श्रोत्रम् भाहि भाहि श्रोत्रम् । श्रोत्रम् मे मे श्रोत्रँ
श्रोत्रम् मे । मे श्लोकय श्लोकय मे मे श्लोकय । श्लोकयापो ऽपश्लोकय

श्लोकयाप : । अप : पिंन्व पिन्वापो ऽप : पिंन्व । पिन्वौषधी रोषधी : पिन्व पिन्वौषधी : । ओषधी र्जिन्व जिन्वौषधी रोषधी र्जिन्व । जिन्व द्विपाद् द्विपा ज्जिन्व जिन्व द्विपात् । द्विपा दवाव द्विपाद् द्वपादव । द्विपादिति द्वि = पात् । अव चतुष्पा च्चतु : पा दवाव चतुष्पात् । चतुष्पात् पाहि पाहि चतु : पाच्चतुष्पात् पाहि । चतु : पा दिति चतु : = पात् । पाहि दिवो दिव : पाहि पाहि दिव : । दिवो वृष्टिं वृष्टिन् दिवो दिवो वृष्टिम् । वृष्टि मेरयेरये रया वृष्टिं वृष्टि मेरय । एरय । ईरयेतीरय ।।२।।

मूर्धा वयो वयो मूर्धा मूर्धा वयं : । वयं : प्रजापति : प्रजापति र्वयो वयं : प्रजापति : । प्रजापति श्छन्द श्छन्दं : प्रजापति : प्रजापति श्छन्द : । प्रजापति रिति प्रजा = पति : । छन्दं : क्षत्रङ् क्षत्रञ् छन्द श्छन्दं : क्षत्रम् । क्षत्रं मयन्दं मयन्दङ् क्षत्रङ् क्षत्रं मयन्दम् । मयन्दँ विष्टंभो विष्टंभो मयन्दं मयन्दँ विष्टंभ : । विष्टंभो ऽधिपति रधिपति र्विष्टंभो विष्टंभो ऽधिपति : । अधिपति र्विश्वकर्मा विश्वकर्मा ऽधिपति रधिपति र्विश्वकर्मा । अधिपति रित्यधि = पति : ।

विश्वकर्मा परमेष्ठी परमेस्थी विश्वकर्मा विश्वकर्मा परमेष्ठी । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । परमेष्ठी बस्तो बस्त : परमेस्थी परमेष्ठी बस्त : । परमेस्थीति परमे = स्थी । बस्तो विवलँ विवलं बस्तो बस्तो विवलम् । विवलँ वृष्णि र्वृष्णि र्विवलँ विवलँ वृष्णि : । विवल मिति वि = वलम् । वृष्णि र्विशालँ विशालँ वृष्णि र्वृष्णि र्विशालम् । विशालं पुरुष : पुरुषो विशालँ विशालं पुरुष : । विशाल मिति वि = शालम् । पुरुष स्तन्द्र न्तन्द्रं पुरुष : पुरुष स्तन्द्रम् । तन्द्रँ व्याघ्रो व्याघ्र स्तन्द्र न्तन्द्रँ व्याघ्र : । व्याघ्रो ऽनाधृष्ट मनाधृष्टँ व्याघ्रो व्याघ्रो ऽनाधृष्टम् ।

अनाधृष्टाँ सीँह स्सिꣳहो ऽनाधृष्ट मनाधृष्टाँ सीँह : । सीँहश्छदि श्छदि स्सिꣳह स्सीँह श्छदि : । छदि : पंष्ठवाट् पंष्ठवाट् छदि श्छदि : पंष्ठवाट् । पष्ठवाड् बृहती बृहती पंष्ठवाट् पंष्ठवाड् बृहती । पष्ठवाळिति पष्ठ = वाट् । बृहत्युक्षो क्षा बृहती बृहत्युक्षा । उक्षा ककुप् ककु बुक्षोक्षा ककुप् । ककु बृषभ ऋषभ : ककुप् ककु बृषभ : । ऋषभ स्सतोबृहती सतोबृहत्यृषभ ऋषभ स्सतोबृहती । सतोबृहत्यनड्वा ननड्वान्त्सतोबृहती सतोबृहत्यनड्वान् । सतोबृह तीति सत : = बृहती । अनड्वान् पङ्क्ति : पङ्क्ति रनड्वान नड्वान् पङ्क्ति : । पङ्क्ति र्धेनु

धेनु : पङ्क्ति : पङ्क्ति धेनु : । धेनु जगती जगती धेनु धेनु जगती । जगती
त्र्यवि स्त्र्यवि जगती जगती त्र्यवि : । त्र्यवि स्त्रिष्टुप् त्रिस्तुप् त्र्यवि स्त्र्यवि
स्त्रिष्टुप् । त्र्यवि रिति त्रि = अवि : । त्रष्टुब् दित्यवाड् दित्यवाट् त्रिस्तुप् त्रिष्टुब्
दित्यवाट् । त्रिस्तुबिति त्रि = स्तुप् । दित्यवाड् विराड् विराड् दित्यवाड्
दित्यवाड् विराट् । दित्यवाळिति दित्य = वाट् । विराट् पञ्चावि : पञ्चावि
विराड् विराट् पञ्चावि : । विराळिति वि = राट् । पञ्चावि गायत्री गायत्री
पञ्चावि : पञ्चावि गायत्री । पञ्चावि रिति पञ्च = अवि : । गायत्री त्रिवत्स

स्त्रिवत्सो गायत्री गायत्री त्रिवत्स : । त्रिवत्स उष्णि गुष्णिक् त्रिवत्स स्त्रिवत्स उष्णिक् । त्रिवत्स इति त्रि = वत्स : । उष्णिक् तुर्यवाट् तुर्यवा ळुष्णि गुष्णिक् तुर्यवाट् । तुर्यवा ळनुष्टुब नुस्तुप् तुर्यवाट् तुर्यवाळ नुष्टुप् । तुर्यवाळिति तुर्य = वाट् । अनुष्टुप् छन्द श्छन्दो ऽनुस्तुब नुष्टुप् छन्द : । अनुस्तुबित्यनु = स्तुप् । छन्द इति छन्द : ।।३।।

इन्द्राग्नी - अव्यथमाना मव्यथमाना मिन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी - अव्यथमानाम् ।
इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी । अव्यथमाना मिष्टका मिष्टका मव्यथमाना मव्यथमाना
मिष्टकाम् । इष्टकान् दृँहतन् दृꣳहत मिष्टका मिष्टकान् दृँहतम् । दृँहतँ य्युवँ
य्युवन् दृꣳहतन् दृहतँ य्युवम् । युवमिति युवम् ॥ पृष्ठेन द्यावापृथिवी
द्यावापृथिवी पृष्ठेन पृष्ठेन द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी - अन्तरिक्ष मन्तरिक्षन्
द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अन्तरिक्षम् । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी ।
अन्तरिक्षञ् च चान्तरिक्ष मन्तरिक्षञ्च । च वि वि च च वि । वि बाधसे बाधसे

वि वि बाधसे । बाधस इति बाधसे ।। विश्वकर्मा त्वा त्वा विश्वकर्मा विश्वकर्मा त्वा । विश्व कर्मेति विश्व = कर्मा । त्वा सादयतु सादयतु त्वा त्वा सादयतु । सादयत्वन्तरिक्ष स्यान्तरिक्षस्य सादयतु साद यत्वन्तरिक्षस्य । अन्तरिक्ष स्यान्तरिक्ष मन्तरिक्ष मन्तरिक्ष स्यान्तरिक्ष स्यान्तरिक्षम् । अन्तरिक्षँ वायु र्वायु रन्तरिक्ष मन्तरिक्षँ वायु : । वायू - राज्ञी राज्ञी वायु र्वायू - राज्ञी । राज्ञयस्यसि राज्ञी राज्ञयसि । असि प्राची प्राच्यस्यसि प्राची । प्राची दिग्दिक् पाची प्राची दिक् । दिग्विराड् विराड् दिग्दिग्विराट् । विराड् दक्षिणा दक्षिणा विराड् विराड् दक्षिणा ।

विराळिति वि = राट् । दक्षिणा सम्राट् सम्राड् दक्षिणा दक्षिणा सम्राट् । सम्राट्
प्रतीची प्रतीची सम्राट् सम्राट् प्रतीची । सम्राळिति सं = राट् । प्रतीची स्वराट्
स्वराट् प्रतीची प्रतीची स्वराट् । स्वरा ळुदीच्युदीची स्वराट् स्वरा ळुदीची ।
स्वराळिति स्व = राट् । उदीच्यधि पत्न्यधि पत्न्युदी च्युदी च्यधि पत्नी ।
अधिपत्न्यस्य स्यधिपत्न्यधि पत्न्यसि । अधिपत्नीत्यधि = पत्नी । असि बृहती
बृहत्यस्यसि बृहती । बृहती दिग्दिग् बृहती बृहती दिक् । दिङ् नभो नभो
दिग्दिङ् नभ : । नभो नभस्यो नभस्यो नभो नभो नभस्य : । नभस्यो वार्षिकौ

वार्षिकौ नभस्यो नभस्यो वार्षिकौ । वार्षिका इष इषो वार्षिकौ वार्षिका इष ः ।
इष ऊर्ज ऊर्ज इष इष ऊर्ज ः । ऊर्ज श्शारदौ शारदा ऊर्ज ऊर्ज श्शारदौ ।
शारदा ऋतू ऋतू शारदौ शारदा ऋतू । ऋतू इत्यृतू ।।४।।

आयु र्मे म आयु रायु र्मे । मे पाहि पाहि मे मे पाहि । पाहि प्राणं प्राणं पाहि
पाहि प्राणम् । प्राणमं पानमं पानं प्राणं प्राणमं पानम् । अपानँ व्यानँ व्यानमं
पानमं पानँ व्यानम् । अपानमित्यप = आनम् । व्यानञ् चक्षु श्चक्षु र्व्यानँ व्यानञ्

चक्षु : । व्यानमितिवि = आनम् । चक्षु श्शोत्रꣳ श्रोत्रञ् चक्षु श्चक्षु श्श्रोत्रम् ।
श्रोत्रँ वाचँ वाचꣳ श्रोत्रꣳ श्रोत्रँ वाचम् । वाचम् पिन्व पिन्व वाचँ वाचम् पिन्व ।
पिन्व मनो मन : पिन्व पिन्व मन : । मनो जिन्व जिन्व मनो मनो जिन्व ।
जिन्वात्मान मात्मानञ् जिन्व जिन्वात्मानम् । आत्मानम् पाहि पाह्यात्मान
मात्मानम् पाहि । पाहि ज्योति र्ज्योति : पाहि पाहि ज्योति : । ज्योति र्मे मे
ज्योति र्ज्योति र्मे । मे यच्छ यच्छ मे मे यच्छ । यच्छ मा मा यच्छ यच्छ मा।
मा च्छन्द श्छन्दो मा मा च्छन्द : । छन्द : प्रमा प्रमा च्छन्द श्छन्द : प्रमा ।

प्रमा प्रतिमा प्रतिमा प्रमा प्रमा प्रतिमा । प्रमेति प्र = मा । प्रतिमा ऽस्रीवयो ऽस्रीवय : प्रतिमा प्रतिमा ऽस्रीवय : । प्रतिमेति प्रति = मा । अस्रीवय : पङ्क्ति : पङ्क्ति रस्रीवयो ऽस्रीवय : पङ्क्ति : । पङ्क्ति रुष्णि गुष्णिक् पङ्क्ति : पङ्क्ति रुष्णिक् । उष्णिग् बृहती बृहत्युष्णि गुष्णिग् बृहती । बृहत्यनु ष्टुब नुस्तुब् बृहती बृहत्यनुष्टुप् । अनुष्टुब् विराड् विराळ नुस्तुब नुष्टुब् विराट् । अनुस्तुबित्यनु = स्तुप् । विराड् गायत्री गायत्री विराड् विराड् गायत्री । विराळिति वि = राट् । गायत्री त्रिष्टुप् त्रिस्तुब् गायत्री गायत्री त्रिष्टुप् । त्रिष्टुब्

जगती जगती त्रिस्तुप् त्रिष्टुब् जगती । त्रिस्तुबिति त्रि = स्तुप् । जगती पृथिवी पृथिवी जगती जगती पृथिवी । पृथिव्यन्तरिक्ष मन्तरिक्षं पृथिवी पृथिव्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षन् द्यौ द्यौं रन्तरिक्ष मन्तरिक्षन् द्यौ ः । द्यौ स्समा स्समा द्यौ द्यौं स्समा ः । समा नक्षत्राणि नक्षत्राणि समा स्समा नक्षत्राणि । नक्षत्राणि वाग्वाङ् नक्षत्राणि नक्षत्राणि वाक् । वाङ् मनो मनो वाग्वाङ् मन ः । मन ः कृषि ः कृषि र्मनो मन ः कृषि ः । कृषि र्हिरण्यꣳ हिरण्यङ् कृषि ः कृषि र्हिरण्यम् । हिरण्यङ् गौ र्गौ र्हिरण्यꣳ हिरण्यङ् गौ ः । गौ रजा ऽजा गौ र्गौ

रजा । अजा ऽश्वो ऽश्वो ऽजा ऽजा ऽश्वः । अश्व श्छन्द श्छन्दो ऽश्वो ऽश्व
श्छन्दः । छन्दो ऽग्नि रग्नि श्छन्द श्छन्दो ऽग्निः । अग्नि र्देवता देवता ऽग्नि रग्नि
र्देवता । देवता वातो वातो देवता देवता वातः । वात स्सूर्य स्सूर्यो वातो वात
स्सूर्यः । सूर्य श्चन्द्रमा श्चन्द्रमा स्सूर्य स्सूर्य श्चन्द्रमाः । चन्द्रमा वसवो वसव
श्चन्द्रमा श्चन्द्रमा वसवः । वसवो रुद्रा रुद्रा वसवो वसवो रुद्राः । रुद्रा -
आदित्या - आदित्या रुद्रा रुद्रा - आदित्याः । आदित्या मरुतो मरुत आदित्या
- आदित्या मरुतः । मरुतो विश्वे विश्वे मरुतो मरुतो विश्वे । विश्वे देवा देवा

विश्वे विश्वे देवा ः । देवा बृहस्पति र्बृहस्पति र्देवा देवा बृहस्पति ः । बृहस्पति
रिन्द्र इन्द्रो बृहस्पति र्बृहस्पति रिन्द्र ः । इन्द्रो वरुणो वरुण इन्द्र इन्द्रो वरुण ः ।
वरुणो देवता देवता वरुणो वरुणो देवता । देवतेति देवता ।।५।।

मूर्धा ऽस्यसि मूर्धा मूर्धा ऽसि । असि राड्राळस्यसि राट् । राड् ध्रुवा ध्रुवा राड्राड्
ध्रुवा । ध्रुवा धरुणा धरुणा ध्रुवा ध्रुवा धरुणा । धरुणा धर्त्री धर्त्री धरुणा धरुणा
धर्त्री । धर्त्री धरणी धरणी धर्त्री धर्त्री धरणी । धरण्यायुष आयुषे धरणी

धरण्यायुषे । आयुषे वर्चसे वर्चस आयुष आयुषे वर्चसे । वर्चसे कृष्यै कृष्यै वर्चसे
वर्चसे कृष्यै । कृष्यै क्षेमाय क्षेमाय कृष्यै कृष्यै क्षेमाय । क्षेमाय यन्त्री यन्त्री
क्षेमाय क्षेमाय यन्त्री । यन्त्री राड्राड्यन्त्री यन्त्री राट् । राड्यन्त्री यन्त्री राड्
राड्यन्त्री । यन्त्री यमनी यमनी यन्त्री यन्त्री यमनी । यमनी ध्रुवा ध्रुवा यमनी
यमनी ध्रुवा । ध्रुवा धरित्री धरित्री ध्रुवा ध्रुवा धरित्री । धरित्रीष इषे धरित्री
धरित्रीषे । इष ऊर्ज ऊर्ज इष इष ऊर्जे । ऊर्जे रय्यै रय्या ऊर्ज ऊर्जे रय्यै । रय्यै

पोषाय पोषाय रय्यै रय्यै पोषाय । पोषाय त्वा त्वा पोषाय पोषाय त्वा । त्वेति त्वा ।।७।।

आशु स्त्रिवृत् त्रिवृ दाशु राशु स्त्रिवृत् । त्रिवृ द्भान्तो भान्त स्त्रिवृत् त्रिवृ द्भान्त : । त्रिवृदिति त्रि = वृत् । भान्त : पञ्चदश : पञ्चदशो भान्तो भान्त : पञ्चदश : । पञ्चदशो व्योमा व्योमा पञ्चदश : पञ्चदशो व्योमा । पञ्चदश इति पञ्च = दश :। व्योमा सप्तदश स्सप्तदशो व्योमा व्योमा सप्तदश : । व्योमेति वि = ओमा । सप्तदशो धरुणो धरुण स्सप्तदश स्सप्तदशो धरुण : । सप्तदश इति सप्त = दश :।

धरुणं एकवींश एकविꣳशो धरुणो धरुणं एकवींश : । एकवींश : प्रतूर्ति :
प्रतूर्ति रेकविꣳश एकवींश : प्रतूर्ति : । एकवींश इत्येक = वींश : । प्रतूर्ति
रष्टादशो ऽष्टादश : प्रतूर्ति : प्रतूर्ति रष्टादश : । प्रतूर्ति रिति प्र = तूर्ति : ।
अष्टादश स्तप स्तपो ऽष्टादशो ऽष्टादश स्तपं : । अष्टादश इत्यष्टा = दश : ।
तपो नवदशो नवदश स्तप स्तपो नवदश : । नवदशो ऽभीवर्तो ऽभिवर्तो
नवदशो नवदशो ऽभीवर्त : । नवदश इति नव = दश : । अभीवर्त स्सवींश
स्सविꣳशो ऽभिवर्तो ऽभीवर्त स्सवींश : । अभिवर्त इत्यभि = वर्त : । सवींशो

वर्चो वर्च स्सविꣳशश स्सवीँशो वर्च ः । सवीँश इति स = वीँश ः । वर्चो
द्वावीँशो द्वाविꣳशो वर्चो वर्चो द्वावीँश ः । द्वावीँश स्संभरण स्संभरणो द्वाविꣳशो
द्वावीँश स्संभरण ः । संभरण स्त्रयोवीँश स्त्रयोविꣳश स्संभरण स्संभरण
स्त्रयोवीँश ः । संभरण इति सं = भरण ः । त्रयोवीँशो योनि र्योनि स्त्रयोविꣳश
स्त्रयोवीँशो योनि ः । त्रयोवीँश इति त्रय ः = वीँश ः । योनि श्चतुर्वीँश
श्चतुर्विꣳशो योनि र्योनि श्चतुर्वीँश ः । चतुर्वीँशो गर्भा गर्भा श्चतुर्विꣳश श्चतुर्वीँशो
गर्भा ः । चतुर्वीँश इति चतु ः = वीँश ः । गर्भा ः पञ्चवीँश ः पञ्चविꣳशो गर्भा

गर्भा : पञ्चवीँश : । पञ्चवीँश ओज ओज : पञ्चविꣳश : पञ्चवीँश ओज : ।
पञ्चवीँश इति पञ्च = वीँश : । ओज स्त्रिणव स्त्रिनव ओज ओज स्त्रिणव : ।
त्रिणव : क्रतु : क्रतु स्त्रिनव स्त्रिणव : क्रतु : । त्रिनव इति त्रि = नव : । क्रतु
रेकत्रीँश एकत्रिꣳश : क्रतु : क्रतु रेकत्रीँश : । एकत्रीँश : प्रतिष्ठा प्रतिस्थैक
त्रिꣳश एकत्रीँश : प्रतिष्ठा । एकत्रीँश इत्येक = त्रीँश : । प्रतिष्ठा त्रयस्त्रीँश
स्त्रयस्त्रिꣳश : प्रतिस्था प्रतिष्ठा त्रयस्त्रीँश : । प्रतिस्थेति प्रति = स्था । त्रयस्त्रीँशो
ब्रध्नस्य ब्रध्नस्य त्रयस्त्रिꣳश स्त्रयस्त्रीँशो ब्रध्नस्य । त्रयस्त्रीँश इति त्रय : =

त्रीँश : । ब्रध्नस्य विष्टपँ विष्टपम् ब्रध्नस्य ब्रध्नस्य विष्टपम् । विष्टपञ् चतुस्त्रीँश

श्चतुस्त्रिꣳशो विष्टपँ विष्टपञ् चतुस्त्रीँश : । चतुस्त्रीँशो नाको नाक श्चतुस्त्रिꣳश

श्चतुस्त्रीँशो नाक : । चतुस्त्रीँश इति चतु : = त्रीँश : । नाकष्षट्त्रीँश

ष्षट्त्रिꣳशो नाको नाक ष्षट्त्रीँश : । षट्त्रीँशो विवर्तो विवर्त ष्षट्त्रिꣳश ष्षट्

त्रीँशो विवर्त : । षट्त्रीँश इति षट् = त्रीँश : । विवर्तो ऽष्टाचत्वारीँशो

ऽष्टाचत्वारिꣳशो विवर्तो विवर्तो ऽष्टाचत्वारीँश : । विवर्त इति वि = वर्त : ।

अष्टाचत्वारीँशो धर्त्रन् धर्त्र मष्टाचत्वारिꣳशो ऽष्टाचत्वारीँशो धर्त्रम् ।

अष्टाचत्वारींश इत्यष्टा = चत्वारींश : । धर्त्रञ् चतुष्टोम श्चतुस्तोमो धर्त्रन् धर्त्रञ्
चतुष्टोम : । चतुस्तोम इति चतु : = स्तोम : ।।७।।

अग्ने र्भागो भागो ऽग्ने रग्ने र्भाग : । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि
दीक्षाया दीक्षाया - अस्यसि दीक्षाया : । दीक्षाया - आधिपत्य माधिपत्यन्
दीक्षाया दीक्षाया - आधिपत्यम् । आधिपत्यं ब्रह्म ब्रह्माधिपत्य माधिपत्यं बह्म।
आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् । ब्रह्म स्पृत९ स्पृतं ब्रह्म ब्रह्म स्पृतम् । स्पृतन्

त्रिवृत् त्रिवृ त्स्पृतꣳ स्पृतन् त्रिवृत् । त्रिवृत्स्तोम स्तोम स्त्रिवृत् त्रिवृत्स्तोम : ।
त्रिवृदिति त्रि = वृत् । स्तोम इन्द्रस्येन्द्रस्य स्तोम स्तोम इन्द्रस्य । इन्द्रस्य भागो
भाग इन्द्रस्येन्द्रस्य भाग : । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि विष्णो
र्विष्णो रस्यसि विष्णो : । विष्णो राधिपत्य माधिपत्यँ विष्णो र्विष्णो
राधिपत्यम् । आधिपत्यङ् क्षत्रङ् क्षत्र माधिपत्य माधिपत्यङ् क्षत्रम् । आधिपत्य
मित्याधि = पत्यम् । क्षत्रꣳ स्पृतꣳ स्पृतङ् क्षत्रङ् क्षत्रꣳ स्पृतम् । स्पृतं
पञ्चदश : पञ्चदश स्स्पृतꣳ स्पृतं पञ्चदश : । पञ्चदश स्तोम स्तोम : पञ्चदश :

पञ्चदश स्तोम ः । पञ्चदश इति पञ्च = दश ः । स्तोमो नृचक्षसान् नृचक्षसाꣳ स्तोम स्तोमो नृचक्षसाम् । नृचक्षसां भागो भागो नृचक्षसान् नृचक्षसां भाग ः । नृचक्षसा मिति नृ = चक्षसाम् । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि धातु र्धातु रस्यसि धातु ः । धातु राधिपत्य माधिपत्यन् धातु र्धातु राधिपत्यम् । आधिपत्यञ्ज् जनित्रञ्ज् जनित्र माधिपत्य माधिपत्यञ्ज् जनित्रम् । आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् । जनित्रꣳ स्पृतꣳ स्पृतञ्ज् जनित्रञ्ज् जनित्रꣳ स्पृतम् । स्पृताँ सप्तदश स्सप्तदश स्स्पृतꣳ स्पृताँ सप्तदश ः । सप्तदश स्तोम स्तोम स्सप्तदश

स्सप्तदश स्तोम : । सप्तदश इति सप्त = दश : । स्तोमो मित्रस्य मित्रस्य स्तोम
स्तोमो मित्रस्य । मित्रस्य भागो भागो मित्रस्य मित्रस्य भाग : । भागो ऽस्यसि
भागो भागो ऽसि । असि वरुणस्य वरुणस्यास्यसि वरुणस्य । वरुणस्याधिपत्य
माधिपत्यँ वरुणस्य वरुणस्याधिपत्यम् । आधिपत्यन् दिवो दिव आधिपत्य
माधिपत्यन् दिव : । आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् । दिवो वृष्टि र्वृष्टि र्दिवो
दिवो वृष्टि : । वृष्टि र्वातो वातो वृष्टि र्वृष्टि र्वात : । वात स्पृत स्स्पृतो वातो
वात स्पृत : । स्पृत एकवीँश एकविंऽ्श स्स्पृत स्स्पृत एकवीँश : । एकवीँश

स्तोम स्तोम एकवि९ँश एकवीँश स्तोम : । एकवीँश इत्येक = वीँश : । स्तोमो

वसूनाँ वसूना९ँ स्तोम स्तोमो वसूनाम् । वसूनां भागो भागो वसूनाँ वसूनां

भाग : । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि रुद्राणा९ँ रुद्राणा मस्यसि

रुद्राणाम् । रुद्राणा माधिपत्य माधि पत्य९ँ रुद्राणा९ँ रुद्राणा माधिपत्यम् ।

आधिपत्यञ् चतुष्पा च्चतु : पा दाधिपत्य माधिपत्यञ् चतुष्पात् । आधिपत्य

मित्याधि = पत्यम् । चतुष्पा त्स्पृत९ँ स्पृतञ् चतु : पा च्चतुष्पा त्स्पृतम् ।

चतु : पा दिति चतु : = पात् । स्पृतञ् चतुर्वीँश श्चतुर्वि९ँश स्स्पृत९ँ स्पृतञ्

चतुर्वीँश : । चतुर्वीँश स्तोम स्तोम श्चतुर्विँ॒श श्चतुर्वीँश स्तोम : । चतुर्वीँश
इति चतु : = वीँश : । स्तोम - आदित्याना मादित्यानाँ॒ स्तोम स्तोम
आदित्यानाम् । आदित्यानाम् भागो भाग आदित्याना मादित्यानाम् भाग : ।
भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि मरुताम् मरुता मस्यसि मरुताम् ।
मरुता माधिपत्य माधिपत्यं मरुताम् मरुता माधिपत्यम् । आधिपत्यङ् गर्भा गर्भा
- आधिपत्य माधिपत्यङ् गर्भा : । आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् । गर्भा स्स्पृता
स्स्पृता गर्भा गर्भा स्स्पृता : । स्पृता : पञ्चवीँश : पञ्चविँ॒श स्स्पृता स्स्पृता :

पञ्चवींश : । पञ्चवींश स्स्तोम स्तोम : पञ्चविंश : पञ्चवींश स्स्तोम : ।
पञ्चवींश इति पञ्च = वींश : । स्तोमो ऽदिते रदिते स्तोम स्स्तोमो ऽदिते : ।
अदिते र्भागो भागो ऽदिते रदिते र्भाग : । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि ।
असि पूषण : पूषणो ऽस्यसि पूषण : । पूषण आधिपत्य माधिपत्यं पूषण : पूषण
आधिपत्यम् । आधिपत्य मोज ओज आधिपत्य माधिपत्य मोज : । आधिपत्य
मित्याधि = पत्यम् । ओज स्स्पृत स्पृत मोज ओज स्स्पृतम् । स्पृतन् त्रिणव
स्त्रिनव स्स्पृत स्पृतन् त्रिणव : । त्रिणव स्स्तोम स्स्तोम स्त्रिनव स्त्रिणव

स्स्तोम : । त्रिनव इति त्रि = नव : । स्तोमो देवस्य देवस्य स्तोम स्स्तोमो देवस्य । देवस्य सवितु स्सवितु र्देवस्य देवस्य सवितु : । सवितु र्भागो भाग स्सवितु स्सवितु र्भाग : । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि बृहस्पते र्बृहस्पते रस्यसि बृहस्पते : । बृहस्पते राधिपत्य माधिपत्यं बृहस्पते र्बृहस्पते राधिपत्यम् । आधिपत्याँ समीचीं स्समीची राधिपत्य माधिपत्याँ समीचीं : । आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् । समीची र्दिशो दिश स्समीचीं स्समीची र्दिश : । दिश स्स्पृता स्स्पृता दिशो दिश स्स्पृता : । स्पृता श्चतुष्टोम श्चतुस्तोम स्स्पृता

स्स्पृता श्चतुष्टोम : । चतुष्टोम स्स्तोम स्स्तोम श्चतुस्तोम श्चतुष्टोम स्स्तोम : ।
चतुस्तोम इति चतु : = स्तोम : । स्तोमो यवानाँ य्यवानाꣳ स्तोम स्स्तोमो
यवानाम् । यवानां भागो भागो यवानाँ य्यवानां भाग : । भागो ऽस्यसि भागो
भागो ऽसि । अस्ययवाना मयवाना मस्यस्य यवानाम् । अयवाना माधिपत्य
माधिपत्य मयवाना मयवाना माधिपत्यम् । आधिपत्यं प्रजा : प्रजा - आधिपत्य
माधिपत्यं प्रजा : । आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् । प्रजा स्स्पृता स्स्पृता :
प्रजा : प्रजा स्स्पृता : । प्रजा इति प्र = जा : । स्पृता श्चतुश्चत्वारिँश

श्चतुश्चत्वारिंश स्स्पृता स्स्पृता श्चतुश्चत्वारीँश : । चतुश्चत्वारीँश स्तोम स्स्तोम श्चतुश्चत्वारिंश श्चतुश्चत्वारीँश स्स्तोम : । चतुश्चत्वारीँश इति चतु : = चत्वारीँश : । स्तोम ऋभूणा मृभूणा स्तोम स्स्तोम ऋभूणाम् । ऋभूणां भागो भाग ऋभूणा मृभूणां भाग : । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि विश्वेषाँ विश्वेषा मस्यसि विश्वेषाम् । विश्वेषान् देवानान् देवानाँ विश्वेषाँ विश्वेषान् देवानाम् । देवाना माधिपत्य माधिपत्यन् देवानान् देवाना माधिपत्यम् । आधिपत्यं भूतं भूत माधिपत्य माधिपत्यं भूतम् । आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् ।

भूतꣳ स्पृतꣳ स्पृतं भूतं भूतꣳ स्पृतम् । स्पृतन् त्रयस्त्रीँश स्त्रयस्त्रिꣳश स्स्पृतꣳ स्पृतन् त्रयस्त्रीँश : । त्रयस्त्रीँश स्स्तोम स्स्तोम स्त्रयस्त्रिꣳश स्त्रयस्त्रीँश स्स्तोम : । त्रयस्त्रीँश इति त्रय : = त्रीँश : । स्तोम स्सह स्सह स्तोम स्तोम स्सह : । सह स्सहस्य स्सहस्य स्सह स्सह स्सहस्य : । सहस्यो हैमन्तिकौ हैमन्तिकौ सहस्य स्सहस्यो हैमन्तिकौ । हैमन्तिका ऋतू ऋतू हैमन्तिकौ हैमन्तिका ऋतू । ऋतू इत्यृतू ।।८।।

एकया ऽस्तुवता स्तुव तैक यैकया ऽस्तुवत । अस्तुवत प्रजा : प्रजा - अस्तुवता स्तुवत प्रजा : । प्रजा - अधीयन्ता धीयन्त प्रजा : प्रजा - अधीयन्त । प्रजा इति प्र = जा : । अधीयन्त प्रजापति : प्रजापति रधीयन्ता धीयन्त प्रजापति :। प्रजापति रधिपति रधिपति : प्रजापति : प्रजापति रधिपति : । प्रजापति रिति प्रजा = पति : । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पति : । आसीत् तिसृभि स्तिसृभि रासी दासीत् तिसृभि : । तिसृभि रस्तुवता स्तुवत तिसृभि स्तिसृभि रस्तवत । तिसृभि रिति तिसृ = भि : ।

अस्तुवत ब्रह्म ब्रह्मा स्तुवता स्तुवत ब्रह्म । ब्रह्मा सृज्यता सृज्यत ब्रह्म ब्रह्मा सृज्यत । असृज्यत ब्रह्मणो ब्रह्मणो ऽसृज्यता सृज्यत ब्रह्मण : । ब्रह्मण स्पति : पति बृह्मणो ब्रह्मण स्पति : । पति रधिपति रधिपति : पति : पति रधिपति : । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पति : । आसीत्पञ्चभिं : पञ्चभिं रासी दासी त्पञ्चभिं : । पञ्चभिं रस्तुवता स्तुवत पञ्चभिं : पञ्चभिं रस्तुवत । पञ्चभि रिति पञ्च = भिं : । अस्तुवत भूतानि भूता न्यस्तुवता स्तुवत भूतानि । भूता न्यसृज्यन्ता सृज्यन्त भूतानि भूता

न्यसृज्यन्त । असृज्यन्त भूतानाम् भूताना मसृज्यन्ता सृज्यन्त भूतानाम् । भूतानां पति ः पति र्भूतानाम् भूतानां पति ः । पति रधिपति रधिपति ः पति ः पति रधिपति ः । अधिपति रासी दासी दधिपति रधि पति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पति ः । आसी त्सप्तभि स्सप्तभि रासी दासी त्सप्तभि ः । सप्तभि रस्तुवता स्तुवत सप्तभि स्सप्तभि रस्तुवत । सप्तभि रिति सप्त - भि ः । अस्तुवत सप्तऋषयं स्सप्तऋषयो ऽस्तुवता स्तुवत सप्तऋषयं ः । सप्तऋषयो ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त सप्तऋषयं स्सप्तऋषयो ऽसृज्यन्त । सप्तऋषय इति सप्त = ऋषय ः ।

असृज्यन्त धाता धाता ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त धाता । धाता ऽधिपति रधिपति र्धाता धाता ऽधिपति : । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधि पति रित्यधि = पति : । आसीन्नवभि र्नवभि रासी दासीन्नवभि : । नवभि रस्तुवता स्तुवत नवभि र्नवभि रस्तुवत । नवभि रिति नव = भि : । अस्तुवत पितर : पितरो ऽस्तुवता स्तुवत पितर : । पितरो ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त पितर : पितरो ऽसृज्यन्त । असृज्यन्तादिति रदिति रसृज्यन्ता सृज्यन्ता दिति : । अदिति रधिप त्त्यधिप त्त्यदिति रदिति रधिपत्नी । अधिपत्न्यासी दासी दधिपत्न्यधिपत्न्यासीत्।

अधिपत्नी त्यधि = पत्नी । आसी देकादशभि रेकादशभि रासी दासी देका दशभि : । एकादशभि रस्तुवता स्तुव तैकादशभि रेकादशभि रस्तुवत । एकादशभि रित्येकादश = भि : । अस्तुवत ऋतव ऋतवो ऽस्तुवता स्तुवत ऋतव : । ऋतवो ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त ऋतव ऋतवो ऽसृज्यन्त । असृज्यन्तार्तवा - आर्तवा - असृज्यन्ता सृज्यन्तार्तवा : । आर्तवा - अधिपतयो ऽधिपतय आर्तवा - आर्तवा - अधिपतय : । अधिपतय आसन्नास न्नधिपतयो ऽधिपतय आसन् । अधिपतय इत्यधि = पतय : । आसं᳚स्त्रयोदशभि स्त्रयोदशभि रास

न्नासॅं स्त्रयोदशभिः । त्रयोदशभि रस्तुवता स्तुवत त्रयोदशभि स्त्रयोदशभि
रस्तुवत । त्रयोदशभि रिति त्रयोदश = भिः । अस्तुवत मासा मासां -
अस्तुवता स्तुवत मासाः । मासा - असृज्यन्ता सृज्यन्त मासा मासा -
असृज्यन्त । असृज्यन्त सँवत्सर स्सँवत्सरो ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त सँवत्सरः ।
सँवत्सरो ऽधिपति रधिपति स्सँवत्सर स्सँवत्सरो ऽधिपतिः । अधिपति रासी
दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पतिः ।
आसीत्पञ्चदशभिः पञ्चदशभि रासी दासीत्पञ्च दशभिः । पञ्चदशभि रस्तुवता

स्तुवत पञ्चदशभिं : पञ्चदशभिं रस्तुवत । पञ्चदशभि रितिं पञ्चदश = भिं : ।
अस्तुवत क्षत्रङ् क्षत्र मंस्तुवता स्तुवत क्षत्रम् । क्षत्र मंसृज्यता सृज्यत क्षत्रङ् क्षत्र
मंसृज्यत । असृज्य तेन्द्र इन्द्रों ऽसृज्यता सृज्य तेन्द्रं : । इन्द्रो ऽधिंपति रधिंपति
रिन्द्र इन्द्रो ऽधिंपति : । अधिंपति रासी दासी दधिंपति रधिंपति रासीत् ।
अधिंपति रित्यधिं = पति : । आसीत्सप्तदशभिं स्सप्तदशभिं रासी दासी
त्सप्तदशभिं : । सप्तदशभिं रस्तुंवता स्तुवत सप्तदशभिं स्सप्तदशभिं रस्तुवत ।
सप्तदशभि रितिं सप्तदश = भिं : । अस्तुवत ग्राम्या ग्राम्या - अंस्तुवता स्तुवत

ग्राम्या : । ग्राम्या : पशव : पशवो ग्राम्या ग्राम्या : पशव : । पशवो
ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त पशव : पशवो ऽसृज्यन्त । असृज्यन्त बृहस्पति र्बृहस्पति
रसृज्यन्ता सृज्यन्त बृहस्पति : । बृहस्पति रधिपति रधिपति र्बृहस्पति र्बृहस्पति
रधिपति : । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि
= पति : । असीन्नवदशभि र्नवदशभि रासी दासी न्नवदशभि : । नवदशभि
रस्तुवता स्तुवत नवदशभि र्नवदशभि रस्तुवत । नवदशभि रिति नवदश = भि :।
अस्तुवत शूद्रार्यौ शूद्रार्या - अस्तुवता स्तुवत शूद्रार्यौ । शूद्रार्या - असृज्येता

मसृज्येताँ॒ शूद्रार्यौ शूद्रार्या - असृज्येताम् । असृज्येता महोरात्रे - अहोरात्रे - असृज्येता मसृज्येता महोरात्रे । अहोरात्रे - अधिपत्नी - अधिपत्नी - अहोरात्रे - अहोरात्रे - अधिपत्नी । अहोरात्रे इत्य होरात्रे । अधिपत्नी - आस्ता मास्ता मधिपत्नी - अधिपत्नी - आस्ताम् । अधिपत्नी इत्यधि = पत्नी । आस्ता मेकवीँशत्यैकवि॒ँशत्या ऽऽस्ता मास्ता मेकवीँशत्या । एकवीँशत्या ऽस्तुवता स्तुवतै कवि॒ँशत्यैकवीँशत्या ऽस्तुवत । एकवीँशत्येत्येक = वीँशत्या । अस्तुव तैकशफा - एकशफा - अस्तुवता स्तुव तैकशफा ः । एकशफा ः पशव ः पशव एकशफा

- एकशफा : पशव : । एकशफा इत्येक = शफा : ।पशवो ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त पशव : पशवो ऽसृज्यन्त । असृज्यन्त वरुणो वरुणो ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त वरुण :। वरुणो ऽधिपति रधिपति र्वरुणो वरुणो ऽधिपति : । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पति : । आसीत् त्रयोवीँशत्या त्रयोविंशत्या ऽऽसीदासीत् त्रयोवीँशत्या । त्रयोवीँशत्या ऽस्तुवता स्तुवत त्रयोविंशत्या त्रयोवीँशत्या ऽस्तुवत । त्रयोवीँशत्येति त्रय : = वीँशत्या । अस्तुवत क्षुद्रा : क्षुद्रा - अस्तुवता स्तुवत क्षुद्रा : । क्षुद्रा : पशव : पशव :

क्षुद्रा : क्षुद्रा : पशव : । पशवो ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त पशव : पशवो ऽसृज्यन्त ।
असृज्यन्त पूषा पूषा ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त पूषा । पूषा ऽधिपति रधिपति : पूषा
पूषा ऽधिपति : । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति
रित्यधि = पति : । आसीत्पञ्चवीँशत्या पञ्चविꣳशत्या ऽऽसीदासी त्पञ्चवीँ
शत्या । पञ्चवीँशत्या ऽस्तुवता स्तुवत पञ्चविꣳशत्या पञ्चवीँशत्या ऽस्तुवत ।
पञ्चवीँशत्येति पञ्च = वीँशत्या । अस्तुवता रण्या - आरण्या - अस्तुवता स्तुवता
रण्या : । आरण्या : पशव : पशव आरण्या - आरण्या : पशव : । पशवो

ऽसृज्यन्ता सृज्यन्त पशवः पशवो ऽसृज्यन्त । असृज्यन्त वायु र्वायु रसृज्यन्ता सृज्यन्त वायुः । वायु रधिपति रधिपति र्वायु र्वायु रधिपतिः । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पतिः । आसी त्सप्तवींशत्या सप्तविंशत्या ऽऽसीदासी त्सप्तवींशत्या । सप्तवींशत्या ऽस्तुवता स्तुवत सप्तविंशत्या सप्तवींशत्या ऽस्तुवत । सप्तवींशत्येति सप्त = वींशत्या । अस्तुवत द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अस्तुवता स्तुवत द्यावापृथिवी । द्यावा पृथिवी वि वि द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी वि । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी ।

व्यैता मैताँ विव्यैताम् । ऐताँ वसवो वसव ऐता मैताँ वसव ः । वसवो रुद्रा रुद्रा वसवो वसवो रुद्रा ः । रुद्रा - आदित्या - आदित्या रुद्रा रुद्रा - आदित्या ः । आदित्या - अनुव्याय न्ननुव्यायन्ना दित्या - आदित्या - अनुव्यायन्। अनुव्यायꣳ स्ते तेऽनुव्याय न्ननुव्यायꣳ स्ते । अनुव्यायन्नित्यनु = व्यायन् । त एवैव ते त एव । एवाधिपतयो ऽधिपतय एवैवा धिपतय ः । अधिपतय आसन्नास न्नधिपतयो ऽधिपतय आसन् । अधिपतय इत्यधि = पतय ः । आसन्नवर्वीशत्या नववि॒ꣳशत्या ऽऽसन्नास न्नववींशत्या । नववींशत्या ऽस्तुवता स्तुवत

नवविंॅशत्या नववींँशत्या ऽस्तुवत । नववींँशत्येति नव = वींँशत्या । अस्तुवत
वनस्पतयो वनस्पतयो ऽस्तुवता स्तुवत वनस्पतय ः । वनस्पतयो ऽसृज्यन्ता
सृज्यन्त वनस्पतयो वनस्पतयो ऽसृज्यन्त । असृज्यन्त सोम स्सोमो ऽसृज्यन्ता
सृज्यन्त सोम ः । सोमो ऽधिपति रधिपति स्सोम स्सोमो ऽधिपति ः । अधिपति
रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पति ः । आसी
देकत्रींँश तैकत्रिंॅशता ऽऽसी दासी देकत्रींँशता । एकत्रींँशता ऽस्तुवता स्तुव
तैकत्रिंॅश तैकत्रींँशता ऽस्तुवत । एकत्रींँशते त्येक = त्रींँशता । अस्तुवत प्रजा ः

प्रजा - अस्तुवता स्तुवत प्रजा ः । प्रजा - असृज्यन्ता सृज्यन्त प्रजा ः प्रजा - असृज्यन्त । प्रजा इति प्र = जा ः । असृज्यन्त यवा यवा - असृज्यन्ता सृज्यन्त यवा ः । यवाश्च च यवा यवा श्च । चायवा - अयवा श्च चा यवा ः । अयवा श्च चायवा - अयवा श्च । चाधिपतयो ऽधिपतय श्च चाधि पतय ः । अधिपतय आस न्नास न्नधिपतयो ऽधिपतय आसन् । अधिपतय इत्यधि = पतय ः । आस९ स्त्रयस्त्रीँशता त्रयस्त्रि९शता ऽऽस न्नास९ स्त्रयस्त्रीँशता । त्रयस्त्रीँशता ऽस्तुवता स्तुवत त्रयस्त्रि९शता त्रयस्त्रीँशता ऽस्तुवत । त्रयस्त्रीँशतेति त्रय ः =

त्रीँशता । अस्तुवत भूतानि भूतान्यस्तुवता स्तुवत भूतानि । भूतान्यशाम्यन्नशाम्यन् भूतानि भूतान्यशाम्यन् । अशाम्यन् प्रजापति : प्रजापति रशाम्यन्नशाम्यन् प्रजापति : । प्रजापति : परमेष्ठी परमेस्थी प्रजापति : प्रजापति : परमेष्ठी । प्रजापति रिति प्रजा = पति : । परमेष्ठ्यधिपति रधिपति : परमेस्थी परमेष्ठ्यधिपति : । परमे स्थीति परमे = स्थी । अधिपति रासी दासी दधिपति रधिपति रासीत् । अधिपति रित्यधि = पति : । आसीदित्यासीत् ।।९।।

इति पञ्चदशोऽध्याय :

अथ षोळशोऽध्याय :

ॐ अग्ने जाता ञ्जाता नग्ने ऽग्ने जातान् । जातान् प्र प्र जाता ञ्जातान् प्र ।
प्रणुद नुद प्र प्रणुद । नुदा नो नो नुद नुदा न : । न स्सपत्नां न्त्सपत्नां न्नो न
स्सपत्नान् । सपत्नान् प्रति प्रति सपत्ना न्त्सपत्नान् प्रति । सपत्ना निति स =
पत्नान् । प्रत्यजाता नजातान् प्रति प्रत्यजातान् । अजाता ञ्जातवेदो जातवेदो
ऽजाता नजाता ञ्जातवेद : । जातवेदो नुदस्व नुदस्व जातवेदो जातवेदो नुदस्व ।
जातवेद इति जात = वेद : । नुदस्वेति नुदस्व ।। अधि नो नो ऽध्यधि न : ।

नो ब्रूहि ब्रूहि नो नो ब्रूहि । ब्रूहि सुमना स्सुमना ब्रूहि ब्रूहि सुमना : । सुमना - अहेळ न्नहेळ न्त्सुमना स्सुमना - अहेळन् । सुमना इति सु = मना : । अहेळ॑ स्तव तवाहेळ न्नहेळ॑ स्तव । तव स्याम स्याम तव तव स्याम । स्याम शर्म ञ्छर्म न्त्स्याम स्याम शर्मन् । शर्म॑ स्त्रिवरूथे त्रिवरूथे शर्म ञ्छर्म॑ स्त्रिवरूथे । त्रिवरूथ उद्गा उद्गौ त्रिवरूथे त्रिवरूथ उद्गौ । त्रिवरूथ इति त्रि = वरूथे । उद्गा इत्युत् = भौ ।। सहसा जाता ञ्जाता न्त्सहसा सहसा जातान् । जातान् प्र प्र जाता ञ्जातान् प्र । प्रणुद नुद प्र प्रणुद । नुदा नो नो नुद नुदा

न ः । न स्सपत्नां न्त्सपत्नां न्नो न स्सपत्नान् । सपत्नान् प्रति प्रतिं सपत्नां न्त्सपत्नान् प्रतिं । सपत्ना निर्तिं स = पत्नान् । प्रत्यजाता नजातान् प्रति प्रत्यजातान् । अजाता न्नुद नुदा जाता नजाता न्नुद । नुद जातवेदो जातवेदो नुद नुद जातवेद ः । जातवेद इतिं जात = वेद ः ।। अधिं नो नो ऽध्यधिं न ः । नो ब्रूहि ब्रूहि नो नो ब्रूहि । ब्रूहि सुमनस्यमान स्सुमनस्यमानो ब्रूहि ब्रूहि सुमनस्यमान ः । सुमनस्यमानो वयँ वय९ सुमनस्यमान सुमनस्यमानो वयम् । सुमनस्यमान इतिं सु = मनस्यमान ः । वय९ स्याम स्याम वयँ वय९ स्याम ।

स्याम प्र प्र स्याम स्याम प्र । प्रणुद नुद प्र प्रणुद । नुदा नो नो नुद नुदा न : ।
न स्सपत्नां न्त्सपत्नां न्नो न स्सपत्नान् । सपत्ना निति स = पत्नान् ।। षोळशी
स्तोम स्तोम ष्षोळशी षोळशी स्तोम : । स्तोम ओज ओज स्तोम स्तोम
ओज : । ओजो द्रविणन् द्रविण मोज ओजो द्रविणम् । द्रविण श्चतुश्चत्वारीँश
श्चतुश्च त्वारिꣳशो द्रविणन् द्रविणञ् चतुश्चत्वारीँश : । चतुश्चत्वारीँश स्तोम स्तोम
श्चतुश्च त्वारिꣳश श्चतुश्चत्वारीँश स्तोम : । चतुश्चत्वारीँश इति चतु : =
चत्वारीँश : । स्तोमो वर्चो वर्च स्तोम स्तोमो वर्च : । वर्चो द्रविणन् द्रविणँ

वर्चो वर्चो द्रविणम् । द्रविण मिति द्रविणम् ।। अग्ने : पुरीषं पुरीष मग्ने रग्ने : पुरीषम् । पुरीष मस्यसि पुरीषं पुरीष मसि । अस्यप्सो ऽप्सों ऽस्यस्यप्स : । अप्सो नाम नामाप्सो ऽप्सो नाम । नाम ता न्तान् नाम नाम ताम् । ता न्त्वा त्वा ता न्ता न्त्वा । त्वा विश्वे विश्वे त्वा त्वा विश्वे । विश्वे - अभ्यभि विश्वे विश्वे - अभि । अभि गृणन्तु गृणन्त्वभ्यभि गृणन्तु । गृणन्तु देवा देवा गृणन्तु गृणन्तु देवा : । देवा इति देवा : ।। स्तोमपृष्ठा घृतवती घृतवती स्तोमपृष्ठा स्तोमपृष्ठा घृतवती । स्तोमपृष्ठेति स्तोम = पृष्ठा । घृतवती हेह घृतवती

घृतवतीह । घृतवतीति घृत = वती । इह सीद सीदेहेह सीद । सीद प्रजावत् प्रजाव त्सीद सीद प्रजावत् । प्रजाव दस्मे - अस्मे प्रजावत् प्रजाव दस्मे । प्रजाव दिति प्रजा = वत् । अस्मे द्रविणा द्रविणाऽस्मे - अस्मे द्रविणा । अस्मे इत्यस्मे। द्रविणा ऽऽयजस्व यजस्वा द्रविणा द्रविणा ऽऽयजस्व । आयजस्व । यजस्वेति यजस्व ।। एवश्छन्द श्छन्द एव एव श्छन्द : । छन्दो वरिवो वरिव श्छन्द श्छन्दो वरिव : । वरिव श्शंभू श्शंभू र्वरिवो वरिव श्शंभू : । शंभू : परिभू : परिभू श्शंभू श्शंभू : परिभू : । शंभूरिति शं = भू : । परिभू राच्छ दाच्छत् परिभू :

परिभू राच्छत् । परिभू रिति परि = भू : । आच्छ न्मनो मन आच्छ
दाच्छन्मन : । आच्छदित्या = छत् । मनो व्यचो व्यचो मनो मनो व्यच : ।
व्यच स्सिन्धु स्सिन्धु र्व्यचो व्यच स्सिन्धु : । सिन्धु स्समुद्र स्समुद्र स्सिन्धु स्सिन्धु
स्समुद्र : । समुद्र स्सरिरᳬ सरिरᳬ समुद्र स्समुद्र स्सरिरम् । सरिरङ् ककुप् ककुप्
सरिरᳬ सरिरङ् ककुप् । ककुप् त्रिककुप् त्रिककुप् ककुप् ककुप् त्रिककुप् ।
त्रिककुप् काव्यङ् काव्यन् त्रिककुप् त्रिककुप् काव्यम् । त्रिककुबिति त्रि =
ककुप् । काव्य मङ्कुप मङ्कुपङ् काव्यङ् काव्य मङ्कुपम् । अङ्कुप

मक्षरपङ्क्ति रक्षरपङ्क्ति रङ्कुप मङ्कुप मक्षरपङ्क्ति : । अक्षरपङ्क्ति : पदपङ्क्ति : पदपङ्क्ति रक्षरपङ्क्ति रक्षरपङ्क्ति : पदपङ्क्ति : । अक्षरपङ्क्ति रित्यक्षर = पङ्क्ति : । पदपङ्क्ति र्विष्टारपङ्क्ति र्विस्तार पङ्क्ति : पदपङ्क्ति : पदपङ्क्ति र्विष्टारपङ्क्ति : । पदपङ्क्ति रिति पद = पङ्क्ति : । विष्टारपङ्क्ति : क्षुर : क्षुरो विस्तारपङ्क्ति र्विष्टारपङ्क्ति : क्षुर : । विस्तारपङ्क्ति रिति विस्तार = पङ्क्ति : । क्षुरो भ्रजो भ्रज : क्षुर : क्षुरो भ्रज : । भ्रज - आच्छ दाच्छद् भ्रजो भ्रज आच्छत् । आच्छत् प्रच्छत् प्रच्छ दाच्छ दाच्छत् प्रच्छत् ।

आच्छदित्या = छत् । प्रच्छ त्सँय्य त्सँय्यत् प्रच्छत् प्रच्छ त्सँय्यत् । प्रच्छदिति
प्र = छत् । सँय्य द्विय द्विय त्सँय्य त्सँय्य द्वियत् । सँय्यदिति सं = यत् । वियद्
बृहद् बृह द्विय द्वियद् बृहत् । वियदिति वि = यत् । बृह द्रथन्तरꣳ रथन्तरं
बृहद् बृहद्रथन्तरम् । रथन्तरन् निकायो निकायो रथन्तरꣳ रथन्तरन् निकाय : ।
रथन्तरमिति रथं = तरम् । निकायो विवधो विवधो निकायो निकायो विवध :।
निकाय इति नि = काय : । विवधो गिरो गिरो विवधो विवधो गिर : । विवध
इति वि = वध : । गिरो भ्रजो भ्रजो गिरो गिरो भ्रज : । भ्रज स्सꣳस्तुप्

सꣳस्तुब् भ्रजो भ्रज स्सꣳस्तुप् । सꣳस्तु बनुष्टु बनुस्तुप् सꣳस्तुप् सꣳस्तु बनुष्टुप् । सꣳस्तु बिति सं = स्तुप् । अनुष्टु बेव एवो ऽनुस्तुब नुष्टुबेव ः । अनुस्तुबित्यनु = स्तुप् । एवो वरिवो वरिव एव एवो वरिव ः । वरिवो वयो वयो वरिवो वरिवो वय ः । वयो वयस्कृ द्वय ः कृ द्वयो वयो वयस्कृत् । वयस्कृ द्विष्पर्धा विस्पर्धा वय ः कृ द्वयस्कृ द्विष्पर्धा ः । वय ः कृदिति वय ः = कृत् । विष्पर्धा विशालँ विशालँ विस्पर्धा विष्पर्धा विशालम् । विस्पर्धा इति वि = स्पर्धा ः । विशालञ् छदि श्छदि विशालँ विशालञ् छदि ः । विशालमिति वि =

शालम् । छदि दूरोहणन् दूरोहणञ् छदि श्छदि दूरोहणम् । दूरोहणन् तन्द्रन् तन्द्रन् दूरोहणन् दूरोहणन् तन्द्रम् । दूरोहण मिति दु : = रोहणम् । तन्द्र मङ्काङ्क मङ्काङ्कन् तन्द्रन् तन्द्र मङ्काङ्कम् । अङ्काङ्कञ् छन्द श्छन्दोऽ ङ्काङ्क मङ्काङ्कञ् छन्द : । अङ्काङ्क मित्यङ्क = अङ्कम् । छन्द इति च्छन्द : ।।१।।

रश्मिना सत्याय सत्याय रश्मिना रश्मिना सत्याय । सत्याय सत्यꣳ सत्यꣳ
सत्याय सत्याय सत्यम् । सत्य ञ्जिन्व जिन्व सत्यꣳ सत्य ञ्जिन्व । जिन्व
प्रेतिना प्रेतिना जिन्व जिन्व प्रेतिना । प्रेतिना धर्मणा धर्मणा प्रेतिना प्रेतिना
धर्मणा । प्रेतिनेति प्र = इतिना । धर्मणा धर्मन् धर्मन् धर्मणा धर्मणा धर्मम् ।
धर्म मन्वित्या ऽन्वित्या धर्मन् धर्म मन्वित्या । अन्वित्या दिवा दिवा ऽन्वित्या
ऽन्वित्या दिवा । अन्वित्येत्यनु = इत्या । दिवा दिवन् दिवन् दिवा दिवा दिवम्।
दिवाँ सन्धिना सन्धिना दिवन् दिवाँ सन्धिना । सन्धिना ऽन्तरिक्षे णान्तरिक्षेण

सन्धिना सन्धिना ऽन्तरिक्षेण । सन्धिनेति सं = धिना । अन्तरिक्षे णान्तरिक्ष मन्तरिक्ष मन्तरिक्षे णान्तरिक्षे णान्तरिक्षम् । अन्तरिक्षं प्रतिधिना प्रतिधिना ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्षं प्रतिधिना । प्रतिधिना पृथिव्या पृथिव्या प्रतिधिना प्रतिधिना पृथिव्या । प्रतिधिनेति प्रति = धिना । पृथिव्या पृथिवीं पृथिवीं पृथिव्या पृथिव्या पृथिवीम् । पृथिवीँ विष्टंभेन विष्टंभेन पृथिवीं पृथिवीँ विष्टंभेन । विष्टंभेन वृष्ट्या वृष्ट्या विष्टंभेन विष्टंभेन वृष्ट्या । वृष्ट्या वृष्टिँ वृष्टिँ वृष्ट्या वृष्ट्या वृष्टिम् । वृष्टिम् प्रवया प्रवया वृष्टिँ वृष्टिम् प्रवया । प्रवयाऽन्हा ऽन्हा प्रवया प्रवयाऽन्हा ।

प्रवयेति प्र = वया । अन्हा ऽह रह रन्हा ऽन्हा ऽह : । अह रनुया ऽनुया ऽहर

हरनुया । अनुया रात्र्या रात्र्या ऽनुया ऽनुया रात्र्या । अनुये त्यनु = या । रात्र्या

रात्रीँ रात्रीँ रात्र्या रात्र्या रात्रीम् । रात्री मुशि जोशिजा रात्रीँ रात्री मुशिजा।

उशिजा वसुभ्यो वसुभ्य उशि जोशिजा वसुभ्य : । वसुभ्यो वसून् वसून् वसुभ्यो

वसुभ्यो वसून् । वसुभ्य इति वसु = भ्य : । वसून् प्रकेतेन प्रकेतेन वसून् वसून्

प्रकेतेन । प्रकेतेना दित्येभ्य आदि त्येभ्य : प्रकेतेन प्रकेतेना दित्येभ्य : ।

प्रकेतेनेति प्र = केतेन । आदित्येभ्य आदित्या नादित्या नादित्येभ्य आदित्येभ्य

आदित्यान् । आदित्याँ स्तन्तुना तन्तुना ऽऽदित्या नादित्याँ स्तन्तुना । तन्तुना रायो राय स्तन्तुना तन्तुना राय ः । राय स्पोषेण पोषेण रायो राय स्पोषेण । पोषेण रायो राय ः पोषेण पोषेण राय ः । राय स्पोषं पोषँ रायो राय स्पोषम् । पोषाँ साँसर्पेण सँसर्पेण पोषं पोषाँ साँसर्पेण । साँसर्पेण श्रुताय श्रुताय सँसर्पेण साँसर्पेण श्रुताय । साँसर्पेणेति सं = सर्पेण । श्रुताय श्रुतँ श्रुतँ श्रुताय श्रुताय श्रुतम् । श्रुत मैळे नैळेन श्रुतँ श्रुत मैळेन । ऐळे नौषधीभि रोषधीभि रैळे नैळे नौषधीभि ः । ओषधीभि रोषधी रोषधी रोषधीभि रोषधीभि

73

रोषधी : । ओषधी रुत्तमेनो त्तमे नौषधी रोषधी रुत्तमेन । उत्तमेन तनूभि स्तनूभि रुत्तमेनो त्तमेन तनूभि : । उत्तमेनेत्युत् = तमेन । तनूभि स्तनू स्तनू स्तनूभि स्तनूभि स्तनू : । तनू वयोधसा वयोधसा तनू स्तनू वयोधसा । वयोधसा ऽऽधीतेना धीतेन वयोधसा वयोधसा ऽऽधीतेन । वयो धसेति वय : = धसा । आधीतेना ऽऽधीत माधीत माधीतेना ऽऽधीतेना ऽऽधीतम् । आधीते नेत्या = धीतेन । आधीत मभिजिता ऽभिजिता ऽऽधीत माधीत मभिजिता । आधीत मित्या - धीतम् । अभिजिता तेजसा तेजसा ऽभिजिता ऽभिजिता

तेजसा । अभिजितेत्यभि = जिता । तेजसा तेज स्तेज स्तेजसा तेजसा तेज : ।
तेजो जिन्व जिन्व तेज स्तेजो जिन्व । जिन्व प्रतिपत् प्रतिप ज्जिन्व जिन्व
प्रतिपत् । प्रतिपदस्यसि प्रतिपत् प्रति पदसि । प्रतिपदिति प्रति = पत् । असि
प्रतिपदे प्रतिपदे ऽस्यसि प्रतिपदे । प्रतिपदे त्वा त्वा प्रतिपदे प्रतिपदे त्वा ।
प्रतिपद इति प्रति = पदे । त्वा ऽनुपदनु पत्त्वा त्वा ऽनुपत् । अनुपदे नुपदे
ऽनुपदे ऽनुपद नुपद नुपदे । अनुपदित्यनु = पत् । अनुपदे संपत्संप दनुपदे
ऽनुपदे संपत् । अनुपद इत्यनु = पदे । संपत्संपदे संपदे संप त्संप त्संपदे ।

संपदिति सं = पत् । संपदे तेज स्तेज स्संपदे संपदे तेज ः । संपद इति सं = पदे । तेज स्तेजसे तेजसे तेज स्तेज स्तेजसे । तेजसे त्रिवृत् त्रिवृ त्तेजसे तेजसे त्रिवृत् । त्रिवृत् त्रिवृते त्रिवृते त्रिवृत् त्रिवृत् त्रिवृते । त्रिवृदिति त्रि = वृत् । त्रिवृते प्रवृत् प्रवृत् त्रिवृते त्रिवृते प्रवृत् । त्रिवृत इति त्रि = वृते । प्रवृ त्प्रवृते प्रवृते प्रवृत्प्रवृ त्प्रवृते । प्रवृदिति प्र = वृत् । प्रवृते विवृ द्विवृ त्प्रवृते प्रवृते विवृत् । प्रवृत इति प्र = वृते । विवृ द्विवृते विवृते विवृ द्विवृ द्विवृते । विवृदिति वि = वृत् । विवृते सवृत्सवृ द्विवृते विवृते सवृत् । विवृत इति वि = वृते ।

सवृत्सवृते सवृते सवृत् सवृ त्सवृते । सवृदिति स = वृत् । सवृत आक्रम आक्रम
स्सवृते सवृत आक्रम ः । सवृत इति स = वृते । आक्रम आक्रमाया क्रमाया
क्रम आक्रम आक्रमाय । आक्रम इत्या = क्रम ः । आक्रमाय सङ्क्रम स्सङ्क्रम
आक्रमाया क्रमाय सङ्क्रम ः । आक्रमायेत्या = क्रमाय । सङ्क्रम स्सङ्क्रमाय
सङ्क्रमाय सङ्क्रम स्सङ्क्रम स्सङ्क्रमाय । सङ्क्रम इति सं = क्रम ः ।
सङ्क्रमायोत्क्रम उत्क्रम स्सङ्क्रमाय सङ्क्रमायो त्क्रम ः । सङ्क्रमायेति सं =
क्रमाय । उत्क्रम उत्क्रमायो त्क्रमायो त्क्रम उत्क्रम उत्क्रमाय । उत्क्रम इत्युत् -

क्रम : । उत्क्रमायो त्क्रान्ति रुत्क्रान्ति रुत्क्रमायो त्क्रमायो त्क्रान्ति : ।
उत्क्रमायेत्युत् = क्रमाय । उत्क्रान्ति रुत्क्रान्त्या उत्क्रान्त्या उत्क्रान्ति रुत्क्रान्ति
रुत्क्रान्त्यै । उत्क्रान्ति रित्युत् = क्रान्ति : । उत्क्रान्त्यै त्वा त्वोत्क्रान्त्या
उत्क्रान्त्यै त्वा । उत्क्रान्त्या इत्युत् = क्रान्त्यै । त्वा ऽधिपतिना ऽधिपतिना त्वा
त्वा ऽधिपतिना । अधिपति नोर्जोर्जा ऽधिपतिना ऽधिपति नोर्जा ।
अधिपतिनेत्यधि = पतिना । ऊर्जोर्ज मूर्ज मूर्जोर्जो र्जम् । ऊर्जं वेषश्री वैषश्री
रूर्ज मूर्जं वेषश्री : । वेषश्री : क्षत्राय क्षत्राय वेषश्री वैषश्री : क्षत्राय । वेषश्री

रिति वेष = श्री : । क्षत्राय क्षत्रङ् क्षत्रङ् क्षत्राय क्षत्राय क्षत्रम् । क्षत्रञ् जिन्व जिन्व क्षत्रङ् क्षत्रञ् जिन्व । जिन्वेति जिन्व ।।२।।

राज्ञ्यस्यसि राज्ञी राज्ञ्यसि । असि प्राची प्राच्यस्यसि प्राची । प्राची दिग्दिक् प्राची प्राची दिक् । दिग्वसवो वसवो दिग्दिग्वसव : । वसव स्ते ते वसवो वसवस्ते । ते देवा देवास्ते ते देवा : । देवा - अधिपतयो ऽधिपतयो देवा देवा - अधिपतय : । अधिपतयो ऽग्नि रग्नि रधिपतयो ऽधिपतयो ऽग्नि : । अधिपतय

इत्यधि = पतय : । अग्निर्हेतीनाꣳ हेतीना मग्नि रग्नि र्हेतीनाम् । हेतीनां
प्रतिधर्ता प्रतिधर्ता हेतीनाꣳ हेतीनां प्रतिधर्ता । प्रतिधर्ता त्रिवृत् त्रिवृत् प्रतिधर्ता
प्रतिधर्ता त्रिवृत् । प्रतिधर्तेति प्रति = धर्ता । त्रिवृत्त्वा त्वा त्रिवृत् त्रिवृत्त्वा ।
त्रिवृदिति त्रि = वृत् । त्वा स्तोम स्स्तोम स्त्वा त्वा स्तोम : । स्तोम : पृथिव्यां
पृथिव्याꣳ स्तोम स्तोम : पृथिव्याम् । पृथिव्याꣳ श्रयतु श्रयतु पृथिव्यां
पृथिव्याꣳ श्रयतु । श्रयत्वाज्य माज्यꣳ श्रयतु श्रयत्वाज्यम् । आज्य मुक्थ मुक्थ
माज्य माज्य मुक्थम् । उक्थ मव्यथाया - अव्यथाया - उक्थ मुक्थ मव्यथायै ।

अव्यथायै स्तभ्नातु स्तभ्नात्वव्यथाया - अव्यथायै स्तभ्नातु । स्तभ्नातु रथन्तर९ँ रथन्तर९ँ स्तभ्नातु स्तभ्नातु रथन्तरम् । रथन्तराँ साम साम रथन्तर९ँ रथन्तराँ साम । रथन्तरमिति रथं = तरम् । साम प्रतिष्ठित्यै प्रतिस्थित्यै साम साम प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या - अन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे प्रतिस्थित्यै प्रतिष्ठित्या - अन्तरिक्षे । प्रतिस्थित्या इति प्रति = स्थित्यै । अन्तरिक्ष ऋषय ऋषयो ऽन्तरिक्षे ऽन्तरिक्ष ऋषय : । ऋषय स्त्वा त्व ऋषय ऋषय स्त्वा । त्वा प्रथमजा : प्रथमजा स्त्वा त्वा प्रथमजा : । प्रथमजा देवेषु देवेषु प्रथमजा : प्रथमजा देवेषु।

प्रथमजा इति प्रथम = जा : । देवेषु दिवो दिवो देवेषु देवेषु दिव : । दिवो मात्रया मात्रया दिवो दिवो मात्रया । मात्रया वरिम्णा वरिम्णा मात्रया मात्रया वरिम्णा । वरिम्णा प्रथन्तु प्रथन्तु वरिम्णा वरिम्णा प्रथन्तु । प्रथन्तु विधर्ता विधर्ता प्रथन्तु प्रथन्तु विधर्ता । विधर्ता च च विधर्ता विधर्ता च । विधर्तेति वि = धर्ता । चाय मयञ्च चायम् । अय मधिपति रधिपति रय मय मधिपति : । अधिपति श्च चाधिपति रधिपति श्च । अधिपति रित्यधि = पति : । च ते ते च च ते । ते त्वा त्वा ते ते त्वा । त्वा सर्वे सर्वे त्वा त्वा सर्वे । सर्वे सँविदाना

स्सँविदाना स्सर्वे सर्वे सँविदाना ः । सँविदाना नाकस्य नाकस्य सँविदाना
स्सँविदाना नाकस्य । सँविदाना इति सं = विदाना ः । नाकस्य पृष्ठे पृष्ठे
नाकस्य नाकस्य पृष्ठे । पृष्ठे स्वर्गे स्वर्गे पृष्ठे पृष्ठे स्वर्गे । स्वर्गे लोके लोके स्वर्गे
स्वर्गे लोके । स्वर्ग इति स्व ः = गे । लोके यजमानँ य्यजमानँ लोके लोके
यजमानम् । यजमानश्च च यजमानँ य्यजमान श्च । च सादयन्तु सादयन्तु च च
सादयन्तु । सादयन्तु विराड् विराट् सादयन्तु सादयन्तु विराट् । विरा ळस्यसि
विराड् विराळसि । विराळिति वि = राट् । असि दक्षिणा दक्षिणा ऽस्यसि

दक्षि॑णा । दक्षि॑णा दिग्दिग् दक्षि॑णा दक्षि॑णा दिक् । दिग्रुद्रा रुद्रा दिग्दिग्रुद्रा ः ।
रुद्रा स्ते॑ ते रुद्रा रुद्रास्ते॑ । ते देवा देवा स्ते॑ ते देवा ः । देवा - अधि॑पतयो
ऽधि॑पतयो देवा देवा - अधि॑पतय ः । अधि॑पतय इन्द्र इन्द्रो ऽधि॑पतयो ऽधि॑पतय
इन्द्र॑ ः । अधि॑पतय इत्यधि॑ = पतय ः । इन्द्रो॑ हेतीना॒ँ हे॑तीना मिन्द्र इन्द्रो॑
हेतीनाम् । हेतीनां॑ प्र॑तिधर्ता प्र॑तिधर्ता हे॑तीना॒ँ हे॑तीनां प्र॑तिधर्ता । प्रतिधर्ता
प॑ञ्चदश ः प॑ञ्चदश ः प्र॑तिधर्ता प्र॑तिधर्ता प॑ञ्चदश ः । प्रतिधर्तेति॑ प्रति = धर्ता ।
पञ्चदश स्त्वा॑ त्वा पञ्चदश ः प॑ञ्चदश स्त्वा॑ । पञ्चदश इति॑ पञ्च = दश ः । त्वा

स्तोम स्स्तोम स्त्वा त्वा स्तोम ः । स्तोम ः पृथिव्यां प्रथिव्या१ स्तोम स्तोम ः पृथिव्याम् । पृथिव्या१ श्रयतु श्रयतु पृथिव्यां पृथिव्या१ श्रयतु । श्रयतु प्र उगं प्र उग१ श्रयतु श्रयतु प्र उगम् । प्र उग मुक्थ मुक्थं प्र उगं प्र उग मुक्थम् । उक्थ मव्यथाया - अव्यथाया उक्थ मुक्थ मव्यथायै । अव्यथायै स्तभ्नातु स्तभ्ना त्वव्यथाया - अव्यथायै स्तभ्नातु । स्तभ्नातु बृहद् बृह त्स्तभ्नातु स्तभ्नातु बृहत् । बृहत्साम साम बृहद् बृहत्साम । साम प्रतिष्ठित्यै प्रतिस्थित्यै साम साम प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या - अन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे प्रतिस्थित्यै प्रतिष्ठित्या -

अन्तरिक्षे । प्रतिस्थित्या इति प्रति = स्थित्यै । अन्तरिक्षे सम्राट् सम्रा ळन्तरिक्षे

ऽन्तरिक्षे सम्राट् । सम्रा ळस्यसि सम्राट् सम्राळसि । सम्राळिति सं = राट् ।

असि प्रतीची प्रतीच्यस्यसि प्रतीची । प्रतीची दिग्दिक् प्रतीची प्रतीची दिक् ।

दिगादित्या - आदित्या दिग्दिगा दित्या ः । आदित्या स्ते त आदित्या -

आदित्या स्ते । ते देवा देवा स्ते ते देवा ः । देवा अधिपतयो ऽधिपतयो देवा

देवा - अधिपतय ः । अधिपतयो वरुणो वरुणो ऽधिपतयो ऽधिपतयो वरुण ः ।

अधिपतय इत्यधि = पतय ः । वरुणो हेतीनाꣳ हेतीनाँ वरुणो वरुणो हेतीनाम् ।

हेतीनां प्रतिधर्ता प्रतिधर्ता हेतीनाꣳ हेतीनां प्रतिधर्ता । प्रतिधर्ता सप्तदश
स्सप्तदश : प्रतिधर्ता प्रतिधर्ता सप्तदश : । प्रतिधर्तेति प्रति = धर्ता । सप्तदश
स्त्वा त्वा सप्तदश स्सप्तदश स्त्वा । सप्तदश इति सप्त = दश : । त्वा स्तोम
स्स्तोम स्त्वा त्वा स्तोम : । स्तोम : पृथिव्यां पृथिव्याꣳ स्तोम स्तोम :
पृथिव्याम् । पृथिव्याꣳ श्रयतु श्रयतु पृथिव्यां पृथिव्याꣳ श्रयतु । श्रयतु
मरुत्वतीयम् मरुत्वतीयꣳ श्रयतु श्रयतु मरुत्वतीयम् । मरुत्वतीय मुक्थ मुक्थं
मरुत्वतीयम् मरुत्वतीय मुक्थम् । उक्थ मव्यथाया - अव्यथाया उक्थ मुक्थ मव्य

थायै । अव्यंथायै स्तभ्नातु स्तभ्ना त्वव्यंथाया - अव्यंथायै स्तभ्नातु । स्तभ्नातु

वैरूपँ वैरूपꣳ स्तंभ्नातु स्तभ्नातु वैरूपम् । वैरूपाँ साम सामं वैरूपँ वैरूपाँ सामं।

साम प्रतिंष्ठित्यै प्रतिंस्थित्यै साम साम प्रतिंष्ठित्यै । प्रतिंष्ठित्या - अन्तरिंक्षे

ऽन्तरिंक्षे प्रतिंस्थित्यै प्रतिंष्ठित्या - अन्तरिंक्षे । प्रतिंस्थित्या इति प्रतिं = स्थित्यै।

अन्तरिंक्षे स्वराट् स्वरा ळन्तरिंक्षे ऽन्तरिंक्षे स्वराट् । स्वरा ळंस्यसि स्वराट्

स्वराळंसि । स्वराळितिं स्व = राट् । अस्युदीच्युदींच्यस्य स्युदींची । उदींची

दिग्दिगु दीच्युदींची दिक् । दिङ् मरुतों मरुतो दिग्दिङ् मरुतं : । मरुतं स्ते ते

मरुतो मरुत स्ते । ते देवा देवा स्ते ते देवा : । देवा अधिपतयो ऽधिपतयो देवा देवा - अधिपतय : । अधिपतय स्सोम सोमो ऽधिपतयो ऽधिपतय स्सोम : । अधिपतय इत्यधि = पतय : । सोमो हेतीना२ँ हेतीना२ँ सोम स्सोमो हेतीनाम् । हेतीनां प्रतिधर्ता प्रतिधर्ता हेतीना२ँ हेतीनां प्रतिधर्ता । प्रतिधर्तैकवीँश एकवि२ँश : प्रतिधर्ता प्रतिधर्तैकवीँश : । प्रतिधर्तेति प्रति = धर्ता । एकवीँश स्त्वा त्वैकवि२ँश एकवीँश स्त्वा । एकवीँश इत्येक = वीँश : । त्वा स्तोम स्स्तोम स्त्वा त्वा स्तोम : । स्तोम : पृथिव्यां पृथिव्या२ँ स्तोम स्तोम :

पृथिव्याम् । पृथिव्याꣳ श्रयतु श्रयतु पृथिव्यां पृथिव्याꣳ श्रयतु । श्रयतु निष्केवल्यन् नि : केवल्यꣳ श्रयतु श्रयतु निष्केवल्यम् । निष्केवल्य मुक्थ मुक्थन् नि : केवल्यन् निष्केवल्य मुक्थम् । नि : केवल्य मिति नि : = केवल्यम् । उक्थ मव्यथाया - अव्यथाया उक्थ मुक्थ मव्यथायै । अव्यथायै स्तभ्नातु स्तभ्ना त्वव्यथाया - अव्यथायै स्तभ्नातु । स्तभ्नातु वैराजँ वैराजꣳ स्तभ्नातु स्तभ्नातु वैराजम् । वैराजाँ साम साम वैराजँ वैराजाँ साम । साम प्रतिष्ठित्यै प्रतिस्थित्यै साम साम प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या - अन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे प्रतिस्थित्यै प्रतिष्ठित्या

- अन्तरिक्षे । प्रतिस्थित्या इति प्रति = स्थित्यै । अन्तरिक्षे ऽधिपत्न्यधि पत्न्यन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे धिपत्नी । अधिपत्न्यस्यस्य धिपत्न्यधि पत्न्यसि । अधिपत्नीत्यधि = पत्नी । असि बृहती बृहत्यंस्यसि बृहती । बृहती दिग्दिग्बृहती बृहती दिक् । दिग्विश्वे विश्वे दिग्दिग्विश्वे । विश्वे ते ते विश्वे विश्वे ते । ते देवा देवा स्ते ते देवा ः । देवा - अधिपतयो ऽधिपतयो देवा देवा - अधिपतय ः । अधिपतयो बृहस्पति र्बृहस्पति रधिपतयो ऽधिपतयो बृहस्पति ः । अधिपतय इत्यधि = पतय ः । बृहस्पति र्हेतीनाꣳ हेतीनां बृहस्पति र्बृहस्पति

हेतीनाम् । हेतीनां प्रतिधर्ता प्रतिधर्ता हेतीनाꣳ हेतीनां प्रतिधर्ता । प्रतिधर्ता त्रिणवत्रयस्त्रीँशौ त्रिनवत्रयस्त्रिꣳशौ प्रतिधर्ता प्रतिधर्ता त्रिणवत्रयस्त्रीँशौ । प्रतिधर्तेति प्रति = धर्ता । त्रिणवत्रयस्त्रीँशौ त्वा त्वा त्रिनवत्रयस्त्रिꣳशौ त्रिणवत्रय स्त्रीँशौ त्वा । त्रिनवत्रयस्त्रीँशा इति त्रिनवत्रयस्त्रीँशौ । त्वा स्तोमौ स्तोमौ त्वा त्वा स्तोमौ । स्तोमौ पृथिव्यां पृथिव्याꣳ स्तोमौ स्तोमौ पृथिव्याम् । पृथिव्याꣳ श्रयताꣳ श्रयतां पृथिव्यां पृथिव्याꣳ श्रयताम् । श्रयताँ वैश्वदेवाग्निमारुते वैश्वदेवाग्निमारुते श्रयताꣳ श्रयताँ वैश्वदेवाग्निमारुते । वैश्वदेवाग्निमारुते उक्थे

उक्थे वैश्वदेवाग्निमारुते वैश्वदेवाग्निमारुते उक्थे । वैश्वदेवाग्निमारुते इति
वैश्वदेवाग्निमारुते । उक्थे - अव्यंथाया - अव्यंथाया - उक्थे उक्थे अव्यंथायै ।
उक्थे इत्युक्थे । अव्यंथायै स्तभ्नीताꣳ स्तभ्नीता मव्यंथाया - अव्यंथायै
स्तभ्नीताम् । स्तभ्नीताꣳ शाक्करैवते शांक्करैवते स्तंभ्नीताꣳ स्तभ्नीताꣳ
शाक्करैवते । शाक्करैवते सामंनी सामंनी शाक्करैवते शांक्करैवते सामंनी ।
शाक्करैवते इतिं शाक्करैवते । सामंनी प्रतिंष्ठित्यै प्रतिंस्थित्यै सामंनी सामंनी
प्रतिंष्ठित्यै । सामंनी इति सामंनी । प्रतिंष्ठित्या - अन्तरिंक्षे ऽन्तरिंक्षे प्रतिंस्थित्यै

प्रतिष्ठित्या - अन्तरिक्षे । प्रतिस्थित्या इति प्रति = स्थित्यै । अन्तरिक्ष इत्यन्तरिक्षे ।।३।।

अयं पुर : पुरोऽय मयं पुर : । पुरो हरिकेशो हरिकेश : पुर : पुरो हरिकेश :। हरिकेश स्सूर्यरश्मि स्सूर्यरश्मि र्हरिकेशो हरिकेश स्सूर्यरश्मि : । हरिकेश इति हरि = केश : । सूर्यरश्मि स्तस्य तस्य सूर्यरश्मि स्सूर्यरश्मि स्तस्य । सूर्यरश्मि रिति सूर्य = रश्मि : । तस्य रथगृत्सो रथगृत्स स्तस्य तस्य रथगृत्स : । रथगृत्स श्च

च रथगृत्सो रथगृत्स श्च । रथगृत्स इति रथ = गृत्स : । च रथौजा रथौजा श्च
च रथौजा : । रथौजा श्च च रथौजा रथौजा श्च । रथौजा इति रथ = ओजा :।
च सेनानी ग्रामण्यौ सेनानीग्रामन्यौ च च सेनानी ग्रामण्यौ । सेनानीग्रामण्यौ
पुञ्जिकस्थला पुञ्जिकस्थला सेनानी ग्रामण्यौ सेनानी ग्रामण्यौ पुञ्जिकस्थला ।
सेनानीग्रामन्या इति सेनानीग्रामन्यौ । पुञ्जिकस्थला च च पुञ्जिकस्थला
पुञ्जिकस्थला च । पुञ्जिकस्थ लेति पुञ्जिक = स्थला । च क्रतुस्थला क्रतुस्थला
च च क्रतुस्थला । क्रतुस्थला च च क्रतुस्थला क्रतुस्थला च । क्रतुस्थलेति क्रतु

= स्थला । चाप्सरसा - अप्सरसौ च चाप्सरसौ । अप्सरसौ दङ्क्ष्णवौ दङ्क्ष्णवोऽ

प्सरसा - अप्सरसौ दङ्क्ष्णव : ।दङ्क्ष्णव : पशव : पशवौ दङ्क्ष्णवौ दङ्क्ष्णव :

पशव : । पशवौ हेति र्हेति : पशव : पशवौ हेति : । हेति : पौरुषेय :

पौरुषेयो हेति र्हेति : पौरुषेय : । पौरुषेयो वधो वध : पौरुषेय : पौरुषेयो

वध : । वध : प्रहेति : प्रहेति र्वधो वध : प्रहेति : । प्रहेति स्तेभ्य : तेभ्य :

प्रहेति : प्रहेति स्तेभ्य : । प्रहेति रिति प्र = हेति : । तेभ्यो नमो नम स्तेभ्य

स्तेभ्यो नम : । नमो - अस्त्वस्तु नमो नमो - अस्तु । अस्तु ते ते ऽस्त्वस्तु

ते । ते नो न स्ते ते नः । नो मृळयन्तु मृळयन्तु नो नो मृळयन्तु । मृळयन्तु ते ते मृळयन्तु मृळयन्तु ते । ते नो न स्ते ते नः । नो ऽवन्त्ववन्तु नो नो ऽवन्तु । अवन्तु ते ते ऽवन्त्ववन्तु ते । ते यँ य्य न्ते ते यम् । यन् द्विष्मो द्विष्मो यँ य्यन् द्विष्मः । द्विष्मो यो यो द्विष्मो द्विष्मो यः । यश्च च यो यश्च । च नो न श्च च नः । नो द्वेष्टि द्वेष्टि नो नो द्वेष्टि । द्वेष्टि तन्तन् द्वेष्टि द्वेष्टि तम् । तमेषा मेषान् तन्त मेषाम् । एषाञ् जम्भे जम्भ एषा मेषाञ् जंभे । जंभे दध्मो दध्मो जंभे जंभे दध्मः । दध्मो ऽय मयन् दध्मो दध्मो ऽयम् । अयन् दक्षिणा

दक्षिणा ऽय मयन् दक्षिणा । दक्षिणा विश्वकर्मा विश्वकर्मा दक्षिणा दक्षिणा विश्वकर्मा । विश्वकर्मा तस्य तस्य विश्वकर्मा विश्वकर्मा तस्य । विश्व कर्मेति विश्व = कर्मा । तस्य रथस्वनो रथस्वन स्तस्य तस्य रथस्वन : । रथस्वनो रथेचित्रो रथेचित्रो रथस्वनो रथस्वनो रथेचित्र : । रथस्वन इति रथ = स्वन : । रथेचित्रो मेनका मेनका रथेचित्रो रथेचित्रो मेनका । रथेचित्र इति रथे = चित्र : । मेनका सहजन्या सहजन्या मेनका मेनका सहजन्या । सहजन्या ऽप्सरसा - अप्सरसौ सहजन्या सहजन्या ऽप्सरसौ । सहजन्येति सह = जन्या । अप्सरसौ यातुधाना

यातुधाना - अप्सरसा - अप्सरसौ यातुधाना : । यातुधाना हेति हेति यातुधाना
यातुधाना हेति : । यातुधाना इति यातु = धाना : । हेती - रक्षाꣳसि
रक्षाꣳसि हेति हेती - रक्षाꣳसि । रक्षाꣳसि प्रहेति : प्रहेती - रक्षाꣳसि
रक्षाꣳसि प्रहेति : । प्रहेति रय मयं प्रहेति : प्रहेति रयम् । प्रहेति रिति प्र =
हेति : । अयं पश्चा त्पश्चा दय मयं पश्चात् । पश्चा द्विश्वव्यंचा विश्वव्यंचा : पश्चा
त्पश्चा द्विश्वव्यंचा : । विश्वव्यंचा स्तस्य तस्य विश्वव्यंचा विश्वव्यंचा स्तस्य ।
विश्वव्यंचा इति विश्व = व्यंचा : । तस्य रथप्रोतो रथप्रोत स्तस्य तस्य

रथप्रोत ः । रथप्रोतो ऽसमरथो ऽसमरथो रथप्रोतो रथप्रोतो ऽसमरथ ः ।
रथप्रोत इति रथ = प्रोत ः । असमरथ ः प्रम्लोचन्ती प्रम्लो चन्त्यसमरथो
ऽसमरथ ः प्रम्लोचन्ती । असमरथ इत्यसम = रथ ः । प्रम्लोच न्त्यनुम्लो
चन्त्यनुम्लो चन्ती प्रम्लोचन्ती प्रम्लोच न्त्यनुम्लोचन्ती । प्रम्लो चन्तीति प्र =
म्लोचन्ती । अनुम्लोचन्त्यप्सरसा - अप्सरसा - अनुम्लोच न्त्यनुम्लोच
न्त्यप्सरसौ । अनुम्लो चन्ती त्यनु = म्लोचन्ती । अप्सरसौ व्याघ्रा व्याघ्रा -
अप्सरसा - अप्सरसौ व्याघ्रा ः । व्याघ्रा हेति हेति व्याघ्रा व्याघ्रा हेति ः । हेति

स्सर्पा स्सर्पा हेति हेति स्सर्पा : । सर्पा : प्रहेति : प्रहेति स्सर्पा स्सर्पा :
प्रहेति : । प्रहेति रय मयं प्रहेति : प्रहेति रयम् । प्रहेति रिति प्र = हेति : ।
अय मुत्तरा दुत्तरा दय मय मुत्तरात् । उत्तरा त्सँय्यद्वसु स्सँय्यद्वसु रुत्तरा दुत्तरा
त्सँय्यद्वसु : । सँय्यद्वसु स्तस्य तस्य सँय्यद्वसु स्सँय्यद्वसु स्तस्य । सँय्यद्वसु रिति
सँय्यत् = वसु : । तस्य ताक्ष्र्य स्ताक्ष्र्य स्तस्य तस्य ताक्ष्र्य : । ताक्ष्र्यो ऽरिष्टनेमि
ररिष्टनेमि स्ताक्ष्र्य स्ताक्ष्र्यो ऽरिष्टनेमि : । अरिष्टनेमि र्विश्वाची विश्वाच्यरिष्टनेमि
ररिष्टनेमि र्विश्वाची । अरिष्टनेमि रित्यरिष्ट = नेमि : । विश्वाची घृताची घृताची

विश्वाची विश्वाची घृताची । घृताच्यप्सरसा - अप्सरसौ घृताची घृताच्यप्सरसौ ।
अप्सरसा - आप आपो ऽप्सरसा - अप्सरसा - आप ः । आपो हेति हेति राप
आपो हेति ः । हेति र्वातो वातो हेति हेति र्वात ः । वात ः प्रहेति ः प्रहेति
र्वातो वात ः प्रहेति ः । प्रहेति रय मयं प्रहेति ः प्रहेति रयम् । प्रहेति रिति प्र
= हेति ः । अय मुप युप यय मय मुपरि । उप र्यर्वाग्वसु रर्वाग्वसु रुप युप
र्यर्वाग्वसु ः । अर्वाग्वसु स्तस्य तस्यार्वाग्वसु रर्वाग्वसु स्तस्य । अर्वाग्वसु
रित्यर्वाक् = वसु ः । तस्य सेनजि त्सेनजि त्तस्य तस्य सेनजित् । सेनजि त्सुषेण

स्सुसेन स्सेनजि त्सेनजि त्सुषेण : । सेनजिदिति सेन = जित् । सुषेण
उर्वश्युर्वशी सुसेन स्सुषेण उर्वशी । सुसेन इति सु = सेन : । उर्वशी पूर्वचित्ति :
पूर्वचित्ति रुर्वश्युर्वशी पूर्वचित्ति : । पूर्वचित्ति रप्सरसा - अप्सरसौ पूर्वचित्ति :
पूर्वचित्ति रप्सरसौ । पूर्वचित्ति रिति पूर्व = चित्त : । अप्सरसा - अवस्फूर्ज
न्नवस्फूर्ज न्नप्सरसा - अप्सरसा - अवस्फूर्जन् । अवस्फूर्जन् हेति हेति रवस्फूर्ज
न्नवस्फूर्ज न्हेति : । अवस्फूर्ज न्नित्यव = स्फूर्जन् । हेति र्विद्यु द्विद्यु द्धेति हेति

विंद्युत् । विद्यु त्प्रहैति : प्रहैति विंद्यु द्विद्यु त्प्रहैति : । विद्युदिर्ति वि = द्युत् ।
प्रहैति रिति प्र = हैति : ।।४।।

अय मग्नि रग्नि रय मय मग्नि : । अग्नि स्संहस्रिणं स्सहस्रिणो ऽग्नि रग्नि
स्संहस्रिणं : । सहस्रिणो वाजंस्य वाजस्य सहस्रिणं स्सहस्रिणो वाजंस्य । वाजंस्य
शतिनं श्शतिनो वाजंस्य वाजस्य शतिनं : । शतिन स्पति : पतिं श्शतिनं
श्शतिन स्पतिं : । पति रिति पतिं : ।। मूर्धा कवि : कवि र्मूर्धा मूर्धा कवि :।

कवी - रयीणाꣳ रयीणाङ् कवि ः कवी - रयीणाम् । रयीणा मिति रयीणाम् ।।
अबोध्यग्नि रग्नि रबोध्यबो ध्यग्नि ः । अग्नि स्समिधा समिधा ऽग्नि रग्नि स्समिधा ।
समिधा जनानाञ् जनानाꣳ समिधा समिधा जनानाम् । समिधेति सं = इधा ।
जनानां प्रति प्रति जनानाञ् जनानां प्रति । प्रति धेनुमिव धेनुमिव प्रति प्रति
धेनुमिव । धेनुमिवा यती मायतीन् धेनुमिव धेनुमिवा यतीम् । धेनुमिवेति धेनुं =
इव । आयती मुषास मुषस मायती मायती मुषासम् । आयती मित्या = यतीम्।
उषस मित्युषसम् ।। यह्वा इव प्र प्र यह्वा इव यह्वा इव प्र । यह्वा इवेति यह्वा ः

= इव । प्र वयाँ वयां प्र प्र वयाम् । वया मुज्झिहाना - उज्झिहाना वयाँ वया मुज्झिहाना ः । उज्झिहाना ः प्र प्रोज्झिहाना - उज्झिहाना ः प्र । उज्झिहाना इत्युत्

= जिहाना ः । प्र भानवो भानव ः प्र प्र भानव ः । भानव स्सिस्रते सिस्रते भानवो भानव स्सिस्रते । सिस्रते नाकन् नाकꣳ सिस्रते सिस्रते नाकम् । नाक मच्छाच्छ नाकन् नाक मच्छ । अच्छेत्यच्छ ॥ अवोचाम कवये कवये ऽवोचामा वोचाम कवये । कवये मेध्याय मेध्याय कवये कवये मेध्याय । मेध्याय वचो वचो मेध्याय मेध्याय वच ः । वचो वन्दारु वन्दारु वचो वचो वन्दारु । वन्दारु

वृषभाय वृषभाय वन्दारु वन्दारु वृषभाय । वृषभाय वृष्णे वृष्णे वृषभाय वृषभाय वृष्णे । वृष्ण इति वृष्णे ।। गविष्ठिरो नमसा नमसा गविष्ठिरो गविष्ठिरो नमसा । नमसा स्तोमꣳ स्तोमन् नमसा नमसा स्तोमम् । स्तोम मग्ना - अग्नौ स्तोमꣳ स्तोम मग्नौ । अग्नौ दिवीव दिवी वाग्ना - अग्नौ दिवीव । दिवीव रुक्मꣳ रुक्मन् दिवीव दिवीव रुक्मम् । दिवीवेति दिवि = इव । रुक्म मुरुव्यञ्चं मुरुव्यञ्चꣳ रुक्मꣳ रुक्म मुरुव्यञ्चम् । उरुव्यञ्च मश्रे दश्रे दुरुव्यञ्च मुरुव्यञ्च मश्रेत् । उरुव्यञ्च मित्युरु = व्यञ्चम् । अश्रेदित्यश्रेत् ।। जनस्य गोपा गोपा जनस्य जनस्य गोपा ः।

गोपा - अजनिष्टा जनिष्ट गोपा गोपा - अजनिष्ट । अजनिष्ट जागृवि र्जागृवि
रजनिष्टा जनिष्ट जागृवि ः । जागृवि रग्नि रग्नि र्जागृवि र्जागृवि रग्नि ः । अग्नि
स्सुदक्ष स्सुदक्षो ऽग्नि रग्नि स्सुदक्ष ः । सुदक्ष स्सुविताय सुविताय सुदक्ष स्सुदक्ष
स्सुविताय । सुदक्ष इति सु = दक्ष ः । सुविताय नव्यसे नव्यसे सुविताय
सुविताय नव्यसे । नव्यस इति नव्यसे ।। घृतप्रतीको बृहता बृहता घृतप्रतीको
घृतप्रतीको बृहता । घृतप्रतीक इति घृत = प्रतीक ः । बृहता दिविस्पृशा
दिविस्पृशा बृहता बृहता दिविस्पृशा । दिविस्पृशा द्युमद् द्युम दिविस्पृशा

दिविस्पृशा द्युमत् । दिवि स्पृशेति दिवि = स्पृशा । द्युम द्वि वि द्युमद् द्युम द्वि ।
द्युमदिति द्यु = मत् । वि भाति भाति वि वि भाति । भाति भरतेभ्यो भरतेभ्यो
भाति भाति भरतेभ्य : । भरतेभ्य श्शुचि श्शुचि र्भरतेभ्यो भरतेभ्य श्शुचि : ।
शुचि रिति शुचि : ।। त्वामग्ने ऽग्ने त्वा न्त्वा मग्ने । अग्ने - अङ्गिरसो ऽङ्गिरसो
ऽग्ने ऽग्ने - अङ्गिरस : । अङ्गिरसो गुहा गुहा ऽङ्गिरसो ऽङ्गिरसो गुहा । गुहा
हितꣳ हितङ् गुहा गुहा हितम् । हित मन्वनु हितꣳ हितमनु । अन्वविन्द
न्नविन्द न्नन्वन्वविन्दन् । अविन्दञ्छिश्रियाणꣳ शिश्रियाण मविन्द न्नविन्द

ञ्छिश्रियाणम् । शिश्रियाणँ वनेवने वनेवने शिश्रियाण९ शिश्रियाणँ वनेवने । वनेवन इति वने = वने ।। स जायसे जायसे स स जायसे । जायसे मथ्यमानो मथ्यमानो जायसे जायसे मथ्यमान : ।मथ्यमान स्सह स्सहो मथ्यमानो मथ्यमान स्सह : । सहो महन्मह त्सह स्सहो महत् । महत्त्वा न्त्वां महन्महत्त्वाम् । त्वा माहु राहु स्त्वा न्त्वा माहु : । आहु स्सहस स्सहस आहुराहु स्सहस : । सहस स्पुत्रं पुत्र९ सहस स्सहस स्पुत्रम् । पुत्र मङ्गिरो ऽङ्गिर : पुत्रं पुत्र मङ्गिर : । अङ्गिर इत्यङ्गिर : ।। सखाय स्स९ स९ सखाय स्सखाय स्सम् । सँ वो वस्स९

सँ वं : । व स्सम्यञ्चं॰ सम्यञ्चँ वो व स्सम्यञ्चम् । सम्यञ्च मिष मिषं॰
सम्यञ्चं॰ सम्यञ्च मिषम् । इष॰ स्तोम॰ स्तोम मिष मिष॰ स्तोमम् । स्तोमञ्च
च स्तोम॰ स्तोम ञ्च । चाग्नये ऽग्नये च चाग्नये । अग्नय इत्यग्नये ।। वर्षिष्ठाय
क्षितीनाङ् क्षितीनाँ वर्षिष्ठाय वर्षिष्ठाय क्षितीनाम् । क्षितीना मूर्ज ऊर्ज :
क्षितीनाङ् क्षितीना मूर्ज : । ऊर्जो नप्त्रे नप्त्रे ऊर्ज ऊर्जो नप्त्रे । नप्त्रे सहस्वते
सहस्वते नप्त्रे नप्त्रे सहस्वते । सहस्वत इति सहस्वते ।। साँसमिदि त्स॰ स॰
साँसमित् । साँस मिति सं = सम् । इद्युवसे युवस इदिद्युवसे । युवसे

वृषन्वृषन्युवसे युवसे वृषन् । वृषन्नग्ने ऽग्ने वृषन्वृष न्नग्ने । अग्ने विश्वानि विश्वान्यग्ने ऽग्ने विश्वानि । विश्वान्यर्यो ऽर्यो विश्वानि विश्वान्यर्य ः । अर्य आऽर्यो ऽर्य आ । एत्या ।। इळ स्पदे पद इळ इळ स्पदे । पदे सꣳ सं पदे पदे सम् । समिध्यस इध्यसे सꣳ समिध्यसे । इध्यसे स स इध्यस इध्यसे स ः । स नो नस्स स न ः। नो वसूनि वसूनि नो नो वसूनि । वसून्या भर भरा वसूनि वसून्या भर । आभर। भरेति भर ।। त्वा मग्ने ऽग्ने त्वा न्त्वा मग्ने । अग्ने हविष्मन्तो हविष्मन्तो ऽग्ने ऽग्ने हविष्मन्त ः । हविष्मन्तो देवन् देवꣳ हविष्मन्तो हविष्मन्तो देवम् । देवं मर्तासो

मर्तासो देवन् देवं मर्तास : । मर्तास ईळत ईळते मर्तासो मर्तास ईळते । ईळत इतीळते ।। मन्ये त्वा त्वा मन्ये मन्ये त्वा । त्वा जातवेदसञ् जातवेदस न्त्वा त्वा जातवेदसम् । जातवेदसाँ स स जातवेदसञ् जातवेदसाँ स : । जातवेदस मिति जात = वेदसम् । स हव्या हव्या स स हव्या । हव्या वक्षि वक्षि हव्या हव्या वक्षि । वक्ष्यानुष गानुषग्वक्षि वक्ष्यानुषक् । अनुषगित्या नुषक् ।। त्वा श्चित्रश्रवस्तम चित्रश्रवस्तम त्वा न्त्वाञ् चित्रश्रवस्तम । चित्रश्रवस्तम हवन्ते हवन्ते चित्रश्रवस्तम चित्रश्रवस्तम हवन्ते । चित्रश्रवस्तमेति चित्रश्रव : = तम । हवन्ते

विक्षु विक्षु हवन्ते हवन्ते विक्षु । विक्षु जन्तवो जन्तवो विक्षु विक्षु जन्तव : ।
जन्तव इति जन्तव : ।। शोचिष्केशं पुरुप्रिय पुरुप्रिय शोचि : केशः शोचिष्केशं
पुरुप्रिय । शोचि : केश मिति शोचि : = केशम् । पुरुप्रियाग्ने ऽग्ने पुरुप्रिय पुरु
प्रियाग्ने । पुरुप्रियेति पुरु = प्रिय । अग्ने हव्याय हव्यायाग्ने ऽग्ने हव्याय । हव्याय
वोळ्हवे वोळ्हवे हव्याय हव्याय वोळ्हवे । वोळ्हव इति वोळ्हवे ।। एना वो व
एनैना व : । वो - अग्नि मग्निँ वो वो - अग्निम् । अग्निन् नमसा नमसा ऽग्नि
मग्निन् नमसा । नमसोर्ज ऊर्जो नमसा नमसोर्ज : । ऊर्जो नपातन् नपात मूर्ज

ऊर्जो नपातम् । नपात माहुवे हुव आ नपातन् नपात माहुवे । आहुवे । हुव इति हुवे ।। प्रियञ् चेतिष्ठञ् चेतिष्ठं प्रियं प्रियञ् चेतिष्ठम् । चेतिष्ठ मरति मरतिञ् चेतिष्ठञ् चेतिष्ठ मरतिम् । अरतिँ स्वध्वरँ स्वध्वर मरति मरतिँ स्वध्वरम् । स्वध्वरँ विश्वस्य विश्वस्य स्वध्वरँ स्वध्वरँ विश्वस्य । स्वध्वरमिति सु = अध्वरम् । विश्वस्य दूतन् दूतँ विश्वस्य विश्वस्य दूतम् । दूत ममृत ममृतन् दूतन् दूत ममृतम् । अमृत मित्यमृतम् ।। विश्वस्य दूतन् दूतँ विश्वस्य विश्वस्य दूतम् । दूत ममृत ममृतन् दूतन् दूत ममृतम् । अमृत मित्यमृतम् ।। स योजते

योजते स स योजते । योजते - अरुषा ऽरुषा योजते योजते - अरुषा । अरुषा विश्वभोजसा विश्वभोजसा ऽरुषा ऽरुषा विश्वभोजसा । विश्वभोजसा स स विश्वभोजसा विश्वभोजसा स ः । विश्वभोजसेति विश्व = भोजसा । स दुद्रव द्दुद्रव त्स स दुद्रवत् । दुद्रवत्स्वाहुत स्स्वाहुतो दुद्रवद् दुद्रव त्स्वाहुत ः । स्वाहुत इति सु = आहुत ः ।। स दुद्रव द्दुद्रव त्स स दुद्रवत् । दुद्रवत्स्वाहुत स्स्वाहुतो दुद्रवद् दुद्रव त्स्वाहुत ः । स्वाहुत इति सु = आहुत ः ।। सुब्रह्मा यज्ञो यज्ञ स्सुब्रह्मा सुब्रह्मा यज्ञ ः । सुब्रह्मेति सु = ब्रह्मा । यज्ञ स्सुशमी सुशमी यज्ञो यज्ञ

स्सुशर्मी । सुशमी वसूनाँ वसूना॑ सुशर्मी सुशमी वसूनाम् । सुशमीति सु = शर्मी । वसूनान् देवन् देवँ वसूनाँ वसूनान् देवम् । देवाँ राधो राधो देवन् देवाँ राधः । राधो जनानाञ् जनाना॑ राधो राधो जनानाम् । जनाना मिति जनानाम् ।। अग्ने वाजस्य वाजस्याग्ने ऽग्ने वाजस्य । वाजस्य गोमतो गोमतो वाजस्य वाजस्य गोमतः । गोमत ईशान ईशानो गोमतो गोमत ईशानः । गोमत इति गो = मतः । ईशान स्सहस स्सहस ईशान ईशान स्सहसः । सहसो यहो यहो सहस स्सहसो यहो । यहो इति यहो ।। अस्मे धेहि धेह्यस्मे -

अस्मे धेहि । अस्मे इत्यस्मे । धेहि जातवेदो जातवेदो धेहि धेहि जातवेद : ।
जातवेदो महि महि जातवेदो जातवेदो महि । जातवेद इति जात = वेद : ।
महि श्रव श्श्रवो महि महि श्रव : । श्रव इति श्रव : ।। स इधान इधान स्स स
इधान : । इधानो वसु र्वसु रिधान इधानो वसु : । वसु ष्कवि : कवि र्वसु
र्वसुष्कवि : । कवि रग्नि रग्नि : कवि : कवि रग्नि : । अग्नि रीळेन्य ईळेन्यो
ऽग्नि रग्नि रीळेन्य : । ईळेन्यो गिरा गिरेळेन्य ईळेन्यो गिरा । गिरेति गिरा ।।
रेव दस्मभ्य मस्मभ्यं॒ रेवद्रेव दस्मभ्यम् । अस्मभ्यम् पुर्वणीक पुर्वनी कास्मभ्य

मस्मभ्यंम् पुर्वणीक । पुर्वणीक दीदिहि दीदिहि पुर्वनीक पुर्वणीक दीदिहि । पुर्वनीकेति पुरु = अनीक । दीदिहीति दीदिहि ।। क्षपो राजन् राजन्क्षप ः क्षपो राजन् । राजन्नुतोत राजन् राजन्नुत । उतत्मना त्मनोतोत त्मना । त्मना ऽग्ने ऽग्ने त्मना त्मना ऽग्ने । अग्ने वस्तो र्वस्तो रग्ने ऽग्ने वस्तो ः । वस्तो रुतोत वस्तो र्वस्तो रुत । उतोषस उषस उतो तोषस ः । उषस इत्युषस ः ।। स तिग्मजंभ तिग्मजंभ स स तिग्मजंभ । तिग्मजंभ रक्षसो रक्षस स्तिग्मजंभ तिग्मजंभ रक्षस ः । तिग्मजंभेति तिग्म = जंभ । रक्षसो दह दह रक्षसो रक्षसो दह । दह

प्रति प्रति दह दह प्रति । प्रतीति प्रति ।। भद्रो नो नो भद्रो भद्रो न : । नो -
अग्नि रग्नि र्नो नो - अग्नि : । अग्नि राहुत आहुतो ऽग्नि रग्नि राहुत : । आहुतो
भद्रा भद्रा ऽऽहुत आहुतो भद्रा । आहुत इत्या = हुत : । भद्रा राती - राति
र्भद्रा भद्रा राति : । राति स्सुभग सुभग राती - राति स्सुभग । सुभग भद्रो भद्र
स्सुभग सुभग भद्र : । सुभगेति सु = भग । भद्रो - अध्वरो ऽध्वरो भद्रो भद्रो
- अध्वर : । अध्वर इत्यध्वर : ।। भद्रा - उतोत भद्रा भद्रा - उत । उत
प्रशस्तय : प्रशस्तय उतोत प्रशस्तय : । प्रशस्तय इति प्र = शस्तय : ।। भद्रा

- उतोत भद्रा भद्रा - उत । उत प्रशस्तय ः प्रशस्तय उतोत प्रशस्तय ः ।
प्रशस्तयो भद्रं भद्रं प्रशस्तय ः प्रशस्तयो भद्रम् । प्रशस्तय इति प्र = शस्तय ः ।
भद्रं मनो मनो भद्रं भद्रं मन ः । मन ः कृणुष्व कृणुष्व मनो मन ः कृणुष्व ।
कृणुष्व वृत्रतूर्ये वृत्रतूर्ये कृणुष्व कृणुष्व वृत्रतूर्ये । वृत्रतूर्य इति वृत्र = तूर्ये ।।
येना समत्सु समत्सु येन येना समत्सु । समत्सु सासह स्ससह स्समत्सु समत्सु
सासह ः । समत्स्विति समत् = सु । ससह इति ससह ः ।। येना समत्सु
समत्सु येन येना समत्सु । समत्सु सासह स्ससह स्समत्सु समत्सु सासह ः ।

समत्स्विति समत् = सु । सासहो ऽवाव ससह स्सासहो ऽव । ससह इति
ससह ः । अवस्थिरा स्थिरा ऽवाव स्थिरा । स्थिरा तनुहि तनुहि स्थिरा स्थिरा
तनुहि । तनुहि भूरि भूरि तनुहि तनुहि भूरि । भूरि शर्धता९ शर्धतां भूरि भूरि
शर्धताम् । शर्धता मिति शर्धताम् ।। वनेमा ते ते वनेम वनेमा ते । ते -
अभिष्टिभि रभिष्टिभि स्ते ते - अभिष्टिभि ः । अभिष्टिभि रित्यभिष्टि = भि ः ।।
अग्नि न्तन्त मग्नि मग्नि न्तम् । तं मन्ये मन्ये तन्तं मन्ये । मन्ये यो यो मन्ये मन्ये
य ः । यो वसु र्वसु र्यो यो वसु ः । वसु रस्त मस्तँ वसु र्वसु रस्तम् । अस्तँ य्यँ

य्य मस्त मस्तँ य्यम् । यँ य्यन्ति यन्ति यँ य्यँ य्यन्ति । यन्ति धेनवो धेनवो यन्ति यन्ति धेनव ः । धेनव इति धेनव ः ।। अस्त मर्वन्तो ऽर्वन्तो ऽस्त मस्त मर्वन्त ः । अर्वन्त आशव आशवो ऽर्वन्तो ऽर्वन्त आशव ः । अशवो ऽस्त मस्त माशव आशवो ऽस्तम् । अस्तन् नित्यासो नित्यासो ऽस्त मस्तन् नित्यास ः । नित्यासो वाजिनो वाजिनो नित्यासो नित्यासो वाजिन ः । वाजिन इष मिषँ वाजिनो वाजिन इषम् । इषँ॰ स्तोतृभ्य स्तोतृभ्य इष मिषँ॰ स्तोतृभ्य ः । स्तोतृभ्य आ भर भरा स्तोतृभ्य स्तोतृभ्य आभर । स्तोतृभ्य इति स्तोतृ =

भ्यं ः । आभंर । भरेतिंभर ।। सो - अग्नि रग्नि स्स सो - अग्नि ः । अग्नि र्यो

यो ऽग्नि रग्नि र्य ः । यो वसु र्वसु र्यो यो वसु ः । वसु र्गृणे गृणे वसु र्वसु र्गृणे ।

गृणे स९ सङ् गृणे गृणे सम् । सँ य्यँ य९ स९ सँ य्यम् । य मायन्त्या यन्ति यँ

य्य मायन्तिं । आयन्तिं धेनवों धेनवं आयन्त्या यन्तिं धेनवं ः । आयन्तीत्या =

यन्तिं । धेनव इतिं धेनवं ः ।। स मर्वन्तो ऽर्वन्त स्स९ स मर्वन्त ः । अर्वन्तो

रघुद्रुवों रघुद्रुवो ऽर्वन्तो ऽर्वन्तो रघुद्रुवं ः । रघुद्रुव स्स९ स९ रघुद्रुवों रघुद्रुव

स्सम् । रघुद्रुव इतिं रघु = द्रुवं ः । साँ सुंजातासं स्सुजातास स्स९ साँ

सुजातास : । सुजातास स्सूरय स्सूरय स्सुजातास स्सुजातास स्सूरय : ।
सुजातास इति सु = जातास : । सूरय इष मिषꣳ सूरय स्सूरय इषम् । इषꣳ
स्तोतृभ्य स्तोतृभ्य इष मिषꣳ स्तोतृभ्य : । स्तोतृभ्य आ भर भरा स्तोतृभ्य
स्तोतृभ्य आभर । स्तोतृभ्य इति स्तोतृ = भ्य : । आभर । भरेतिभर ।। उभे
सुश्चन्द्र सुचन्द्रोभे - उभे सुश्चन्द्र । उभे इत्युभे । सुश्चन्द्र सर्पिष स्सर्पिष स्सुचन्द्र
सुश्चन्द्र सर्पिष : । सुचन्द्रेति सु = चन्द्र । सर्पिषो दर्वी दर्वी सर्पिष स्सर्पिषो
दर्वी । दर्वी श्रीणीषे श्रीणीषे दर्वी दर्वी श्रीणीषे । दर्वी इति दर्वी । श्रीणीष आस

न्यासनि श्रीणीषे श्रीणीष आसनि । आसनी त्यासनि ।। उतो नो न उतो उतो

न : । उतो इत्युतो । न उदुन्नो न उत् । उत्पुपूर्या : पुपूर्या उदुत्पुपूर्या : ।

पुपूर्या - उक्थे षूक्थेषु पुपूर्या : पुपूर्या - उक्थेषु । उक्थेषु शवस श्शवस उक्थे

षूक्थेषु शवस : । शवस स्पते पते शवस श्शवस स्पते । पत इष मिषम् पते पत

इषम् । इषं स्तोतृभ्यं स्तोतृभ्य इष मिषं स्तोतृभ्यं : । स्तोतृभ्य आ भर भरा

स्तोतृभ्यं स्तोतृभ्य आभर । स्तोतृभ्य इति स्तोतृ = भ्यं : । आभर ।

भरेतिभर ।। अग्ने तन्त मग्ने ऽग्ने तम् । त मद्याद्य तन्त मद्य । अद्याश्व मश्व

मद्याद्याश्वम् । अश्वन् न नाश्व मश्वन् न । न स्तोमै स्तोमै र्न न स्तोमै ः । स्तोमै ः क्रतुङ् क्रतुं स्तोमै स्तोमै ः क्रतुम् । क्रतुन् न न क्रतुङ् क्रतुन् न । न भद्रं भद्रन् न न भद्रम् । भद्राँ हृदिस्पृशं हृदिस्पृशम् भद्रं भद्राँ हृदिस्पृशम् । हृदिस्पृश मिति हृदि = स्पृशम् ।। ऋध्यामा ते त ऋध्याम ऋध्यामा ते । त ओहै रोहै स्ते त ओहै ः । ओहै रित्योहै ः ।। अधा हिह्यधा धाहि । ह्यग्ने ऽग्ने हि ह्यग्ने । अग्ने क्रतो ः क्रतो रग्ने ऽग्ने क्रतो ः । क्रतो र्भद्रस्य भद्रस्य क्रतो ः क्रतो र्भद्रस्य । भद्रस्य दक्षस्य दक्षस्य भद्रस्य भद्रस्य दक्षस्य । दक्षस्य साधो

स्साधो र्दक्षस्य दक्षस्य साधो : । साधो रिति साधो : ।। रथी र्ऋतस्य ऋतस्य रथी रथी र्ऋतस्य । ऋतस्य बृहतो बृहत ऋतस्य ऋतस्य बृहत : । बृहतो बभूथ बभूथ बृहतो बृहतो बभूथ । बभूथेति बभूथ ।। एभि र्नो न एभि रेभिर्न : । नो - अर्कै रर्कै र्नो नो - अर्कै : । अर्कै र्भव भवार्कै रर्कै र्भव । भवा नो नो भव भवा न : । नो - अर्वा ङर्वाङ् र्नो नो - अर्वाङ् । अर्वाङ् स्व स्व रर्वा ङर्वाङ् स्व : । स्वर्ण नस्व स्वर्ण । न ज्योति र्ज्योति र्न न ज्योति : । ज्योति रिति ज्योति : ।। अग्ने विश्वेभि र्विश्वेभि रग्ने ऽग्ने विश्वेभि : । विश्वेभि स्सुमना स्सुमना

विश्वेभि विंश्वेभि स्सुमना : । सुमना - अनीकै रनीकै स्सुमना स्सुमना - अनीकै : । सुमना इति सु = मना : । अनीकै रित्यनीकै : ।। अग्नीँ होतारॅं होतार मग्नि मग्नीँ होतारम् । होतारं मन्ये मन्ये होतारॅं होतारं मन्ये । मन्ये दास्वन्तन् दास्वन्तं मन्ये मन्ये दास्वन्तम् । दास्वन्तँ वसुँ वसुन् दास्वन्तन् दास्वन्तँ वसुम् । वसूँ सूनुॅं सूनुँ वसुँ वसूँ सूनुम् । सूनूँ सहस स्सहस स्सूनुॅं सूनूँ सहस : । सहसो जातवेदस ञ्जातवेदसॅं सहस स्सहसो जातवेदसम् । जातवेदसँ विप्रँ विप्रं ञ्जातवेदस ञ्जातवेदसँ विप्रम् । जातवेदस मिति जात = वेदसम् ।

विप्रन् न न विप्रँ विप्रन् न । न जातवेदसञ् जात वेदसन् न न जातवेदसम् । जातवेदस मिति जात = वेदसम् ।। य ऊर्ध्व योर्ध्वया यो य ऊर्ध्वया । ऊर्ध्वया स्वध्वर स्स्वध्वर ऊर्ध्व योर्ध्वया स्वध्वर : । स्वध्वरो देवो देव स्वध्वर स्स्वध्वरो देव : । स्वध्वर इति सु = अध्वर : । देवो देवाच्या देवाच्या देवो देवो देवाच्या । देवाच्या कृपा कृपा देवाच्या देवाच्या कृपा । कृपेति कृपा ।। घृतस्य विभ्राष्टिँ विभ्राष्टिङ् घृतस्य घृतस्य विभ्राष्टिम् । विभ्राष्टि मन्वनु विभ्राष्टिँ विभ्राष्टि मनु । विभ्राष्टि मिति वि = भ्राष्टिम् । अनु वष्टि वष्ट्यन्वनु वष्टि । वष्टि

शोचिषा शोचिषा वष्टि वष्टि शोचिषा । शोचिषा ऽऽजुह्वान स्या जुह्वानस्य शोचिषा शोचिषा ऽऽजुह्वानस्य । आजुह्वानस्य सर्पिष स्सर्पिष आजुह्वान स्याजु ह्वानस्य सर्पिष : । आजुह्वानस्येत्या = जुह्वानस्य । सर्पिष इति सर्पिष : ।।५।।

येन ऋषय ऋषयो येन येन ऋषय : । ऋषय स्तपसा तपस ऋषय ऋषय स्तपसा । तपसा सत्र९ सत्रन् तपसा तपसा सत्रम् । सत्र माय न्नायन्त्सत्र९ सत्र मायन् । आय न्निन्धाना - इन्धाना - आय न्नाय न्निन्धाना : । इन्धाना - अग्नि

मग्नि मिन्धाना - इन्धाना - अग्निम् । अग्निं स्व स्वं रग्नि मग्निं स्वं : । स्वं राभरन्त आभरन्त स्स्व स्स्वं राभरन्त : । आभरन्त इत्या = भरन्त : ।। तस्मिंन्नह महन् तस्मिं स्तस्मिं न्नहम् । अहन्निन्यह महन्नि । नि दधे दधे नि नि दधे । दधे नाके नाके दधे दधे नाके । नाके - अग्नि मग्निन् नाके नाके - अग्निम् । अग्निँ य्यँ य्य मग्नि मग्निँ य्यम् । य माहु राहुर्यँ य्य माहु : । आहु र्मनवो मनव आहु राहु र्मनव : । मनव स्तीर्णब र्हिषं स्तीर्णबर्हिषं मनवो मनव स्तीर्णबर्हिषम् । स्तीर्णबर्हिष मिति स्तीर्ण = बर्हिषम् ।। तं पत्नीभि : पत्नीभि

स्तन्तं पत्नीभि : । पत्नीभि रन्वनु पत्नीभि : पत्नीभि रनु । अनु गच्छेम गच्छेमान्वनु गच्छेम । गच्छेम देवा देवा गच्छेम गच्छेम देवा : । देवा : पुत्रै : पुत्रैर्देवा देवा : पुत्रै : । पुत्रै र्भ्रातृभि र्भ्रातृभि : पुत्रै : पुत्रै र्भ्रातृभि : । भ्रातृभि रुतोत भ्रातृभि र्भ्रातृभि रुत । भ्रातृभि रिति भ्रातृ = भि : । उत वा वोतोत वा। वा हिरण्यै हिरण्यै र्वा वा हिरण्यै : । हिरण्यै रिति हिरण्यै : ।। नाकङ् गृभ्णाना गृभ्णाना नाकङ् नाकङ् गृभ्णाना : । गृभ्णाना स्सुकृतस्य सुकृतस्य गृभ्णाना गृभ्णाना स्सुकृतस्य । सुकृतस्य लोके लोके सुकृतस्य सुकृतस्य लोके ।

सुकृतस्येति सु = कृतस्य । लोके तृतीये तृतीये लोके लोके तृतीये । तृतीये पृष्ठे
पृष्ठे तृतीये तृतीये पृष्ठे । पृष्ठे - अध्यधि पृष्ठे पृष्ठे - अधि । अधि रोचने रोचने
ऽध्यधि रोचने । रोचने दिवो दिवो रोचने रोचने दिव : । दिव इति दिव : ।।
आ वाचो वाच आ वाच : । वाचो मध्यं मध्यं वाचो वाचो मध्यम् । मध्य मरुह
दरुह न्मध्यं मध्य मरुहत् । अरुहद् भुरण्यु र्भुरण्यु रंरुह दरुहद् भुरण्यु : । भुरण्यु
रय मयं भुरण्यु र्भुरण्यु रयम् । अय मग्नि रग्नि रय मय मग्नि : । अग्नि स्सत्पति
स्सत्पति रग्नि रग्नि स्सत्पति : । सत्पति श्चेकितान श्चेकितान स्सत्पति स्सत्पति

श्चेकितान : । सत्पति रिति सत् = पति : । चेकितान इति चेकितान : ।। पृष्ठे
पृथिव्या : पृथिव्या : पृष्ठे पृष्ठे पृथिव्या : । पृथिव्या निहितो निहित :
पृथिव्या : पृथिव्या निहित : । निहितो दविद्युतद् दविद्युत न्निहितो निहितो
दविद्युतत् । निहित इति नि = हित : । दविद्युत दधस्पद मध : पदन् दविद्युतद्
दविद्युत दधस्पदम् । अधस्पदङ् कृणुताङ् कृणुता मध : पद मधस्पदङ् कृणुताम्।
अध : पद मित्यध : = पदम् । कृणुताँ य्ये ये कृणुताङ् कृणुताँ य्ये । ये
पृतन्यव : पृतन्यवो ये ये पृतन्यव : । पृतन्यव इति पृतन्यव : ।। अय मग्नि रग्नि

रय मय मग्नि ः । अग्नि र्वीरतमो वीरतमो ऽग्नि रग्नि र्वीरतम ः । वीरतमो वयोधा

वयोधा वीरतमो वीरतमो वयोधा ः । वीरतम इति वीर = तम ः । वयाधा

स्सहस्रिय स्सहस्रियो वयोधा वयोधा स्सहस्रिय ः । वयोधा इति वय ः = धा ः ।

सहस्रियो द्योततान् द्योतता९ सहस्रिय स्सहस्रियो द्योतताम् । द्योतता मप्रयुच्छ

न्नप्रयुच्छन् द्योततान् द्योतता मप्रयुच्छन् । अप्रयुच्छ न्नित्यप्र = युच्छन् ।।

विभ्राजमान स्सरिरस्य सरिरस्य विभ्राजमानो विभ्राजमान स्सरिरस्य । विभ्राजमान

इति वि = भ्राजमान ः । सरिरस्य मध्ये मध्ये सरिरस्य सरिरस्य मध्ये । मध्य

उपोप मध्ये मध्य उप । उप प्र प्रोपोप प्र । प्र याहि याहि प्र प्र याहि । याहि दिव्यानि दिव्यानि याहि याहि दिव्यानि । दिव्यानि धाम धाम दिव्यानि दिव्यानि धाम । धामेति धाम ।। संप्रच्यवध्व मुपोप संप्रच्यवध्वꣳ संप्रच्यवध्व मुप । संप्रच्यवध्व मिति सं = प्रच्यवध्वम् । उप संप्रयात संप्रयातो पोप संप्रयात । संप्रयाताग्ने ऽग्ने संप्रयात संप्रयाताग्ने । संप्रयातेति सं = प्रयात । अग्ने पथ : पथो ऽग्ने ऽग्ने पथ : । पथो देवयाना न्देवयाना न्पथ : पथो देवयानान् । देवयानान् कृणुध्वङ् कृणुध्वन् देवयाना न्देवयानान् कृणुध्वम् । देवयाना निति देव =

यानान् । कृणुध्वमिति कृणुध्वम् ।। पुन ः कृण्वाना कृण्वाना पुन ः पुन ः
कृण्वाना । पुन रिति पुन ः । कृण्वाना पितरा पितरा कृण्वाना कृण्वाना पितरा।
पितरा युवाना युवाना पितरा पितरा युवाना । युवाना ऽन्वाताꣳसी दन्वा
ताꣳसी द्युवाना युवाना ऽन्वाताꣳसीत् । अन्वाताꣳसीत् त्वयि त्वय्यन्वाताꣳसी
दन्वाताꣳसीत् त्वयि । अन्वाताꣳसी दित्यनु = आताꣳसीत् । त्वयि तन्तुन् तन्तु
न्त्वयि त्वयि तन्तुम् । तन्तु मेत मेतन् तन्तुन् तन्तु मेतम् । एतमित्येतम् ।। उद्
बुध्यस्व बुध्यस्वोदुद् बुध्यस्व । बुध्यस्वाग्ने ऽग्ने बुध्यस्व बुध्यस्वाग्ने । अग्ने प्रति

प्रत्यग्ने ऽग्ने प्रति । प्रति जागृहि जागृहि प्रति प्रति जागृहि । जागृहि त्व न्त्वञ्
जागृहि जागृहि त्वम् । त्व मिष्टापूर्ते - इष्टापूर्ते त्व न्त्व मिष्टापूर्ते । इष्टापूर्ते सꣳ
स मिष्टापूर्ते इष्टापूर्ते सम् । इष्टापूर्ते इतीष्टापूर्ते । साँ सृजेथाꣳ सृजेथाꣳ सꣳ साँ
सृजेथाम् । सृजेथा मय मयꣳ सृजेथाꣳ सृजेथा मयम् । अय ञ्च चाय मय ञ्च ।
चेतिच ।। अस्मिन्त्सधस्थे सधस्थे ऽस्मि न्नस्मि न्त्सधस्थे । सधस्थे - अध्यधि
सधस्थे सधस्थे - अधि । सधस्थ इति सध = स्थे । अध्युत्तरस्मि न्नुत्तरस्मि न्नध्य
ध्युत्तरस्मिन् । उत्तरस्मिन् विश्वे विश्व उत्तरस्मि न्नुत्तरस्मिन् विश्वे । उत्तरस्मि

न्नित्युत् = तरस्मिन् । विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवा : । देवा यजमानो यजमानो देवा देवा यजमान : । यजमान श्च च यजमानो यजमान श्च । च सीदत सीदत च च सीदत । सीदतेति सीदत ।। येन वहसि वहसि येन येन वहसि । वहसि सहस्रं सहस्रँ वहसि वहसि सहस्रम् । सहस्रँ य्येन येन सहस्रं सहस्रँ य्येन । येनाग्ने ऽग्ने येन येनाग्ने । अग्ने सर्ववेदसं सर्ववेदस मग्ने ऽग्ने सर्ववेदसम् । सर्ववेदसमिति सर्व = वेदसम् ।। तेनेम मिमन् तेन तेनेमम् । इमँ य्यज्ञँ यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञम् । यज्ञन्नो नो यज्ञँ य्यज्ञन्न : । नो नय नय नो नो

नय । नय स्व स्वं र्नय नय स्वं : । स्वं र्दैवेषु देवेषु स्व स्वं र्दैवेषु । देवेषु गन्तवे गन्तवे देवेषु देवेषु गन्तवे । गन्तव इति गन्तवे ।।६।।

तप स्तपस्य स्तपस्य स्तप स्तप स्तपस्य : । तपस्य श्शैशिरौ शैशिरौ तपस्य स्तपस्य श्शैशिरौ । शैशिरौ परमेष्ठी परमेस्थी शैशिरौ शैशिरौ परमेष्ठी । परमेष्ठी दिवो दिव : परमेस्थी परमेष्ठी दिव : । परमेस्थीति परमे = स्थी । दिव स्सूर्य स्सूर्यो दिवो दिव स्सूर्य : । सूर्य इति सूर्य : ।। प्रोथ दश्वो ऽश्व : प्रोथ त्प्रोथ

दश्व : । अश्वो न नाश्वो ऽश्वो न । न यवसे यवसे न न यवसे । यवसे ऽविष्य
न्नविष्य न्यवसे यवसे ऽविष्यन् । अविष्य न्यदा यदा ऽविष्य न्नविष्य न्यदा । यदा
महो महो यदा यदा मह : । मह स्सँवरणा त्सँवरणा न्महो मह स्सँवरणात् ।
सँवरणा द्वि वि सँवरणा त्सँवरणा द्वि । सँवरणा दिति सं = वरणात् । व्यस्था
दस्था द्विव्यस्थात् । अस्था दित्यस्थात् ।। आदस्यास्या दादस्य । अस्य वातो
वातो ऽस्यास्य वात : । वातो - अन्वनु वातो वातो - अनु । अनु वाति
वात्यन्वनु वाति । वाति शोचि श्शोचि र्वाति वाति शोचि : । शोचि रधाध

शोचि श्शोचि रध । अध स्मस्मा धा धस्म । स्म ते ते स्म स्म ते । ते व्रजनँ व्रजन न्ते ते व्रजनम् । व्रजनङ् कृष्णङ् कृष्णँ व्रजनँ व्रजनङ् कृष्णम् । कृष्ण मस्त्यस्ति कृष्णङ् कृष्ण मस्ति । अस्तीत्यस्ति ॥ आयोष्ट्वा त्वायो रायो ष्ट्वा । त्वा सदने सदने त्वा त्वा सदने । सदने सादयामि सादयामि सदने सदने सादयामि । सादयाम्यवतो ऽवत स्सादयामि सादयाम्यवत ः । अवत श्छायायाञ् छायाया मवतो ऽवत श्छायायाम् । छायायाꣳ समुद्रस्य समुद्रस्य च्छायायाञ् छायायाꣳ समुद्रस्य । समुद्रस्य हृदये हृदये समुद्रस्य समुद्रस्य हृदये । हृदय इति

हृदये । रश्मीवतीं भास्वतीं भास्वतीꣳ रश्मिवतीꣳ रश्मीवतीं भास्वतीम् ।
रश्मिवती मिति रश्मि = वतीम् । भास्वती माया या ऽऽभास्वतीं भास्वती
माया । आया । या द्यान् द्याँ य्या या द्याम् । द्यां भासि भासि द्यान् द्यां भासि।
भास्या पृथिवीं प्रथिवी मा भासि भास्या पृथिवीम् । आ पृथिवीम् । पृथिवी
मोरूर्वा पृथिवीं पृथिवी मोरु । ओरु । उर्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुरूर्वन्तरिक्षम् ।
अन्तरिक्ष मित्यन्तरिक्षम् ।। दिवाँ सहस्रस्य सहस्रस्य दिवन् दिवाँ सहस्रस्य ।
सहस्रस्य प्रमा प्रमा सहस्रस्य सहस्रस्य प्रमा । प्रमा प्रतिमा प्रतिमा प्रमा प्रमा

प्रतिमा । प्रमेति प्र = मा । प्रतिमोन्मोन्मा प्रतिमा प्रतिमोन्मा । प्रतिमेति प्रति = मा । उन्मा साहस्र स्साहस्र उन्मोन्मा साहस्र : । उन्मेत्युत् = मा । साहस्रो ऽस्यसि साहस्र स्साहस्रोऽसि । असि सहस्राय सहस्रायास्यसि सहस्राय । सहस्राय त्वा त्वा सहस्राय सहस्राय त्वा । त्वेतित्वा ।।७।।

इति षोळशोऽध्याय :

अथ सप्तदशोऽध्याय :

ॐ नम स्ते ते नमो नमस्ते । ते रुद्र रुद्र ते ते रुद्र । रुद्र मन्यवे मन्यवे रुद्र रुद्र
मन्यवे । मन्यव उतो - उतो मन्यवे मन्यव उतो । उतो ते त उतो - उतो ते ।
उतो इत्युतो । त इषव इषवे ते त इषवे । इषवे नमो नम इषव इषवे नम : ।
नम इति नम : ।। बाहुभ्यां मुतोत बाहुभ्याम् बाहुभ्यां मुत । बाहुभ्या मिति
बाहु = भ्याम् । उत ते त उतोत ते । ते नमो नम स्ते ते नम : । नम इति
नम : ।। या ते ते या या ते । ते रुद्र रुद्र ते ते रुद्र । रुद्र शिवा शिवा रुद्र रुद्र

शिवा । शिवा तनू स्तनू श्शिवा शिवा तनू ः । तनू रघोरा ऽघोरा तनू स्तनूर घोरा । अघोरा ऽपाप काशिन्यपाप काशिन्य घोरा ऽघोरा ऽपापकाशिनी । अपाप काशिनीत्यपाप = काशिनी ।। तया नो न स्तया तया न ः । न स्तन्वा तन्वा नो न स्तन्वा । तन्वा शन्तमया शन्तमया तन्वा तन्वा शन्तमया । शन्तमया गिरिशन्त गिरिशन्त शन्तमया शन्तमया गिरिशन्त । शन्तमयेति शं = तमया । गिरिशन्ता भ्यभि गिरिशन्त गिरिशन्ताभि । गिरिशन्तेति गिरि = शन्त। अभि चाकशीहि चाकशीह्य भ्यभि चाकशीहि । चाकशीहीति चाकशीहि ।। या

मिषु मिषुँ य्याँ य्या मिषुम् । इषुङ् गिरिशन्त गिरिशन्तेषु मिषुङ् गिरिशन्त ।
गिरिशन्त हस्ते हस्ते गिरिशन्त गिरिशन्त हस्ते । गिरिशन्तेति गिरि = शन्त ।
हस्ते बिभर्षि बिभर्षि हस्ते हस्ते बिभर्षि । बिभर्ष्यस्तवे ऽस्तवे विभर्षि
बिभर्ष्यस्तवे । अस्तव इत्यस्तवे ।। शिवा ङ्गिरित्र गिरित्र शिवा१ शिवाङ्गिरित्र ।
गिरित्र ता न्ताङ् गिरित्र गिरित्र ताम् । गिरित्रेति गिरि = त्र । ताङ् कुरु कुरु ता
न्ताङ् कुरु । कुरु मा मा कुरु कुरु मा । मा हीँसी हिँ१सी र्मा मा हीँसी : ।
हीँसी : पुरुषं पुरुष१ हि१सी हीँसी : पुरुषम् । पुरुष ञ्जग ज्जगत् पुरुषं पुरुष

ञ्जगत् । जगदिति जगत् ।। शिवेन वचसा वचसा शिवेन शिवेन वचसा । वचसा
त्वा त्वा वचसा वचसा त्वा । त्वा गिरिश गिरिश त्वा त्वा गिरिश ।
गिरिशाच्छाच्छ गिरिश गिरिशाच्छ । गिरिशेति गिरि = श । अच्छा वदामसि
वदामस्य च्छाच्छा वदामसि । वदामसीति वदामसि ।। यथा नो नो यथा यथा
न : । न स्सर्वꣳ सर्वन् नो न स्सर्वम् । सर्व मिदि त्सर्वꣳ सर्व मित् । इञ्जग
ञ्जग दिदि ञ्जगत् । जगद यक्ष्ममम यक्ष्मञ्जग ञ्जगद यक्ष्मम् । अयक्ष्माँ सुमना
स्सुमना - अयक्ष्ममम यक्ष्माँ सुमना : । सुमना - अस दसत्सुमना स्सुमना -

असत् । सुमना इति सु = मना : ।। असदित्यसत् ।। अध्यवोच दवोच दध्यध्यवोचत् । अवोचदधिवक्ता ऽधिवक्ता ऽवोच दवोच दधिवक्ता । अधिवक्ता प्रथम : प्रथमो ऽधिवक्ता ऽधिवक्ता प्रथम : । अधिवक्तेत्यधि = वक्ता । प्रथमो दैव्यो दैव्य : प्रथम : प्रथमो दैव्य : । दैव्यो भिषग्भिषग् दैव्यो दैव्यो भिषक् । भिषगिति भिषक् ।। अहीँ श्च चाही नहीँ श्च । च सर्वान्त्सर्वाँ श्च च सर्वान् । सर्वा ञ्जम्भय ञ्जम्भय न्त्सर्वा न्त्सर्वा ञ्जम्भयन् । जम्भय न्त्सर्वा स्सर्वा जम्भय ञ्जम्भय न्त्सर्वा : । सर्वा श्च च सर्वा स्सर्वा श्च । च यातुधान्यो यातु

धान्यं श्च च यातु धान्यं : । यातुधान्यों ऽधराचीं रधराचीं र्यातु धान्यों यातु धान्यों ऽधराचीं : । यातु धान्य इति यातु = धान्यं : । अधराची : परा परा ऽधराचीं रधराची : परा । परा सुव सुव परा परा सुव । सुवेति सुव ।। असौ यो यो ऽसा - असौ य : । य स्ताम्र स्ताम्रो यो य स्ताम्र : । ताम्रो - अरुणो ऽरुण स्ताम्र स्ताम्रो - अरुण : । अरुण उतोता ऽरुणो ऽरुण उत । उत बभ्रु र्बभ्रु रुतोत बभ्रु : । बभ्रु स्सुमङ्गलं स्सुमङ्गलो बभ्रु र्बभ्रु स्सुमङ्गल : । सुमङ्गल इति सु = मङ्गलं : । ये चं च ये ये चं । चैन मेन श्च चैनम् । एनाँ रुद्रा रुद्रा -

एन मेनाँ रुद्रा : । रुद्रा - अभितो ऽभितो रुद्रा रुद्रा - अभित : । अभितो दिक्षु दिक्ष्वभितो ऽभितो दिक्षु । दिक्षु श्रिता श्श्रिता दिक्षु दिक्षु श्रिता : । श्रिता स्सहस्रश स्सहस्रशश् श्रिताश् श्रिता स्सहस्रश : । सहस्रशो ऽवाव सहस्रश स्सहस्रशो ऽव । सहस्रश इति सहस्र = श : । अवैषा मेषा मवावैषाम् । एषाः हेळो हेळ एषा मेषाः हेळ : । हेळ ईमह ईमहे हेळो हेळ ईमहे । ईमह इतीमहे ।। असौ यो यो ऽसा - असौ य : । यो ऽवसर्पत्य वसर्पति यो यो ऽव सर्पति । अवसर्पति नीलग्रीवो नीलग्रीवो ऽवसर्पत्य वसर्पति नीलग्रीव : ।

अवसर्पती त्यव = सर्पति । नीलग्रीवो विलोहितो विलोहितो नीलग्रीवो नीलग्रीवो विलोहित : । नीलग्रीव इति नील = ग्रीव : । विलोहित इति वि = लोहित : ।। उतैनमेन मुतोतैनम् । एनङ् गोपा गोपा - एन मेनङ् गोपा : । गोपा - अदृश्रन्नदृश्रन् गोपा गोपा - अदृश्रन् । अदृश्रन्न दृश्रन्न दृश्रन्न दृश्रन्न दृश्रन्न दृश्रन् । अदृश्रन्नुद हार्य उदहार्यो ऽदृश्र न्नदृश्रन्नुदहार्य : । उदहार्य स्स स उदहार्य उदहार्य स्स : । उदहार्य इत्युद = हार्य : । स दृष्टो दृष्ट स्स स दृष्ट : । दृष्टो मृळयाति मृळयाति दृष्टो दृष्टो मृळयाति । मृळयाति नो नो मृळयाति मृळयाति

न : । न इति न : ।। नमो ऽस्त्वस्तु नमो नमो ऽस्तु । अस्तु नीलग्रीवाय नीलग्रीवाया स्त्वस्तु नीलग्रीवाय । नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय सहस्राक्षाय नीलग्रीवाय नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय । नीलग्रीवायेति नील = ग्रीवाय । सहस्राक्षाय मीळ्हुषे मीळ्हुषे सहस्राक्षाय सहस्राक्षाय मीळ्हुषे । सहस्राक्षायेति सहस्र = अक्षाय । मीळ्हुष इति मीळ्हुषे ।। अथो ये ये ऽथो - अथो ये । अथो इत्यथो । ये - अस्यास्य ये ये - अस्य । अस्य सत्वान स्सत्वानो ऽस्यास्य सत्वान : । सत्वानो ऽह महश्च सत्वान स्सत्वानो ऽहम् । अहन् तेभ्य स्तेभ्यो ऽह महन्तेभ्य : ।

तेभ्यो ऽकर मकर न्तेभ्य स्तेभ्यो ऽकरम् । अकरन् नमो नमो ऽकर मकरन्
नमः । नम इति नमः ।। प्र मुञ्च मुञ्च प्र प्र मुञ्च । मुञ्च धन्वनो धन्वनो मुञ्च
मुञ्च धन्वनः । धन्वन स्त्व न्त्वन् धन्वनो धन्वन स्त्वम् । त्व मुभयो रुभयो स्त्व
न्त्व मुभयोः । अभयो रात्न्यों रात्न्यों रुभयो रुभयो रात्न्योः । आत्न्यों ज्यांज्
ज्या मात्न्यों रात्न्यों ज्याम् । ज्यामिति ज्याम् ।। या श्च च या याश्च । च ते ते
च च ते । ते हस्ते हस्ते ते ते हस्ते । हस्त इषव इषवो हस्ते हस्त इषवः ।
इषवः परा परेषव इषवः परा । परा तास्ताः परा परा ताः । ता भगवो

भगव स्तास्ता भगव : । भगवो वप वप भगवो भगवो वप । भगव इति भग = व : । वपेति वप ।। विज्यन् धनु र्धनु र्विज्यँ विज्यन् धनु : । विज्य मिति वि = ज्यम् । धनु : कपर्दिन : कपर्दिनो धनु र्धनु : कपर्दिन : । कपर्दिनो विशल्यो विशल्य : कपर्दिन : कपर्दिनो विशल्य : । विशल्यो बाणवान् बाणवान् विशल्यो विशल्यो बाणवान् । विशल्य इति वि = शल्य : । बाणवाँ - उतोत बाणवान् बाणवाँ - उत । बाणवा निति बाण = वान् । उतेत्युत ।। अनेशन्नस्यास्या नेशन्ननेशन्नस्य । अस्य या या - अस्यास्य या : । या - इषव इषवो या या -

इषव : । इषव आभु राभु रिषव इषव आभु : । आभु रस्यास्याभु राभु रस्य ।
अस्य निषङ्गधि र्निषङ्गधि रस्यास्य निषङ्गधि : । निषङ्गधि रिति निषङ्ग =
धि : ।। परि ते ते परि परि ते । ते धन्वनो धन्वन स्ते ते धन्वन : । धन्वनो
हेति र्हेति र्धन्वनो धन्वनो हेति : । हेति रस्मा नस्मान्हेति र्हेति रस्मान् ।
अस्मान् वृणक्तु वृणक्त्वस्मा नस्मान् वृणक्तु । वृणक्तु विश्वतो विश्वतो वृणक्तु
वृणक्तु विश्वत : । विश्वत इति विश्वत : ।। अथो यो यो ऽथो - अथो य : ।
अथो इत्यथो । य इषुधि रिषुधि र्यो य इषुधि : । इषुधि स्तव तवेषुधि रिषुधि

स्तव । इषुधिरितीषु = धि ः । तवार आरे तव तवारे । आरे - अस्म दस्म दार आरे - अस्मत् । अस्मन्निन्यस्म दस्मन्नि । नि धेहि धेहि नि नि धेहि । धेहि तन्तन् धेहि धेहि तम् । तमिति तम् ।। या ते ते या या ते । ते हेति हेति स्ते ते हेति ः । हेति मीळ्हुष्टम मीळ्हुस्तम हेति हेति मीळ्हुष्टम । मीळ्हुष्टम हस्ते हस्ते मीळ्हुस्तम मीळ्हुष्टम हस्ते । मीळ्हुस्तमेति मीळ्हु ः = तम । हस्ते बभूव बभूव हस्ते हस्ते बभूव । बभूव ते ते बभूव बभूव ते । ते धनु र्धनु स्ते ते धनु ः । धनु रिति धनु ः ।। तया ऽस्मा नस्माꣳ स्तया तया ऽस्मान् । अस्मान्

विश्वतो विश्वतो ऽस्मा नस्मा न्विश्वत : । विश्वत स्त्व न्त्वँ विश्वतो विश्वत स्त्वम् । त्वम यक्ष्मया ऽयक्ष्मया त्व न्त्वम यक्ष्मया । अयक्ष्मया परि पर्ययक्ष्मया ऽयक्ष्मया परि । परि भुज भुज परि परि भुज । भुजेति भुज ॥ अवतत्य धनु र्धनुर वतत्या वतत्य धनु : । अवतत्ये त्यव = तत्य । धनु ष्ट्व न्त्वन् धनु र्धनुष्ट्वम् । त्वाँ सहस्राक्ष सहस्राक्ष त्व न्त्वाँ सहस्राक्ष । सहस्राक्ष शतेषुधे शतेषुधे सहस्राक्ष सहस्राक्ष शतेषुधे । सहस्राक्षेति सहस्र = अक्ष । शतेषुध इति शत = इषुधे ॥ निशीर्य शल्यानां॑ शल्यानान् निशीर्य निशीर्य शल्यानाम् । निशीर्येति

नि = शीर्य । शल्यानां मुखा मुखां शल्यानां॑ शल्यानां मुखां । मुखां शिव श्शिवो मुखा मुखां शिव ः । शिवो नों न श्शिव श्शिवो नं ः । न स्सुमना स्सुमनां नो न स्सुमनां ः । सुमनां भव भव सुमनां स्सुमनां भव । सुमना इतिं सु = मनां ः । भवेतिं भव ।। नमं स्ते ते नमो नमंस्ते । त आयुंधाया युंधाय ते त आयुंधाय । आयुंधाया नांतताया नांतताया युंधाया युंधाया नांतताय । अनांतताय धृष्णवें धृष्णवे ऽनांतताया नांतताय धृष्णवें । धृष्णव इतिं धृष्णवें ।। उभाभ्यां मुतोतो भाभ्यां मुभाभ्यां मुत । उत तें त उतोततें । ते नमो नमं स्ते ते नमं ः।

नमो बाहुभ्याम् बाहुभ्यान् नमो नमो बाहुभ्याम् । बाहुभ्यान् तव तव बाहुभ्याम् बाहुभ्यान् तव । बाहुभ्या मिति बाहु = भ्याम् । तव धन्वने धन्वने तव तव धन्वने । धन्वन इति धन्वने ।। मा नो नो मा मान : । नो महान्तम् महान्तन् नो नो महान्तम् । महान्त मुतोत महान्तम् महान्त मुत । उत मामो तोतमा । मा नो नो मा मा न : । नो - अर्भक मर्भकन् नो नो - अर्भकम् । अर्भकं मा मा ऽर्भक मर्भकं मा । मा नो नो मा मा न : । न उक्षन्त मुक्षन्तन् नो न उक्षन्तम् । उक्षन्त मुतोतो क्षन्त मुक्षन्त मुत । उतमा मोतोतमा । मा नो नो मा

मा न : । न उक्षित मुक्षितन् नो न अक्षितम् । अक्षितमित्युक्षितम् ।। मा नो
नो मा मा न : । नो वधी र्वधी र्नो नो वधी : । वधी : पितरम् पितरं वधी
र्वधी : पितरम् । पितरं मा मा पितरम् पितरं मा । मोतोत मामोत । उत
मातरम् मातरं मुतोत मातरम् । मातरं मा मा मातरम् मातरं मा । मा नो नो
मा मा न : । न : प्रिया : प्रिया नो न : प्रिया : । प्रिया स्तन्व स्तन्व :
प्रिया : प्रिया स्तन्व : । तन्वो रुद्र रुद्र तन्व स्तन्वो रुद्र । रुद्र रीरिषो रिरिषो
रुद्र रुद्र रीरिष : । रिरिष इति रिरिष : ।। तोके तनये तनये तोके तोके तनये।

तनय आयुष्यायुषि तनये तनय आयुषि । आयुषि गोषु गोष्वायु ष्यायुषि गोषु ।
गोष्वश्वे ष्वश्वेषु गोषु गोष्वश्वेषु । अश्वेषु रीरिषो रिरिषो ऽश्वेष्वश्वेषु रीरिष ः ।
रिरिष इति रिरिष ः ।। वीरान् रुद्र रुद्र वीरा न्वीरान् रुद्र । रुद्रा भामिनो
भामिनो रुद्र रुद्र भामिन ः । भामिनो वधी र्वधी र्भामिनो भामिनो वधी ः ।
वधी र्हविष्मन्तो हविष्मन्तो वधी र्वधी र्हविष्मन्त ः । हविष्मन्त स्सदं सदं
हविष्मन्तो हविष्मन्त स्सदम् । सद मिदि त्सदं सद मित् । इत्त्वा त्वेदित्त्वा ।
त्वा हवामहे हवामहे त्वा त्वा हवामहे । हवामह इति हवामहे ।।१।।

हिरण्यबाहवे सेनान्ये सेनान्ये हिरण्यबाहवे हिरण्यबाहवे सेनान्ये । हिरण्यबाहव इति हिरण्य = बाहवे । सेनान्ये दिशान् दिशाꣳ सेनान्ये सेनान्ये दिशाम् । सेनान्य इति सेना = न्ये । दिशा श्च च दिशान् दिशाश्च । च पतये पतये च च पतये । पतये नमो नम ः पतये पतये नम ः । नमो नमो नमो नमो नमो नम ः । नमो वृक्षेभ्यो वृक्षेभ्यो नमो नमो वृक्षेभ्य ः । वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो हरिकेशेभ्यो वृक्षेभ्यो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्य ः । हरिकेशेभ्य ः पशूनां पशूनाꣳ

हरिकेशेभ्यो हरिकेशेभ्य : पशूनाम् । हरिकेशेभ्य इति हरि = केशेभ्य : । पशूना१ँ शष्पिञ्जराय शष्पिञ्जराय पशूनां पशूना१ँ शष्पिञ्जराय । शष्पिञ्जराय त्विषीमते त्विषिमते शष्पिञ्जराय शष्पिञ्जराय त्विषीमते । त्विषीमते पथीनां पथीनान् त्विषिमते त्विषीमते पथीनाम् । त्विषिमत इति त्विषि = मते । पथीना१ँ हरिकेशाय हरिकेशाय पथीनां पथीना१ँ हरिकेशाय । हरिकेशायोप वीतिन उपवीतिने हरिकेशाय हरिकेशायोप वीतिने । हरिकेशायेति हरि = केशाय । उपवीतिने पुष्टानाम् पुष्टाना मुपवीतिन उपवीतिने पुष्टानाम् ।

उपवीतिन इत्युप = वीतिने । पुष्टानाम् बभ्रुशाय बभ्रुशाय पुष्टानाम् पुष्टानाम्
बभ्रुशाय । बभ्रुशाया व्याधिने आव्याधिने बभ्रुशाय बभ्रुशाया व्याधिने ।
आव्याधिने ऽन्नाना मन्नाना माव्याधिन आव्याधिने ऽन्नानाम् । आव्याधिन इत्या
= व्याधिने । अन्नानां भवस्य भवस्या न्नाना मन्नानां भवस्य । भवस्य हेत्यै हेत्यै
भवस्य भवस्य हेत्यै । हेत्यै जगताञ् जगता॑ हेत्यै हेत्यै जगताम् । जगता॑
रुद्राय रुद्राय जगताञ् जगता॑ रुद्राय । रुद्राया ततायिने आततायिने रुद्राय
रुद्राया ततायिने । आततायिने क्षेत्राणाङ् क्षेत्राणा माततायिन आततायिने

क्षेत्राणाम् । आततायिन इत्याँतत = अयिने । क्षेत्राणाꣳ सूताय सूताय क्षेत्राणाङ्
क्षेत्राणाꣳ सूताय । सूताया हन्त्या - अहन्त्यै सूताय सूताया हन्त्यै । अहन्त्यै
वनानाँ वनाना महन्त्या - अहन्त्यै वनानाम् । वनानाꣳ रोहिताय रोहिताय
वनानाँ वनानाꣳ रोहिताय । रोहिताय स्थपतये स्थपतये रोहिताय रोहिताय
स्थपतये । स्थपतये वृक्षाणाँ वृक्षाणाꣳ स्थपतये स्थपतये वृक्षाणाम् । वृक्षाणाम्
भुवन्तये भुवन्तये वृक्षाणाँ वृक्षाणाम् भुवन्तये । भुवन्तये वारिवस्कृताय वारिव :
कृताय भुवन्तेये भुवन्तये वारिवस्कृताय । वारिवस्कृता यौषधीना मोषधीनाँ

वारिव : कृताय वारिवस्कृता यौषधीनाम् । वारिव : कृतायेति वारिव : =
कृताय । ओषधीनां मन्त्रिणे मन्त्रिण ओषधीना मोषधीनां मन्त्रिणे । मन्त्रिणे
वाणिजाय वाणिजाय मन्त्रिणे मन्त्रिणे वाणिजाय । वाणिजाय कक्षाणाङ् कक्षाणाँ
वाणिजाय वाणिजाय कक्षाणाम् । कक्षाणा मुच्चैर्घोषा योच्चैर्घोषाय कक्षाणाङ्
कक्षाणा मुच्चैर्घोषाय । उच्चैर्घोषाया क्रन्दयत आक्रन्दयत उच्चैर्घोषा योच्चैर्घोषाया
क्रन्दयते । उच्चैर्घोषाये त्युच्चै : = घोषाय । आक्रन्दयते पत्तीनां पत्तीना
माक्रन्दयत आक्रन्दयते पत्तीनाम् । आक्रन्दयत इत्या = क्रन्दयते । पत्तीनाङ्

कृत्स्नायताय कृत्स्नायताय पत्तीनां पत्तीनाङ् कृत्स्नायताय । कृत्स्नायताय धावते
धावते कृत्स्नायताय कृत्स्नायताय धावते । कृत्स्नायतायेति कृत्स्न = आयताय ।
धावते सत्वनाꣳ सत्वनान् धावते धावते सत्वनाम् । सत्वनाꣳ सहमानाय
सहमानाय सत्वनाꣳ सत्वनाꣳ सहमानाय । सहमानाय निव्याधिने निव्याधिने
सहमानाय सहमानाय निव्याधिने । निव्याधिन आव्याधिनीना माव्याधिनीनान्
निव्याधिने निव्याधिन आव्याधिनीनाम् । निव्याधिन इति नि = व्याधिने ।
आव्याधिनीनाङ् ककुभाय ककुभाया व्याधिनीना माव्याधिनीनाङ् ककुभाय ।

आव्याधिनीना मित्यां = व्याधिनीनाम् । ककुभाय निषङ्गिणे निषङ्गिणे ककुभाय
ककुभाय निषङ्गिणे । निषङ्गिणे स्तेनानां॰ स्तेनानान् निषङ्गिणे निषङ्गिणे
स्तेनानाम् । स्तेनानान् निचेरवे निचेरवे स्तेनानां॰ स्तेनानान् निचेरवे । निचेरवे
परिचराय परिचराय निचेरवे निचेरवे परिचराय । निचेरव इति नि = चेरवे ।
परिचराया रण्याना मरण्यानां परिचराय परिचराया रण्यानाम् । परिचरायेति परि
= चराय । अरण्यानाँ वञ्चते वञ्चते ऽरण्याना मरण्यानाँ वञ्चते । वञ्चते परि
वञ्चते परिवञ्चते वञ्चते वञ्चते परिवञ्चते । परिवञ्चते स्तायूनां॰ स्तायूनां

परिवञ्चते परिवञ्चते स्तायूनाम् । परि वञ्चत इति परि = वञ्चते । स्तायूनान्
निषङ्गिणे निषङ्गिणे स्तायूनाꣳ स्तायूनान् निषङ्गिणे । निषङ्गिण इषुधिमत
इषुधिमते निषङ्गिणे निषङ्गिण इषुधिमते । इषुधिमते तस्कराणान् तस्कराणा
मिषुधिमत इषुधिमते तस्कराणाम् । इषुधिमत इती षुधि = मते । तस्कराणाꣳ
सृकायिभ्य स्सृकायिभ्य स्तस्कराणान् तस्कराणाꣳ सृकायिभ्य : । सृकायिभ्यो
जिघाꣳसद्भ्यो जिघाꣳसद्भ्य स्सृकायिभ्य स्सृकायिभ्यो जिघाꣳसद्भ्य : ।
सृकायिभ्य इति सृकायि = भ्य : । जिघाꣳसद्भ्यो मुष्णतां मुष्णता ञ्जिघाꣳ

सद्भ्यो जिघांꣳसद्भ्यो मुष्णताम् । जिघांꣳसद्भ्य इति जिघांꣳसत् = भ्य : । मुष्णता मंसिमद्भ्यों ऽसिमद्भ्यों मुष्णतां मुष्णता मंसिमद्भ्यं : । असिमद्भ्यो नक्तन् नक्तम सिमद्भ्यों ऽसिमद्भ्यो नक्तम् । असिमद्भ्य इत्यसिमत् = भ्य : । नक्तञ् चरद्भ्य श्चरद्भ्यो नक्तन् नक्तञ् चरद्भ्य : । चरद्भ्यो विकृन्तानाँ विकृन्तानाञ् चरद्भ्य श्चरद्भ्यो विकृन्तानाम् । चरद्भ्य इति चरत् = भ्य : । विकृन्ताना मिति वि = कृन्तानाम् ।।२।।

उष्णीषिणे गिरिचराय गिरिचरायो ष्णीषिणे उष्णीषिणे गिरिचराय । गिरिचराय कुलुञ्चानाङ् कुलुञ्चानाङ् गिरिचराय गिरिचराय कुलुञ्चानाम् । गिरिचरायेति गिरि = चराय । कुलुञ्चाना मिषुमद्भ्य इषुमद्भ्य : कुलुञ्चानाङ् कुलुञ्चाना मिषुमद्भ्य : । इषुमद्भ्यो धन्वायिभ्यो धन्वायिभ्य इषुमद्भ्य इषुमद्भ्यो घन्वायिभ्य : । इषुमद्भ्य इतीषुमत् = भ्य : । धन्वायिभ्य श्च च धन्वायिभ्यो धन्वायिभ्य श्च । धन्वायिभ्य इति धन्वायि = भ्य : । च वो व श्च च व : । व आतन्वानेभ्य आतन्वानेभ्यो वो व आतन्वानेभ्य : । आतन्वानेभ्य : प्रतिदधानेभ्य : प्रतिदधानेभ्य

आतन्वानेभ्य आतन्वानेभ्य : प्रतिदधानेभ्य : । आतन्वानेभ्य इत्या = तन्वानेभ्य : । प्रतिदधा नेभ्य आयच्छद्भ्य आयच्छद्भ्य : प्रतिदधानेभ्य : प्रतिदधा नेभ्य आयच्छद्भ्य : । प्रतिद धानेभ्य इति प्रति = दधानेभ्य : । आयच्छद्भ्यो ऽस्यद्भ्यो ऽस्यद्भ्य आयच्छद्भ्य आयच्छद्भ्यो ऽस्यद्भ्य : । आयच्छद्भ्य इत्या यच्छत् = भ्य : । अस्यद्भ्यो विसृजद्भ्यो विसृजद्भ्यो ऽस्यद्भ्यो ऽस्यद्भ्यो विसृजद्भ्य : । अस्यद्भ्य इत्यस्यत् = भ्य : । विसृजद्भ्यो विध्यद्भ्यो विध्यद्भ्यो विसृजद्भ्यो विसृजद्भ्यो विध्यद्भ्य : । विसृजद्भ्य इति विसृजत् = भ्य : ।

विध्यद्भ्य स्स्वपद्भ्य स्स्वपद्भ्यो विध्यद्भ्यो विध्यद्भ्य स्स्वपद्भ्य : । विध्यद्भ्य इति
विध्यत् = भ्य : । स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्यो जाग्रद्भ्य स्स्वपद्भ्य स्स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्य : ।
स्वपद्भ्य इति स्वपत् = भ्य : । जाग्रद्भ्य श्शयानेभ्य श्शयानेभ्यो जाग्रद्भ्यो
जाग्रद्भ्य श्शयानेभ्य : । जाग्रद्भ्य इति जाग्रत् = भ्य : । शयानेभ्य आसीनेभ्य
आसीनेभ्य श्शयानेभ्य श्शयानेभ्य आसीनेभ्य : । आसीनेभ्य स्तिष्ठद्भ्य स्तिष्ठद्भ्य
असीनेभ्य आसीनेभ्य स्तिष्ठद्भ्य : ।. तिष्ठद्भ्यो धावद्भ्यो धावद्भ्य स्तिष्ठद्भ्य
स्तिष्ठद्भ्यो धावद्भ्य : । तिष्ठद्भ्य इति तिष्ठत् = भ्य : । धावद्भ्य स्सभाभ्य

स्सभाभ्यो धावद्भ्यो धावद्भ्य स्सभाभ्य : । धावद्भ्य इति धावत् = भ्य : ।

सभाभ्य स्सभापतिभ्य स्सभापतिभ्य स्सभाभ्य स्सभाभ्य स्सभापतिभ्य : ।

सभापतिभ्यो ऽश्वेभ्यो ऽश्वेभ्य स्सभापतिभ्य स्सभापतिभ्यो ऽश्वेभ्य : ।

सभापतिभ्य इति सभापति = भ्य : । अश्वेभ्यो ऽश्वपतिभ्यो ऽश्वपतिभ्यो ऽश्वेभ्यो

ऽश्वेभ्यो ऽश्वपतिभ्य : । अश्वपतिभ्य आव्याधिनीभ्य आव्याधिनीभ्यो ऽश्वपतिभ्यो

ऽश्वपतिभ्य आव्याधिनीभ्य : । अश्वपतिभ्य इत्यश्व पति = भ्य : ।

आव्याधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यो विविध्यन्तीभ्य आव्याधिनीभ्य आव्याधिनीभ्यो

विविध्यन्तीभ्य : । आव्याधिनीभ्य इत्या = व्याधिनीभ्य : । विविध्यन्तीभ्य उगणाभ्य उगणाभ्यो विविध्यन्तीभ्यो विविध्यन्तीभ्य उगणाभ्य : । विविध्यन्तीभ्य इति वि = विध्यन्तीभ्य : । उगणाभ्य स्तृँहतीभ्य स्तृ॑ꣳहतीभ्य उगणाभ्य उगणाभ्य स्तृँहतीभ्य : । तृँहतीभ्यो गणेभ्यो गणेभ्य स्तृ॑ꣳहतीभ्य स्तृँहतीभ्यो गणेभ्य : । गणेभ्यो गणपतिभ्यो गणपतिभ्यो गणेभ्यो गणेभ्यो गणपतिभ्य : । गणपतिभ्यो व्रातेभ्यो व्रातेभ्यो गणपतिभ्यो गणपतिभ्यो व्रातेभ्य : । गणपतिभ्य इति गणपति = भ्य : । व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यो व्रातपतिभ्यो व्रातेभ्यो व्रातेभ्यो

व्रातपतिभ्य : । व्रातपतिभ्यो गृत्सेभ्यो गृत्सेभ्यो व्रातपतिभ्यो व्रातपतिभ्यो गृत्सेभ्य : । व्रातपतिभ्य इति व्रातपति = भ्य : । गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यो गृत्सपतिभ्यो गृत्सेभ्यो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्य : । गृत्सपतिभ्यो विरूपेभ्यो विरूपेभ्यो गृत्सपतिभ्यो गृत्सपतिभ्यो विरूपेभ्य : । गृत्सपतिभ्य इति गृत्सपति = भ्य : । विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यो विरूपेभ्यो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्य : । विरूपेभ्य इति वि = रूपेभ्य : । विश्वरूपेभ्य स्सेनाभ्य स्सेनाभ्यो विश्वरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्य स्सेनाभ्य : । विश्वरूपेभ्य इति विश्व =

रूपेभ्य : । सेनाभ्य स्सेनानिभ्य स्सेनानिभ्य स्सेनाभ्य स्सेनाभ्य स्सेनानिभ्य : ।
सेनानिभ्यो रथिभ्यो रथिभ्य स्सेनानिभ्य स्सेनानिभ्यो रथिभ्य : । सेनानिभ्य इति
सेनानि = भ्य : । रथिभ्यो - अरथेभ्यो ऽरथेभ्यो रथिभ्यो रथिभ्यो -
अरथेभ्य : । रथिभ्य इति रथि = भ्य : । अरथेभ्य : क्षत्तृभ्य : क्षत्तृभ्यो
ऽरथेभ्यो ऽरथेभ्य : क्षत्तृभ्य : । क्षत्तृभ्य स्सङ्ग्रहीतृभ्य स्सङ्ग्रहीतृभ्य :
क्षत्तृभ्य : क्षत्तृभ्य स्सङ्ग्रहीतृभ्य : । क्षत्तृभ्य इति क्षत्तृ = भ्य : । सङ्ग्रहीतृभ्यो
महद्भ्यो महद्भ्य स्सङ्ग्रहीतृभ्य स्सङ्ग्रहीतृभ्यो महद्भ्य : । सङ्ग्रहीतृभ्य इति

सङ्ग्रहीतृ = भ्यः । महद्भ्यो - अर्भकेभ्यो ऽर्भकेभ्यो महद्भ्यो महद्भ्यो - अर्भकेभ्यः । महद्भ्य इति महत् = भ्यः । अर्भकेभ्य इत्यर्भकेभ्यः ।।३।।

तक्षभ्यो रथकारेभ्यो रथकारेभ्य स्तक्षभ्य स्तक्षभ्यो रथकारेभ्यः । तक्षभ्य इति तक्ष = भ्यः । रथकारेभ्यः कुलालेभ्यः कुलालेभ्यो रथकारेभ्यो रथकारेभ्यः कुलालेभ्यः । रथकारेभ्य इति रथ = कारेभ्यः । कुलालेभ्यः कमरिभ्यः कमरिभ्यः कुलालेभ्यः कुलालेभ्यः कमरिभ्यः । कमरिभ्यो निषादेभ्यो

निसादेभ्य : कमरिभ्य : कमरिभ्यो निषादेभ्य : । निषादेभ्य : पुञ्जिष्टेभ्य :
पुञ्जिष्टेभ्यो निसादेभ्यो निषादेभ्य : पुञ्जिष्टेभ्य : । निसादेभ्य इति नि =
सादेभ्य : । पुञ्जिष्टेभ्य श्श्वनिभ्य श्श्वनिभ्य : पुञ्जिष्टेभ्य : पुञ्जिष्टेभ्य
श्श्वनिभ्य : । श्वनिभ्यो मृगयुभ्यो मृगयुभ्य श्श्वनिभ्य श्श्वनिभ्यो मृगयुभ्य : ।
श्वनिभ्य इति श्वनि = भ्य : । मृगयुभ्य श्श्वभ्य श्श्वभ्यो मृगयुभ्यो मृगयुभ्य
श्श्वभ्य : । मृगयुभ्य इति मृगयु = भ्य : । श्वभ्य श्श्वपतिभ्य श्श्वपतिभ्य श्श्वभ्य
श्श्वभ्य श्श्वपतिभ्य : । श्वभ्य इति श्व = भ्य : । श्वपतिभ्यो भवाय भवाय

श्वपतिभ्य श्श्वपतिभ्यो भवाय । श्वपतिभ्य इति श्वपति = भ्य : । भवाय रुद्राय रुद्राय भवाय भवाय रुद्राय । रुद्राय शर्वाय शर्वाय रुद्राय रुद्राय शर्वाय । शर्वाय पशुपतये पशुपतये शर्वाय शर्वाय पशुपतये । पशुपतये नीलग्रीवाय नीलग्रीवाय पशुपतये पशुपतये नीलग्रीवाय । पशुपतय इति पशु = पतये । नीलग्रीवाय शितिकण्ठाय शितिकण्ठाय नीलग्रीवाय नीलग्रीवाय शितिकण्ठाय । नीलग्रीवा येति नील = ग्रीवाय । शितिकण्ठाय कपर्दिने कपर्दिने शितिकण्ठाय शितिकण्ठाय कपर्दिने । शितिकण्ठा येति शिति = कण्ठाय । कपर्दिने व्युप्तकेशाय व्युप्तकेशाय

कपर्दिने कपर्दिने व्युप्तकेशाय । व्युप्तकेशाय सहस्राक्षाय सहस्राक्षाय व्युप्तकेशाय
व्युप्तकेशाय सहस्राक्षाय । व्युप्तकेशा येति व्युप्त = केशाय । सहस्राक्षाय शतधन्वने
शतधन्वने सहस्राक्षाय सहस्राक्षाय शतधन्वने । सहस्राक्षायेति सहस्र = अक्षाय ।
शतधन्वने गिरिशयाय गिरिशयाय शतधन्वने शतधन्वने गिरिशयाय । शतधन्वन
इति शत = धन्वने । गिरिशयाय शिपिविष्टाय शिपिविष्टाय गिरिशयाय
गिरिशयाय शिपिविष्टाय । गिरिशयायेति गिरि = शयाय । शिपिविष्टाय
मीळ्हुष्टमाय मीळ्हुस्तमाय शिपिविष्टाय शिपिविष्टाय मीळ्हुष्टमाय ।

शिपिविष्टायेति शिपि = विष्टाय । मीळ्हुष्टमा येषुमत इषुमते मीळ्हुस्तमाय

मीळ्हुष्टमा येषुमते । मीळ्हुस्त मायेति मीळ्हु : = तमाय । इषुमते ह्रस्वाय

ह्रस्वाये षुमत इषुमते ह्रस्वाय । इषुमत इतीषु = मते । ह्रस्वाय वामनाय

वामनाय ह्रस्वाय ह्रस्वाय वामनाय । वामनाय बृहते बृहते वामनाय वामनाय

बृहते । बृहते वर्षीयसे वर्षीयसे बृहते बृहते वर्षीयसे । वर्षीयसे वृध्दाय वृध्दाय

वर्षीयसे वर्षीयसे वृध्दाय । वृध्दाय सवृधे सवृधे वृध्दाय वृध्दाय सवृधे । सवृधे

ऽग्र्याया ग्र्याय सवृधे सवृधे ऽग्र्याय । सवृध इति स = वृधे । अग्र्याय प्रथमाय

प्रथमाया ग्ग्राया ग्ग्राय प्रथमाय । प्रथमा याशव आशवे प्रथमाय प्रथमा याशेव ।
आशवे ऽजिराया जिराया शव आशवे ऽजिराय । अजिराय शीघ्र्याय शीघ्र्याया
जिराया जिराय शीघ्र्याय । शीघ्र्याय शीभ्याय शीभ्याय शीघ्र्याय शीघ्र्याय
शीभ्याय । शीभ्या योम्र्यायोम्र्याय शीभ्याय शीभ्यायो म्र्याय । ऊम्र्याया
वस्वन्याया वस्वन्या योम्र्यायोम्र्याया वस्वन्याय । अवस्वन्याय नादेयाय नादेयाया
वस्वन्या यावस्वन्याय नादेयाय । अवस्वन्यायेत्यव = स्वन्याय । नादेयाय द्वीप्याय
द्वीप्याय नादेयाय नादेयाय द्वीप्याय । द्वीप्यायेति द्वीप्याय ।।४।।

ज्येष्ठाय कनिष्ठाय कनिष्ठाय ज्येष्ठाय ज्येष्ठाय कनिष्ठाय । कनिष्ठाय पूर्वजाय
पूर्वजाय कनिष्ठाय कनिष्ठाय पूर्वजाय । पूर्वजाया परजाया परजाय पूर्वजाय
पूर्वजाया परजाय । पूर्वजायेति पूर्व = जाय । अपरजाय मध्यमाय मध्यमाया
परजाया परजाय मध्यमाय । अपरजायेत्य पर = जाय । मध्यमाया पगल्भाया
पगल्भाय मध्यमाय मध्यमाया पगल्भाय । अपगल्भाय जघन्याय जघन्याया
पगल्भाया पगल्भाय जघन्याय । अपगल्भायेत्य प = गल्भाय । जघन्याय बुध्न्याय

बुध्न्याय जघन्याय जघन्याय बुध्न्याय । बुध्न्याय सोभ्याय सोभ्याय बुध्न्याय बुध्न्याय सोभ्याय । सोभ्याय प्रतिसर्याय प्रतिसर्याय सोभ्याय सोभ्याय प्रतिसर्याय । प्रतिसर्याय याम्याय याम्याय प्रतिसर्याय प्रतिसर्याय याम्याय । प्रतिसर्यायेति प्रति = सर्याय । याम्याय क्षेम्याय क्षेम्याय याम्याय याम्याय क्षेम्याय । क्षेम्याय श्लोक्याय श्लोक्याय क्षेम्याय क्षेम्याय श्लोक्याय । श्लोक्याया वसान्यायाया वसान्याय श्लोक्याय श्लोक्याया वसान्याय । अवसान्या योर्वर्या योर्वर्याया वसान्याया वसान्यायो र्वर्याय । अवसान्यायेत्यव = सान्याय । उर्वर्याय

खल्याय खल्यायो वर्यायो वर्याय खल्याय । खल्याय वन्याय वन्याय खल्याय
खल्याय वन्याय । वन्याय कक्ष्याय कक्ष्याय वन्याय वन्याय कक्ष्याय । कक्ष्याय
श्रवाय श्रवाय कक्ष्याय कक्ष्याय श्रवाय । श्रवाय प्रतिश्रवाय प्रतिश्रवाय श्रवाय
श्रवाय प्रतिश्रवाय । प्रतिश्रवाया शुषेणा याशुसेनाय प्रतिश्रवाय प्रतिश्रवा
याशुषेणाय । प्रतिश्रवायेति प्रति = श्रवाय । आशुषेणा याशुरथा याशुरथा
याशुसेना याशुषेणा याशुरथाय । आशुसेनायेत्याशु = सेनाय । आशुरथाय शूराय
शूरा याशुरथा याशुरथाय शूराय । आशुरथायेत्याशु = रथाय । शूराया वभेदिने

ऽवभेदिने शूराय शूराया वभेदिने । अवभेदिने बिल्मिने बिल्मिने ऽवभेदिने
ऽवभेदिने बिल्मिने । अवभेदिन इत्यव = भेदिने । बिल्मिने कवचिने कवचिने
बिल्मिने बिल्मिने कवचिने । कवचिने वर्मिणे वर्मिणे कवचिने कवचिने वर्मिणे ।
वर्मिणे वरूथिने वरूथिने वर्मिणे वर्मिणे वरूथिने । वरूथिने श्रुताय श्रुताय
वरूथिने वरूथिने श्रुताय । श्रुताय श्रुतसेनाय श्रुतसेनाय श्रुताय श्रुताय श्रुतसेनाय।
श्रुतसेनाय दुन्दुभ्याय दुन्दुभ्याय श्रुतसेनाय श्रुतसेनाय दुन्दुभ्याय । श्रुतसेनायेति श्रुत
= सेनाय । दुन्दुभ्याया हनन्याया हनन्याय दुन्दुभ्याय दुन्दुभ्याया हनन्याय ।

आहनन्याय धृष्णवे धृष्णव आहनन्याया हनन्याय धृष्णवे । आहनन्यायेत्या = हनन्याय । धृष्णवे प्रमृशाय प्रमृशाय धृष्णवे धृष्णवे प्रमृशाय । प्रमृशाय निषङ्गिणे निषङ्गिणे प्रमृशाय प्रमृशाय निषङ्गिणे । प्रमृशायेति प्र = मृशाय । निषङ्गिण इषुधिमत इषुधिमते निषङ्गिणे निषङ्गिण इषुधिमते । इषुधिमते तीक्ष्णेषवे तीक्ष्णेषव इषुधिमत इषुधिमते तीक्ष्णेषवे । इषुधिमत इतीषुधि = मते। तीक्ष्णेषव आयुधिन आयुधिने तीक्ष्णेषवे तीक्ष्णेषव आयुधिने । तीक्ष्णेषव इति तीक्ष्ण = इषवे । आयुधिने स्वायुधाय स्वायुधाया युधिन आयुधिने स्वायुधाय ।

स्वायुधाय सुधन्वने सुधन्वने स्वायुधाय स्वायुधाय सुधन्वने । स्वायुधायेति सु = आयुधाय । सुधन्वन इति सु = धन्वने ।।५।।

स्रुत्याय पथ्याय पथ्याय स्रुत्याय स्रुत्याय पथ्याय । पथ्याय काट्याय काट्याय पथ्याय पथ्याय काट्याय । काट्याय नीप्याय नीप्याय काट्याय काट्याय नीप्याय । नीप्याय कुल्याय कुल्याय नीप्याय नीप्याय कुल्याय । कुल्याय सरस्याय सरस्याय कुल्याय कुल्याय सरस्याय । सरस्याय नादेयाय नादेयाय सरस्याय

सरस्याय नादेयाय । नादेयाय वैशन्ताय वैशन्ताय नादेयाय नादेयाय वैशन्ताय ।
वैशन्ताय कूप्याय कूप्याय वैशन्ताय वैशन्ताय कूप्याय । कूप्याया वट्याया
वट्याय कूप्याय कूप्याया वट्याय । अवट्याये ध्र्याये ध्र्याया वट्याया वट्याये
ध्र्याय । ईध्र्याया तप्याया तप्याये ध्र्याये ध्र्याया तप्याय । आतप्याय मेध्याय
मेध्याया तप्याया तप्याय मेध्याय । आतप्यायेत्या = तप्याय । मेध्याय विद्युत्याय
विद्युत्याय मेध्याय मेध्याय विद्युत्याय । विद्युत्याय वर्ष्याय वर्ष्याय विद्युत्याय
विद्युत्याय वर्ष्याय । विद्युत्यायेति वि = द्युत्याय । वर्ष्याया वर्ष्याया वर्ष्याय

वर्ष्याय वर्ष्याया वर्ष्याय । अवर्ष्याय वात्याय वात्याया वर्ष्याया वर्ष्याय वात्याय।
वात्याय रेष्म्याय रेष्म्याय वात्याय वात्याय रेष्म्याय । रेष्म्याय वास्तव्याय
वास्तव्याय रेष्म्याय रेष्म्याय वास्तव्याय । वास्तव्याय वास्तुपाय वास्तुपाय
वास्तव्याय वास्तव्याय वास्तुपाय । वास्तुपाय सोमाय सोमाय वास्तुपाय
वास्तुपाय सोमाय । वास्तुपायेति वास्तु = पाय । सोमाय रुद्राय रुद्राय सोमाय
सोमाय रुद्राय । रुद्राय ताम्राय ताम्राय रुद्राय रुद्राय ताम्राय । ताम्राया रुणाया
रुणाय ताम्राय ताम्राया रुणाय । अरुणाय शङ्गवे शङ्गवे ऽरुणाया रुणाय शङ्गवे ।

शङ्गवे पशुपतये पशुपतये शङ्गवे शङ्गवे पशुपतये । शङ्गव इति शं = गवे ।
पशुपतय उग्रा योग्राय पशुपतये पशुपतय उग्राय । पशुपतय इति पशु = पतये ।
उग्राय भीमाय भीमा योग्रा योग्राय भीमाय । भीमायाग्रे वधायाग्रे वधाय भीमाय
भीमायाग्रे वधाय । अग्रेवधाय दूरेवधाय दूरेवधा याग्रे वधायाग्रे वधाय दूरेवधाय ।
अग्रेवधायेत्यग्रे = वधाय । दूरेवधाय हन्त्रे हन्त्रे दूरेवधाय दूरेवधाय हन्त्रे ।
दूरेवधायेति दूरे = वधाय । हन्त्रे हनीयसे हनीयसे हन्त्रे हन्त्रे हनीयसे । हनीयसे
वृक्षेभ्यो वृक्षेभ्यो हनीयसे हनीयसे वृक्षेभ्य : । वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो हरिकेशेभ्यो

वृक्षेभ्यो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्य : । हरिकेशेभ्य स्ताराय ताराय हरिकेशेभ्यो
हरिकेशेभ्य स्ताराय । हरिकेशेभ्य इति हरि = केशेभ्य : । ताराय शंभवे शंभवे
ताराय ताराय शंभवे । शंभवे मयोभवे मयोभवे शंभवे शंभवे मयोभवे । शंभव
इति शं = भवे । मयोभवे शङ्कराय शङ्कराय मयोभवे मयोभवे शङ्कराय ।
मयोभव इति मय : = भवे । शङ्कराय मयस्कराय मय : कराय शङ्कराय
शङ्कराय मयस्कराय । शङ्करायेति शं = कराय । मयस्कराय शिवाय शिवाय
मय : कराय मयस्कराय शिवाय । मय : करायेति मय : = कराय । शिवाय

शिवतराय शिवतराय शिवाय शिवाय शिवतराय । शिवत रायेति शिव = तराय ॥६॥

पार्याया वार्याया वार्याय पार्याय पार्याया वार्याय । अवार्याय प्रतरणाय प्रतरणाया वार्याया वार्याय प्रतरणाय । प्रतरणा योत्तरणा योत्तरणाय प्रतरणाय प्रतरणा योत्तरणाय । प्रतरणायेति प्र = तरणाय । उत्तरणाय तीर्थ्याय तीर्थ्या योत्तरणा योत्तरणाय तीर्थ्याय । उत्तरणायेत्युत् = तरणाय । तीर्थ्याय कूल्याय कूल्याय तीर्थ्याय तीर्थ्याय कूल्याय । कूल्याय शष्प्याय शष्प्याय कूल्याय कूल्याय

शष्प्याय । शष्प्याय फेन्याय फेन्याय शष्प्याय शष्प्याय फेन्याय । फेन्याय
सिकत्याय सिकत्याय फेन्याय फेन्याय सिकत्याय । सिकत्याय प्रवाह्याय
प्रवाह्याय सिकत्याय सिकत्याय प्रवाह्याय । प्रवाह्याय कीँशिलाय किꣳशिलाय
प्रवाह्याय प्रवाह्याय कीँशिलाय । प्रवाह्यायेति प्र = वाह्याय । कीँशिलाय
क्षयणाय क्षयणाय किꣳशिलाय कीँशिलाय क्षयणाय । क्षयणाय कपर्दिने कपर्दिने
क्षयणाय क्षयणाय कपर्दिने । कपर्दिने पुलस्तिने पुलस्तिने कपर्दिने कपर्दिने
पुलस्तिने । पुलस्तिन इरिण्यायै रिण्याय पुलस्तिने पुलस्तिन इरिण्याय । इरिण्याय

प्रपथ्याय प्रपथ्याये रिण्याये रिण्याय प्रपथ्याय । प्रपथ्याय व्रज्याय व्रज्याय

प्रपथ्याय प्रपथ्याय व्रज्याय । प्रपथ्यायेति प्र = पथ्याय । व्रज्याय गोष्ठ्याय

गोस्थ्याय व्रज्याय व्रज्याय गोष्ठ्याय । गोष्ठ्याय तल्प्याय तल्प्याय गोस्थ्याय

गोष्ठ्याय तल्प्याय । गोस्थ्यायेति गो = स्थ्याय । तल्प्याय गेह्याय गेह्याय

तल्प्याय तल्प्याय गेह्याय । गेह्याय हृद्याय हृद्याय गेह्याय गेह्याय हृद्याय । हृद्याय

निवेष्प्याय निवेष्प्याय हृद्याय हृद्याय निवेष्प्याय । निवेष्प्याय काट्याय काट्याय

निवेष्प्याय निवेष्प्याय काट्याय । निवेष्प्यायेति नि = वेष्प्याय । काट्याय

गह्वरेष्ठाय गह्वरेस्थाय काट्याय काट्याय गह्वरेष्ठाय । गह्वरेष्ठाय शुष्क्याय शुष्क्याय गह्वरेस्थाय गह्वरेष्ठाय शुष्क्याय । गह्वरेस्थायेति गह्वरे = स्थाय । शुष्क्याय हरित्याय हरित्याय शुष्क्याय शुष्क्याय हरित्याय । हरित्याय पाꣳसव्याय पाꣳसव्याय हरित्याय हरित्याय पाꣳसव्याय । पाꣳसव्याय रजस्याय रजस्याय पाꣳसव्याय पाꣳसव्याय रजस्याय । रजस्याय लोप्याय लोप्याय रजस्याय रजस्याय लोप्याय । लोप्यायो लप्यायो लप्याय लोप्याय लोप्यायो लप्याय । उलप्यायो र्व्यायो र्व्यायो लप्यायो लप्या योर्व्याय । ऊर्व्याय सूर्व्याय सूर्व्यायो

व्यायो व्याय सूव्याय । सूव्याय पर्णाय पर्णाय सूव्याय सूव्याय पर्णाय । सूव्यायेति सु = ऊव्याय । पर्णाय पर्णशदाय पर्णशदाय पर्णाय पर्णाय पर्णशदाय । पर्णशदायो दुरमाणायो दुरमाणाय पर्णशदाय पर्णशदायो दुरमाणाय । पर्णशदायेति पर्ण = शदाय । उद्दुरमाणाया भिघ्नते ऽभिघ्नत उद्दुरमाणा योद्दुरमाणा याभिघ्नते । उद्दुरमाणायेत्युत् = गुरमाणाय । अभिघ्नत आखिदत आखिदते ऽभिघ्नते ऽभिघ्नत आखिदते । अभिघ्नत इत्यभि = घ्नते । आखिदते प्रखिदते प्रखिदत आखिदत आखिदते प्रखिदते । आखिदत इत्या = खिदते । प्रखिदत

इषुकृद्भ्य इषुकृद्भ्य : प्रखिदते प्रखिदत इषुकृद्भ्य : । प्रखिदत इति प्र = खिदते ।
इषुकृद्भ्यो धनुष्कृद्भ्यो धनु : कृद्भ्य इषुकृद्भ्य इषुकृद्भ्यो धनुष्कृद्भ्य : । इषुकृद्भ्य
इतीषुकृत् = भ्य : । धनुष्कृद्भ्य श्च च धनु : कृद्भ्यो धनुष्कृद्भ्य श्च । धनु :
कृद्भ्य इति धनु : कृत् = भ्य : । च वो व श्च च व : । व : किरिकेभ्य :
किरिकेभ्यो वो व : किरिकेभ्य : । किरिकेभ्यो देवानान् देवानाङ् किरिकेभ्य :
किरिकेभ्यो देवानाम् । देवानाँ हृदयेभ्यो हृदयेभ्यो देवानान् देवानाँ
हृदयेभ्य : । हृदयेभ्यो विचिन्वत्केभ्यो विचिन्वत्केभ्यो हृदयेभ्यो हृदयेभ्यो

विचिन्वत्केभ्य : । विचिन्वत्केभ्यो विक्षिणत्केभ्यो विक्षिणत्केभ्यो विचिन्वत्केभ्यो
विचिन्वत्केभ्यो विक्षिणत्केभ्य : । विचिन्वत्केभ्य इति वि = चिन्वत्केभ्य : ।
विक्षिणत्केभ्य आनिर्हतेभ्य आनिर्हतेभ्यो विक्षिणत्केभ्यो विक्षिणत्केभ्य आनिर्ह
तेभ्य : । विक्षिणत्केभ्य इति वि = क्षिणत्केभ्य : । आनिर्हतेभ्य इत्यानि : =
हतेभ्य : ।।७।।

द्रापे - अन्धसो ऽन्धसो द्रापे द्रापे - अन्धस ः । अन्धस स्पते पते ऽन्धसो ऽन्धस स्पते । पते दरिद्र दरिद्र पते पते दरिद्र । दरिद्र नीललोहित नीललोहित दरिद्र दरिद्र नीललोहित । नीललोहितेति नील = लोहित ।। आसां प्रजानाम् प्रजानां मासा मासां प्रजानाम् । प्रजाना मेषा मेषां प्रजानाम् प्रजाना मेषाम् । प्रजाना मिति प्र = जानाम् । एषां पशूनां पशूना मेषा मेषां पशूनाम् । पशूनां मा मा पशूनां पशूनां मा । मा भे भे र्मा मा भे ः । भे र्मो मो भे भेर्मो । मो रोग् रोङ् मो मो रोक् । मो इति मो । रोङ् मो मो रोग् रोङ् मो । मो च च

मो मो च । मो इति मो । च नो न श्च च न : । न : किङ् किन् नो न : किम् । कि ञ्चन चन किङ् कि ञ्चन । चनामम दामम च्चन चनाममत् । आममदित्या ममत् ।। इमा रुद्राय रुद्रा येमा - इमा रुद्राय । रुद्राय तवसे तवसे रुद्राय रुद्राय तवसे । तवसे कपर्दिने कपर्दिने तवसे तवसे कपर्दिने । कपर्दिने क्षयद्वीराय क्षयद्वीराय कपर्दिने कपर्दिने क्षयद्वीराय । क्षयद्वीराय प्र प्र क्षयद्वीराय क्षयद्वीराय प्र । क्षयद्वीरायेति क्षयत् = वीराय । प्र भरामहे भरामहे प्र प्र भरामहे । भरामहे मती र्मती र्भरामहे भरामहे मती : । मती रिति मती : ।।

यथा श९ शँ य्यथा यथा शम् । शम सद सच्छ९ शमसंत् । असद्द्विपदे द्विपदे
ऽसद सद्द्विपदे । द्विपदे चतुष्पदे चतु ः पदे द्विपदे द्विपदे चतुष्पदे । द्विपद इति
द्वि = पदे । चतुष्पदे विश्वँ विश्वञ् चतु ः पदे चतुष्पदे विश्वम् । चतु ः पद इति
चतु ः = पदे । विश्वम् पुष्टं पुष्टँ विश्वँ विश्वम् पुष्टम् । पुष्टङ् ग्रामे ग्रामे पुष्टं
पुष्टङ् ग्रामे । ग्रामे - अस्मि न्नस्मिन्ग्रामे ग्रामे - अस्मिन् । अस्मि न्ननातुरमना
तुर मस्मि न्नस्मिन्ननातुरम् । अनातुरमित्य नातुरम् ।। या ते ते या या ते । ते
रुद्र रुद्र ते ते रुद्र । रुद्र शिवा शिवा रुद्र रुद्र शिवा । शिवा तनू स्तनू श्शिवा

शिवा तनू ः । तनू श्शिवा शिवा तनू स्तनू श्शिवा । शिवा विश्वाहा विश्वाहा शिवा शिवा विश्वाहा । विश्वाहा भेषजी भेषजी विश्वाहा विश्वाहा भेषजी । भेषजीति भेषजी ।। शिव ऋतस्य ऋतस्य शिवा शिव ऋतस्य । ऋतस्य भेषजी भेषज्यृतस्य ऋतस्य भेषजी । भेषजी तया तया भेषजी भेषजी तया । तया नो न स्तया तया न ः । नो मृळ मृळ नो नो मृळ । मृळ जीवसे जीवसे मृळ मृळ जीवसे । जीवस इति जीवसे ।। परि णो न ः परि परिण ः । नो हेति र्हेति र्नो नो हेति ः । हेती - रुद्रस्य रुद्रस्य हेति र्हेती - रुद्रस्य । रुद्रस्य वृज्याद् वृज्याद्

रुद्रस्य रुद्रस्य वृज्यात् । वृज्यात् परि परि वृज्याद् वृज्यात् परि । परि त्वेषस्य त्वेषस्य परि परि त्वेषस्य । त्वेषस्य दुर्मति दुर्मति स्त्वेषस्य त्वेषस्य दुर्मति : । दुर्मति मही मही दुर्मति दुर्मति मही । दुर्मतिरिति दु : = मति : । महीगाद् गान् मही महीगात् । गादिति गात् ।। अवस्थिरा स्थिरा ऽवावस्थिरा । स्थिरा मघवद्भ्यो मघवद्भ्य स्थिरा स्थिरा मघवद्भ्य : । मघवद्भ्य स्तनुष्व तनुष्व मघवद्भ्यो मघवद्भ्य स्तनुष्व । मघवद्भ्य इति मघवत् = भ्य : । तनुष्व मीढ्वो मीढ्व स्तनुष्व तनुष्व मीढ्व : । मीढ्व स्तोकाय तोकाय मीढ्वो मीढ्व स्तोकाय ।

तोकाय तनयाय तनयाय तोकाय तोकाय तनयाय । तनयाय मृळ मृळ तनयाय

तनयाय मृळ । मृळेति मृळ ।। मीळ्हुष्टम शिवतम शिवतम मीळ्हुस्तम

मीळ्हुष्टम शिवतम । मीळ्हुस्त मेति मीळ्हु : = तम । शिवतम शिव श्शिव

श्शिवतम शिवतम शिव : । शिवत मेति शिव = तम । शिवो नो न श्शिव

श्शिवो न : । न स्सुमना स्सुमना नो न स्सुमना : । सुमना भव भव सुमना

स्सुमना भव । सुमना इति सु = मना : । भवेति भव ।। परमे वृक्षे वृक्षे परमे

परमे वृक्षे । वृक्ष आयुध मायुधँ वृक्षे वृक्ष आयुधम् । आयुधन् निधाय निधा

यायुध मायुधन् निधाय । निधाय कृत्तिङ् कृत्तिन् निधाय निधाय कृत्तिम् । निधायेति नि = धाय । कृत्तिँ वसानो वसान : कृत्तिङ् कृत्तिँ वसान : । वसान आचर चरा वसानो वसान आचर । आचर । चर पिनाकं पिनाकञ् चर चर पिनाकम् । पिनाकं बिभ्रद् बिभ्रत् पिनाकं पिनाकं बिभ्रत् । बिभ्र दागहि गह्या बिभ्रद् बिभ्र दागहि । आगहि । गहीति गहि ।। विकिरिद्र विलोहित विलोहित विकिरिद्र विकिरिद्र विलोहित । विकिरिद्रेति वि = किरिद्र । विलोहित नमो नमो विलोहित विलोहित नम : । विलोहितेति वि = लोहित । नमस्ते ते नमो

नमस्ते । ते - अस्त्वस्तु ते ते - अस्तु । अस्तु भगवो भगवो ऽस्त्वस्तु भगव ः।
भगव इति भग = व ः ।। या स्ते ते या यास्ते । ते सहस्रꣳ सहस्र न्ते ते
सहस्रम् । सहस्राँ हेतयो हेतय स्सहस्रꣳ सहस्राँ हेतय ः । हेतयो ऽन्य मन्यꣳ
हेतयो हेतयो ऽन्यम् । अन्य मस्म दस्म दन्य मन्य मस्मत् । अस्म न्निन्यस्म
दस्मन्नि । नि वपन्तु वपन्तु नि नि वपन्तु । वपन्तु ता स्ता वपन्तु वपन्तु ता ः।
ता इति ता ः ।। सहस्राणि सहस्रश स्सहस्रश स्सहस्राणि सहस्राणि सहस्रश ः ।
सहस्रशो बाह्वो र्बाह्वो स्सहस्रश स्सहस्रशो बाह्वो ः । सहस्रश इति सहस्र = श ः।

बाह्वो स्तव तव बाह्वो बाह्वो स्तव । तव हेतयो हेतय स्तव तव हेतय : । हेतय इति हेतय : ।। तासा मीशान ईशान स्तासान् तासा मीशान : । ईशानो भगवो भगव ईशान ईशानो भगव : । भगव : पराचीना पराचीना भगवो भगव : पराचीना । भगव इति भग = व : । पराचीना मुखा मुखा पराचीना पराचीना मुखा । मुखा कृधि कृधि मुखा मुखा कृधि । कृधीति कृधि ।। असङ्ख्याता सहस्राणि सहस्राण्यसङ्ख्याता ऽसङ्ख्याता सहस्राणि । असङ्ख्याते त्यसम् = ख्याता । सहस्राणि ये ये सहस्राणि सहस्राणि ये । ये रुद्रा रुद्रा ये ये रुद्रा : ।

रुद्रा - अध्यधि रुद्रा रुद्रा - अधि । अधि भूम्यां भूम्या मध्यधि भूम्याम् । भूम्या मिति भूम्याम् ।। तेषाꣳ सहस्रयोजने सहस्रयोजने तेषा न्तेषाꣳ सहस्रयोजने । सहस्रयोजने ऽवाव सहस्रयोजने सहस्रयोजने ऽव । सहस्रयोजन इति सहस्र - योजने । अव धन्वानि धन्वान्यवाव धन्वानि । धन्वानि तन्मसि तन्मसि धन्वानि धन्वानि तन्मसि । तन्मसीति तन्मसि ।। अस्मिन्महति महत्यस्मि न्नस्मिन्महति । महत्यर्णवे ऽर्णवे महति महत्यर्णवे । अर्णवेऽन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे ऽर्णवे ऽर्णवे ऽन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे भवा भवा - अन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे भवा : । भवा - अध्यधि

भवा भवा - अधि॑ । अधीत्यधि॑ ।। नील॑ग्रीवा शिशतिकण्ठा॑ श्शितिकण्ठा
नील॑ग्रीवा नील॑ग्रीवा श्शितिकण्ठा॑ : । नील॑ग्रीवा इति नील॑ = ग्रीवा : ।
शितिकण्ठा दिवन् दिव॑ँ श्शितिकण्ठा॑ श्शितिकण्ठा दिव॑म् । शितिकण्ठा इति॑
शिति = कण्ठा॑ : । दिवा॑ँ रुद्रा रुद्रा दिवन् दिवा॑ँ रुद्रा : । रुद्रा - उप॑श्रिता -
उप॑श्रिता रुद्रा रुद्रा - उप॑श्रिता : । उप॑श्रिता इत्युप॑ = श्रिता : ।। शर्वा -
अधोऽध श्शर्वा श्शर्वा - अध : । अध : क्ष॑माचरा : क्ष॑माचरा - अधो ऽध :
क्ष॑माचरा : । क्षमाचरा इति॑ क्षमा = चरा : ।। वृक्षेषु॑ शष्पिञ्जरा॑ श्शष्पिञ्जरा॑

वृक्षेषु वृक्षेषु शष्पिञ्जरा : । शष्पिञ्जरा नीलग्रीवा नीलग्रीवा श्शष्पिञ्जरा

श्शष्पिञ्जरा नीलग्रीवा : । नीलग्रीवा विलोहिता विलोहिता नीलग्रीवा नीलग्रीवा

विलोहिता : । नीलग्रीवा इति नील = ग्रीवा : । विलोहिता इति वि =

लोहिता : ।। भूताना मधिपतयो ऽधिपतयो भूतानाम् भूताना मधिपतय : ।

अधिपतयो विशिखासो विशिखासो ऽधिपतयो ऽधिपतयो विशिखास : ।

अधिपतय इत्यधि = पतय : । विशिखास : कपर्दिन : कपर्दिनो विशिखासो

विशिखास : कपर्दिन : । विशिखास इति वि = शिखास : । कपर्दिन इति

कपर्दिने : ।। पथां पथिरक्षिणं : पथिरक्षिणं : पथां पथां पथिरक्षिणं : । पथिरक्षिणं ऐळबृदा ऐळबृदा : पथिरक्षिणं : पथिरक्षिणं ऐळबृदा : । पथिरक्षिण इति पथि = रक्षिणं : । ऐळबृदा - आयुर्युधं आयुर्युधं ऐळबृदा ऐळबृदा - आयुर्युधं : । आयुर्युध इत्यायु : = युधं : ।। तीर्थानि प्रचरन्ति प्रचरन्ति तीर्थानि तीर्थानि प्रचरन्ति । प्रचरन्ति सृकाहस्ता स्सृकाहस्ता : प्रचरन्ति प्रचरन्ति सृकाहस्ता : । प्रचरन्तीति प्र = चरन्ति । सृकाहस्ता निषङ्गिणो निषङ्गिण स्सृकाहस्ता स्सृकाहस्ता निषङ्गिणं : । सृकाहस्ता इति सृका = हस्ता : ।

निषङ्गिण इति निषङ्गिण : ।। अन्नेषु विविध्यन्ति विविध्य न्त्यन्नेष्वन्नेषु विविध्यन्ति । विविध्यन्ति पात्रेषु पात्रेषु विविध्यन्ति विविध्यन्ति पात्रेषु । विविध्यन्तीति वि = विध्यन्ति । पात्रेषु पिबत : पिबत : पात्रेषु पात्रेषु पिबत : । पिबतो जना ञ्जनान् पिबत : पिबतो जनान् । जनानिति जनान् ।। एतावन्त श्च चैतावन्त एतावन्तश्च । च भूयांऽसो भूयांऽस श्च च भूयांऽस : । भूयांऽस श्च च भूयांऽसो भूयांऽसश्च । च दिशो दिशश्च च दिश : । दिशो रुद्रा रुद्रा दिशो दिशो रुद्रा : । रुद्रा वितस्थिरे वितस्थिरे रुद्रा रुद्रा वितस्थिरे ।

वितस्थिर इति वि = तस्थिरे ।। नमो ऽस्त्वस्तु नमो नमो ऽस्तु । अस्तु रुद्रेभ्यो रुद्रेभ्यो ऽस्त्वस्तु रुद्रेभ्य: । रुद्रेभ्यो ये ये रुद्रेभ्यो रुद्रेभ्यो ये । ये दिवि दिवि ये ये दिवि । दिवि येषाँ य्येषान् दिवि दिवि येषाम् । येषाँ वर्षं वर्षं य्येषाँ य्येषाँ वर्षम् । वर्ष मिषव इषवो वर्षं वर्ष मिषव: । इषव स्तेभ्य स्तेभ्य इषव इषव स्तेभ्य: । तेभ्यो दश दश तेभ्य स्तेभ्यो दश । दश प्राची: प्राची र्दश दश प्राची: । प्राची र्दक्षिणा दक्षिणा प्राची: प्राची र्दक्षिणा । दक्षिणा प्रतीची: प्रतीचि र्दक्षिणा दक्षिणा प्रतीची: । प्रतीची रुदीची रुदीची: प्रतीची: प्रतीची

रुदीची : । उदीची रूध्वर्वा - ऊध्वर्वा - उदीची रुदीची रूध्वर्वा : । ऊध्वर्वा - अन्तरिक्षे ऽन्तरिक्ष ऊध्वर्वा - ऊध्वर्वा - अन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे वातो वातो ऽन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे वात : । वात : पृथिव्यां पृथिव्याँ वातो वात : पृथिव्याम् । पृथिव्या मन्न मन्नम् पृथिव्यां पृथिव्या मन्नम् । अन्न मित्यन्नम् ।।८।।

इति सप्तदशोऽध्याय :

अथ अष्टादशोऽध्याय :

ॐ अश्मन्नूर्ज मूर्ज मश्म न्नश्म न्नूर्जम् । ऊर्जं पर्वते पर्वत ऊर्ज मूर्जं पर्वते । पर्वते शिश्रियाणाꣳ शिश्रियाणां पर्वते पर्वते शिश्रियाणाम् । शिश्रियाणा मद्भ्यो ऽद्भ्य शिश्रियाणाꣳ शिश्रियाणा मद्भ्य : । अद्भ्य ओषधीभ्य ओषधीभ्यो ऽद्भ्यो ऽद्भ्य ओषधीभ्य : । अद्भ्य इत्यत् = भ्य : । ओषधीभ्यो वनस्पतिभ्यो वनस्पतिभ्य ओषधीभ्य ओषधीभ्यो वनस्पतिभ्य : । वनस्पतिभ्यो - अध्यधि वनस्पतिभ्यो वनस्पतिभ्यो - अधि । वनस्पतिभ्य इति वनस्पति = भ्य : । अधि संभृतꣳ

संभृत मध्यधि संभृतम् । संभृतं पय ः पय स्संभृतं॒ संभृतं पय ः । संभृत मिति

सं = भृतम् । पय इति पय ः ।। तान्नो न स्ता न्ता न्न ः । न इष मिषन् नो न

इषम् । इष मूर्ज मूर्ज मिष मिष मूर्जम् । ऊर्जन् धत्त धत्तोर्ज मूर्जन् धत्त । धत्त

मरुतो मरुतो धत्त धत्त मरुत ः । मरुत स्साँ रराणा स्सं॒रराणा मरुतो मरुत

स्साँरराणा ः । साँरराणा - अश्मन्नश्म न्त्स॒रराणा स्साँरराणा - अश्मन् ।

साँरराणा इति सं = रराणा ः । अश्मं॒ स्ते ते ऽश्म न्नश्मं॒ स्ते । ते क्षुत्क्षुत्ते

तेक्षुत् । क्षुन्मयि मयि क्षुत्क्षुन्मयि । मयि ते ते मयि मयि ते । त ऊर्गूर्क्ते त

ऊर्क् । ऊर्ग्यँ य्य मूर्गूर्ग्यम् । यन् द्विष्मो द्विष्मो यँ य्यन् द्विष्म : । द्विष्मस्तन् तन्
द्विष्मो द्विष्मस्तम् । त न्ते ते तन्तन्ते । ते शुक् शुक्ते ते शुक् । शुगृच्छत्वृच्छतु
शुक् शुगृच्छतु । ऋच्छत्वि त्यृच्छतु ।। इमा मे म इमा - इमा मे । मे - अग्ने
ऽग्ने मे मे - अग्ने । अग्न इष्टका - इष्टका - अग्ने ऽग्न इष्टका : । इष्टका धेनवो
धेनव इष्टका - इष्टका धेनव : । धेनव स्सन्तु सन्तु धेनवो धेनव स्सन्तु ।
सन्त्वेकैका सन्तु सन्त्वेका । एका च चैकैका च । च दश दश च च दश । दश
शत९ शतन् दश दश शतम् । शताँ सहस्र९ सहस्र९ शत९ शताँ सहस्रम् ।

सहस्र मयुत मयुतꣳ सहस्रꣳ सहस्र मयुतम् । अयुतन् नियुतन् नियुत मयुत
मयुतन् नियुतम् । नियुत मर्बुद मर्बुदन् नियुतन् नियुत मर्बुदम् । नियुत मिति
नि = युतम् । अर्बुदन् न्यर्बुदन् न्यर्बुद मर्बुद मर्बुदन् न्यर्बुदम् । न्यर्बुदाँ समुद्र
स्समुद्रो न्यर्बुदन् न्यर्बुदाँ समुद्र : । न्यर्बुद मिति नि = अर्बुदम् । समुद्रो मध्यं
मध्यꣳ समुद्र स्समुद्रो मध्यम् । मध्य मन्तो ऽन्तो मध्यं मध्य मन्त : । अन्त :
परार्ध : परार्धो ऽन्तो ऽन्त : परार्ध : । परार्ध एता एता : परार्ध : परार्ध
एता : । परार्ध इति पर = अर्ध : । एता मे म एता - एतामे । मे - अग्ने ऽग्ने

मे मे - अग्ने । अग्न इष्टका - इष्टका - अग्ने ऽग्न इष्टका : । इष्टका धेनवो धेनव इष्टका - इष्टका धेनव : । धेनव स्सन्तु सन्तु धेनवो धेनव स्सन्तु । सन्त्वमुत्रा मुत्र सन्तु सन्त्वमुत्र । अमुत्रा मुष्मिं न्नमुष्मिं न्नमुत्रा मुत्रा मुष्मिन् । अमुष्मिं ल्लोके लोके ऽमुष्मिं न्नमुष्मिं ल्लोके । लोक ऋतव ऋतवो लोके लोक ऋतव : । ऋतव स्स्थ स्थ ऋतव ऋतव स्थ । स्थ ऋतावृध ऋतवृध स्थ स्थ ऋतावृध : । ऋतावृध ऋतुष्ठा ऋतुस्था ऋतवृध ऋतावृध ऋतुष्ठा : । ऋतवृध इत्यृत = वृध : । ऋतुष्ठा स्थ स्थ ऋतुस्था ऋतुष्ठा स्स्थ । ऋतुस्था इत्यृतु = स्था : ।

स्थ ऋतावृधं ऋतवृधं स्थ स्थ ऋतावृधं : । ऋतावृधौ घृतश्च्युतौ घृतश्च्युत
ऋतवृधं ऋतावृधौ घृतश्च्युतं : । ऋतवृध इत्यृत = वृधं : । घृतश्च्युतौ
मधुश्च्युतौ मधुश्च्युतौ घृतश्च्युतौ घृतश्च्युतौ मधुश्च्युतं : । घृतश्च्युत इति घृत
= श्च्युतं : । मधुश्च्युतौ विराजौ विराजौ मधु श्च्युतौ मधुश्च्युतौ विराजं : ।
मधुश्च्युत इति मधु = श्च्युतं : । विराजो नाम नामं विराजौ विराजो नामं ।
विराज इति वि = राजं : । नामं कामदुघां : कामदुघा नाम नामं कामदुघां : ।
कामदुघा - अक्षीयमाणा - अक्षीयमाणा : कामदुघां : कामदुघा - अक्षीय

माणा : । कामदुघा इति काम = दुघा : । अक्षीयमाणा इत्यक्षीयमाणा : ।।
समुद्रस्य त्वा त्वा समुद्रस्य समुद्रस्य त्वा । त्वा ऽवकया ऽवकया त्वा त्वा
ऽवकया । अवकया ऽग्ने ऽग्ने ऽवकया ऽवकयाऽग्ने । अग्ने परि पर्यग्ने ऽग्ने परि ।
परि व्ययामसि व्ययामसि परि परि व्ययामसि । व्ययामसीति व्यमाससि ।।
पावको - अस्मभ्य मस्मभ्यम् पावक : पावको - अस्मभ्यम् । अस्मभ्यॅं शिव
श्शिवो ऽस्मभ्य मस्मभ्यॅं शिव : । शिवो भव भव शिव श्शिवो भव । भवेति
भव ।। हिमस्य त्वा त्वा हिमस्य हिमस्य त्वा । त्वा जरायुणा जरायुणा त्वा त्वा

जरायुणा । जरायुणा ऽग्ने ऽग्ने जरायुणा जरायुणा ऽग्ने । अग्ने परि पर्यग्ने ऽग्ने परि।
परि व्ययामसि व्ययामसि परि परि व्ययामसि । व्ययामसीति व्यमाससि ।।
पावको - अस्मभ्यं मस्मभ्यम् पावक : पावको - अस्मभ्यम् । अस्मभ्याँ शिव
श्शिवो ऽस्मभ्यं मस्मभ्याँ शिव : । शिवो भव भव शिव श्शिवो भव । भवेति
भव ।। उप ज्मञ्ज्म न्नुपोप ज्मन् । ज्मन्नुपोप ज्मञ्ज्मन्नुप । उप वेतसे वैतस
उपोप वेतसे । वेतसे ऽवाव वेतसे वैतसे ऽव । अव तर तरा वाव तर । तर
नदीषु नदीषु तर तर नदीषु । नदीष्वा नदीषु नदीष्वा । एत्या ।। अग्ने पित्तं

पित्त मग्ने ऽग्ने पित्तम् । पित्त मपा मपां पित्तं पित्त मपाम् । अपा मस्य स्यपा मपा मसि । असि मण्डूकि मण्डूक्यस्यसि मण्डूकि । मण्डूकि ताभि स्ताभि र्मण्डूकि मण्डूकि ताभिः । ताभि रागहि गह्या ताभि स्ताभि रागहि । आगहि । गहि सा सा गहि गहि सा । सेम मिमꣳ सा सेमम् । इमन्नो न इम मिमन्नः । नो यज्ञँ य्यज्ञन्नो नो यज्ञम् । यज्ञं पावकवर्णं पावकवर्णँ य्यज्ञँ य्यज्ञं पावकवर्णम् । पावकवर्णाँ शिवꣳ शिवं पावकवर्णं पावकवर्णाँ शिवम् । पावकवर्ण मिति पावक = वर्णम् । शिवङ् कृधि कृधि शिवꣳ शिवङ् कृधि । कृधीति कृधि ।। अपा

मिद मिद मपा मपा मिदम् । इदन्न्ययनन् न्ययन मिद मिदन्न्ययनम् । न्ययनाँ समुद्रस्य समुद्रस्य न्ययनन् न्ययनाँ समुद्रस्य । न्ययन मिति नि = अयनम् । समुद्रस्य निवेशनन् निवेशनॅ समुद्रस्य समुद्रस्य निवेशनम् । निवेशन मिति नि = वेशनम् ।। अन्याॅ स्ते ते ऽन्या नन्याॅ स्ते । ते - अस्म दस्मत्ते ते - अस्मत्। अस्मत्तपन्तु तपन्त्वस्म दस्मत्तपन्तु । तपन्तु हेतयो हेतय स्तपन्तु तपन्तु हेतय : । हेतय : पावक : पावको हेतयो हेतय : पावक : । पावको - अस्मभ्य मस्मभ्यम् पावाक : पावको - अस्मभ्यम् । अस्मभ्याँ शिव श्शिवो ऽस्मभ्य

मस्मभ्याँ शिव : । शिवो भव भव शिव श्शिवो भव । भवेति भव ।। अग्ने
पावक पावका ग्ने ऽग्ने पावक । पावक रोचिषा रोचिषा पावक पावक रोचिषा ।
रोचिषा मन्द्रया मन्द्रया रोचिषा रोचिषा मन्द्रया । मन्द्रया देव देव मन्द्रया मन्द्रया
देव । देव जिह्वया जिह्वया देव देव जिह्वया । जिह्वयेति जिह्वया ।। आ देवान्
देवाना देवान् । देवान्वक्षि वक्षि देवान् देवान्वक्षि । वक्षि यक्षि यक्षि वक्षि वक्षि
यक्षि । यक्षि च च यक्षि यक्षि च । चेतिच ।। स नो न स्स स न : । न :
पावक पावक नो न : पावक । पावक दीदिवो दीदिव : पावक पावक

दीदिव ः । दीदिवो ऽग्ने ऽग्ने दीदिवो दीदिवो ऽग्ने । दीदिव इति दीदि = व ः ।
अग्ने देवान् देवा नग्ने ऽग्ने देवान् । देवाँ - इहेह देवान् देवाँ - इह । इहा वह
वहे हेहा वह । आवह । वहेति वह ।। उप यज्ञँ य्यज्ञ मुपोप यज्ञम् । यज्ञाँ हवि
र्हवि र्यज्ञँ य्यज्ञाँ हवि ः । हवि श्च च हवि र्हविश्च । च नो न श्च च न ः । न
इति न ः ।। पावकया यो य ः पावकया पावकया य ः । यश्चितयन्त्या
चितयन्त्या यो य श्चितयन्त्या । चितयन्त्या कृपा कृपा चितयन्त्या चितयन्त्या
कृपा । कृपा क्षामन् क्षामन्कृपा कृपा क्षामन् । क्षामन् रुरुचे रुरुचे क्षामन् क्षामन्

रुरुचे । रुरुच उषसं उषसो रुरुचे रुरुच उषसं ः । उषसो न नोषसं उषसो न ।
न भानुना भानुना न न भानुना । भानुनेति भानुना ।। तूर्वन्न न तूर्वꣳ स्तूर्वन्न ।
न याम न्याम न्न न यामन् । याम न्नेतं शस्यैतंशस्य याम न्याम न्नेतंशस्य ।
एतंशस्य नु न्वेतं शस्यैतंशस्य नु । नू रणे रणे नु नू रणे । रण आ यो य आ रणे
रण आय ः । आय ः । यो घृणे घृणे यो यो घृणे । घृणे न न घृणे घृणे न । न
ततृषाण स्ततृषाणो न न ततृषाण ः । ततृषाणो - अजरो ऽजरं स्ततृषाण
स्ततृषाणो - अजरं ः । अजर इत्यजरं ः ।। नमं स्ते ते नमो नमंस्ते । ते हरसे

हरसे ते ते हरसे । हरसे शोचिषे शोचिषे हरसे हरसे शोचिषे । शोचिषे नमो नम श्शोचिषे शोचिषे नम ः । नमस्ते ते नमो नमस्ते । ते - अस्त्वस्तु ते ते - अस्तु । अस्त्वर्चिषे ऽर्चिषे ऽस्त्वस्त्वर्चिषे । अर्चिष इत्यर्चिषे ।। अन्याꣳ स्ते ते ऽन्या नन्याꣳ स्ते । ते - अस्म दस्मत्ते ते - अस्मत् । अस्मत्तपन्तु तपन्त्वस्म दस्मत्तपन्तु । तपन्तु हेतयो हेतय स्तपन्तु तपन्तु हेतय ः । हेतय ः पावकं ः पावको हेतयो हेतय ः पावक ः । पावको - अस्मभ्य मस्मभ्यम् पावाक ः पावको - अस्मभ्यम् । अस्मभ्याँ शिव श्शिवो ऽस्मभ्य मस्मभ्याँ शिव ः । शिवो

भव भव शिव श्शिवो भव । भवेति भव ।। नृषदे वेड् वेन्नृसदे नृषदे वेट् । नृसद इति नृ = सदे । वेळप्सुषदे ऽप्सुसदे वेड् वेळप्सुषदे । अप्सुषदे बर्हिषदे बर्हिसदे ऽप्सुसदे ऽप्सुषदे बर्हिषदे । अप्सुसद इत्यप्सु = सदे । बर्हिषदे वनसदे वनसदे बर्हिसदे बर्हिषदे वनसदे । बर्हिसद इति बर्हि = सदे । वनसदे स्वर्विदे स्वर्विदे वनसदे वनसदे स्वर्विदे । वनसद इति वन = सदे । स्वर्विदे वेड् वेट् स्वर्विदे स्वर्विदे वेट् । स्वर्विद इति स्व : = विदे । वेळिति वेट् ।। ये देवा देवा ये ये देवा : । देवा देवानान् देवानान् देवा देवा देवानाम् । देवानाँ य्यज्ञिया यज्ञिया

देवानान् देवानाँ य्यज्ञिया : । यज्ञिया यज्ञियानाँ य्यज्ञियानाँ य्यज्ञिया यज्ञिया
यज्ञियानाम् । यज्ञियाना९ँ सँवत्सरीण९ँ सँवत्सरीणँ य्यज्ञियानाँ य्यज्ञियाना९ँ
सँवत्सरीणम् । सँवत्सरीण मुपोप सँवत्सरीण९ँ सँवत्सरीण मुप । उप भागं भाग
मुपोप भागम् । भाग मासत आसते भागं भाग मासते । आसत इत्यासते ।।
अहुतादो हविषो हविषो ऽहुतादो ऽहुतादो हविष : । अहुताद इत्य हुत =
अद : । हविषो यज्ञे यज्ञे हविषो हविषो यज्ञे । यज्ञे - अस्मि न्नस्मिन्यज्ञे यज्ञे -
अस्मिन् । अस्मि न्त्स्वय९ँ स्वय मस्मि न्नस्मि न्त्स्वयम् । स्वयं पिबन्तु पिबन्तु

स्वयꣳ स्वयं पिबन्तु । पिबन्तु मधुनो मधुन ः पिबन्तु पिबन्तु मधुन ः । मधुनो घृतस्य घृतस्य मधुनो मधुनो घृतस्य । घृतस्येति घृतस्य ।। ये देवा देवा ये ये देवा ः । देवा देवेषु देवेषु देवा देवा देवेषु । देवेष्वध्यधि देवेषु देवेष्वधि । अधि देवत्वन् देवत्व मध्यधि देवत्वम् । देवत्व माय न्नायन्देवत्वन् देवत्व मायन् । देवत्वमिति देव = त्वम् । आयन्ये य आयन्नायन्ये । ये ब्रह्मणो ब्रह्मणो ये ये ब्रह्मण ः । ब्रह्मण ः पुर एतार ः पुर एतारो ब्रह्मणो ब्रह्मण ः पुर एतार ः । पुर एतारो - अस्यास्य पुर एतार ः पुर एतारो - अस्य । पुर एतार इति पुर ः

= एतार : । अस्येत्यस्य ।। येभ्यो न न येभ्यो येभ्यो न । न ऋत ऋते न न ऋते । ऋते पवते पवत ऋत ऋते पवते । पवते धाम धाम पवते पवते धाम । धाम किङ् किन् धाम धाम किम् । किञ्चन चन किङ् किञ्चन । चन न न चन चन न । न ते ते न न ते । ते दिवो दिवस्ते ते दिव : । दिवो न न दिवो दिवो न । न पृथिव्या : पृथिव्या न न पृथिव्या : । पृथिव्या - अध्यधि पृथिव्या : पृथिव्या - अधि । अधि स्नुषु स्नुष्वध्यधि स्नुषु । स्नुष्विति स्नुषु ।। प्राणदा - अपानदा - अपानदा : प्राणदा : प्राणदा - अपानदा : । प्राणदा इति प्राण = दा : । अपानदा व्यानदा व्यानदा - अपानदा - अपानदा व्यानदा : ।

अपानदा इत्य पान = दा : । व्यानदा वर्चोदा वर्चोदा व्यानदा व्यानदा
वर्चोदा : । व्यानदा इति व्यान = दा : । वर्चोदा वरिवोदा वरिवोदा वर्चोदा
वर्चोदा वरिवोदा : । वर्चोदा इति वर्च : = दा : । वरिवोदा इति वरिव : =
दा : ।। अन्याᳪ स्ते ते ऽन्या नन्याᳪस्ते । ते - अस्म दस्मत्ते ते - अस्मत् ।
अस्मत्तपन्तु तपन्त्वस्म दस्मत्तपन्तु । तपन्तु हेतयो हेतय स्तपन्तु तपन्तु हेतय : ।
हेतय : पावक : पावको हेतयो हेतय : पावक : । पावको - अस्मभ्य

मस्मभ्यंम् पावाक ः पांवको - अस्मभ्यंम् । अस्मभ्याँ शिव श्शिवो ऽस्मभ्यं
मस्मभ्याँ शिव ः । शिवो भंव भव शिव श्शिवो भंव । भवेतिं भव ।।१।।

अग्नि स्तिग्मेनं तिग्मे नाग्नि रग्नि स्तिग्मेनं । तिग्मेनं शोचिषां शोचिषां तिग्मेनं
तिग्मेनं शोचिषां । शोचिषा यास द्यासं च्छोचिषां शोचिषा यासंत् । यासद् विश्वँ
विश्वँ य्यास द्यासद् विश्वंम् । विश्वन् नि नि विश्वँ विश्वन् नि । न्यत्रिणं मत्रिणन्
नि त्यत्रिणंम् । अत्रिण मित्यत्रिणंम् ।। अग्निर्नो नो ऽग्नि रग्नि र्न ः । नो वनुते

वनुते नो नो वनुते । वनुते रयिं॑ रयिँ वनुते वनुते रयिम् । रयि मिति रयिम् ।।
य इमेमा यो य इमा । इमा विश्वा विश्वे मे मा विश्वा । विश्वा भुवनानि
भुवनानि विश्वा विश्वा भुवनानि । भुवनानि जुह्व ज्जुह्वद् भुवनानि भुवनानि जुह्वत्।
जुह्व दृषि ॠषि र्जुह्व ज्जुह्व दृषिः । ऋषि र्होता होत ऋषि ॠषि र्होता । होता
नि नि होता होता नि । न्यसीद दसीद न्नि न्यसीदत् । असीदत् पिता पिता
ऽसीद दसीदत् पिता । पिता नो न ः पिता पिता न ः । न इति न ः ।। स
आशिषा ऽऽशिषा स स आशिषा । आशिषा द्रविणन् द्रविण माशिषा ऽऽशिषा

द्रविणम् । आशिषेत्या = शिषा । द्रविण मिच्छमान इच्छमानो द्रविणन् द्रविण मिच्छमान : । इच्छमान : प्रथमच्छत् प्रथमच्छ दिच्छमान इच्छमान : प्रथमच्छत् । प्रथमच्छ दवरा नवरान् प्रथमच्छत् प्रथमच्छ दवरान् । प्रथमच्छ दिति प्रथम = छत् । अवराँ - आविवेश विवेशा ऽवरा नवराँ - आविवेश । आविवेश । विवेशेति विवेश ।। किंस्वि त्स्वित् किङ् किंस्वित् । स्विदासी दासी त्स्वि त्स्वि दासीत् । असी दधिष्ठान मधिस्थान मासी दासी दधिष्ठानम् । अधिष्ठान मारंभण मारंभण मधिस्थान मधिष्ठान मारंभणम् । अधिस्थान मित्यधि

= स्थानम् । आरंभणङ् कतम त्कतम दारंभण मारंभणङ् कतमत् । आरंभण
मित्या = रंभणम् । कतमत्स्वि त्स्वि त्कतम त्कतम त्स्वित् । स्वित्कथा कथा
स्वि त्स्वि त्कथा । कथा ऽऽसीदासी त्कथा कथा ऽऽसीत् । आसीदित्यासीत्।।
यतो भूमिं भूमिँ य्यतो यतो भूमिम् । भूमि ञ्जनय ञ्जनयन् भूमिं भूमि ञ्जनयन् ।
जनयन् विश्वकर्मा विश्वकर्मा जनय ञ्जनयन् विश्वकर्मा । विश्वकर्मा वि वि
विश्वकर्मा विश्वकर्मा वि । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । वि द्यान् द्याँ वि वि
द्याम् । द्या मौर्णो दौर्णोद् द्यान् द्या मौर्णोत् । और्णोन्महिना महिनौर्णो

दौर्णोन्महिना । महिना विश्वचक्षा विश्वचक्षा महिना महिना विश्वचक्षा : ।
विश्वचक्षा इति विश्व = चक्षा : ।। विश्वतश्चक्षु रुतोत विश्वतश्चक्षु र्विश्वतश्चक्षु
रुत । विश्वतश्चक्षु रिति विश्वत : = चक्षु : । उत विश्वतोमुखो विश्वतोमुख
उतोत विश्वतोमुख : । विश्वतोमुखो विश्वतोबाहु र्विश्वतोबाहु र्विश्वतोमुखो
विश्वतोमुखो विश्वतोबाहु : । विश्वतो मुख इति विश्वत : = मुख : ।
विश्वतोबाहु रुतोत विश्वतोबाहु र्विश्वतोबाहु रुत । विश्वतोबाहु रिति विश्वत : =
बाहु : । उत विश्वतस्पाद् विश्वत : पा दुतोत विश्वतस्पात् । विश्वत : पादिति

विश्वत : = पात् ।। सं बाहुभ्याम् बाहुभ्या३ँ स३ँ सं बाहुभ्याम् । बाहुभ्यान्
धमति धमति बाहुभ्याम् बाहुभ्यान् धमति । बाहुभ्या मिति बाहु = भ्याम् ।
धमति स३ँ सन् धमति धमति सम् । सं पतत्रै : पतत्रै स्स३ँ सं पतत्रै : । पतत्रै
र्द्यावा भूमी द्यावा भूमी पतत्रै : पतत्रै र्द्यावाभूमी । द्यावाभूमी जनय ञ्जनयन्
द्यावाभूमी द्यावा भूमी जनयन् । द्यावाभूमी इति द्यावा भूमी । जनय न्देवो देवो
जनय ञ्जनय न्देव : । देव एक एको देवो देव एक : । एक इत्येक : ।। कि३ँ
स्वि त्स्वि त्किङ् कि३ँ स्वित् । स्वि द्वनँ वन३ँ स्वि त्स्वि द्वनम् । वनङ् क :

को वनँ वनङ् क : । क उ स स उ क : क उस : । ॐ इत्यूँ । स वृक्षो वृक्ष
स्स स वृक्ष : । वृक्ष आसास वृक्षो वृक्ष आस । आस यतो यत आसास यत : ।
यतो द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी यतो यतो द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी निष्टतक्षु
र्निस्ततक्षु र्द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी निष्टतक्षु : । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी।
निस्ततक्षु रिति नि : = ततक्षु : ।। मनीषिणो मनसा मनसा मनीषिणो
मनीषिणो मनसा । मनसा पृच्छत पृच्छत मनसा मनसा पृच्छत । पृच्छतेदित्
पृच्छत पृच्छतेत् । इदुतत्त द्विदिदुतत् । ॐ इत्यूँ । त द्य द्यत्तत्तद्यत् । य

दध्यतिष्ठ दध्यतिष्ठ द्य द्य दध्यतिष्ठत् । अध्यतिष्ठद् भुवनानि भुवना न्यध्यतिष्ठ दध्यतिष्ठद् भुवनानि । अध्यतिष्ठ दित्यधि = अतिष्ठत् । भुवनानि धारयन् धारयन् भुवनानि भुवनानि धारयन् । धारयन्निति धारयन् ।। या ते ते या या ते । ते धामानि धामानि ते ते धामानि । धामानि परमाणि परमाणि धामानि धामानि परमाणि । परमाणि या या परमाणि परमाणि या । या ऽवमा ऽवमा या या ऽवमा । अवमा या या ऽवमा ऽवमा या । या मध्यमा मध्यमा या या मध्यमा। मध्यमा विश्वकर्म न्विश्वकर्मन् मध्यमा मध्यमा विश्वकर्मन् । विश्वकर्मन्नुतोत

विश्वकर्म न्विश्वकर्मन्नुत । विश्वकर्मन्निति विश्व = कर्मन् । उतेमे मोतो तेमा । इमे तीमा ।। शिक्षा सखिभ्य स्सखिभ्य श्शिक्ष शिक्षा सखिभ्य : । सखिभ्यो हविषि हविषि सखिभ्य स्सखिभ्यो हविषि । सखिभ्य इति सखि = भ्य : । हविषि स्वधाव स्स्वधावो हविषि हविषि स्वधाव : । स्वधाव स्स्वयं॑ स्वय॑ स्स्वधाव स्स्वधाव स्स्वयम् । स्वधाव इति स्वधा = व : । स्वयँ य्यजस्व यजस्व स्वय॑ स्वयँ य्यजस्व । यजस्व तन्वन् तन्वँ य्यजस्व यजस्व तन्वम् । तन्वँ वृधानो वृधान स्तन्वन् तन्वँ वृधान : । वृधान इति वृधान : ।।२।।

चक्षुष : पिता पिता चक्षुष श्चक्षुष : पिता । पिता मनसा मनसा पिता पिता मनसा । मनसा हि हि मनसा मनसा हि । हि धीरो धीरो हि हि धीर : । धीरो घृतङ् घृतन् धीरो धीरो घृतम् । घृत मेने एने घृतङ् घृत मेने । एने - अजन दजन देने एने - अजनत् । एने इत्येने । अजन न्नम्नमाने नम्नमाने - अजन दजन न्नम्नमाने । नम्नमाने इति नम्नमाने । यदेदि द्यदा यदेत् । इदन्ता - अन्ता - इदि दन्ता : । अन्ता - अदद्दृहन्ता ददृहन्ता ऽन्ता - अन्ता - अदद्दृहन्त ।

अदर्दृहन्त पूर्वे पूर्वे ऽदर्दृ हन्ता दर्दृहन्त पूर्वे । पूर्व आदात्पुर्वे पूर्व आत् । आदिदि दादा दित् । इद् द्यावा पृथिवी द्यावापृथिवी - इदिद् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी - अप्रथेता मप्रथेतान् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अप्रथेताम् । द्यावापृथिवी इति द्यावा पृथिवी । अप्रथेतामित्य प्रथेताम् ।। विश्वकर्मा विमना विमना विश्वकर्मा विश्वकर्मा विमना : । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । विमना - आदा द्विमना विमना - आत् । विमना इति वि = मना : । आद्विहाया विहाया - आदा द्विहाया : । विहाया धाता धाता विहाया विहाया धाता । विहाया इति वि =

हाया : । धाता विधाता विधाता धाता धाता विधाता । विधाता परमा परमा
विधाता विधाता परमा । विधातेति वि = धाता । परमोतोत परमा परमोत ।
उत सन्दृक् सन्दृ गुतोत सन्दृक् । सन्दृगिति सं = दृक् ।। तेषा मिष्टा नीष्टानि
तेषान् तेषा मिष्टानि । इष्टानि सꣳ स मिष्टा नीष्टानि सम् । स मिषेषा सꣳ स
मिषा । इषा मदन्ति मदन्तीषेषा मदन्ति । मदन्ति यत्र यत्र मदन्ति मदन्ति यत्र ।
यत्रा सप्तऋषी न्त्सप्तऋषी न्यत्र यत्रा सप्तऋषीन् । सप्तऋषी न्पर : पर स्सप्त
ऋषी न्त्सप्त ऋषी न्पर : । सप्तऋषीनिति सप्त = ऋषीन् । पर एक मेकम् पर :

पर एकम् । एक माहु राहु रेक मेक माहु ः । आहुरित्याहु ः ।। यो नो नो यो यो न ः । न ः पिता पिता नो न ः पिता । पिता जनिता जनिता पिता पिता जनिता । जनिता यो यो जनिता जनिता य ः । यो विधाता विधाता यो यो विधाता । विधाता धामानि धामानि विधाता विधाता धामानि । विधातेति वि = धाता । धामानि वेद वेद धामानि धामानि वेद । वेद भुवनानि भुवनानि वेद वेद भुवनानि । भुवनानि विश्वा विश्वा भुवनानि भुवनानि विश्वा । विश्वेति विश्वा ।। यो देवानान् देवानाँ य्यो यो देवानाम् । देवानान् नामधा नामधा

देवानान् देवानान् नामधा ः । नामधा - एक एको नामधा नामधा - एक ः ।
नामधा इति नाम = धा ः । एक एवै वैक एक एव । एव तन्त मेवै वतम् । ताँ
सम्प्रश्नꣳ सम्प्रश्न न्तन्ताँ सम्प्रश्नम् । सम्प्रश्नं भुवना भुवना संप्रश्नꣳ सम्प्रश्नं भुवना।
सम्प्रश्नमिति सं = प्रश्नम् । भुवना यन्ति यन्ति भुवना भुवना यन्ति । यन्त्यन्या
ऽन्या यन्ति यन्त्यन्या । अन्येत्यन्या ।। त आयजन्ता यजन्ता ते त आयजन्त ।
आ यजन्त । अयजन्त द्रविणन् द्रविण मयजन्ता यजन्त द्रविणम् । द्रविणाँ सꣳ
सन् द्रविणन् द्रविणाँ सम् । समस्मा - अस्मै सꣳ स मस्मै । अस्मा - ऋषय

ऋषयो ऽस्मा - अस्मा - ऋषय : । ऋषय : पूर्वे पूर्व ऋषय ऋषय : पूर्वे ।
पूर्वे जरितारो जरितार : पूर्वे पूर्वे जरितार : । जरितारो न न जरितारो जरितारो
न । न भूना भूना न न भूना । भूनेति भूना ।। असूर्ते सूर्ते सूर्ते ऽसूर्ते ऽसूर्ते
सूर्ते । सूर्ते रजसि रजसि सूर्ते सूर्ते रजसि । रजसि निषत्ते निसत्ते रजसि रजसि
निषत्ते । निषत्ते ये ये निसत्ते निषत्ते ये । निसत्त इति नि = सत्ते । ये भूतानि
भूतानि ये ये भूतानि । भूतानि समकृण्व न्त्समकृण्वन् भूतानि भूतानि
समकृण्वन् । समकृण्व न्निमा नीमानि समकृण्व न्त्समकृण्व न्निमानि । समकृण्व

न्निर्ति सं = अकृण्वन् । इमानीती मानि ।। परो दिवा दिवा पर ः परो दिवा । दिवा पर ः परो दिवा दिवा पर ः । पर एनैना पर ः पर एना । एना पृथिव्या पृथिव्यै नैना पृथिव्या । पृथिव्या पर ः पर ः पृथिव्या पृथिव्या पर ः । परो देवेभि र्देवेभि ः पर ः परो देवेभि ः । देवेभि रसुरै रसुरै र्देवेभि र्देवेभि रसुरै ः । असुरै र्यद्य दसुरै रसुरै र्यत् । य दस्त्यस्ति यद्यदस्ति । अस्तीत्यस्ति ।। कꣳ स्वि त्स्वि त्कङ् कꣳ स्वित् । स्विद् गर्भङ् गर्भꣳ स्वि त्स्विद् गर्भम् । गर्भम् प्रथमं प्रथमङ् गर्भङ् गर्भम् प्रथमम् । प्रथमन् दध्रे दध्रे प्रथमं प्रथमन् दध्रे । दध्र आप

आपो दध्रे दध्र आप : । आपो यत्र यत्राप आपो यत्र । यत्र देवा देवा यत्र यत्र देवा : । देवा स्समपश्यन्त समपश्यन्त देवा देवा स्समपश्यन्त । समपश्यन्त पूर्वे पूर्वे समपश्यन्त समपश्यन्त पूर्वे । समपश्यन्तेति सं = अपश्यन्त । पूर्व इति पूर्वे ।। तमिदित्त न्तमित् । इद् गर्भङ् गर्भ मिदिद् गर्भम् । गर्भम् प्रथमं प्रथमङ् गर्भङ् गर्भम् प्रथमम् । प्रथमन् दध्रे दध्रे प्रथमं प्रथमन् दध्रे । दध्र आप आपो दध्रे दध्र आप : । आपो यत्र यत्राप आपो यत्र । यत्र देवा देवा यत्र यत्र देवा : । देवा स्समगच्छन्त समगच्छन्त देवा देवा स्समगच्छन्त । समगच्छन्त विश्वे विश्वे

समगच्छन्त समगच्छन्त विश्वे । समगच्छन्तेति सं = अगच्छन्त । विश्व इति विश्वे ।। अजस्य नाभौ नाभा - अजस्या जस्य नाभौ । नाभा - अध्यधि नाभौ नाभा - अधि । अध्येक मेक मध्यध्येकम् । एक मर्पित मर्पित मेक मेक मर्पितम् । अर्पितँ य्यस्मि न्यस्मि न्नर्पित मर्पितँ य्यस्मिन् । यस्मिन् विश्वानि विश्वानि यस्मि न्यस्मिन् विश्वानि । विश्वानि भुवनानि भुवनानि विश्वानि विश्वानि भुवनानि । भुवनानि तस्थु स्तस्थु र्भुवनानि भुवनानि तस्थु : । तस्थुरिति तस्थु : ।। न तन्तन् न न तम् । तँ विदाथ विदाथ तन्तँ विदाथ । विदाथ यो

योविदाथ विदाथ य : । य इमेमा यो य इमा । इमा जजान जजा नेमेमा जजान । जजा नान्य दन्य ञ्जजान जजा नान्यत् । अन्य द्युष्माकँ य्युष्माक मन्य दन्य द्युष्माकम् । युष्माक मन्तर मन्तरँ य्युष्माकँ य्युष्माक मन्तरम् । अन्तरं बभूव बभूवान्तर मन्तरं बभूव । बभूवेति बभूव ॥ नीहारेण प्रावृता : प्रावृता : नीहारेण नीहारेण प्रावृता : । प्रावृता जल्प्या जल्प्या प्रावृता : प्रावृता जल्प्या । जल्प्या च च जल्प्या जल्प्या च । चासुतृपो ऽसुतृप श्च चासुतृप : । असुतृप उक्थशास उक्थशसो ऽसुतृपो ऽसुतृप उक्थशास : । असुतृप इत्यसु = तृप : ।

उक्थशासश्चरन्ति चरन्त्युक्थ शस उक्थशासश्चरन्ति । उक्थशस इत्युक्थ = शस ः । चरन्तीति चरन्ति ॥ विश्वकर्मा हि हि विश्वकर्मा विश्वकर्मा हि । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । ह्य जनिष्टा जनिष्ट हि ह्यजनिष्ट । अजनिष्ट देवो देवो ऽजनिष्टा जनिष्ट देव ः । देव आदा द्देवो देव आत् । आदिदि दादा दित् । इद्गन्धर्वो गन्धर्व इदिद्गन्धर्व ः । गन्धर्वो - ऽभव दभवद् गन्धर्वो गन्धर्वो - ऽभवत् । अभवद् द्वितीयो द्वितीयो ऽभव दभवद् द्वितीय ः । द्वितीय इति द्वितीय ः । तृतीय ः पिता पिता तृतीय स्तृतीय ः पिता । पिता जनिता

जनिता पिता पिता जनिता । जनितौषधीना मोषधीनाञ् जनिता जनितौष धीनाम् । ओषधीना मपा मपा मोषधीना मोषधीना मपाम् । अपाङ् गर्भङ् गर्भ मपा मपाङ् गर्भम् । गर्भँ वि वि गर्भङ् गर्भँ वि । व्यदधा ददधाद् वि व्यदधात् । अदधात्पुरुत्रा पुरुत्रा ऽदधा ददधात्पुरुत्रा । पुरुत्रेति पुरु = त्रा ।।३।।

इति अष्टादशोऽध्याये तृतीयोऽनुवाक :

अथ अष्टादशोऽध्याये आशुश्शिशान इति चतुर्थोऽनुवाक :

आशु श्शिशान श्शिशान आशु राशु श्शिशान : । शिशानो वृषभो वृषभ श्शिशान श्शिशानो वृषभ : । वृषभो न न वृषभो वृषभो न । न भीमो भीमो न न भीम : । भीमो घनाघनो घनाघनो भीमो भीमो घनाघन : । घनाघन : क्षोभण : क्षोभणो घनघनो घनाघन : क्षोभण : । क्षोभण श्चर्षणीनाञ् चर्षणीनाङ् क्षोभण : क्षोभण श्चर्षणीनाम् । चर्षणीना मिति चर्षणीनाम् ।। सङ्क्रन्दनो ऽनिमिषो ऽनिमिष स्सङ्क्रन्दन स्सङ्क्रन्दनो ऽनिमिष : । सङ्क्रन्दन इति सं = क्रन्दन : । अनिमिष एकवीर एकवीरो ऽनिमिषो ऽनिमिष एकवीर :।

अनिमिष इत्यनि = मिष : । एकवीर श्शतꣳ शतमेकवीर एकवीर श्शतम् ।
एकवीर इत्येक = वीर : । शताँ सेना स्सेना श्शतꣳ शताँ सेना : । सेना -
अजय दजय त्सेना स्सेना - अजयत् । अजय त्साकꣳ साक मजय दजय
त्साकम् । साक मिन्द्र इन्द्र स्साकꣳ साक मिन्द्र : । इन्द्र इतीन्द्र : ॥
सङ्क्रन्दनेना निमिषेणा निमिषेण सङ्क्रन्दनेन सङ्क्रन्दनेना निमिषेण । सङ्क्रन्द
नेनेति सं = क्रन्दनेन । अनिमिषेण जिष्णुना जिष्णुना ऽनिमिषेणा निमिषेण
जिष्णुना । अनिमिषेणेत्यनि = मिषेण । जिष्णुना युत्कारेण युत्कारेण जिष्णुना

जिष्णुना युत्कारेण । युत्कारेण दुश्च्यवनेन दुश्च्यवनेन युत्कारेण युत्कारेण दुश्च्यवनेन । युत्कारेणेति युत् = कारेण । दुश्च्यवनेन धृष्णुना धृष्णुना दश्च्यवनेन दश्च्यवनेन धृष्णुना । दुश्च्यवनेनेति दु : = च्यवनेन । धृष्णुनेति धृष्णुना ॥ तदिन्द्रे णेन्द्रेण तत्तदिन्द्रेण । इन्द्रेण जयत जय तेन्द्रेणे न्द्रेण जयत । जयत तत्तञ्जयत जयत तत् । तत्सहध्वꣳ सहध्वन् तत्त त्सहध्वम् । सहध्वँ य्युधो युधं स्सहध्वꣳ सहध्वँ य्युधं : । युधो नरो नरो युधो युधो नर : । नर इषुहस्तेने षुहस्तेन नरो नर इषुहस्तेन । इषुहस्तेन वृष्णा वृष्णेषुह स्तेनेषुहस्तेन वृष्णा ।

इषुहस्तेनेतीषु = हस्तेन । वृषणेति वृष्णा ।। स इषुहस्तै रिषुहस्तै स्स स इषुहस्तै : । इषुहस्तै स्स स इषुहस्तै रिषुहस्तै स्स : । इषुहस्तै रितीषु = हस्तै : । स निषङ्गिभि र्निषङ्गिभि स्स स निषङ्गिभि : । निषङ्गिभि र्वशी वशी निषङ्गिभि र्निषङ्गिभि र्वशी । निषङ्गिभि रिति निषङ्गि = भि : । वशी सꣳस्रष्टा सꣳस्रष्टा वशी वशी सꣳस्रष्टा । सꣳस्रष्टा स स सꣳस्रष्टा सꣳस्रष्टा स : । सꣳस्रष्टेति सं = स्रष्टा । स युधो युध स्स स युध : । युध इन्द्र इन्द्रो युधो युध इन्द्र : । इन्द्रो गणेन गणेनेन्द्र इन्द्रो गणेन । गणेनेति गणेन ।। साँसृष्टजित्सो

मपा स्सोमपा स्सं॑ऽसृष्टजि त्साँसृष्टजि त्सोमपा ः । साँसृष्टजिदिति साँसृष्ट = जित् । सोमपा बाहुशर्धी बाहुशर्धी सोमपा स्सोमपा बाहुशर्धी । सोमपा इति सोम = पा ः । बाहुशर्ध्युग्रधन्वो ग्रधन्वा बाहुशर्धी बाहुशर्ध्युग्रधन्वा । बाहुशर्धीति बाहु = शर्धी । उग्रधन्वा प्रतिहिताभि ः प्रतिहिताभि रुग्रधन्वो ग्रधन्वा प्रतिहिताभि ः । उग्रधन्वेत्युग्र = धन्वा । प्रतिहिताभि रस्ता ऽस्ता प्रतिहिताभि ः प्रतिहिताभि रस्ता । प्रतिहिताभि रिति प्रति = हिताभि ः । अस्तेत्यस्ता ।। बृहस्पते परि परि बृहस्पते बृहस्पते परि । परि दीय दीय परि

परि दीय । दीया रथेन रथेन दीय दीया रथेन । रथेन रक्षोहा रक्षोहा रथेन रथेन
रक्षोहा । रक्षोहा मित्रा नमित्रान् रक्षोहा रक्षोहा मित्रान् । रक्षोहेति रक्ष : =
हा । अमित्राँ - अपबाधमानो ऽपबाधमानो ऽमित्रा नमित्राँ - अपबाधमान : ।
अपबाधमान इत्यप = बाधमान : । प्रभञ्ज न्त्सेना स्सेना : प्रभञ्ज न्प्रभञ्ज
न्त्सेना : । प्रभञ्जन्निति प्र = भञ्जन् । सेना : प्रमृण : प्रमृण स्सेना स्सेना :
प्रमृण : । प्रमृणो युधा युधा प्रमृण : प्रमृणो युधा । प्रमृण इति प्र = मृण : ।
युधा जय ञ्जय न्युधा युधा जयन् । जय न्नस्माक मस्माक ञ्जय ञ्जय न्नस्माकम्।

अस्माक मेध्ये ध्यस्माक मस्माक मेधि । एध्यविता ऽवितैध्येध्यविता । अविता
रथानाꣳ रथाना मविता ऽविता रथानाम् । रथाना मिति रथानाम् ॥ बलविज्ञाय
स्स्सथविर स्स्थविरो बलविज्ञायो बलविज्ञाय स्स्थविर : । बलविज्ञाय इति बल =
विज्ञाय : । स्थविर : प्रवीर : प्रवीर स्स्थविर स्स्थविर : प्रवीर : । प्रवीर
स्सहस्वा न्त्सहस्वान् प्रवीर : प्रवीर स्सहस्वान् । प्रवीर इति प्र = वीर : ।
सहस्वान् वाजी वाजी सहस्वा न्त्सहस्वान् वाजी । वाजी सहमान स्सहमानो
वाजी वाजी सहमान : । सहमान उग्र उग्र स्सहमान स्सहमान उग्र : । उग्र

इत्युग्र : ।। अभिवीरो - अभिसत्वा ऽभिसत्वा ऽभिवीरो ऽभिवीरो -
अभिसत्वा । अभिवीर इत्यभि = वीर : । अभिसत्वा सहोजा स्सहोजा -
अभिसत्वा ऽभिसत्वा सहोजा : । अभिसत्वे त्यभि = सत्वा । सहोजा जैत्र
ञ्जैत्रं सहोजा स्सहोजा जैत्रम् । सहोजा इति सह : = जा : । जैत्र मिन्द्रेन्द्र
जैत्र ञ्जैत्र मिन्द्र । इन्द्र रथं रथ मिन्द्रे न्द्र रथम् । रथ मातिष्ठ तिष्ठा रथं रथ
मातिष्ठ । आतिष्ठ । तिष्ठ गोविद् गोवित्तिष्ठ तिष्ठ गोवित् । गोविदिति गो =
वित् ।। गोत्रभिदं ङ्गोविदं ङ्गोविदं ङ्गोत्रभिदं ङ्गोत्रभिदं ङ्गोविदम् । गोत्रभिद

मिति गोत्र = भिदम् । गोविदँ वज्रबाहुँ वज्रबाहु ङ्गोविद ङ्गोविदँ वज्रबाहुम् ।
गोविद मिति गो = विदम् । वज्रबाहु ञ्जयन्त ञ्जयन्तँ वज्रबाहुँ वज्रबाहु
ञ्जयन्तम् । वज्रबाहु मिति वज्र = बाहुम् । जयन्त मज्माज्म जयन्तञ् जयन्त
मज्म । अज्म प्रमृणन्तम् प्रमृणन्त मज्माज्म प्रमृणन्तम् । प्रमृणन्त मोज सौजसा
प्रमृणन्तम् प्रमृणन्त मोजसा । प्रमृणन्त मिति प्र = मृणन्तम् । ओजसेत्योजसा ॥
इमाँ सजाता स्सजाता - इम मिमाँ सजाता ः । सजाता - अन्वनु सजाता
स्सजाता - अनु । सजाता इति स = जाता ः । अनु वीरयध्वँ वीरयध्व मन्वनु

वीरयध्वम् । वीरयध्व मिन्द्र मिन्द्रँ वीरयध्वँ वीरयध्व मिन्द्रम् । इन्द्राँ सखाय

स्सखाय इन्द्र मिन्द्राँ सखाय ः । सखायो - अन्वनु सखाय स्सखायो - अनु ।

अनु स१ समन्वनु सम् । साँ रभध्व१ रभध्व१ स१ साँ रभध्वम् । रभध्वमिति

रभध्वम् ।। अभि गोत्राणि गोत्राण्यभ्यभि गोत्राणि । गोत्राणि सहसा सहसा

गोत्राणि गोत्राणि सहसा । सहसा गाहमानो गाहमान स्सहसा सहसा गाहमान ः।

गाहमानो ऽदयो ऽदयो गाहमानो गाहमानो ऽदय ः । अदयो वीरो वीरो ऽदयो

ऽदयो वीर ः । वीर श्शतमन्यु श्शतमन्यु वीरो वीर श्शतमन्यु ः । शतमन्यु रिन्द्र

इन्द्र शशतमन्यु शशतमन्यु रिन्द्र : । शतमन्यु रिति शत = मन्यु : । इन्द्र
इतीन्द्र : ।। दुश्च्यवन : पृतनाषाट् पृतनाषाड् दुश्च्यवनो दुश्च्यवन : पृतनाषाट्।
दुश्च्यवन इति दु : = च्यवन : । पृतनाषाळ युध्यो ऽयुध्य : पृतनाषाट्
प्रतनाषाळ युध्य : । अयुध्यो ऽस्माक मस्माकम युध्यो ऽयुध्यो ऽस्माकम् ।
अस्माकाँ सेना स्सेना - अस्माक मस्माकाँ सेना : । सेना - अवत्ववतु सेना
स्सेना - अवतु । अवतु प्र प्रा वत्ववतु प्र । प्र युत्सु युत्सु प्र प्र युत्सु ।
युत्स्विति युत् = सु । इन्द्र आसा मासा मिन्द्र इन्द्र आसाम् । आसा न्नेता नेता

ऽऽसा मासा न्नेता । नेता बृहस्पति र्बृहस्पति र्नेता नेता बृहस्पति : । बृहस्पति र्दक्षिणा दक्षिणा बृहस्पति र्बृहस्पति र्दक्षिणा । दक्षिणा यज्ञो यज्ञो दक्षिणा दक्षिणा यज्ञ : । यज्ञ : पुर : पुरो यज्ञो यज्ञ : पुर : । पुर एत्वेतु पुर : पुर एतु । एतु सोम स्सोम एत्वेतु सोम : । सोम इति सोम : ।। देवसेनाना मभिभञ्जतीना मभिभञ्जतीनान् देवसेनानान् देवसेनाना मभिभञ्जतीनाम् । देवसेनाना मिति देव = सेनानाम् । अभिभञ्जतीना ञ्जयन्तीना ञ्जयन्तीना मभिभञ्जतीना मभिभञ्ज तीना ञ्जयन्तीनाम् । अभिभञ्जतीना मित्यभि = भञ्जतीनाम् । जयन्तीनां मरुतो

मरुतो जयन्तीनाञ् जयन्तीनां मरुत ः । मरुतो यन्तु यन्तु मरुतो मरुतो यन्तु ।
यन्त्वग्र मग्रँ यन्तु यन्त्वग्रम् । अग्र मित्यग्रम् ।। इन्द्रस्य वृष्णो वृष्ण इन्द्रस्येन्द्रस्य
वृष्ण ः । वृष्णो वरुणस्य वरुणस्य वृष्णो वृष्णो वरुणस्य । वरुणस्य राज्ञो राज्ञो
वरुणस्य वरुणस्य राज्ञ ः । राज्ञ आदित्याना मादित्यानाꣳ राज्ञो राज्ञ
आदित्यानाम् । आदित्यानाम् मरुताम् मरुता मादित्याना मादित्यानाम् मरुताम् ।
मरुताꣳ शर्ध श्शर्धो मरुताम् मरुताꣳ शर्ध ः । शर्ध उग्र मुग्रꣳ शर्ध श्शर्ध उग्रम्।
उग्रमित्युग्रम् ।। महामनसां भुवनच्च्यवानाम् भुवनच्च्यवानाम् महामनसां महामनसां

भुवनच्च्यवानाम् । महामनसा मिति महा = मनसाम् । भुवनच्च्यवानाङ् घोषो
घोषो भुवनच्च्यवानाम् भुवनच्च्यवाना ङ्घोष : । भुवनच्च्यवाना मिति भुवन =
च्च्यवानाम् । घोषो देवानान् देवाना ङ्घोषो घोषो देवानाम् । देवाना ञ्जयताञ्
जयतान् देवानान् देवानाञ् जयताम् । जयता मुदुञ्जयताञ् जयता मुत् । उदस्था
दस्था दुदु दस्थात् । अस्थादित्यस्थात् ।। उद्धर्षय हर्षयोदुद्धर्षय । हर्षय मघवन्
मघवन् हर्षय हर्षय मघवन् । मघवन्नायुधा न्यायुधानि मघवन् मघव न्नायुधानि ।
मघवन्निति मघ = वन् । आयुधा न्युदु दायुधा न्यायुधान्युत् । उत्सत्वनाꣳ

सत्वंना मुदुत्सत्वंनाम् । सत्वंनां मामकानाम् मामकानाꣳ सत्वंनाꣳ सत्वंनां मामकानाम् । मामकानां मनाꣳसि मनाꣳसि मामकानाम् मामकानां मनाꣳसि । मनाꣳ सीति मनाꣳसि ॥ उद् वृत्रहन् वृत्रह न्नुदुद् वृत्रहन् । वृत्रहन् वाजिनाँ वाजिनाँ वृत्रहन् वृत्रहन् वाजिनाम् । वृत्रहन्निति वृत्र = हन् । वाजिनाँ वाजिनानि वाजिनानि वाजिनाँ वाजिनाँ वाजिनानि । वाजिना न्युदुद्वाजिनानि वाजिनान्युत् । उद्रथानाꣳ रथाना मुदुद्रथानाम् । रथाना ञ्जयता ञ्जयताꣳ रथानाꣳ रथाना ञ्जयताम् । जयताँ य्यन्तु यन्तु जयता ञ्जयताँ य्यन्तु । यन्तु

घोषा घोषा यन्तु यन्तु घोषा ः । घोषा इति घोषा ः ।। अस्माक मिन्द्र इन्द्रो

ऽस्माक मस्माक मिन्द्र ः । इन्द्र स्समृतेषु समृतेष्विन्द्र इन्द्र स्समृतेषु । समृतेषु

ध्वजेषु ध्वजेषु समृतेषु समृतेषु ध्वजेषु । समृतेष्विति सं = ऋतेषु । ध्वजे

ष्वस्माक मस्माकन् ध्वजेषु ध्वजे ष्वस्माकम् । अस्माकँ य्या या - अस्माक

मस्माकँ य्या ः । या - इषव इषवो या या - इषव ः । इषव स्ता स्ता - इषव

इषव स्ता ः । ता जयन्तु जयन्तु ता स्ता जयन्तु । जयन्त्विति जयन्तु ।।

अस्माकँ वीरा वीरा - अस्माक मस्माकँ वीरा ः । वीरा - उत्तर उत्तरे वीरा

वीरा - उत्तरे । उत्तरे भवन्तु भवन्तूत्तर उत्तरे भवन्तु । उत्तर इत्युत् = तरे । भवन्त्वस्मा नस्मान् भवन्तु भवन्त्वस्मान् । अस्माँ - उ देवा देवा उ अस्मा नस्माँ - उदेवा ः । ऊँ इत्यूँ । देवा - अवता वत देवा देवा - अवत । अवता हवेषु हवेष्ववता वता हवेषु । हवेष्विति हवेषु । अमीषा श्चित्तञ् चित्त ममीषा ममीषा श्चित्तम् । चित्तं प्रतिलोभयन्ती प्रतिलोभयन्ती चित्तञ् चित्तं प्रतिलोभयन्ती । प्रतिलोभयन्ती गृहाणा गृहाणा प्रतिलोभयन्ती प्रतिलोभयन्ती गृहाणा । प्रतिलोभयन्तीति प्रति = लोभयन्ती । गृहाणा ऽङ्गान्यङ्गानि गृहाणा गृहाणा

ऽङ्गानि । अङ्गान्यप्वे ऽप्वे ऽङ्गान्यङ्गान्यप्वे । अप्वे परा परा ऽप्वे ऽप्वे परा । परेहीहि परा परेहि । इहीतीहि ।। अभि प्रप्राभ्यभि प्र । प्रेहीहि प्रप्रेहि । इहि नि र्नि रिहीहि नि : । नि र्दह दह निर्नि र्दह । दह हृत्सु हृत्सु दह दह हृत्सु । हृत्सु शोकै श्शोकै र्हृत्सु हृत्सु शोकै : । हृत्स्विति हृत् = सु । शोकै रन्धे नान्धेन शोकै श्शोकै रन्धेन । अन्धेना मित्रा - अमित्रा - अन्धे नान्धेना मित्रा : । अमित्रा स्तमसा तमसा ऽमित्रा - अमित्रा स्तमसा । तमसा सचन्ताꣳ सचन्तान् तमसा तमसा सचन्ताम् । सचन्ता मिति सचन्ताम् ।। अवसृष्टा परा

परावं सृष्टा वंसृष्टा परां । अवंसृष्टेत्यवं = सृष्टा । परां पत पत परा परां पत ।
पत शरंव्ये शरंव्ये पत पत शरंव्ये । शरंव्ये ब्रह्मंसाँशिते ब्रह्मसꣳशिते शरंव्ये
शरंव्ये ब्रह्मंसाँशिते । ब्रह्मंसाँशित इति ब्रह्मं = साँशिते ।। गच्छा मित्रां
नमित्रान् गच्छ गच्छा मित्रांन् । अमित्रान् प्र प्रामित्रां नमित्रान् प्र । प्र पंद्यस्व
पद्यस्व प्र प्र पंद्यस्व । पद्यस्व मा मा पंद्यस्व पद्यस्व मा । मा ऽमीषां ममीषां
मा मा ऽमीषांम् । अमीषाङ् कङ् क ममीषां ममीषाङ् कम् । कञ् चन चन कङ्
कञ् चन । चनोदु च्चन चनोत् । उच्छिंष शिंशष उदुच्छिंष : । शिष इतिं

शिष ः ।। प्रेतेंत प्र प्रेत । इता जयंत जयंते तेता जयंत । जयंता नरो नरो जयंत जयंता नर ः । नर इन्द्र इन्द्रों नरो नर इन्द्र ः । इन्द्रों वो व इन्द्र इन्द्रों व ः । व श्शर्म शर्म वो व श्शर्म । शर्म यच्छतु यच्छतु शर्म शर्म यच्छतु । यच्छत्विति यच्छतु ।। उग्रा वों व उग्रा - उग्रा वं ः । व स्सन्तु सन्तु वो व स्सन्तु । सन्तु बाहवों बाहवं स्सन्तु सन्तु बाहवं ः । बाहवों ऽनाधृष्या - अंनाधृष्या बाहवों बाहवों ऽनाधृष्या ः । अनाधृष्या यथा यथां ऽनाधृष्या - अंनाधृष्या यथां । यथा ऽसथा संथ यथा यथा ऽसंथ । असथेत्यसंथ ।। असौ या

या ऽसा - असौ या । या सेना सेना या या सेना । सेना मरुतो मरुत स्सेना
सेना मरुत : । मरुत : परेषां परेषां मरुतो मरुत : परेषाम् । परेषा मभ्यभि
परेषां परेषा मभि । अभ्यैत्ये त्याभ्य भ्यैति । ऐति । एति नो न एत्येति न : ।
न ओजसौ जसा नो न ओजसा । ओजसा स्पर्धमाना स्पर्धमानौज सौजसा
स्पर्धमाना । स्पर्धमानेति स्पर्धमाना ।। ताङ् गूहत गूहत ता न्ताङ् गूहत । गूहत
तमसा तमसा गूहत गूहत तमसा । तमसा ऽपव्रतेना पव्रतेन तमसा तमसा
ऽपव्रतेन । अपव्रतेन यथा यथा ऽपव्रतेना पव्रतेन यथा । अपव्रतेनेत्यप = व्रतेन।

यथा ऽमी - अमी यथा यथा ऽमी । अमी अन्यो ऽन्योऽमी - अमी - अन्य ः।

अमी इत्यमी । अन्यो - अन्य मन्य मन्यो ऽन्यो - अन्यम् । अन्यन् न ना ऽन्य

मन्यन् न । न जान ञ्जान न्न न जानन् । जानन्निति जानन् ।। यत्र बाणा बाणा

यत्र यत्र बाणा ः । बाणा स्संपतन्ति संपतन्ति बाणा बाणा स्संपतन्ति ।

संपतन्ति कुमारा ः कुमारा स्संपतन्ति संपतन्ति कुमारा ः । संपतन्तीति सं =

पतन्ति । कुमारा विशिखा इव विशिखा इव कुमारा ः कुमारा विशिखा इव ।

विशिखा इवेति विशिखा ः = इव । तन्नो नस्तन्त न्न ः । न इन्द्र इन्द्रो नो न

इन्द्र ः । इन्द्रो बृहस्पति र्बृहस्पति रिन्द्र इन्द्रो बृहस्पति ः । बृहस्पति रदिति

रदिति बृहस्पति बृहस्पति रदिति ः । अदिति श्शर्म शर्मादिति रदिति श्शर्म । शर्म यच्छतु यच्छतु शर्म शर्म यच्छतु । यच्छतु विश्वाहा विश्वाहा यच्छतु यच्छतु विश्वाहा । विश्वाहा शर्म शर्म विश्वाहा विश्वाहा शर्म । शर्म यच्छतु यच्छतु शर्म शर्म यच्छतु । यच्छत्विति यच्छतु ।। मर्माणि ते ते मर्माणि मर्माणि ते । ते वर्मणा वर्मणा ते ते वर्मणा । वर्मणा च्छादयामि च्छादयामि वर्मणा वर्मणा च्छादयामि । छादयामि सोम स्सोम च्छादयामि च्छादयामि सोम ः । सोम स्त्वा त्वा सोम स्सोम स्त्वा । त्वा राजा राजा त्वा त्वा राजा । राजा ऽमृतेना मृतेन

राजा राजा ऽमृतेन । अमृतेना न्वन्वमृतेना मृतेनानु । अनु वस्ताँ वस्ता मन्वनु वस्ताम् । वस्तामिति वस्ताम् ।। उरो र्वरीयो वरीय उरो रुरो र्वरीय ः । वरीयो वरुणो वरुणो वरीयो वरीयो वरुण ः । वरुण स्ते ते वरुणो वरुण स्ते । ते कृणोतु कृणोतु ते ते कृणोतु । कृणोतु जयन्तञ् जयन्तङ् कृणोतु कृणोतु जयन्तम् । जयन्त न्त्वा त्वा जयन्तञ् जयन्त न्त्वा । त्वा ऽन्वनु त्वा त्वा ऽनु । अनु देवा देवा - अन्वनु देवा ः । देवा मदन्तु मदन्तु देवा देवा मदन्तु । मदन्त्विति मदन्तु ।।४।।

उदेनमेन मुदुदेनम् । एन मुत्तरा मुत्तरा मेन मेन मुत्तराम् । उत्तरान् नय नयोत्तरा मुत्तरान् नय । उत्तरामित्युत् = तराम् । नयाग्ने ऽग्ने नय नयाग्ने । अग्ने घृतेन घृतेनाग्ने ऽग्ने घृतेन । घृतेना हुता हुत घृतेन घृतेना हुत । आहुतेत्या = हुत ।। राय स्पोषेण पोषेण रायो राय स्पोषेण । पोषेण सꣳ सं पोषेण पोषेण सम् । साँ सृज सृज सꣳ साँ सृज । सृज प्रजया प्रजया सृज सृज प्रजया । प्रजया च च प्रजया प्रजया च । प्रजयेति प्र = जया । च बहुं बहु ञ्च च बहुम् । बहुङ् कृधि

कृधि बहुं बहुङ् कृधि । कृधीति कृधि ।। इन्द्रेम मिम मिन्द्रेन्द्रेमम् । इमं प्रतरां
प्रतरा मिम मिमं प्रतराम् । प्रतरान् नय नय प्रतरां प्रतरान् नय । प्रतरामिति प्र
= तराम् । नय सजातानां॑ सजातानान् नय नय सजातानाम् । सजातानां मस
दस त्सजातानां॑ सजातानां मसत् । सजातानां मिति स = जातानाम् ।
असद्वशी वश्यंस दसद्वशी । वशीति वशी ।। समेन मेन॑ स॑ समेनम् । एनँ
वर्चसा वर्चसैन मेनँ वर्चसा । वर्चसा सृज सृज वर्चसा वर्चसा सृज । सृज
देवानान् देवानां॑ सृज सृज देवानाम् । देवानाम् भागदा भागदा देवानान्

देवानाम् भागदा ः । भागदा - अंस दसद् भागदा भागदा - असत् । भागदा इति भाग = दा ः । असदित्यसत् ।। यस्य कुर्म ः कुर्मो यस्य यस्य कुर्म ः । कुर्मो गृहे गृहे कुर्म ः कुर्मो गृहे । गृहे हवि र्हवि र्गृहे गृहे हवि ः । हवि स्तन्तꣳ हवि र्हविस्तम् । त मग्ने ऽग्ने तन्त मग्ने । अग्ने वर्धय वर्धयाग्ने ऽग्ने वर्धय । वर्धया त्व न्त्वँ वर्धय वर्धया त्वम् । त्वमिति त्वम् ।। तस्मै देवा देवा स्तस्मै तस्मै देवा ः । देवा - अध्यधि देवा देवा - अधि । अधि ब्रवन् ब्रवन् नध्यधि ब्रवन् । ब्रवन्नय मयं ब्रवन् ब्रवन्नयम् । अयञ्च चाय मयञ्च । च ब्रह्मणो ब्रह्मण श्च च

ब्रह्मण : । ब्रह्मण स्पति : पति र्ब्रह्मणो ब्रह्मण स्पति : । पति रिति पति :।।
पञ्च दिशो दिश : पञ्च पञ्च दिश : । दिशो दैवी र्दैवी र्दिशो दिशो दैवी : ।
दैवी र्यज्ञँ य्यज्ञन् दैवी र्दैवी र्यज्ञम् । यज्ञ मवन्त्ववन्तु यज्ञँ य्यज्ञ मवन्तु । अवन्तु
देवी र्देवी रवन्त्व वन्तु देवी : । देवी रपाप देवी र्देवी रप । अपामति मर्मति
मपा पामतिम् । अमतिन् दुर्मतिन् दुर्मति मर्मति मर्मतिन् दुर्मतिम् । दुर्मतिं
बाधमाना बाधमाना दुर्मतिन् दुर्मतिं बाधमाना : । दुर्मति मिति दु : = मतिम् ।
बाधमाना इति बाधमाना : ।। रायस्पोषे पोषे रायो रायस्पोषे । पोषे यज्ञपतिँ

य्यज्ञपतिं पोषे पोषे यज्ञपतिम् । यज्ञपति माभजन्ती राभजन्ती र्यज्ञपतिँ य्यज्ञपति
माभजन्ती ः । यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । आभजन्ती रायो राय आभजन्ती
राभजन्ती राय ः । आभजन्ती रित्या = भजन्ती ः । रायस्पोषे पोषे रायो
रायस्पोषे । पोषे - अध्यधि पोषे पोषे - अधि । अधि यज्ञो यज्ञो ऽध्यधि
यज्ञ ः । यज्ञो - अस्था दस्था द्यज्ञो यज्ञो - अस्थात् । अस्थादित्यस्थात् ॥
समिद्धे - अग्ना - अग्नौ समिद्धे समिद्धे - अग्नौ । समिद्ध इति सं = इद्धे । अग्ना
- अध्यध्यग्ना - अग्ना - अधि । अधि मामहानो ममहानो ऽध्यधि मामहान ः ।

मामहान उक्थपत्र उक्थपत्रो ममहानो मामहान उक्थपत्र ः । ममहान इति ममहान ः । उक्थपत्र ईड्य ईड्य उक्थपत्र उक्थपत्र ईड्य ः । उक्थपत्र इत्युक्थ = पत्र ः । ईड्यो गृभीतो गृभीत ईड्य ईड्यो गृभीत ः । गृभीत इति गृभीत ः ।।

तप्तङ् घर्मङ् घर्मन् तप्तन् तप्तङ् घर्मम् । घर्मं परिगृह्य परिगृह्य घर्मङ् घर्मं परिगृह्य । परिगृह्या यजन्ता यजन्त परिगृह्य परिगृह्या यजन्त । परिगृह्येति परि = गृह्य । अयजन्तो जोर्जा ऽयजन्ता यजन्तोर्जा । ऊर्जा यद्य दूर्जोर्जा यत् । यद्यज्ञँ य्यज्ञँ य्यद्य द्यज्ञम् । यज्ञ मयजन्ता यजन्त यज्ञँ य्यज्ञ मयजन्त । अयजन्त

देवा देवा - अयंजन्ता यंजन्त देवा ः । देवा इति देवा ः ।। दैव्याय धर्त्रे धर्त्रे दैव्याय दैव्याय धर्त्रे । धर्त्रे जोष्ट्रे जोष्ट्रे धर्त्रे धर्त्रे जोष्ट्रे । जोष्ट्रे देवश्री दैवश्री र्जोष्ट्रे जोष्ट्रे देवश्री ः । देवश्री श्श्रीमणा श्श्रीमना देवश्री दैवश्री श्श्रीमणा ः । देवश्री रिति देव = श्री ः । श्रीमणा श्शतपया श्शतपया श्श्रीमना श्श्रीमणा श्शतपया ः । श्रीमना इति श्री = मना ः । शतपया इति शत = पया ः । परिगृह्य देवा देवा ः परिगृह्य परिगृह्य देवा ः । परिगृह्येति परि = गृह्य । देवा यज्ञँ यज्ञन् देवा देवा यज्ञम् । यज्ञ माय न्नायन् यज्ञँ य्यज्ञ मायन् । आयन्देवा देवा

- आय न्नायन्देवा ः । देवा देवेभ्यो देवेभ्यो देवा देवा देवेभ्य ः । देवेभ्यो -
अध्वर्यन्तो ऽध्वर्यन्तो देवेभ्यो देवेभ्यो - अध्वर्यन्त ः । अध्वर्यन्तो - अस्थु रस्थु
रध्वर्यन्तो ऽध्वर्यन्तो - अस्थु ः । अस्थुरित्यस्थु ः ।। वीताँ हवि ईवि वींतँ वीताँ
हवि ः । हवि श्शमित९ शमित९ हवि ईवि श्शमितम् । शमिताँ शमिता
शमिता शमित९ शमिताँ शमिता । शमिता यजध्यै यजध्यै शमिता शमिता
यजध्यै । यजध्यै तुरीय स्तुरीयो यजध्यै यजध्यै तुरीय ः । तुरीयो यज्ञो यज्ञ
स्तुरीय स्तुरीयो यज्ञ ः । यज्ञो यत्र यत्र यज्ञो यज्ञो यत्र । यत्र हव्य९ हव्यँ य्यत्र

यत्र हव्यम् । हव्य मेत्येति हव्यꣳ हव्य मेति । एतीत्येति ।। ततो वाका वाका स्तत स्ततो वाका : । वाका - आशिष आशिषो वाका वाका - आशिष : । आशिषो नो न आशिष आशिषो न : । आशिष इत्या = शिष : । नो जुषन्ताञ् जुषन्तान् नो नो जुषन्ताम् । जुषन्तामिति जुषन्ताम् ।। सूर्यरश्मि र्हरिकेशो हरिकेश स्सूर्यरश्मि स्सूर्यरश्मि र्हरिकेश : । सूर्यरश्मि रिति सूर्य = रश्मि : । हरिकेश : पुरस्तात् पुरस्ता द्धरिकेशो हरिकेश : पुरस्तात् । हरिकेश इति हरि = केश : । पुरस्ता त्सविता सविता पुरस्तात् पुरस्ता त्सविता ।

सविता ज्योति र्ज्योति स्सविता सविता ज्योति : । ज्योति रुदुज्ज्योति र्ज्योति रुत् । उदया नया नुदु दयान् । अयाँ - अजस्र मजस्र मया नयाँ - अजस्रम् । अजस्र मित्यजस्रम् ।। तस्य पूषा पूषा तस्य तस्य पूषा । पूषा प्रसवे प्रसवे पूषा पूषा प्रसवे । प्रसवे याति याति प्रसवे प्रसवे याति । प्रसव इति प्र = सवे । याति विद्वान् विद्वान्याति याति विद्वान् । विद्वा न्त्संपश्य न्त्संपश्यन् विद्वान् विद्वा न्त्संपश्यन् । संपश्य न्विश्वा विश्वा संपश्य न्त्संपश्य न्विश्वा । संपश्य न्निति सं = पश्यन् । विश्वा भुवनानि भुवनानि विश्वा विश्वा भुवनानि । भुवनानि गोपा गोपा

भुवनानि भुवनानि गोपा : । गोपा इति गोपा : ।। विमान एष एष विमानो
विमान एष : । विमान इति वि = मान : । एष दिवो दिव एष एष दिव : ।
दिवो मध्ये मध्ये दिवो दिवो मध्ये । मध्य आस्त आस्ते मध्ये मध्य आस्ते ।
आस्त आपप्रिवा नापप्रिवा नास्त आस्त आपप्रिवान् । आपप्रिवा न्रोदसी रोदसी
- आपप्रिवा नापप्रिवा न्रोदसी । आपप्रिवानित्या पप्रि = वान् । रोदसी -
अन्तरिक्ष मन्तरिक्षꣳ रोदसी रोदसी - अन्तरिक्षम् । रोदसी इति रोदसी ।
अन्तरिक्ष मित्यन्तरिक्षम् ।। स विश्वाची र्विश्वाची स्स स विश्वाची : । विश्वाची

रभ्यभि विश्वाची र्विश्वाची रभि । अभि चष्टे चष्टे ऽभ्यभि चष्टे । चष्टे घृताची
र्घृताची श्चष्टे चष्टे घृताची ः । घृताची रन्तरा ऽन्तरा घृताची र्घृताची रन्तरा ।
अन्तरा पूर्वं पूर्व मन्तरा ऽन्तरा पूर्वम् । पूर्व मपर मपरं पूर्वं पूर्व मपरम् । अपर
ञ्च चापर मपर ञ्च । च केतुङ् केतु ञ्च च केतुम् । केतुमिति केतुम् ।। उक्षा
समुद्र स्समुद्र उक्षोक्षा समुद्र ः । समुद्रो - अरुणो ऽरुण स्समुद्र स्समुद्रो -
अरुण ः । अरुण स्सुपर्ण स्सुपर्णो ऽरुणो ऽरुण स्सुपर्ण ः । सुपर्ण ः पूर्वस्य
पूर्वस्य सुपर्ण स्सुपर्ण ः पूर्वस्य । सुपर्ण इति सु = पर्ण ः । पूर्वस्य योनिं य्योनिं

पूर्वस्य पूर्वस्य योनिम् । योनिम् पितु ः पितु र्योनिँ य्योनिम् पितु ः । पितु
राविवेश विवेशा पितु ः पितु राविवेश । आविवेश । विवेशेति विवेश ।। मध्ये
दिवो दिवो मध्ये मध्ये दिव ः । दिवो निहितो निहितो दिवो दिवो निहित ः ।
निहित ः पृश्नि ः पृश्नि र्निहितो निहित ः पृश्नि ः । निहित इति नि = हित ः ।
पृश्नि रश्मा ऽश्मा पृश्नि ः पृश्नि रश्मा । अश्मा विव्यश्मा ऽश्मा वि । वि चक्रमे
चक्रमे वि वि चक्रमे । चक्रमे रजसो रजस श्चक्रमे चक्रमे रजस ः । रजस स्पाति
पाति रजसो रजस स्पाति । पात्यन्ता - अन्तौ पाति पात्यन्तौ । अन्ता

इत्यन्तौ ।। देवहू र्यज्ञो यज्ञो दे॑वहू दे॑वहू र्यज्ञ : । देवहूरिति॑ देव = हू : । यज्ञ
आ च चा यज्ञो यज्ञ आचं॑ । आचं॑ । च वक्ष द्वृक्ष च्च च वक्षत् । वक्ष त्सुम्नहू
स्सुम्नहू र्व॑क्ष द्वृक्ष त्सुम्नहू : । सुम्नहू र्यज्ञो यज्ञ स्सुम्नहू स्सुम्नहू र्यज्ञ : ।
सुम्नहूरिति॑ सुम्न = हू : । यज्ञ आ च चा यज्ञो यज्ञ आचं॑ । आचं॑ । च वक्ष
द्वृक्ष च्च च वक्षत् । वक्षदिति॑ वक्षत् ।। यक्ष॑ दग्नि रग्नि र्यक्ष द्यक्ष॑ दग्नि : । अग्नि
र्दे॑वो देवो ऽग्नि रग्नि र्दे॑व :। देवो देवा न्देवा न्देवो देवो देवान् । देवाँ - आ च
चा देवा न्देवाँ - आचं॑ । आचं॑ । च वक्ष द्वृक्ष च्च च वक्षत् । वक्षदिति॑ वक्षत् ।।

वाजस्य मा मा वाजस्य वाजस्य मा । मा प्रसव : प्रसवो मा मा प्रसव : ।
प्रसव उद्ग्राभेणोद् ग्राभेण प्रसव : प्रसव उद्ग्राभेण । प्रसव इति प्र = सव : ।
उद्ग्राभेणो दुदुद् ग्राभेणोद् ग्राभेणोत् । उद्ग्राभेणेत्युत् = ग्राभेण । उदग्रभी दग्रभी
दुदु दग्रभीत् । अग्रभीदित्यग्रभीत् ।। अधा सपत्ना न्त्सपत्ना नधाधा सपत्नान् ।
सपत्ना निन्द्र इन्द्र स्सपत्ना न्त्सपत्ना निन्द्र : । सपत्ना निति स = पत्नान् ।
इन्द्रो मे म इन्द्र इन्द्रो मे । मे निग्राभेण निग्राभेण मे मे निग्राभेण । निग्राभेणा
धरा नधरा न्निग्राभेण निग्राभेणा धरान् । निग्राभेणेति नि = ग्राभेण । अधराँ -

अक रक रधरा नधराँ - अक ः । अकरित्यक ः ।। उदग्राभ श्चोद् ग्राभ मुदग्राभ श्च । उदग्राभमित्युत् = ग्राभम् । च निग्राभन् निग्राभ श्च च निग्राभम् । निग्राभ श्च च निग्राभन् निग्राभ श्च । निग्राभमिति नि = ग्राभम् । च ब्रह्म ब्रह्म च च ब्रह्म । ब्रह्म देवा देवा ब्रह्म ब्रह्म देवा ः । देवा - अवीवृध न्नवीवृध न्देवा देवा - अवीवृधन् । अवीवृधन्नित्य वीवृधन् ।। अधा सपत्ना न्त्सपत्ना नधाधा सपत्नान् । सपत्ना निन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी सपत्ना न्त्सपत्ना निन्द्राग्नी । सपत्ना निति स = पत्नान् । इन्द्राग्नी मे म इन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी मे । इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी ।

मे विषूचीना न्विषूचीना न्मे मे विषूचीनान् । विषूचीना न्वि वि विषूचीनान् विषूचीना न्वि । व्यस्यता मस्यताँ वि व्यस्यताम् । अस्यतामित्यस्यताम् ।।५।।

क्रमध्व मग्निना ऽग्निना क्रमध्वङ् क्रमध्व मग्निना । अग्निना नाकन् नाक मग्निना ऽग्निना नाकम् । नाक मुख्य मुख्यन् नाकन् नाक मुख्यम् । उख्याँ हस्तेषु हस्ते षूख्य मुख्याँ हस्तेषु । हस्तेषु बिभ्रतो बिभ्रतो हस्तेषु हस्तेषु बिभ्रत : । बिभ्रत इति बिभ्रत : ।। दिव स्पृष्ठं पृष्ठन् दिवो दिव स्पृष्ठम् । पृष्ठ९ँ स्व स्व : पृष्ठं

पृष्ठ९ स्वं ः । स्वं गत्वा गत्वा स्व स्वं गत्वा । गत्वा मिश्रा मिश्रा गत्वा गत्वा
मिश्रा ः । मिश्रा देवेभिं र्देवेभिं र्मिश्रा मिश्रा देवेभिं ः । देवेभिं राध्व माध्वन्
देवेभिं र्देवेभिं राध्वम् । आध्वमित्याध्वम् ।। प्राची मन्वनु प्राचीं प्राची मनु ।
अनु प्रदिशम् प्रदिश मन्वनु प्रदिशम् । प्रदिशं प्र प्र प्रदिशम् प्रदिशं प्र । प्रदिश
मिति प्र = दिशम् । प्रेहीहि प्र प्रेहि । इहि विद्वा न्विद्वा निहीहि विद्वान् । विद्वा
नग्ने रग्ने र्विद्वा न्विद्वा नग्ने ः । अग्ने रग्ने ऽग्ने ऽग्ने रग्ने रग्ने । अग्ने पुरो अग्नि ः पुरो
अग्नि रग्ने ऽग्ने पुरो अग्नि ः । पुरो अग्नि र्भव भव पुरो अग्नि ः पुरो अग्नि र्भव ।

पुरो अग्नि रिति पुर ः = अग्नि ः । भवेहेह भव भवेह । इहे तीह ।। विश्वा -
आशा - आशा विश्वा विश्वा - आशा ः । आशा दीद्यानो दीद्यान आशा -
आशा दीद्यान ः । दीद्यानो वि वि दीद्यानो दीद्यानो वि । वि भाहि भाहि वि
वि भाहि । भाह्यूर्ज मूर्जम् भाहि भाह्यूर्जम् । ऊर्जन् नो न ऊर्ज मूर्ज न्न ः । नो
धेहि धेहि नो नो धेहि । धेहि द्विपदे द्विपदे धेहि धेहि द्विपदे । द्विपदे चतुष्पदे
चतु ः पदे द्विपदे द्विपदे चतुष्पदे । द्विपद इति द्वि = पदे । चतु ः पद इति
चतु ः = पदे ।। पृथिव्या - अह महं पृथिव्या ः पृथिव्या - अहम् । अह मुदु

दह मह मुत् । उदन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुदु दन्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष मा रुह मरुह मा ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मारुहम् । आरुहम् । अरुह मन्तरिक्षा दन्तरिक्षा दरुह मरुह मन्तरिक्षात् । अन्तरिक्षा द्दिवन् दिव मन्तरिक्षा दन्तरिक्षा द्दिवम् । दिव मारुह मरुह मा दिवन् दिव मारुहम् । आरुहम् । अरुहमित्यरुहम् ।। दिवो नाकस्य नाकस्य दिवो दिवो नाकस्य । नाकस्य पृष्ठा त्पृष्ठा न्नाकस्य नाकस्य पृष्ठात् । पृष्ठा त्स्व स्स्व : पृष्ठा त्पृष्ठा त्स्व : । स्व ज्योति ज्योति स्स्व स्स्व ज्योति : । ज्योति रगा मगा ज्ज्योति ज्योति रगाम् । अगा मह मह मगा मगा महम् ।

अहमित्यहम् ।। स्व र्यन्तो यन्त स्स्व स्स्व र्यन्त : । यन्तो न न यन्तो यन्तो न । नापा प ननाप । अपेक्षन्त ईक्षन्ते ऽपापेक्षन्ते । ईक्षन्त आ द्यान् द्या मेक्षन्त ईक्षन्त आद्याम् । आद्याम् । द्याꣳ रोहन्ति रोहन्ति द्यान् द्याꣳ रोहन्ति । रोहन्ति रोदसी रोदसी रोहन्ति रोहन्ति रोदसी । रोदसी इति रोदसी ।। यज्ञँ य्ये ये यज्ञँ य्यज्ञँ य्ये । ये विश्वतोधारँ विश्वतोधारँ य्ये ये विश्वतोधारम् । विश्वतोधाराँ सुविद्वाꣳस स्सुविद्वाꣳसो विश्वतोधारँ विश्वतोधाराँ सुविद्वाꣳस : । विश्वतोधार मिति विश्वत : = धारम् । सुविद्वाꣳसो वितेनिरे वितेनिरे सुविद्वाꣳस

स्सुविद्वाꣳसो वितेनिरे । सुविद्वाꣳस इति सु = विद्वाꣳस : । वितेनिर इति वि = तेनिरे ।। अग्ने प्र प्राग्ने ऽग्ने प्र । प्रेहीहि प्र प्रेहि । इहि प्रथम : प्रथम इहीहि प्रथम : । प्रथमो देवयतान् देवयतां प्रथम : प्रथमो देवयताम् । देवयताञ् चक्षु श्चक्षु र्देवयतान् देवयताञ् चक्षु : । देवयता मिति देव = यताम् । चक्षु र्देवानान् देवानाञ् चक्ष श्चक्षु र्देवानाम् । देवानां मुतोत देवानान् देवानां मुत । उत मर्त्यानां मर्त्याना मुतोत मर्त्यानाम् । मर्त्याना मिति मर्त्यानाम् ।। इयक्षमाणा भृगुभि र्भृगुभि रियक्षमाणा - इयक्षमाणा भृगुभि : । भृगुभि स्सजोषा

स्सजोषा भृगुभि र्भृगुभि स्सजोषा : । भृगुभि रिति भृगु = भि : । सजोषा स्स्व स्स्व स्सजोषा स्सजोषा स्स्व : । सजोषा इति स = जोषा : । स्व र्यन्तु यन्तु स्स्व स्स्व र्यन्तु । यन्तु यजमाना यजमाना यन्तु यन्तु यजमाना : । यजमाना स्स्वस्ति स्वस्ति यजमाना यजमाना स्स्वस्ति । स्वस्तीति स्वस्ति ।। अग्ने सहस्राक्ष सहस्रा क्षाग्ने ऽग्ने सहस्राक्ष । सहस्राक्ष शतमूर्ध ञ्छतमूर्ध न्त्सहस्राक्ष सहस्राक्ष शतमूर्धन् । सहस्राक्षेति सहस्र = अक्ष । शतमूर्ध ञ्छतं शतं शतमूर्ध ञ्छतमूर्ध ञ्छतम् । शतमूर्धन्निति शत = मूर्धन् । शतन्ते ते शतं शतन्ते । ते प्राणा :

प्राणास्ते ते प्राणा : । प्राणा स्सहस्त्रँ सहस्त्रम् प्राणा : प्राणा स्सहस्त्रम् । सहस्त्रँ

व्याना व्याना स्सहस्त्रँ सहस्त्रँ व्याना : । व्याना इति वि = आना : ।। त्वाँ

साहस्त्रस्य साहस्त्रस्य त्व न्त्वाँ साहस्त्रस्य । साहस्त्रस्य रायो राय स्साहस्त्रस्य

साहस्त्रस्य राय : । राय ईशिष ईशिषे रायो राय ईशिषे । ईशिषे तस्मै तस्मा -

ईशिष ईशिषे तस्मै । तस्मै ते ते तस्मै तस्मै ते । ते विधेम विधेम ते ते विधेम।

विधेम वाजाय वाजाय विधेम विधेम वाजाय । वाजाय स्वाहा स्वाहा वाजाय

वाजाय स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। सुपर्णो ऽस्यसि सुपर्ण स्सुपर्णो ऽसि । सुपर्ण

इति सु = पर्ण : । असि गरुत्मान् गरुत्मा नस्यसि गरुत्मान् । गरुत्मान् पृष्ठे पृष्ठे गरुत्मान् । गरुत्मान् पृष्ठे । पृष्ठे पृथिव्या : पृथिव्या : पृष्ठे पृष्ठे पृथिव्या : । पृथिव्या स्सीद सीद पृथिव्या : पृथिव्या स्सीद । सीदेति सीद ।। भासा ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्षं भासा भासा ऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष मापृण पृणान्तरिक्ष मन्तरिक्ष मापृण । आपृण । पृण ज्योतिषा ज्योतिषा पृण पृण ज्योतिषा । ज्योतिषा दिवन् दिवञ् ज्योतिषा ज्योतिषा दिवम् । दिव मुदु द्दिवन् दिव मुत् । उत्तभान स्तभानो दुत्तभान । स्तभान तेजसा तेजसा स्तभान स्तभान तेजसा । तेजसा दिशो दिश

स्तेजसा तेजसा दिशः । दिश उदुद्दिशो दिश उत् । उद्दृंह दृ॑ंहो दु दृंह । दृंहेति दृंह ॥ आजुह्वान स्सुप्रतीक स्सुप्रतीक आजुह्वान आजुह्वान स्सुप्रतीक: । आजुह्वान इत्या = जुह्वान: । सुप्रतीक: पुरस्तात् पुरस्ता त्सुप्रतीक स्सुप्रतीक: पुरस्तात् । सुप्रतीक इति सु = प्रतीक: । पुरस्ता दग्ने ऽग्ने पुरस्तात् पुरस्ता दग्ने । अग्ने स्व॑ स्व मग्ने ऽग्ने स्वम् । स्वँ य्योनिँ य्योनि॑ स्व॑ स्वँ य्योनिम् । योनि मासीद सीदा योनिँ य्योनि मासीद । आसीद । सीद साधुया साधुया सीद सीद साधुया । साधुयेति साधु = या ॥ ता॑ सवितु स्सवितु स्तान्ता॑

सवितु ः । सवितु र्वरेण्यस्य वरेण्यस्य सवितु स्सवितु र्वरेण्यस्य । वरेण्यस्य चित्राञ् चित्राँ वरेण्यस्य वरेण्यस्य चित्राम् । चित्रामाह महमा चित्राञ् चित्रामाहम् । आहम् । अहँ वृणे वृणे ऽह महँ वृणे । वृणे सुमतिꣳ सुमतिँ वृणे वृणे सुमतिम् । सुमतिँ विश्वजन्याँ विश्वजन्याꣳ सुमतिꣳ सुमतिँ विश्वजन्याम् । सुमति मिति सु = मतिम् । विश्वजन्या मिति विश्व = जन्याम् ।। या मस्यास्य याँ य्यामस्य । अस्य कण्व ः कण्वो ऽस्यास्य कण्व ः । कण्वो - अदुह ददुहत् कण्व ः कण्वो - अदुहत् । अदुहत् प्रपीनां प्रपीना मदुह ददुहत् त्प्रपीनाम् ।

प्रपीनाॅं सहस्रधाराॅं सहस्रधारां प्रपीनां प्रपीनाॅं सहस्रधाराम् । प्रपीना मिति

प्र = पीनाम् । सहस्रधारां पयसा पयसा सहस्रधाराॅं सहस्रधारां पयसा ।

सहस्रधारा मिति सहस्र = धाराम् । पयसा महीं महीं पयसा पयसा महीम् ।

महीङ् गाङ् गां महीं महीङ् गाम् । गामिति गाम् ।। विधेम ते ते विधेम विधेम

ते । ते परमे परमे ते ते परमे । परमे जन्म ञ्जन्मन् परमे परमे जन्मन् । जन्म

न्नग्ने ऽग्ने जन्म ञ्जन्म न्नग्ने । अग्ने विधेम विधे माग्ने ऽग्ने विधेम । विधेम स्तोमै

स्स्तोमै र्विधेम विधेम स्तौमै ः । स्तोमै रवरे ऽवरे स्तोमै स्तोमै रवरे । अवरे

सधस्थे सधस्थे ऽवरे वरे सधस्थे । सधस्थ इति सध = स्थे ।। यस्मा द्योने योने
यस्मा द्यस्मा द्योनेः । योने रुदारिथो दारिथ योने योने रुदारिथ । उदारिथा यजे
यज उदारिथो दारिथा यजे । उदारिथेत्युत् = आरिथ । यजे तन्तँ य्यजे यजे
तम् । तं प्र प्र तन्तं प्र । प्र त्वे त्वे प्र प्र त्वे । त्वे हवीꣳषि हवीꣳषि त्वे त्वे
हवीꣳषि । त्वे इति त्वे । हवीꣳषि जुहुरे जुहुरे हवीꣳषि हवीꣳषि जुहुरे । जुहुरे
समिद्धे समिद्धे जुहुरे जुहुरे समिद्धे । समिद्ध इति सं = इद्धे ।। प्रेद्धो - अग्ने ऽग्ने
प्रेद्धः प्रेद्धो - अग्ने । प्रेद्ध इति प्र = इद्धः । अग्ने दीदिहि दीदिह्यग्ने ऽग्ने

दीदिहि । दीदिहि पुर ः पुरो दीदिहि दीदिहि पुर ः । पुरो नो न ः पुर ः पुरो
न ः । नो ऽजस्रया ऽजस्रया नो नो ऽजस्रया । अजस्रया सूर्म्या सूर्म्या ऽजस्रया
ऽजस्रया सूर्म्या । सूर्म्या यविष्ठ यविष्ठ सूर्म्या सूर्म्या यविष्ठ । यविष्ठेति यविष्ठ ।।
त्वा॒ऽ शश्वन्त श्शश्वन्त स्त्वा न्त्वा॒ऽ शश्वन्त ः । शश्वन्त उपोप शश्वन्त श्शश्वन्त
उप । उप यन्ति यन्त्युपोप यन्ति । यन्ति वाजा वाजा यन्ति यन्ति वाजा ः ।
वाजा इति वाजा ः ।। चित्तिं ञ्जुहोमि जुहोमि चित्तिञ् चित्तिञ् जुहोमि ।
जुहोमि मनसा मनसा जुहोमि जुहोमि मनसा । मनसा घृतेन घृतेन मनसा मनसा

घृतेन । घृतेन यथा यथा घृतेन घृतेन यथा । यथा देवा देवा यथा यथा देवा ः।
देवा - इहेह देवा देवा - इह । इहा गमन्नागम न्निहेहा गमन् । आगमन्
वीतिहोत्रा वीतिहोत्रा - आगम न्नागमन् वीतिहोत्रा ः । आगमन्नित्या - गमन् ।
वीतिहोत्रा ऋतावृध ऋतवृधो वीतिहोत्रा वीतिहोत्रा ऋतावृध ः । वीतिहोत्रा इति
वीति - होत्रा ः । ऋतवृध इत्यृत - वृध ः ।। पत्ये विश्वस्य विश्वस्य पत्ये पत्ये
विश्वस्य । विश्वस्य भूमनो भूमनो विश्वस्य विश्वस्य भूमन ः । भूमनो जुहोमि
जुहोमि भूमनो भूमनो जुहोमि । जुहोमि विश्वकर्मणे विश्वकर्मणे जुहोमि जुहोमि

विश्वकर्मणे । विश्वकर्मणे विश्वाहा विश्वाहा विश्वकर्मणे विश्वकर्मणे विश्वाहा ।
विश्वकर्मण इति विश्व = कर्मणे । श्विश्वाहा ऽदाभ्य मदाभ्यँ विश्वाहा विश्वाहा
ऽदाभ्यम् । अदाभ्याँ हवि र्हवि रदाभ्य मदाभ्याँ हवि : । हविरिति हवि : ।।
सप्त ते ते सप्त सप्त ते । ते - अग्ने ऽग्ने ते ते - अग्ने । अग्ने समिध स्समिधो ऽग्ने
ऽग्ने समिध : । समिध स्सप्त सप्त समिध स्समिध स्सप्त । समिध इति सं =
इध : । सप्त जिह्वा जिह्वा स्सप्त सप्त जिह्वा : । जिह्वा स्सप्त सप्त जिह्वा जिह्वा
स्सप्त । सप्त ऋषय ऋषय स्सप्त सप्त ऋषय : । ऋषय स्सप्त सप्त ऋषय ऋषय

स्सप्त । सप्त धाम धाम सप्त सप्त धाम । धाम प्रियाणि प्रियाणि धाम धाम प्रियाणि । प्रियाणीति प्रियाणि ।। सप्त होत्रा होत्रा स्सप्त सप्त होत्रा ः । होत्रा स्सप्तधा सप्तधा होत्रा होत्रा स्सप्तधा । सप्तधा त्वा त्वा सप्तधा सप्तधा त्वा । त्वा यजन्ति यजन्ति त्वा त्वा यजन्ति । यजन्ति सप्त सप्त यजन्ति यजन्ति सप्त । सप्त योनी र्योनी स्सप्त सप्त योनी ः । योनी रापृणस्व पृणस्वा योनी र्योनी रापृणस्व । आपृणस्व । पृणस्व घृतेन घृतेन पृणस्व पृणस्व घृतेन । घृतेन स्वाहा स्वाहा घृतेन घृतेन स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।६।।

शुक्रज्योति श्च च शुक्रज्योति श्शुक्रज्योति श्च । शुक्रज्योति रिति शुक्र =
ज्योति : । च चित्रज्योति श्चित्रज्योति श्च च चित्रज्योति : । चित्रज्योति
स्सत्यज्योति स्सत्यज्योति श्चित्रज्योति श्चित्रज्योति स्सत्यज्योति : । चित्रज्योति
रिति चित्र = ज्योति : । सत्यज्योति ज्योतिष्मा ञ्ज्योतिष्मा न्त्सत्यज्योति
स्सत्यज्योति ज्योतिष्मान् । सत्यज्योति रिति सत्य = ज्योति : । ज्योतिष्मा
ञ्छुक्र श्शुक्रो ज्योतिष्मा ञ्ज्योतिष्मा ञ्छुक्र : । शुक्र ऋतपा ऋतपा श्शुक्र श्शुक्र

ऋतपा : । ऋतपा - अत्याँहा - अत्यꣳहा ऋतपा ऋतपा - अत्याँहा : ।
ऋतपा इत्यृत = पा : । अत्याँहा - ईदृङ् डीदृङ् डत्यꣳहा - अत्याँहा - ईदृङ्।
अत्याँहा इत्यति = आँहा : । ईहङ् ङन्यादृङ् ङन्यादृङ् डीदृङ् डीदृङ् ङन्यादृङ् ।
अन्यादृङ् सदृङ् क्सदृङ् ङन्यादृङ् ङन्यादृङ् क्सदृङ् । सदृङ् प्रतिसदृङ् प्रतिसदृङ्
क्सदृङ् क्सदृङ् प्रतिसदृङ् । सदृङ्ङितिस = दृङ् । प्रतिसदृङ् मितो मित :
प्रतिसदृङ् प्रतिसदृङ् मित : । प्रतिसदृङ् ङिति प्रति = सदृङ् । मित स्संमित
स्सम्मितो मितो मित स्संमित : । संमित स्सभरा स्सभरा स्संमित स्समित

स्सभरा ः । संमित इति सं = मित ः । सभरा ऋतजि दृतजि त्सभरा स्सभरा

ऋतजित् । सभरा इति स = भरा ः । ऋतजि त्सत्यजि त्सत्यजि दृतजि दृतजि

त्सत्यजित् । ऋतजिदित्यृत = जित् । सत्यजि त्सेनजि त्सेनजि त्सत्यजि

त्सत्यजि त्सेनजित् । सत्यजिदिति सत्य = जित् । सेनजि त्सुषेण स्सुसेन

स्सेनजि त्सेनजि त्सुषेण ः । सेनजिदिति सेन = जित् । सुषेणो ऽन्तिमित्रो

ऽन्तिमित्र स्सुसेन स्सुषेणो ऽन्तिमित्र ः । सुसेन इति सु = सेन ः । अन्तिमित्रो

दूरे अमित्रो दूरे अमित्रो ऽन्तिमित्रो ऽन्तिमित्रो दूरे अमित्र ः । अन्तिमित्र इत्यन्ति

= मित्र ः । दूरे अमित्रो गणो गणो दूरे अमित्रो दूरे अमित्रो गण ः । दूरे अमित्र
इति दूरे = अमित्र ः । गण ऋत ऋतो गणो गण ऋत ः । ऋत स्सत्य स्सत्य
ऋत ऋत स्सत्य ः । सत्यो ध्रुवो ध्रुव स्सत्य स्सत्यो ध्रुव ः । ध्रुवो धरुणो धरुणो
ध्रुवो ध्रुवो धरुण ः । धरुणो धर्ता धर्ता धरुणो धरुणो धर्ता । धर्ता विधर्ता
विधर्ता धर्ता धर्ता विधर्ता । विधर्ता विधारयो विधारयो विधर्ता विधर्ता
विधारय ः । विधर्तेति वि = धर्ता । विधारय ईदृक्षास ईदृक्षासो विधारयो
विधारय ईदृक्षास ः । विधारय इति वि = धारय ः । ईदृक्षास एतादृक्षास

एतादृक्षास ईदृक्षास ईदृक्षास एतादृक्षास : । एतादृक्षास ऊषुणो नस्सू एतादृक्षास एतादृक्षास ऊषुण : । ॐ इत्यूँ । सुन : । न स्सदृक्षास स्सदृक्षासो नो न स्सदृक्षास : । सदृक्षास : प्रतिसदृक्षास : प्रतिसदृक्षास स्सदृक्षास स्सदृक्षास : प्रतिसदृक्षास : । सदृक्षास इति स = दृक्षास : । प्रतिसदृक्षास एतनेतना प्रतिसदृक्षास : प्रतिसदृक्षास एतन । प्रतिसदृक्षास इति प्रति = सदृक्षास : । एतन । इतन मितासो मितास इतनेतन मितास : । मितास स्संमितास स्संमितासो मितासो मितास स्संमितास : । संमितासो नो न स्संमितास

स्संमितासो न : । संमितास इति सं = मितास : । नो - अद्याद्य नो नो - अद्य । अद्य सभरस स्सभरसो ऽद्याद्य सभरस : । सभरसो मरुतो मरुत स्सभरस स्सभरसो मरुत : । सभरस इति स = भरस : । मरुतो यज्ञे यज्ञे मरुतो मरुतो यज्ञे । यज्ञे - अस्मि न्नस्मि न्यज्ञे यज्ञे - अस्मिन् । अस्मि न्त्स्वतवा न्त्स्वतवा नस्मि न्नस्मि न्त्स्वतवान् । स्वतवान् प्रघासी प्रघासी स्वतवा न्त्स्वतवान् प्रघासी। स्वत वानिति स्व = तवान् । प्रघासी सान्तपन स्सान्तपन : प्रघासी प्रघासी सान्तपन : । प्रघासीति प्र = घासी । सान्तपनो गृहमेधी गृहमेधी सान्तपन

स्सान्तपनो गृहमेधी । सान्तपन इति सां = तपन ः । गृहमेधी क्रीळी क्रीळी गृहमेधी गृहमेधी क्रीळी । गृहमेधीति गृह = मेधी । क्रीळी शाकी शाकी क्रीळी क्रीळी शाकी । शाक्युञ्जेष्युञ्जेषी शाकी शाक्युञ्जेषी । उञ्जेषीन्द्र मिन्द्र मुञ्जेष्युञ्जेषीन्द्रम् । उञ्जेषीत्युत् = जेषी । इन्द्रन् दैवी दैवी रिन्द्र मिन्द्रन् दैवी ः । दैवी र्विशो विशो दैवी दैवी र्विश ः । विशो मरुतो मरुतो विशो विशो मरुत ः । मरुतो ऽनुवर्त्मानो ऽनुवर्त्मानो मरुतो मरुतो ऽनुवर्त्मान ः । अनुवर्त्मानो ऽभव न्नभव न्ननुवर्त्मानो ऽनुवर्त्मानो ऽभवन् । अनुवर्त्मान इत्यनु = वर्त्मान ः ।

अभवन्यथा यथा ऽभवन्न भवन् यथा । यथेन्द्र मिन्द्रँ य्यथा यथेन्द्रम् । इन्द्रन् दैवी दैवी रिन्द्र मिन्द्रन् दैवी : । दैवी र्विशो विशो दैवी दैवी र्विश : । विशो मरुतो मरुतो विशो विशो मरुत : । मरुतो ऽनुवर्त्मानो ऽनुवर्त्मानो मरुतो मरुतो ऽनुवर्त्मान : । अनुवर्त्मानो ऽभव न्नभव न्ननुवर्त्मानो ऽनुवर्त्मानो ऽभवन् । अनुवर्त्मान इत्यनु = वर्त्मान : । अभव न्नेव मेव मभव न्नभवन्नेवम् । एव मिम मिम मेव मेव मिमम् । इमँ य्यजमानँ य्यजमान मिम मिमँ य्यजमानम् । यजमानन् दैवी दैवी र्यजमानँ य्यजमानन् दैवी : । दैवीश्च च दैवी दैवीश्च । च

विशो विश श्च च विश : । विशो मानुषी र्मानुषी र्विशो विशो मानुषी : ।
मानुषी श्च च मानुषी र्मानुषी श्च । चानुवर्त्मानो ऽनुवर्त्मान श्च चानुवर्त्मान : ।
अनुवर्त्मानो भूयासु र्भूयासु रनुवर्त्मानो ऽनुवर्त्मानो भूयासु : । अनुवर्त्मान इत्यनु
= वर्त्मान : । भूयासु रिति भूयासु : ।।७।।

इति अष्टादशोऽध्याय :

अथ एकोनविंशोऽध्याय :

ॐ इमꣳ स्तनꣳ स्तनं मिम मिमꣳ स्तनम् । स्तन मूर्जस्वन्त मूर्जस्वन्तꣳ स्तनꣳ स्तन मूर्जस्वन्तम् । ऊर्जस्वन्तन् धय धयोर्जस्वन्त मूर्जस्वन्तन् धय । धयापा मपान् धय धयापाम् । अपां प्रपीनं प्रपीन मपा मपां प्रपीनम् । प्रपीन मग्ने ऽग्ने प्रपीनं प्रपीन मग्ने । प्रपीन मिति प्र = पीनम् । अग्ने सरिरस्य सरिरस्याग्ने ऽग्ने सरिरस्य । सरिरस्य मध्ये मध्ये सरिरस्य सरिरस्य मध्ये । मध्य इति मध्ये ।। उत्सं ञ्जुषस्व जुषस्वोत्स मुत्सं ञ्जुषस्व । जुषस्व शतधारꣳ

शतधार ञ्जुषस्व जुषस्व शतधारम् । शतधार मर्व न्नर्व ञ्छतधार॑ शतधार मर्वन्।
शतधार मिति शत = धारम् । अर्वन्त्समुद्रिय॑ समुद्रिय मर्व न्नर्व न्त्समुद्रियम् ।
समुद्रियाँ सदन॑ सदन॑ समुद्रिय॑ समुद्रियाँ सदनम् । सदन माविशस्व विशस्वा
सदन॑ सदन माविशस्व । आविशस्व । विशस्वेति विशस्व ।। घृतं मिमिक्षे
मिमिक्षे घृतङ् घृतं मिमिक्षे । मिमिक्षे घृतङ् घृतं मिमिक्षे मिमिक्षे घृतम् । घृत
मस्यास्य घृतङ् घृत मस्य । अस्य योनि र्योनि रस्यास्य योनि : । योनि र्घृते घृते
योनि र्योनि र्घृते । घृते श्रित श्श्रितो घृते घृते श्रित : । श्रितो घृतङ् घृत॑ श्रित

श्रितो घृतम् । घृतम्वंस्यास्यो घृतङ् घृतम्वंस्य । ॐ इत्यूँ । अस्य धाम धामा
स्यास्य धाम । धामेति धाम ।। अनुष्वध मावह वहानुस्वध मनुष्वध मावह ।
अनुस्वध मित्यनु = स्वधम् । आवह । वह मादयस्व मादयस्व वह वह मादयस्व।
मादयस्व स्वाहाकृत१ँ स्वाहाकृतं मादयस्व मादयस्व स्वाहाकृतम् । स्वाहाकृतं
वृषभ वृषभ स्वाहाकृत१ँ स्वाहाकृतं वृषभ । स्वाहाकृत मिति स्वाहा = कृतम् ।
वृषभ वक्षि वक्षि वृषभ वृषभ वक्षि । वक्षि हव्य१ँ हव्यँ वक्षि वक्षि हव्यम् ।
हव्यमिति हव्यम् ।। समुद्रा दूर्मि रूर्मि स्समुद्रा त्समुद्रा दूर्मि : । ऊर्मि र्मधुमान्

मधुमा नूर्मि रूर्मि र्मधुमान् । मधुमाँ - उदुन्मधुमान् मधुमाँ - उत् । मधुमा
निति मधु = मान् । उदार दार दुदु दारत् । आरदुपोपा रदार दुप । उपा१
शुना१ शुनोपोपा१ शुना । आँशुना स१ स म१ शुना१ शुनाँ सम् । स
ममृतत्व ममृतत्व१ स१ स ममृतत्वम् । अमृतत्व मानळा नळ मृतत्व ममृतत्व
मानट् । अमृतत्वमित्यमृत = त्वम् । आनळित्यानट् ।। घृतस्य नाम नाम घृतस्य
घृतस्य नाम । नाम गुह्यङ् गुह्यन् नाम नाम गुह्यम् । गुह्यँ य्यद्यद् गुह्यङ् गुह्यँ
य्यत् । यदस्त्यस्ति यद्यदस्ति । अस्ति जिह्वा जिह्वा ऽस्त्यस्ति जिह्वा । जिह्वा

देवानान् देवानाञ् जिह्वा जिह्वा देवानाम् । देवाना ममृत स्यामृतस्य देवानान्
देवाना ममृतस्य । अमृतस्य नाभि र्नाभि रमृतस्या मृतस्य नाभि ः । नाभि रिति
नाभि ः ।। वयन् नाम नाम वयँ वय न्नाम । नाम प्र प्र नाम नाम प्र । प्र
ब्रवाम ब्रवाम प्र प्र ब्रवाम । ब्रवामा घृतस्य घृतस्य ब्रवाम ब्रवामा घृतस्य ।
घृतस्यास्मि न्नस्मि न्घृतस्य घृतस्यास्मिन् । अस्मिन्यज्ञे यज्ञे ऽस्मि न्नस्मिन्यज्ञे ।
यज्ञे धारयाम धारयाम यज्ञे यज्ञे धारयाम । धारयामा नमोभि र्नमोभि र्धारयाम
धारयामा नमोभि ः । नमोभि रिति नम ः = भि ः ।। उप ब्रह्मा ब्रह्मोपोप

ब्रह्मा । ब्रह्मा शृणव च्छृणवद् ब्रह्मा ब्रह्मा शृणवत् । शृणवच्छस्यमानꣳ

शस्यमानꣳ शृणवच्छृणव च्छस्यमानम् । शस्यमानञ् चतुश्शृङ्ग श्चतुश्शृङ्ग

श्शस्यमानꣳ शस्यमान श्चतुश्शृङ्ग : । चतुश्शृङ्गो ऽवमी दवमी च्चतुश्शृङ्ग

श्चतुश्शृङ्गो ऽवमीत् । चतुश्शृङ्ग इति चतु : = शृङ्ग : । अवमीद् गौरो गौरो

ऽवमी दवमीद् गौर : । गौर एत देतद् गौरो गौर एतत् । एतदित्येतत् ॥

चत्वारि शृङ्गा शृङ्गा चत्वारि चत्वारि शृङ्गा । शृङ्गा त्रय स्त्रय श्शृङ्गा शृङ्गा

त्रय : । त्रयो - अस्यास्य त्रय स्त्रयो - अस्य । अस्य पादा : पादा - अस्यास्य

पादा ः । पादा द्वे द्वे पादा ः पादा द्वे । द्वे शीर्षे शीर्षे द्वे द्वे शीर्षे । द्वे इति द्वे । शीर्षे सप्त सप्त शीर्षे शीर्षे सप्त । शीर्षे इति शीर्षे । सप्त हस्तासो हस्तास स्सप्त सप्त हस्तास ः । हस्तासो - अस्यास्य हस्तासो हस्तासो - अस्य । अस्येत्यस्य।।

त्रिधा बद्धो बद्ध स्त्रिधा त्रिधा बद्ध ः । बद्धो वृषभो वृषभो बद्धो बद्धो वृषभ ः । वृषभो रोरवीति रोरवीति वृषभो वृषभो रोरवीति । रोरवीति महो महो रोरवीति रोरवीति मह ः । महो देवो देवो महो महो देव ः । देवो मर्त्या न्मर्त्या न्देवो देवो मर्त्यान् । मर्त्याँ - आविवेश विवेशा मर्त्या न्मर्त्याँ - आविवेश ।

आविवेश । विवेशेति विवेश ।। त्रिधा हितꣳ हितन् त्रिधा त्रिधा हितम् । हितं पणिभि : पणिभि र्हितꣳ हितं पणिभि : । पणिभि र्गुह्यमानङ् गुह्यमानं पणिभिः पणिभि र्गुह्यमानम् । पणिभि रिति पणि = भि : । गुह्यमान ङ्गवि गवि गुह्यमानङ् गुह्यमान ङ्गवि । गवि देवासो देवासो गवि गवि देवास : । देवासो घृतङ् घृतन् देवासो देवासो घृतम् । घृत मन्वनु घृतङ् घृत मनु । अन्वविन्द न्नविन्द न्नन्वन्व विन्दन् । अविन्दन्नित्य विन्दन् ।। इन्द्र एक मेक मिन्द्र इन्द्र एकम् । एकाँ सूर्य स्सूर्य एक मेकाँ सूर्य : । सूर्य एक मेकꣳ सूर्य स्सूर्य एकम् ।

एकं ञ्जजान जजा नैक मेकं ञ्जजान । जजान वेना द्वेना ञ्जजान जजान वेनात् ।
वेना द्वेक मेकँ वेना द्वेना देकम् । एकं९ स्वधया स्वधयैक मेकं९ स्वधया ।
स्वधया नि र्नि स्स्वधया स्वधया नि ः । निष्टतक्षु स्ततक्षु र्नि र्निष्टतक्षु ः । ततक्षु
रिति ततक्षु ः ।। एता - अर्षन्त्यर्ष न्त्येता - एता - अर्षन्ति । अर्षन्ति हृद्याद्
धृद्या दर्षन्त्यर्षन्ति हृद्यात् । हृद्या त्समुद्रा त्समुद्राद् धृद्याद् धृद्या त्समुद्रात् ।
समुद्रा च्छतव्रजा श्शतव्रजा स्समुद्रा त्समुद्रा च्छतव्रजा ः । शतव्रजा रिपुणा
रिपुणा शतव्रजा श्शतव्रजा रिपुणा । शतव्रजा इति शत = व्रजा ः । रिपुणा न न

रिपुणा रिपुणा न । ना वचक्षे ऽवचक्षे न नावचक्षे । अवचक्ष इत्यव = चक्षे ।
घृतस्य धारा धारा घृतस्य घृतस्य धारा ः । धारा - अभ्यभि धारा धारा -
अभि । अभि चाकशीमि चाकशी म्यभ्यभि चाकशीमि । चाकशीमि हिरण्ययो
हिरण्यय श्चाकशीमि चाकशीमि हिरण्यय ः । हिरण्ययो वेतसो वेतसो हिरण्ययो
हिरण्ययो वेतस ः । वेतसो मध्ये मध्ये वेतसो वेतसो मध्ये । मध्य आसा मासां
मध्ये मध्य आसाम् । आसामित्यासाम् ।। एते - अर्षन्त्यर्ष न्त्येत एते -
अर्षन्ति । अर्षन्त्यूर्मय ऊर्मयो ऽर्षन्त्यर्ष न्त्यूर्मय ः । ऊर्मयो घृतस्य घृतस्योर्मय

ऊर्मयो घृतस्य । घृतस्य मृगाइव मृगाइव घृतस्य घृतस्य मृगाइव । मृगाइव
क्षिपणो : क्षिपणो मृगाइव मृगाइव क्षिपणो : । मृगा इवेति मृगा : = इव ।
क्षिपणो रीषमाणा ईषमाणा : क्षिपणो : क्षिपणो रीषमाणा : । ईषमाणा
इतीषमाणा : ।। सिन्धोरिव प्राध्वने प्राध्वने सिन्धोरिव सिन्धोरिव प्राध्वने ।
सिन्धो रिवेति सिन्धो : = इव । प्राध्वने शूघनास श्शूघनास : प्राध्वने प्राध्वने
शूघनास : । प्राध्वन इति प्र = अध्वने । शूघनासो वातप्रमियो वातप्रमिय
श्शूघनास श्शूघनासो वातप्रमिय : । वातप्रमिय : पतयन्ति पतयन्ति वातप्रमियो

वातप्रमिय : पतयन्ति । वातप्रमिय इति वात = प्रमिय : । पतयन्ति यह्वा
यह्वा : पतयन्ति पतयन्ति यह्वा : । यह्वा इति यह्वा : ।। घृतस्य धारा धारा
घृतस्य घृतस्य धारा : । धारा - अरुषो ऽरुषो धारा धारा - अरुष : । अरुषो
न नारुषो ऽरुषो न । न वाजी वाजी न न वाजी । वाजी काष्ठा : काष्ठा वाजी
वाजी काष्ठा : । काष्ठा भिन्दन् भिन्दन्काष्ठा : काष्ठा भिन्दन् । भिन्द न्नूर्मिभि
रूर्मिभि र्भिन्दन् भिन्द न्नूर्मिभि : । ऊर्मिभि : पिन्वमान : पिन्वमान ऊर्मिभि
रूर्मिभि : पिन्वमान : । ऊर्मिभि रित्यूर्मि = भि : । पिन्वमान इति पिन्व

मान ः ।। अभि प्रवन्त प्रवन्ताभ्यभि प्रवन्त । प्रवन्त समनेव समनेव प्रवन्त प्रवन्त समनेव । समनेव योषा योषा स्समनेव समनेव योषा ः । समनेवेति समना = इव । योषा ः कल्याण्य ः कल्याण्यो योषा योषा ः कल्याण्य ः । कल्याण्य स्स्मयमानास स्स्मयमानास ः कल्याण्य ः कल्याण्य स्स्मयमानास ः । स्मयमानासो - अग्नि मग्नि१ँ स्मयमानास स्स्मयमानासो - अग्निम् । अग्निमित्यग्निम् ।। घृतस्य धारा धारा घृतस्य घृतस्य धारा ः । धारा स्समिध स्समिधो धारा धारा स्समिध ः । समिधो नसन्त नसन्त समिध स्समिधो नसन्त ।

समिध इति सं = इधं ः । नसन्त तास्ता नसन्त नसन्त ता ः । ता जुषाणो
जुषाण स्ता स्ता जुषाण ः । जुषाणो हर्यति हर्यति जुषाणो जुषाणो हर्यति ।
हर्यति जातवेदा जातवेदा हर्यति हर्यति जातवेदा ः । जातवेदा इति जात =
वेदा ः ।। कन्याइव वहतुँ वहतुङ् कन्या इव कन्या इव वहतुम् । कन्या इवेति
कन्या ः = इव । वहतु मेतवा - एतवै वहतुँ वहतु मेतवै । एतवा उ अञ्ज्यञ्ज्यु
एतवा - एतवा उ अञ्जि । ऊँ इत्यूँ । अञ्ज्यञ्जाना - अञ्जाना - अञ्ज्य
ञ्ज्यञ्जाना ः । अञ्जाना - अभ्य भ्यञ्जाना अञ्जाना - अभि । अभि चाकशीमि

चाकशीम्यभ्यभि चाकशीमि । चाकशीमीति चाकशीमि ।। यत्र सोम स्सोमो यत्र यत्र सोम : । सोम स्सूयते सूयते सोम स्सोम स्सूयते । सूयते यत्र यत्र सूयते सूयते यत्र । यत्र यज्ञो यज्ञो यत्र यत्र यज्ञ : । यज्ञो घृतस्य घृतस्य यज्ञो यज्ञो घृतस्य । घृतस्य धारा धारा घृतस्य घृतस्य धारा : । धारा - अभ्यभि धारा धारा - अभि । अभि तत्त दभ्यभि तत् । तत्पवन्ते पवन्ते तत्तत्पवन्ते । पवन्त इति पवन्ते ।। अभ्यर्षतार्षता भ्यभ्यर्षत । अर्षत सुष्टुतिᳫ सुस्तुति मर्षतार्षत सुष्टुतिम् । सुष्टुति ङ्गव्य ङ्गव्यᳫ सुस्तुतिᳫ सुष्टुति ङ्गव्यम् । सुस्तुति मिति सु =

स्तुतिम् । गव्यं माजि माजि ङ्गव्य ङ्गव्यं माजिम् । आजि मस्मा स्वस्मा स्वाजि
माजि मस्मासु । अस्मासु भद्रा भद्रा ऽस्मा स्वस्मासु भद्रा । भद्रा द्रविणानि
द्रविणानि भद्रा भद्रा द्रविणानि । द्रविणानि धत्त धत्त द्रविणानि द्रविणानि धत्त ।
धत्तेति धत्त ।। इमँ य्यज्ञँ यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञम् । यज्ञन् नयत नयत यज्ञँ य्यज्ञन्
नयत । नयत देवता देवता नयत नयत देवता । देवता नो नो देवता देवता
न : । नो घृतस्य घृतस्य नो नो घृतस्य । घृतस्य धारा धारा घृतस्य घृतस्य
धारा : । धारा मधुम न्मधुम द्धारा धारा मधुमत् । मधुम त्पवन्ते पवन्ते मधुम

न्मधुम त्पवन्ते । मधुम दिति मधु = मत् । पवन्त इति पवन्ते ।। धामन्ते ते धाम न्धामन्ते । ते विश्वँ विश्वन् ते ते विश्वम् । विश्वं भुवनं भुवनँ विश्वँ विश्वं भुवनम् । भुवन मध्यधि भुवनं भुवन मधि । अधि श्रितꣳ श्रित मध्यधि श्रितम् । श्रित मन्त रन्तश् श्रितꣳ श्रित मन्त ः । अन्त स्समुद्रे समुद्रे ऽन्त रन्त स्समुद्रे । अन्तरित्यन्त ः । समुद्रे हृदि हृदि समुद्रे समुद्रे हृदि । हृद्यन्त रन्त र्हृदि हृद्यन्त ः। अन्त रायुष्यायु ष्यन्त रन्त रायुषि । आयुषीत्यायुषि ।। अपा मनीके ऽनीके ऽपा मपा मनीके । अनीके समिथे समिथे ऽनीके नीके समिथे । समिथे यो य

स्संमिथे संमिथे य ः । समिथ इति सं = इथे । य आभृत आभृतो यो य आभृत ः । आभृत स्तन्त माभृत आभृत स्तम् । आभृत इत्या = भृत ः । तमश्यामा श्याम तन्त मश्याम । अश्याम मधुमन्तं मधुमन्त मश्यामा श्याम मधुमन्तम् । मधुमन्त न्ते ते मधुमन्तं मधुमन्त न्ते । मधुमन्त मिति मधु = मन्तम् । त ऊर्मि मूर्मि न्तें त ऊर्मिम् । ऊर्मिमित्यूर्मिम् ।।१।।

वाजश्च च वाजो वाजश्च । च मे मे च च मे । मे प्रसव : प्रसवो मे मे प्रसव :।
प्रसव : प्रयति : प्रयति : प्रसव : प्रसव : प्रयति : । प्रसव इति प्र = सव :।
प्रयति : प्रसिति : प्रसिति : प्रयति : प्रयति : प्रसिति : । प्रयति रिति प्र =
यति : । प्रसिति धीति धीति : प्रसिति : प्रसिति धीति : । प्रसिति रिति प्र =
सिति : । धीति : क्रतु : क्रतु धीति धीति : क्रतु : । क्रतु स्स्वर स्स्वर :
क्रतु : क्रतु स्स्वर : । स्वर श्श्लोक श्श्लोक स्स्वर स्स्वर श्श्लोक : । श्लोक
श्श्श्राव श्श्राव श्श्लोक श्श्लोक श्श्राव : । श्राव श्श्रुति श्श्रुति श्श्राव श्श्राव

श्श्रुतिं ः । श्रुति ज्योंति ज्योंति श्श्रुति श्श्रुति ज्योंतिं ः । ज्योति स्स्व स्स्व ज्योंति
ज्योंति स्स्वं ः । स्वंश्च च स्व स्स्वं श्च । स्व रिति स्वं ः । च मे मे च च मे ।
मे यज्ञेनं यज्ञेनं मे मे यज्ञेनं । यज्ञेनं कल्पन्ताङ् कल्पन्ताँ य्यज्ञेनं यज्ञेनं कल्पन्ताम्।
कल्पन्तां प्राण ः प्राण ः कंल्पन्ताङ् कल्पन्तां प्राण ः । प्राणों ऽपानों ऽपान ः
प्राण ः प्राणों ऽपान ः । अपानो व्यानो व्यानों ऽपानों ऽपानो व्यान ः । अपान
इत्यंप = आन ः । व्यानोऽस्वसुं व्यानो व्यानो ऽसुं । व्यान इतिं वि = आन ः।
असुं चित्तञ् चित्त मस्वसुं चित्तम् । चित्त माधींत माधीतञ् चित्तञ् चित्त

माधीतम् । आधीतँ वाग्वा गाधीत माधीतँ वाक् । आधीत मित्या = धीतम् ।
वाङ् मनो मनो वाग्वाङ् मन ः । मन श्चक्षु श्चक्षु र्मनो मन श्चक्षु ः । चक्षु
श्श्रोत्रऽ श्रोत्र ञ्चक्षु श्चक्षु श्श्रोत्रम् । श्रोत्रन् दक्षो दक्ष श्श्रोत्रऽ श्रोत्रन् दक्ष ः ।
दक्षो बलं बलन् दक्षो दक्षो बलम् । बल मोज ओजो बलं बल मोज ः । ओज
स्सह स्सह ओज ओज स्सह ः । सह आत्माऽऽत्मा सह स्सह आत्मा । आत्मा
तनू स्तनू रात्माऽऽत्मा तनू ः । तनू श्शर्म शर्म तनू स्तनू श्शर्म । शर्म वर्म वर्म
शर्म शर्म वर्म । वर्माङ्गान्य ङ्गानि वर्म वर्माङ्गानि । अङ्गान्यस्थी न्यस्थी न्यङ्गान्य

ङ्गान्यस्थीनि । अस्थीनि परूꣳषि परूꣳष्य स्थीन्यस्थीनि परूꣳषि । परूꣳषि शरीराणि शरीराणि परूꣳषि परूꣳषि शरीराणि । शरीराण्यायु रायु श्शरीराणि शरीराण्यायु : । आयु र्जरा जरा ऽऽयुरायु र्जरा । जरा ज्यैष्ठ्यञ् ज्यैष्ठ्यञ् जरा जरा ज्यैष्ठ्यम् । ज्यैष्ठ्य माधिपत्य माधिपत्य ञ्ज्यैष्ठ्य ञ्ज्यैष्ठ्य माधिपत्यम् । आधिपत्यं मन्यु र्मन्यु राधिपत्य माधिपत्यं मन्यु : । आधिपत्य मित्याधि = पत्यम् । मन्यु र्भामो भामो मन्यु र्मन्यु र्भाम : । भामो ऽमो ऽमो भामो भामो ऽम : । अमो ऽम्भो ऽम्भो ऽमो ऽमो ऽम्भ : । अम्भो जेमा जेमा ऽम्भो ऽम्भो

जेमा । जेमा महिमा महिमा जेमा जेमा महिमा । महिमा वरिमा वरिमा महिमा महिमा वरिमा । वरिमा प्रथिमा प्रथिमा वरिमा वरिमा प्रथिमा । प्रथिमा वर्षिमा वर्षिमा प्रथिमा प्रथिमा वर्षिमा । वर्षिमा द्राघिमा द्राघिमा वर्षिमा वर्षिमा द्राघिमा । द्राघिमा वृद्धँ वृद्धन् द्राघिमा द्राघिमा वृद्धम् । वृद्धँ वृद्धि वृद्धि वृद्धँ वृद्धँ वृद्धि : । वृद्धि रिति वृद्धि : ॥२॥

सत्यꣳ श्रद्धा श्रद्धा सत्यꣳ सत्यꣳ श्रद्धा । श्रद्धा जग ज्जग च्छ्रद्धा श्रद्धा जगत् ।
जग द्धनन् धनञ् जग ज्जग द्धनम् । धनँ विश्वँ विश्वन् धनन् धनँ विश्वम् । विश्वं
महो महो विश्वँ विश्वं मह : । मह : क्रीळा क्रीळा महो मह : क्रीळा । क्रीळा
मोदो मोद : क्रीळा क्रीळा मोद : । मोदो जातञ् जातं मोदो मोदो जातम् ।
जात ञ्जनिष्यमाणञ् जनिष्यमाण ञ्जातञ् जात ञ्जनिष्यमाणम् । जनिष्यमाणाँ
सूक्तꣳ सूक्त ञ्जनिष्यमाणञ् जनित्यमाणाँ सूक्तम् । सूक्ताँ सुकृतꣳ सुकृतꣳ
सूक्तꣳ सूक्ताँ सुकृतम् । सूक्तमिति सु = उक्तम् । सुकृतँ वित्तँ वित्तꣳ सुकृतꣳ

सुकृतं वित्तम् । सुकृतमिति सु = कृतम् । वित्तं वेद्यं वेद्यं वित्तं वित्तं वेद्यम् ।
वेद्यम् भूतं भूतं वेद्यं वेद्यम् भूतम् । भूतं भविष्य द्भविष्य द्भूतं भूतं भविष्यत् ।
भविष्य त्सुगꣳ सुगं भविष्य द्भविष्य त्सुगम् । सुगं सुपथ्यꣳ सुपथ्यꣳ सुगꣳ
सुगं सुपथ्यम् । सुगमिति सु = गम् । सुपथ्य मृद्ध मृद्धꣳ सुपथ्यꣳ सुपथ्य
मृद्धम् । सुपथ्यमिति सु = पथ्यम् । ऋद्ध मृद्धि ऋद्धि ऋद्ध मृद्ध मृद्धि : ।
ऋद्धि : क्लुप्तङ् क्लुप्त मृद्धि ऋद्धि : क्लुप्तम् । क्लुप्तङ् क्लुप्ति : क्लुप्ति : क्लुप्तङ्
क्लुप्तङ् क्लुप्ति : । क्लुप्ति र्मति र्मति : क्लुप्ति : क्लुप्ति र्मति : । मति स्सुमति

स्सुमति र्मति र्मति स्सुमति ः । सुमति र्यन्ता यन्ता सुमति स्सुमति र्यन्ता । सुमतिरिति सु = मति ः । यन्ता धर्ता धर्ता यन्ता यन्ता धर्ता । धर्ता क्षेम ः क्षेमो धर्ता धर्ता क्षेम ः । क्षेमो धृति र्धृति ः क्षेम ः क्षेमो धृति ः । धृति र्विश्वँ विश्वन् धृति र्धृति र्विश्वम् । श्विं महो महो श्विँ विश्वं मह ः । मह स्सँवि त्सँवि न्महो मह स्सँवित् । सँवि ज्ज्ञात्रँ - ज्ञात्र९ सँवि त्सँवि ज्ज्ञात्रम् । सँविदिति सं = वित् । ज्ञात्रां सीर९ सीरँ ज्ञात्रँ - ज्ञात्राँ सीरम् । सीरँ ल्लयो लय स्सीर९ सीरँ ल्लय ः । लय स्सू स्सू र्लयो लय स्सू ः । सू ः प्रसू ः प्रसू स्सू स्सू ः प्रसू ः ।

प्रसू श्शꣳ शं प्रसू : प्रसू श्शम् । प्रसूरिति प्र = सू : । शं मयो मय श्शꣳ शं मय : । मय : प्रियं प्रियं मयो मय : प्रियम् । प्रिय मनुकामो ऽनुकाम : प्रियं प्रिय मनुकाम : । अनुकाम : काम : कामो ऽनुकामो ऽनुकाम : काम : । अनुकाम इत्यनु = काम : । काम स्सौमनस स्सौमनस : काम : काम स्सौमनस : । सौमनसो भगो भग स्सौमनस : सौमनसो भग : । भगो द्रविणन् द्रविणं भगो भगो द्रविणम् । द्रविणं भद्रं भद्रन् द्रविणन् द्रविणं भद्रम् । भद्रꣳ श्रेय

श्श्रेयो भद्रं भद्र९ँ श्रेय ः । श्रेयो वसीयो वसीय श्श्रेय श्श्रेयो वसीय ः । वसीयो यशो यशो वसीयो वसीयो यश ः । यश इति यश ः ॥३॥

ऊर्क् सूनृता सूनृतोर्गूर्क् सूनृता । सूनृता पय ः पय स्सूनृता सूनृता पय ः । पयो रसो रस ः पय ः पयो रस ः । रसो घृतङ् घृत९ँ रसो रसो घृतम् । घृतं मधु मधु घृतङ् घृतं मधु । मधु सग्धि स्सग्धि र्मधु मधु सग्धि ः । सग्धि स्सपीति स्सपीति स्सग्धि स्सग्धि स्सपीति ः । सपीति ः कृषि ः कृषि स्सपीति स्सपीति ः

कृषि ः । सपीति रिति स = पीति ः । कृषि वृष्टि वृष्टिः कृषि ः कृषि
वृष्टि ः । वृष्टि जैत्रञ् जैत्रँ वृष्टि वृष्टि जैत्रम् । जैत्र मौद्भिद्य मैद्भिद्य ञ्जैत्र ञ्जैत्र
मैद्भिद्यम् । औद्भिद्य मृत मृत मौद्भिद्य मौद्भिद्य मृतम् । औद्भिद्य मित्यौत् =
भिद्यम् । ऋत ममृत ममृत मृत मृत ममृतम् । अमृत मयक्ष्म मयक्ष्म ममृत ममृत
मयक्ष्मम् । अयक्ष्म मनामय दनामयद यक्ष्मम यक्ष्म मनामयत् । अनामय ञ्जीवातु
र्जीवातु रनामय दनामय ञ्जीवातु ः । जीवातु दीर्घायुत्वन् दीर्घायुत्व ञ्जीवातु
र्जीवातु दीर्घायुत्वम् । दीर्घायुत्व मनमित्र मनमित्रन् दीर्घायुत्वन् दीर्घायुत्व

मनमित्रम् । दीर्घायुत्वमिति दीर्घायु = त्वम् । अनमित्र मभय मभय मनमित्र मनमित्र मभयम् । अभयाँ सुग१ सुग मभय मभयाँ सुगम् । सुगाँ शयन१ शयन१ सुग१ सुगाँ शयनम् । सुगमिति सु = गम् । शयनाँ सूषा स्सूषा श्शयन१ शयनाँ सूषा : । सूषा स्सुदिन१ सुदिन१ सूषा स्सूषा स्सुदिनम् । सूषा इति सु = उषा : । सुदिनाँ रयी - रयि स्सुदिन१ सुदिनाँ रयि : । सुदिन मिति सु = दिनम् । रयी - रायो रायो रयी - रयी - राय : । राय : पुष्टं पुष्ट१ रायो राय : पुष्टम् । पुष्टं पुष्टि : पुष्टि : पुष्टं पुष्टं पुष्टि : । पुष्टि विंभु विभु

पुष्टि ः पुष्टिं र्विभु । विभु प्रभु प्रभु विभु विभु प्रभु । विभ्विति वि = भु । प्रभु पूर्णं पूर्णं प्रभु प्रभु पूर्णम् । प्रभ्विति प्र = भु । पूर्णं पूर्णतरं पूर्णतरं पूर्णं पूर्णं पूर्णतरम् । पूर्णतरङ् कुयवङ् कुयवं पूर्णतरं पूर्णतरङ् कुयवम् । पूर्णतर मिति पूर्ण = तरम् । कुयव मक्षित मक्षितङ् कुयवङ् कुयव मक्षितम् । अक्षित मन्न मन्न मक्षित मक्षित मन्नम् । अन्न मक्षु दक्षु दन्न मन्न मक्षुत् । अक्षुद् व्रीहयो व्रीहयो ऽक्षु दक्षुद् व्रीहय ः । व्रीहयो यवा यवा व्रीहयो व्रीहयो यवा ः । यवा माषा माषा यवा यवा माषा ः । माषा स्तिला स्तिला माषा माषा स्तिला ः । तिला

मुद्गा मुद्गा स्तिला स्तिला मुद्गा ः । मुद्गा ः खल्वा ः खल्वा मुद्गा मुद्गा ः खल्वा ः।
खल्वा ः प्रियङ्गव ः प्रियङ्गव ः खल्वा ः खल्वा ः प्रियङ्गव ः । प्रियङ्गवो ऽणवो
ऽणव ः प्रियङ्गव ः प्रियङ्गवो ऽणव ः । अणव श्श्यामाका श्श्यामाका - अणवो
ऽणव श्श्यामाका ः । श्यामाका नीवारा नीवारा श्श्यामाका श्श्यामाका
नीवारा ः । नीवारा गोधूमा गोधूमा नीवारा नीवारा गोधूमा ः । गोधूमा मसूरा
मसूरा गोधूमा गोधुमा मसूरा ः । मसूरा इति मसूरा ः ।।४।।

अश्मा मृत्तिका मृत्तिका ऽश्मा ऽश्मा मृत्तिका । मृत्तिका गिरयो गिरयो मृत्तिका
मृत्तिका गिरय ः । गिरय ः पर्वता ः पर्वता गिरयो गिरय ः पर्वता ः । पर्वता
स्सिकता स्सिकता ः पर्वता ः पर्वता स्सिकता ः । सिकता वनस्पतयो वनस्पतय
स्सिकता स्सिकता वनस्पतय ः । वनस्पतयो हिरण्यꣳ हिरण्यँ वनस्पतयो
वनस्पतयो हिरण्यम् । हिरण्य मयो ऽयो हिरण्यꣳ हिरण्य मय ः । अय स्सीसꣳ
सीस मयो ऽय स्सीसम् । सीसन् त्रपु त्रपु सीसꣳ सीसन् त्रपु । त्रपु श्यामꣳ
श्यामन् त्रपु त्रपु श्यामम् । श्यामँ ल्लोहँ ल्लोहꣳ श्यामꣳ श्यामँ ल्लोहम् । लोह

मग्नि रग्नि र्लोहँ ल्लोह मग्नि ः । अग्नि राप आपो ऽग्नि रग्नि राप ः । आपो वीरुधो वीरुध आप आपो वीरुध ः । वीरुध ओषधय ओषधयो वीरुधो वीरुध ओषधय ः । ओषधय ः कृष्टपच्च्या ः कृष्टपच्च्या - ओषधय ओषधय ः कृष्टपच्च्या ः । कृष्टपच्च्या - अकृष्टपच्च्या - अकृष्टपच्च्या ः कृष्टपच्च्या ः कृष्टपच्च्या - अकृष्टपच्च्या ः । कृष्टपच्च्या इति कृष्ट = पच्च्या ः । अकृष्टपच्च्या ग्राम्या ग्राम्या - अकृष्टपच्च्या - अकृष्टपच्च्या ग्राम्या ः । अकृष्टपच्च्या इत्यकृष्ट = पच्च्या ः । ग्राम्या ः पशव ः पशवो ग्राम्या ग्राम्या ः पशव ः । पशव आरण्या - आरण्या ः

पशव : पशव आरण्या : । आरण्या वित्तँ वित्त मारण्या - आरण्या वित्तम् ।
वित्तँ वित्ति र्वित्ति र्वित्तँ वित्तँ वित्ति : । वित्ति र्भूतं भूतँ वित्ति र्वित्ति र्भूतम् ।
भूतं भूति र्भूति र्भूतं भूतं भूति : । भूति र्वसु वसु भूति र्भूति र्वसु । वसु वसति
र्वसति र्वसु वसु वसति : । वसति : कर्म कर्म वसति र्वसति : कर्म । कर्म
शक्ति श्शक्ति : कर्म कर्म शक्ति : । शक्ति रर्थो ऽर्थ श्शक्ति श्शक्ति रर्थ : ।
अर्थो यामो यामो ऽर्थो ऽर्थो याम : । याम इत्येत्या यामो याम इत्या । इत्या
गति र्गति रित्येत्या गति : । गति रिति गति : ।।५।।

अग्नि रिन्द्र इन्द्रो ऽग्नि रग्नि रिन्द्र : । इन्द्र स्सोम स्सोम इन्द्र इन्द्र स्सोम : । सोम स्सविता सविता सोम स्सोम स्सविता । सविता सरस्वती सरस्वती सविता सविता सरस्वती । सरस्वती पूषा पूषा सरस्वती सरस्वती पूषा । पूषा बृहस्पति र्बृहस्पति : पूषा पूषा बृहस्पति : । बृहस्पति र्मित्रो मित्रो बृहस्पति र्बृहस्पति र्मित्र : । मित्रो वरुणो वरुणो मित्रो मित्रो वरुण : । वरुणो धाता धाता वरुणो वरुणो धाता । धाता त्वष्टा त्वष्टा धाता धाता त्वष्टा । त्वष्टा मरुतो मरुत

स्त्वष्टा त्वष्टा मरुत ः । मरुतो विश्वे विश्वे मरुतो मरुतो विश्वे । विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवा ः । देवा ः पृथिवी पृथिवी देवा देवा ः पृथिवी । पृथिव्यन्तरिक्ष मन्तरिक्षं पृथिवी पृथिव्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षन् द्यौ द्यौ रन्तरिक्ष मन्तरिक्षन् द्यौ ः । द्यौ स्समा स्समा द्यौ द्यौ स्समा ः । समा नक्षत्राणि नक्षत्राणि समा स्समा नक्षत्राणि । नक्षत्राणि दिशो दिशो नक्षत्राणि नक्षत्राणि दिश ः । दिश इन्द्र इन्द्रो दिशो दिश इन्द्र ः । इन्द्र इतीन्द्र ः ।।६।।

आँशू रश्मी - रश्मि र९ँशु राँशू रश्मि ः । रश्मि रदाभ्यो ऽदाभ्यो रश्मी - रश्मि रदाभ्य ः । अदाभ्यो ऽधिपति रधिपति रदाभ्यो ऽदाभ्यो ऽधिपति ः । अधिपति रुपा९ँशु रुपा९ँशु रधिपति रधिपति रुपा९ँशु ः । अधिपति रित्यधि = पति ः । उपा९ँशु रन्तर्यामो ऽन्तर्याम उपा९ँशुरु पा९ँशु रन्तर्याम ः । उपा९ँशुरित्युप = आँशु ः । अन्तर्याम ऐन्द्रवायव ऐन्द्रवायवो ऽन्तर्यामो ऽन्तर्याम ऐन्द्रवायव ः । अन्तर्याम इत्यन्त ः = याम ः । ऐन्द्रवायवो मैत्रावरुणो मैत्रावरुण ऐन्द्रवायव ऐन्द्रवायवो मैत्रावरुण ः । मैत्रावरुण आश्विन आश्विनो मैत्रावरुणो मैत्रावरुण

आश्विन ः । आश्विन ः प्रतिप्रस्थान ः प्रतिप्रस्थान आश्विन आश्विन ः प्रति
प्रस्थान ः । प्रतिप्रस्थान श्शुक्र श्शुक्र ः प्रतिप्रस्थान ः प्रतिप्रस्थान श्शुक्र ः ।
प्रतिप्रस्थान इति प्रति = प्रस्थान ः । शुक्रो मन्थी मन्थी शुक्र श्शुक्रो मन्थी ।
मन्थ्याग्रयण आग्रयणो मन्थी मन्थ्या ग्रयण ः । आग्रयणो वैश्वदेवो वैश्वदेव
आग्रयण आग्रयणो वैश्वदेव ः । वैश्वदेवो ध्रुवो ध्रुवो वैश्वदेवो वैश्वदेवो ध्रुव ः ।
वैश्वदेव इति वैश्व = देव ः । ध्रुवो वैश्वानरो वैश्वानरो ध्रुवो ध्रुवो वैश्वानर ः ।
वैश्वानर ऐन्द्राग्न ऐन्द्राग्नो वैश्वानरो वैश्वानर ऐन्द्राग्न ः । ऐन्द्राग्नो महावैश्वदेवो

महावैश्वदेव ऐन्द्राग्न ऐन्द्राग्नो महावैश्वदेव : । महावैश्वदेवो मरुत्वतीया मरुत्वतीया

महावैश्वदेवो महावैश्वदेवो मरुत्वतीया : । महावैश्वदेव इति महा = वैश्वदेव : ।

मरुत्वतीया निष्केवल्यो नि : केवल्यो मरुत्वतीया मरुत्वतीया निष्केवल्य : ।

निष्केवल्य स्सावित्र स्सावित्रो नि : केवल्यो निष्केवल्य स्सावित्र : । नि :

केवल्य इति नि : = केवल्य : । सावित्र स्सारस्वत स्सारस्वत स्सावित्र स्सावित्र

स्सारस्वत : । सारस्वत : पात्नीवत : पात्नीवत स्सारस्वत स्सारस्वत :

पात्नीवत : । पात्नीवतो हारियोजनो हारियोजन : पात्नीवत : पात्नीवतो हारि

योजन ः । पात्नीवत इति पात्नी = वत ः । हारियोजन स्रुच स्स्रुचो हारियोजनो
हारियोजन स्स्रुच ः । हारियोजन इति हारि = योजन ः । स्रुच श्चमसा श्चमसा
स्स्रुच स्स्रुच श्चमसा ः । चमसा वायव्यानि वायव्यानि चमसा श्चमसा वायव्यानि।
वायव्यानि द्रोणकलशो द्रोणकलशो वायव्यानि वायव्यानि द्रोणकलश ः ।
द्रोणकलशो ग्रावाणो ग्रावाणो द्रोणकलशो द्रोणकलशो ग्रावाण ः । द्रोणकलश
इति द्रोण = कलश ः । ग्रावाणो ऽधिषवणे - अधिसवने ग्रावाणो ग्रावाणो
ऽधिषवणे । अधिषवणे पूतभृत् पूत भृद धिसवने - अधिषवणे पूतभृत् ।

अधिसवने इत्यधि = सवने । पूतभृदा धवनीय आधवनीय : पूतभृत् पूतभृदाधवनीय : । पूतभृदिति पूत = भृत् । आधवनीयो वेदि वेंर्दि राधवनीय आधवनीयो वेदिं : । आधवनीय इत्या = धवनीय : । वेदिं बर्हिं बर्हिं वेंदि वेंदिं बर्हिं : । बर्हिं स्स्वगाकार स्स्वगाकारो बर्हि बर्हि स्स्वगाकार : । स्वगाकारो ऽवभृथो ऽवभृथ स्स्वगाकार स्स्वगाकारो ऽवभृथ : । स्वगाकार इति स्वगा = कार : । अवभृथो ऽग्नि रग्नि रवभृथो ऽवभृथो ऽग्नि : । अवभृथ इत्यव = भृथ : । अग्नि र्घर्मो घर्मोऽग्नि रग्नि र्घर्म : । घर्मो ऽर्को ऽर्को घर्मो घर्मो ऽर्क : । अर्क स्सूर्य

स्सूर्यो ऽर्को र्क स्सूर्य : । सूर्य : प्राण : प्राण स्सूर्य स्सूर्य : प्राण : । प्राणो

ऽश्वमेधो ऽश्वमेध : प्राण : प्राणो ऽश्वमेध : । अश्वमेध : पृथिवी पृथिव्यश्व मेधो

ऽश्वमेध : पृथिवी । अश्वमेध इत्यश्व = मेध : । पृथिव्यदिति रदिति : पृथिवी

पृथिव्यदिति : । अदिति र्दिति र्दिति रदिति रदिति र्दिति : । दिति द्यौ द्यौ

र्दिति र्दिति द्यौ : । द्यौ रङ्गुलयो ऽङ्गुलयो द्यौ द्यौ रङ्गुलय : । अङ्गुलय श्शक्करय

श्शक्करयो ऽङ्गुलयो ऽङ्गुलय श्शक्करय : । शक्करयो दिशो दिश श्शक्करय श्शक्करयो

दिश : । दिशो व्रतँ व्रतन् दिशो दिशो व्रतम् । व्रत मृतव ऋतवो व्रतँ व्रत

मृतव : । ऋतव स्सँवत्सर स्सँवत्सर ऋतव ऋतव स्सँवत्सर : । सँवत्सर स्तप स्तप स्सँवत्सर स्सँवत्सर स्तप : । तपोऽहोरात्रे - अहोरात्रे तप स्तपोऽहोरात्रे । अहोरात्रे - ऊर्वष्टीवे - ऊर्वष्टीवे - अहोरात्रे - अहोरात्रे - ऊर्वष्टीवे । अहोरात्रे इत्यहोरात्रे । ऊर्वष्टीवे बृहद्रथन्तरे बृहद्रथन्तरे - ऊर्वष्ठीवे - ऊर्वष्ठीवे बृहद्रथन्तरे। ऊर्वष्ठीवे इत्यूर्व = ष्ठीवे । बृहद्रथन्तरे इति बृहत् = रथन्तरे ।।७।।

एका तिस्र स्त्रिस्र एकैका तिस्र : । तिस्र : पञ्च पञ्च तिस्र स्तिस्र : पञ्च । पञ्च सप्त सप्त पञ्च पञ्च सप्त । सप्त नव नव सप्त सप्त नव । नवैका दशैकादश नव नवैकादश । एकादश त्रयोदश त्रयो दशैका दशैकादश त्रयोदश । त्रयोदश पञ्चदश पञ्चदश त्रयोदश त्रयोदश पञ्चदश । त्रयो दशेति त्रय : = दश । पञ्चदश सप्तदश सप्तदश पञ्चदश पञ्चदश सप्तदश । पञ्चदशेति पञ्च = दश । सप्तदश नवदश नवदश सप्तदश सप्तदश नवदश । सप्त दशेति सप्त = दश । नवद शैकवींशति रेकविंशति र्नवदश नवदशैकवींशति : । नवदशेति नव = दश । एकवींशति

स्त्रयोवींशति स्त्रयोविꣳशति रेकविꣳशति रेकवींशति स्त्रयोवींशति ः । एकवींशति रित्येक = वींशति ः । त्रयोवींशति ः पञ्चवींशति ः पञ्चविꣳशति स्त्रयोविꣳशति स्त्रयोवींशति ः पञ्चवींशति ः । त्रयोवींशति रिति त्रय ः = वींशति ः । पञ्चवींशति स्सप्तवींशति स्सप्तविꣳशति ः पञ्चविꣳशति ः पञ्चवींशति स्सप्तवींशति ः । पञ्चवींशति रिति पञ्च = वींशति ः । सप्तवींशति र्नववींशति र्नवविꣳशति स्सप्तविꣳशति स्सप्तवींशति र्नववींशति ः । सप्तवींशति रिति सप्त = वींशति ः । नववींशति रेकत्रींश देकत्रिꣳश न्नवविꣳशति र्नववींशति रेकत्रींशत् ।

नववींशति रिति नव = वींशति ः । एकत्रींशत् त्रयस्त्रींशत् त्रयस्त्रिꣳश देकत्रिꣳश देकत्रींशत् त्रयस्त्रींशत् । एकत्रींश दित्येक = त्रींशत् । त्रयस्त्रींश च्चतस्र श्चतस्र स्त्रयस्त्रिꣳशत् त्रयस्त्रींश च्चतस्र ः । त्रयस्त्रींश दिति त्रय ः = त्रींशत् । चतस्रोऽष्टा - अष्टौ चतस्र श्चतस्रो ऽष्टौ । अष्टौ द्वादश द्वादशाष्टा - अष्टौ द्वादश । द्वादश षोळश षोळश द्वादश द्वादश षोळश । षोळश वींशति विंꣳशति ष्षोळश षोळश वींशति ः । वींशति श्चतुर्वींशति श्चतुर्विंꣳशति विंꣳशति वींशति श्चतुर्वींशति ः । चतुर्वींशति रष्टावींशति रष्टाविंꣳशति श्चतुर्विंꣳशति श्चतुर्वींशति रष्टावींशति ः ।

चतुर्वीँशति रिति चतु : = वीँशति : । अष्टावीँशति द्वात्रीँशद् द्वात्रिँ॒शश
दष्टाविँ॒शति रष्टावीँशति द्वात्रीँशत् । अष्टावीँशति रित्यष्टा = वीँशति : ।
द्वात्रीँशत् षट्त्रीँशत् षट्त्रिँ॒शद् द्वात्रिँ॒शद् द्वात्रीँशत् षट्त्रीँशत् । षट्त्रीँश
च्चत्वारीँश च्चत्वारिँ॒शत् षट्त्रिँ॒श त्षट्त्रीँश च्चत्वारीँशत् । षट्त्रीँश दिति षट्
= त्रीँशत् । चत्वारीँशच्चतुश्चत्वरीँश च्चतुश्चत्वारिँ॒श च्चत्वारिँ॒श च्चत्वारीँश
च्चतुश्चत्वारीँशत् । चतुश्चत्वारीँश दष्टाचत्वारीँश दष्टाचत्वारिँ॒श च्चतुश्चत्वारिँ॒श

श्चतुश्चत्वारींश दष्टाचत्वारींशत् । चतुश्चत्वारींश दिति चतु ः = चत्वारींशत् ।
अष्टाचत्वारींशत् त्र्यवि स्त्र्यवि रष्टाचत्वारिंश दष्टाचत्वारींशत् त्र्यवि ः ।
अष्टाचत्वारींश दित्यष्टा = चत्वारींशत् । त्र्यवि स्त्र्यवी त्र्यवी त्र्यवि स्त्र्यवि स्त्र्यवी।
त्र्यविरिति त्रि = अवि ः । त्र्यवी दित्यवाड् दित्यवाट् त्र्यवी त्र्यवी दित्यवाट् ।
त्र्यवीति त्रि = अवी । दित्यवाड् दित्यौही दित्यौही दित्यवाड् दित्यवाड्
दित्यौही । दित्यवाळिति दित्य = वाट् । दित्यौही पञ्चावि ः पञ्चावि र्दित्यौही
दित्यौही पञ्चावि ः । पञ्चावि ः पञ्चावी पञ्चावी पञ्चावि ः पञ्चावि ः पञ्चावी ।

पञ्चावि रिति पञ्च = अवि : । पञ्चावी त्रिवत्स स्त्रिवत्स : पञ्चावी पञ्चावी त्रिवत्स : । पञ्चावीति पञ्च = अवी । त्रिवत्स स्त्रिवत्सा त्रिवत्सा त्रिवत्स स्त्रिवत्स स्त्रिवत्सा । त्रिवत्स इति त्रि = वत्स : । त्रिवत्सा तुर्यवाट् तुर्यवाट् त्रिवत्सा त्रिवत्सा तुर्यवाट् । त्रिवत्सेति त्रि = वत्सा । तुर्यवाट् तुर्यौही तुर्यौही तुर्यवाट् तुर्यवाट् तुर्यौही । तुर्यवाळिति तुर्य = वाट् । तुर्यौही पष्टवाट् पष्ठवाट् तुर्यौही तुर्यौही पष्ठवाट् । पष्ठवाट् पष्ठौही पष्ठौही पष्ठवाट् पष्ठवाट् पष्ठौही । पष्ठवाळिति पष्ठ = वाट् । पष्ठौह्युक्षो क्षा पष्ठौही पष्ठौह्युक्षा । उक्षा वशा वशोक्षो

क्षा वशा । वश ऋषभ ऋषभो वशा वश ऋषभ ः । ऋषभो वेह द्वेह दृषभ ऋषभो वेहत् । वेह दनड्वान नड्वान्वेह द्वेहद नड्वान् । अनड्वा न्धेनु र्धेनु रनड्वान नड्वान्धेनु ः । धेनुश्च च धेनु र्धेनुश्च । च मे मे च च मे । मे यज्ञेन यज्ञन मे मे यज्ञेन । यज्ञन कल्पन्ताङ् कल्पन्ताँ य्यज्ञेन यज्ञेन कल्पन्ताम् । कल्पन्ता मिति कल्पन्ताम् ।।८।।

वाजाय स्वाहा स्वाहा वाजाय वाजाय स्वाहा । स्वाहा प्रसवाय प्रसवाय स्वाहा स्वाहा प्रसवाय । प्रसवाया पिजाया पिजाय प्रसवाय प्रसवाया पिजाय ।

प्रसवायेति प्र = सवाय । अपिजाय क्रतवे क्रतवे ऽपिजाया पिजाय क्रतवे ।
अपिजाये त्यपि = जाय । क्रतवे वसवे वसवे क्रतवे क्रतवे वसवे । वसवे
ऽहर्पतये ऽह : पतये वसवे वसवे ऽहर्पतये । अहर्पतये ऽन्हेऽन्हे ऽह : पतये
ऽहर्पतये ऽन्हे । अह : पतय इत्यह : = पतये । अन्हे मुग्घाय मुग्घायान्हे ऽन्हे
मुग्घाय । मुग्घाय मुग्घाय मुग्घाय मुग्घाय मुग्घाय मुग्घाय । मुग्घाय वैनाँशिनाय
वैनऽँशिनाय मुग्घाय मुग्घाय वैनाँशिनाय । वैनाँशिनाय विनाँशिने बिनऽँशिने
वैनऽँशिनाय वैनाँशिनाय विनाँशिने । विनाँशिन आन्त्यायनाया न्त्यायनाय

विनꣳशिने विनाँशिन आन्त्यायनाय । विनाँशिन इति वि = नाँशिने ।
आन्त्यायनाया न्त्याया न्त्याया न्त्यायनाया न्त्यायनाया न्त्याय । आन्त्यायनाये
त्यान्त्य = आयनाय । अन्त्याय भौवनाय भौवनाया न्त्याया न्त्याय भौवनाय ।
भौवनाय भुवनस्य भुवनस्य भौवनाय भौवनाय भुवनस्य । भुवनस्य पतये पतये
भुवनस्य भुवनस्य पतये । पतये ऽधिपतये ऽधिपतये पतये पतये ऽधिपतये ।
अधिपतये प्रजापतये प्रजापतये ऽधिपतये ऽधिपतये प्रजापतये । अधिपतय
इत्यधि = पतये । प्रजापतय इय मियं प्रजापतये प्रजापतय इयम् । प्रजापतय

इति प्रजा = पतये । इयन्ते त इय मियन्ते । ते राड्राट् ते ते राट् । राण्मित्राय मित्राय राड्राण्मित्राय । मित्राय यन्ता यन्ता मित्राय मित्राय यन्ता । यन्ता ऽस्यसि यन्ता यन्ताऽसि । असि यमनो यमनो ऽस्यसि यमन ः । यमन ऊर्ज ऊर्जे यमनो यमन ऊर्जे । ऊर्जे त्वा त्वोर्ज ऊर्जे त्वा । त्वा वृष्ट्यै वृष्ट्यै त्वा त्वा वृष्ट्यै । वृष्ट्यै त्वा त्वा वृष्ट्यै वृष्ट्यै त्वा । त्वा प्रजानाम् प्रजाना न्त्वा त्वा प्रजानाम् । प्रजाना न्त्वा त्वा प्रजानाम् प्रजाना न्त्वा । प्रजाना मिति प्र = जानाम् । त्वा ऽऽधिपत्या याधिपत्याय त्वा त्वा ऽऽधिपत्याय । आधिपत्या

यायु रायु राधिपत्या याधिपत्या यायु ः । आधिपत्या येत्याधि = पत्याय । आयु
र्यज्ञेन यज्ञे नायु रायु र्यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताङ् कल्पताँ य्यज्ञेन यज्ञेन कल्पताम् ।
कल्पतां प्राण ः प्राण ः कल्पताङ् कल्पतां प्राण ः । प्राण श्चक्षु श्चक्षु ः प्राण ः
प्राणा श्चक्षु ः । चक्षु श्श्रोत्रꣳ श्रोत्र श्चक्षु श्चक्षु श्श्रोत्रम् । श्रोत्रँ वाग्वाक् श्रोत्रꣳ
श्रोत्रँ वाक् । वाङ्मनो मनो वाग्वाङ्मन ः । मन आत्माऽऽत्मा मनो मन
आत्मा । आत्मा पृष्ठं पृष्ठ मात्माऽऽत्मा पृष्ठम् । पृष्ठं ब्रह्म ब्रह्म पृष्ठं पृष्ठं ब्रह्म ।
ब्रह्म यज्ञो यज्ञो ब्रह्म ब्रह्म यज्ञ ः । यज्ञो ज्योति र्ज्योति र्यज्ञो यज्ञो ज्योति ः ।

ज्योति स्स्व स्स्व र्ज्योति र्ज्योति स्स्व : । स्व र्यज्ञेने यज्ञेन स्स्व स्स्व र्यज्ञेन ।

यज्ञेन कल्पताङ् कल्पताँ य्यज्ञेन यज्ञेन कल्पताम् । कल्पता९ँ स्तोम स्स्तोम :

कल्पताङ् कल्पता९ँ स्तोम : । स्तोमो यजु र्यजु स्स्तोम स्स्तोमो यजु : । यजु

र्ऋगृग्यजु र्यजु र्ऋक् । ऋक्साम साम ऋगृक्साम । साम बृहद् बृहत्साम साम

बृहत् । बृहद्रथन्तर९ँ रथन्तरं बृहद् बृह द्रथन्तरम् । रथन्तर ञ्च च रथन्तर९ँ

रथन्तर ञ्च । रथन्तरमिति रथं = तरम् । च स्व रस्व श्च च स्व : । स्व र्देवा

देवा स्स्व स्स्व र्देवा : । देवा - अगन्मा गन्म देवा देवा - अगन्म । अगन्मामृता

- अमृता - अगन्मा गन्मामृता : । अमृता - अभूमा भूमामृता - अमृता - अभूम । अभूम प्रजापते : प्रजापते रभूमा भूम प्रजापते : । प्रजापते : प्रजा : प्रजा : प्रजापते : प्रजापते : प्रजा : । प्रजापते रिति प्रजा = पते : । प्रजा - अभूमा भूम प्रजा : प्रजा - अभूम । प्रजा इति प्र = जा : । अभूम वेड्वेळभूमा भूम वेट् । वेट् स्वाहा स्वाहा वेड्वेट् स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।९।।

इति एकोनविंशोऽध्याय :

अथ विंशोऽध्याय ः

ॐ विश्वे - अद्याद्य विश्वे विश्वे - अद्य । अद्य मरुतो मरुतो ऽद्याद्य मरुत ः । मरुतो विश्वे विश्वे मरुतो मरुतो विश्वे । विश्व - ऊत्यूती विश्वे विश्व ऊती । ऊती विश्वे विश्व ऊत्यूती विश्वे । विश्वे भवन्तु भवन्तु विश्वे विश्वे भवन्तु । भव न्त्वग्नयो ऽग्नयो भवन्तु भवन्त्वग्नय ः । अग्नय स्समिद्धा स्समिद्धा - अग्नयो ऽग्नय स्समिद्धा ः । समिद्धा इति सं = इद्धा ः ।। विश्वे नो नो विश्वे विश्वे न ः । नो देवा देवा नो नो देवा ः । देवा - अवसा ऽवसा देवा देवा - अवसा । अवसा

ऽऽगमन्तु गमन्त्वा ऽवसा ऽवसा ऽऽगमन्तु । आगमन्तु । गमन्तु विश्वँ विश्वङ्
गमन्तु गमन्तु विश्वम् । विश्व मस्त्वस्तु विश्वँ विश्व मस्तु । अस्तु द्रविणन् द्रविण
मस्त्वस्तु द्रविणम् । द्रविणँ वाजो वाजो द्रविणन् द्रविणँ वाज : । वाजो - अस्मे
- अस्मे वाजो वाजो - अस्मे । अस्मे इत्यस्मे ।। वाजो नो नो वाजो वाजो
न : । न स्सप्त सप्त नो न स्सप्त । सप्त प्रदिश : प्रदिश स्सप्त सप्त प्रदिश : ।
प्रदिश श्चतस्र श्चतस्र : प्रदिश : प्रदिश श्चतस्र : । प्रदिश इति प्र = दिश : ।
चतस्रो वा वा चतस्र श्चतस्रो वा । वा परावत : परावतो वा वा परावत : ।

परावत इति परा = वत : ।। वाजो नो नो वाजो वाजो न : । नो विश्वै र्विश्वै र्नो नो विश्वै : । विश्वै र्देवै र्देवै र्विश्वै र्विश्वै र्देवै : । देवै र्धनसातौ धनसातौ देवै र्देवै र्धनसातौ । धनसाता - इहेह धनसातौ धनसाता - इह । धनसाता इति धन = सातौ । इहा वत्व व त्विहेहा वतु । अवत्वित्यवतु ।। वाजो नो नो वाजो वाजो न : । नो - अद्याद्य नो नो - अद्य । अद्य प्र प्राद्याद्य प्र । प्र सुवाति सुवाति प्र प्र सुवाति । सुवाति दानन् दानꣳ सुवाति सुवाति दानम् । दानँ वाजो वाजो दानन् दानँ वाज : । वाजो देवा न्देवा न्वाजो वाजो देवान् । देवाँ -

ऋतुभिं ॠतुभिं र्देवा न्देवाँ - ऋतुभिं ः । ऋतुभिं ः कल्पयाति कल्पया त्यृतुभिं ॠतुभिं ः कल्पयाति । ऋतुभि रित्यृतु = भिं ः । कल्पयातीतिं कल्पयाति ।। वाजो हि हि वाजो वाजो हि । हि मां मा हि हि मां । मा सर्ववीर९ँ सर्ववीरं मा मा सर्ववीरम् । सर्ववीर श्चकारं चकार सर्ववीर९ँ सर्ववीर श्चकारं । सर्ववीर मिति सर्व = वीरम् । चकार सर्वा स्सर्वा श्चकारं चकार सर्वा ः । सर्वा - आशा - आशा स्सर्वा स्सर्वा - अशां ः । आशा वाजपतिं र्वाजपति राशा - आशा वाजपति ः । वाजपति र्भवेयं भवेयँ वाजपति र्वाजपति र्भवेयम् । वाजपति रिति

वाज = पति : । भवेयमिति भवेयम् ।। वाज : पुरस्ता त्पुरस्ता द्वाजो वाज :
पुरस्तात् । पुरस्ता दुतोत पुरस्ता त्पुरस्ता दुत । उत मध्यतो मध्यत उतोत
मध्यत : । मध्यतो नो नो मध्यतो मध्यतो न : । नो वाजो वाजो नो नो
वाज : । वाजो देवा न्देवा न्वाजो वाजो देवान् । देवा न्हविषा हविषा देवान्देवा
न्हविषा । हविषा वर्धयाति वर्धयाति हविषा हविषा वर्धयाति । वर्धयातीति
वर्धयाति ।। वाजो हि हि वाजो वाजो हि । हि मा मा हि हि मा । मा
सर्ववीर९ सर्ववीरं मा मा सर्ववीरम् । सर्ववीर श्चकार चकार सर्ववीर९ सर्ववीर

श्चकार । सर्ववीर मिति सर्व = वीरम् । चकार विश्वा विश्वा श्चकार चकार
विश्वा ः । विश्वा - आशा - आशा विश्वा विश्वा - आशा ः । आशा वाजपति
र्वाजपति राशा - आशा वाजपति ः । वाजपति र्जयेयञ् जयेयँ वाजपति
र्वाजपति र्जयेयम् । वाजपति रिति वाज = पति ः । जयेयमिति जयेयम् ।। सं
मा मा स९ सं मा । मा सृजामि सृजामि मा मा सृजामि । सृजामि पयसा
पयसा सृजामि सृजामि पयसा । पयसा पृथिव्या ः पृथिव्या ः पयसा पयसा
पृथिव्या ः । पृथिव्या स्स९ सं पृथिव्या ः पृथिव्या स्सम् । सं मा मा स९ सं

मा । मा सृजामि सृजामि मा मा सृजामि । सृजाम्यद्धि रद्धिस्सृजामि सृजाम्यद्धि : । अद्धि रोषधीभि रोषधीभि रद्धि रद्धि रोषधीभि : । अद्धिरित्यत् = भि : । ओषधीभि रित्योषधीभि : ।। सोऽह मह९ स सो ऽहम् । अहँ वाजँ वाज मह महँ वाजम् । वाजाँ सनेय९ सनेयँ वाजँ वाजाँ सनेयम् । सनेय मग्ने ऽग्ने सनेय९ सनेय मग्ने । अग्न इत्यग्ने ।। पय : पृथिव्यां पृथिव्यां पय : पय : पृथिव्याम् । पृथिव्यां पय : पय : पृथिव्यां पृथिव्यां पय : । पय ओषधीष्वोषधीषु पय : पय ओषधीषु । ओषधीषु पय : पय ओषधी ष्वोषधीषु

पय : । पयो दिवि दिवि पय : पयो दिवि । दिव्यन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे दिवि दिव्यन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे पय : पयो ऽन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे पय : । पयो धा धा : पय : पयो धा : । धा इति धा : ।। पयस्वती : प्रदिश : प्रदिश : पयस्वती : पयस्वती : प्रदिश : । प्रदिश स्सन्तु सन्तु प्रदिश : प्रदिश स्सन्तु । प्रदिश इति प्र = दिश : । सन्तु मह्यं मह्यꣳ सन्तु सन्तु मह्यम् । मह्य मिति मह्यम् ।। सरस्वत्यै वाचो वाच स्सरस्वत्यै सरस्वत्यै वाच : । वाचो यन्तु र्यन्तु र्वाचो वाचो यन्तु : । यन्तु र्यन्त्रेण यन्त्रेण यन्तु र्यन्तु र्यन्त्रेण । यन्त्रेणाग्ने रग्ने र्यन्त्रेण

यन्त्रेणाग्ने ः । अग्ने स्साम्राज्येन साम्राज्येना ग्ने रग्ने स्साम्राज्येन । साम्राज्ये
नाभ्यभि साम्राज्येन साम्राज्येनाभि । साम्राज्येनेति सां = राज्येन । अभिषिञ्चामि
सिञ्चाम्यभ्यभि षिञ्चामि । सिञ्चामीति सिञ्चामि ।।१।।

ऋताषा ळृतधाम ऋतधाम ऋताषा ळृताषा ळृतधामा । ऋतधा माऽग्नि रग्नि
र्ऋतधाम ऋतधामाऽग्नि ः । ऋतधामेत्यृत = धामा । अग्नि र्गन्धर्वो गन्धर्वो ऽग्नि
रग्नि र्गन्धर्व ः । गन्धर्व स्तस्य तस्य गन्धर्वो गन्धर्व स्तस्य । तस्यौषधय ओषधय

स्तस्य तस्यौषधय ः । ओषधयो ऽप्सरसो ऽप्सरस ओषधय ओषधयो ऽप्सरस ः।
अप्सरसो मुदो मुदो ऽप्सरसो ऽप्सरसो मुद ः । मुदो नाम नाम मुदो मुदो नाम ।
नाम स स नाम नाम स ः । स नो नस्स स न ः । न इद मिदन् नो न इदम् ।
इदं ब्रह्म ब्रह्मेद मिदं ब्रह्म । ब्रह्म क्षत्रङ् क्षत्रं ब्रह्म ब्रह्म क्षत्रम् । क्षत्रं पातु पातु
क्षत्रङ् क्षत्रं पातु । पातु तस्मै तस्मै पातु पातु तस्मै । तस्मै स्वाहा स्वाहा तस्मै
तस्मै स्वाहा । स्वाहा वाड्वाट् स्वाहा स्वाहा वाट् । वाट् ताभ्य स्ताभ्यो वाड्वाट्
ताभ्य ः । ताभ्य स्स्वाहा स्वाहा ताभ्य स्ताभ्य स्स्वाहा । स्वाहा साँहित

स्सꣳहित स्वाहा स्वाहा साँहित : । साँहितो विश्वसामा विश्वसामा सꣳहित

स्साँहितो विश्वसामा । साँहित इति सं = हित : । विश्वसामा सूर्य स्सूर्यो

विश्वसामा विश्वसामा सूर्य : । विश्वसामेति विश्व = सामा । सूर्यो गन्धर्वो गन्धर्व

स्सूर्य स्सूर्यो गन्धर्व : । गन्धर्व स्तस्य तस्य गन्धर्वो गन्धर्व स्तस्य । तस्य

मरीचयो मरीचय स्तस्य तस्य मरीचय : । मरीचयो ऽप्सरसो ऽप्सरसो मरीचयो

मरीचयो ऽप्सरस : । अप्सरस आयुव आयुवो ऽप्सरसो ऽप्सरस आयुव : ।

आयुवो नाम नामायुव आयुवो नाम । नाम सुषुम्ण स्सुसुम्नो नाम नाम

सुषुम्ण ः । सुषुम्ण स्सूर्यरश्मि स्सूर्यरश्मि स्सुसुम्न स्सुषुम्ण स्सूर्यरश्मि ः । सुसुम्न इति सु = सुम्न ः । सूर्यरश्मि श्चन्द्रमा श्चन्द्रमा स्सूर्यरश्मि स्सूर्यरश्मि श्चन्द्रमा ः । सूर्यरश्मि रिति सूर्य = रश्मि ः । चन्द्रमा गन्धर्वो गन्धर्व श्चन्द्रमा श्चन्द्रमा गन्धर्व ः । गन्धर्व स्तस्य तस्य गन्धर्वो गन्धर्व स्तस्य । तस्य नक्षत्राणि नक्षत्राणि तस्य तस्य नक्षत्राणि । नक्षत्राण्यप्सरसो ऽप्सरसो नक्षत्राणि नक्षत्राण्यप्सरस ः । अप्सरसो भेकुरयो भेकुरयो ऽप्सरसो ऽप्सरसो भेकुरय ः । भेकुरयो नाम नाम भेकुरयो भेकुरयो नाम । नामेषिर इषिरो नाम नामेषिर ः । इषिरो विश्वव्यचा

विश्वव्यचा - इषिर इषिरो विश्वव्यचा : । विश्वव्यचा वातो वातो विश्वव्यचा विश्वव्यचा वात : । विश्वव्यचा इति विश्व = व्यचा : । वातो गन्धर्वो गन्धर्वो वातो वातो गन्धर्व : । गन्धर्व स्तस्य तस्य गन्धर्वो गन्धर्व स्तस्य । तस्याप आप स्तस्य तस्याप : । आपो - अप्सरसो ऽप्सरस आप आपो - अप्सरस : । अप्सरस ऊर्ज ऊर्जो ऽप्सरसो ऽप्सरस ऊर्ज : । ऊर्जो नाम नामोर्ज ऊर्जो नाम । नाम भुज्यु भुज्यु र्नाम नाम भुज्यु : । भुज्यु स्सुपर्ण स्सुपर्णो भुज्यु भुज्यु स्सुपर्ण : । सुपर्णो यज्ञो यज्ञ स्सुपर्ण स्सुपर्णो यज्ञ : । सुपर्ण इति सु = पर्ण : ।

यज्ञो गन्धर्वो गन्धर्वो यज्ञो यज्ञो गन्धर्व : । गन्धर्व स्तस्य तस्य गन्धर्वो गन्धर्व
स्तस्य । तस्य दक्षिणा दक्षिणा स्तस्य तस्य दक्षिणा : । दक्षिणा - अप्सरसो
ऽप्सरसो दक्षिणा दक्षिणा - अप्सरस : । अप्सरस स्स्तावा स्स्तावा - अप्सरसो
ऽप्सरस स्स्तावा : । स्तावा नाम नाम स्तावा स्तावा नाम । नाम प्रजापति :
प्रजापति र्नाम नाम प्रजापति : । प्रजापति र्विश्वकर्मा विश्वकर्मा प्रजापति :
प्रजापति र्विश्वकर्मा । प्रजापति रिति प्रजा = पति : । विश्वकर्मा मनो मनो
विश्वकर्मा विश्वकर्मा मन : । विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । मनो गन्धर्वो गन्धर्वो

मनो मनो गन्धर्व ः । गन्धर्व स्तस्य तस्य गन्धर्वो गन्धर्व स्तस्य । तस्य ऋक्सामा

न्यृक्सामानि तस्य तस्य ऋक्सामानि । ऋक्सामान्यप्सरसो ऽप्सरस ऋक्सामा

न्यृक्सामान्यप्सरस ः । ऋक्सामानी त्यृक् = सामानि । अप्सरस एष्टय एष्टयो

ऽप्सरसो ऽप्सरस एष्टय ः । एष्टयो नाम नामैष्टय एष्टयो नाम । एष्टय इत्या =

इष्टय ः । नाम स स नाम नाम स ः । सनो नस्स सन ः । नो भुवनस्य

भुवनस्य नो नो भुवनस्य । भुवनस्य पते पते भुवनस्य भुवनस्य पते । पते

प्रजापते प्रजापते पते पते प्रजापते । प्रजापते यस्य यस्य प्रजापते प्रजापते

यस्य । प्रजापत इति प्रजा = पते । यस्य ते ते यस्य यस्य ते । त उपर्युपरि ते त उपरि । उपरि गृहा गृहा - उपर्युपरि गृहा ः । गृहा यस्य यस्य गृहा गृहा यस्य । यस्य वा वा यस्य यस्य वा । वेहेहवा वेह । इहास्मा - अस्मा - इहेहास्मै । अस्मै ब्रह्मणे ब्रह्मणे ऽस्मा - अस्मै ब्रह्मणे । ब्रह्मणे ऽस्मा - अस्मै ब्रह्मणे ब्रह्मणे ऽस्मै । अस्मै क्षत्राय क्षत्रायास्मा - अस्मै क्षत्राय । क्षत्राय महि महि क्षत्राय क्षत्राय महि । महि शर्म शर्म महि महि शर्म । शर्म यच्छ यच्छ शर्म शर्म यच्छ । यच्छ स्वाहा स्वाहा यच्छ यच्छ स्वाहा । स्वाहा समुद्र स्समुद्र

स्स्वाहा स्वाहा समुद्र ः । समुद्रो ऽस्यसि समुद्र स्समुद्रो ऽसि । असि नभस्वा
न्नभस्वा नस्यसि नभस्वान् । नभस्वा नार्द्रदानु रार्द्रदानु र्नभस्वा न्नभस्वा
नार्द्रदानु ः । आर्द्रदानु श्शंभू श्शंभू रार्द्रदानु रार्द्रदानु श्शंभू ः । आर्द्रदानु रित्यार्द्र
= दानु ः । शंभू र्मयोभू र्मयोभू श्शंभू श्शंभू र्मयोभू ः । शंभूरिति शं = भू ः ।
मयोभू रभ्यभि र्मयोभू र्मयोभू रभि । मयोभूरिति मय ः = भू ः । अभि मा मा
ऽभ्यभि मा । मा वाहि वाहि मा मा वाहि । वाहि स्वाहा स्वाहा वाहि वाहि
स्वाहा । स्वाहा मारुतो मारुत स्स्वाहा स्वाहा मारुत ः । मारुतो मरुताम्

मरुताम् मारुतो मारुतो मरुताम् । मरुताङ् गणो गणो मरुताम् मरुताङ् गण ः ।
गणो ऽवस्यू रवस्यू र्गणो गणो ऽवस्यू ः । अवस्यू र्दुवस्वा न्दुवस्वा नवस्यू रवस्यू
र्दुवस्वान् । दुवस्वा निति दुवस्वान् ।। रुच न्नो नो रुचꣳ रुचन्न ः । नो धेहि
धेहि नो नो धेहि । धेहि ब्राह्मणेषु ब्राह्मणेषु धेहि धेहि ब्राह्मणेषु । ब्राह्मणेषु
रुचꣳ रुचम् ब्राह्मणेषु ब्राह्मणेषु रुचम् । रुचाँ राजसु राजसु रुचꣳ रुचाँ राजसु ।
राजसु नो नो राजसु राजसु न ः । राजस्विति राज = सु । न स्कृधि कृधि नो
न स्कृधि । कृधीति कृधि ।। रुचँ विश्येषु विश्येषु रुचꣳ रुचँ विश्येषु । विश्येषु

शूद्रेषु शूद्रेषु विश्येषु विश्येषु शूद्रेषु । शूद्रेषु मयि मयि शूद्रेषु शूद्रेषु मयि । मयि धेहि धेहि मयि मयि धेहि । धेहि रुचा रुचा धेहि धेहि रुचा । रुचा रुचꣳ रुचꣳ रुचा रुचा रुचम् । रुच मिति रुचम् ।। तत्त्वा त्वा तत्तत्त्वा । त्वा यामि यामि त्वा त्वा यामि । यामि ब्रह्मणा ब्रह्मणा यामि यामि ब्रह्मणा । ब्रह्मणा वन्दमानो वन्दमानो ब्रह्मणा ब्रह्मणा वन्दमान : । वन्दमान स्तत्त द्वन्दमानो वन्दमान स्तत् । तदाशास्ते शास्त आ तत्तदाशास्ते । आशास्ते । शास्ते यजमानो यजमान श्शास्ते शास्ते यजमान : । यजमानो हविर्भि हविर्भि यजमानो यजमानो

हविर्भि : । हविर्भि रिति हवि : = भिं : ।। अहेळमानो वरुण वरुणा हेळमानो

ऽहेळमानो वरुण । वरुणेहेह वरुण वरुणेह । इह बोधि बोधीहेह बोधि ।

बोध्युरुशाँसो रुश९ँस बोधि बोध्युरुशाँस । उरुशाँस मा मोरुश९ँसो रुशाँस मा ।

उरुशाँसेत्युरु = शाँस । मा नो नो मा मा न : । न आयु रायु र्नो न आयु : ।

आयु : प्र प्रायु रायु : प्र । प्रमोषी र्मोषी : प्र प्र मोषी : । मोषीरिति

मोषी : ।। स्वर्ण न स्वस्स्वर्ण । न घर्मो घर्मो न न घर्म : । घर्मो ऽर्को र्को

घर्मो घर्मो ऽर्क : । अर्क श्शुक्र श्शुक्रो ऽर्को ऽर्क श्शुक्र : । शुक्रो ज्योति

ज्योति श्शुक्र श्शुक्रो ज्योति : । ज्योति स्सूर्य स्सूर्यो ज्योति ज्योति स्सूर्य : ।
सूर्य स्स्वाहा स्वाहा सूर्य स्सूर्य स्स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।२।।

अग्निं युनज्मि युनज्म्यग्नि मग्निं युनज्मि । युनज्मि शवसा शवसा युनज्मि युनज्मि
शवसा । शवसा घृतेन घृतेन शवसा शवसा घृतेन । घृतेन दिव्यन् दिव्यङ् घृतेन
घृतेन दिव्यम् । दिव्याँ सुपर्णँ सुपर्णन् दिव्यन् दिव्याँ सुपर्णम् । सुपर्णँ वयसा
वयसा सुपर्णँ सुपर्णँ वयसा । सुपर्ण मिति सु = पर्णम् । वयसा बृहन्तम् बृहन्तँ

वयसा वयसा बृहन्तम् । बृहन्त मिति बृहन्तम् ।। तेन गमेम गमेम तेन तेन
गमेम । गमेम ब्रध्नस्य ब्रध्नस्य गमेम गमेम ब्रध्नस्य । ब्रध्नस्य विष्टपँ विष्टपम्
ब्रध्नस्य ब्रध्नस्य विष्टपम् । विष्टप९ स्व स्वं र्विष्टपँ विष्टप९ स्वं : । स्वो रुहाणा
रुहाणा स्व स्स्वो रुहाणा : । स्व रिति स्वं : । रुहाणा - अध्यधि रुहाणा
रुहाणा - अधि । अधि नाकन् नाक मध्यधि नाकम् । नाक मुत्तम मुत्तमन्
नाकन् नाक मुत्तमम् । उत्तममित्युत् = तमम् ।। इमौ ते त इमा - इमौ ते । ते
पक्षौ पक्षौ ते ते पक्षौ । पक्षा - अजरा - अजरौ पक्षौ पक्षा - अजरौ । अजरौ

पतत्रिणः पतत्रिणो ऽजरा - अजरौ पतत्रिणः । पतत्रिणो याभ्याँ य्याभ्याम्
पतत्रिणः पतत्रिणो याभ्याम् । याभ्याꣳ रक्षाꣳसि रक्षाꣳसि याभ्याँ य्याभ्याꣳ
रक्षाꣳसि । रक्षाꣳस्यप हꣳस्य पहꣳसि रक्षाꣳसि रक्षाꣳस्यपहाँसि ।
अपहꣳस्यग्ने ऽग्ने ऽपहꣳस्यप हꣳस्यग्ने । अपहाँसीत्यप - हाँसि । अग्न इत्यग्ने ॥
ताभ्याम् पतेम पतेम ताभ्यान् ताभ्याम् पतेम । पतेम सुकृताꣳ सुकृताम् पतेम
पतेम सुकृताम् । सुकृता मुलोकँ लोकमु सुकृताꣳ सुकृता मुलोकम् । सुकृता
मिति सु - कृताम् । ऊँ इत्यूँ । लोकँ य्यत्र यत्र लोकँ ल्लोकँ य्यत्र । यत्र ऋषय

ऋषयो यत्र यत्र ऋषय : । ऋषयो जग्मु र्जग्मु र्ऋषय ऋषयो जग्मु : । जग्मु :
प्रथमजा : प्रथमजा जग्मु र्जग्मु : प्रथमजा : । प्रथमजा : पुराणा : पुराणा :
प्रथमजा : प्रथमजा : पुराणा : । प्रथमजा इति प्रथम = जा : । पुराणा इति
पुराणा : ।। इन्दु र्दक्षो दक्ष इन्दु रिन्दु र्दक्ष : । दक्ष श्श्येन श्श्येनो दक्षो दक्ष
श्श्येन : । श्येन ऋताव ऋतवा श्येन श्श्येन ऋतावा । ऋतावा हिरण्यपक्षो
हिरण्यपक्ष ऋतव ऋतावा हिरण्यपक्ष : । ऋतवेत्यृत = वा । हिरण्यपक्ष श्शकुन
श्शकुनो हिरण्यपक्षो हिरण्यपक्ष श्शकुन : । हिरण्यपक्ष इति हिरण्य = पक्ष : ।

शकुनो भुरण्यु र्भुरण्यु श्शकुन श्शकुनो भुरण्यु ः । भुरण्युरिति भुरण्यु ः ।। महा न्त्सधस्थे सधस्थे महान्महा न्त्सधस्थे । सधस्थे ध्रुवो ध्रुव स्सधस्थे सधस्थे ध्रुव ः। सधस्थ इति सध = स्थ । ध्रुव आनिषत्तो निसत्त आ ध्रुवो ध्रुव आनिषत्त ः । आनिषत्त ः । निषत्तो नमो नमो निसत्तो निषत्तो नम ः । निसत्त इति नि = सत्त ः । नमस्ते ते नमो नमस्ते । ते - अस्त्वस्तु ते ते - अस्तु । अस्तु मा मा ऽस्त्वस्तु मा । मा मा मा मा मा मा । मा हींसी हिंꣳसी र्मा मा हींसी ः । हींसीरिति हींसी ः ।। दिवो मूर्धा मूर्धा दिवो दिवो मूर्धा । मूर्धा ऽस्यसि मूर्धा

मूर्धा ऽसि । असि पृथिव्या ः पृथिव्या - अस्यसि पृथिव्या ः । पृथिव्या नाभि
र्नाभि ः पृथिव्या ः पृथिव्या नाभि ः । नाभि रूर्गूर्ङ् नाभि र्नाभि रूर्क् । ऊर्गपा
मपा मूर्गूर्गपाम् । अपा मोषधीना मोषधीना मपा मपा मोषधीनाम् । ओषधीना
मित्योषधीनाम् ।। विश्वायु श्शर्म शर्म विश्वायु र्विश्वायु श्शर्म । विश्वायु रिति
विश्व = आयु ः । शर्म सप्रथा स्सप्रथा श्शर्म शर्म सप्रथा ः । सप्रथा नमो नम
स्सप्रथा स्सप्रथा नम ः । सप्रथा इति स = प्रथा ः । नम स्पथे पथे नमो नम
स्पथे । पथ इति पथे ।। विश्वस्य मूर्धन्मूर्धन् विश्वस्य विश्वस्य मूर्धन् ।

मूर्धन्नध्यधि मूर्धन्मूर्धन्नधि । अधि तिष्ठसि तिष्ठ स्यध्यधि तिष्ठसि । तिष्ठसि श्रित श्श्रित स्तिष्ठसि तिष्ठसि श्रित ः । श्रित स्समुद्रे समुद्रे श्रित श्श्रित स्समुद्रे । समुद्रे ते ते समुद्रे समुद्रे ते । ते हृदयꣳ हृदयन् ते ते हृदयम् । हृदय मप्स्वप्सु हृदयꣳ हृदय मप्सु । अप्स्वायु रायु रप्स्वप्स्वायु ः । अप्स्वित्यप् = सु । आयु रपोऽप आयु रायु रप ः । अपो दत्त दत्तापो ऽपो दत्त । दत्तो दधि मुदधिन् दत्त दत्तोदधिम् । उदधिं भिन्त भिन्तो दधि मुदधिं भिन्त । उदधिमित्युद = धिम् । भिन्तेति भिन्त ।। दिव स्पर्जन्या त्पर्जन्याद् दिवो दिव स्पर्जन्यात् । पर्ज़न्या

दन्तरिक्षा दन्तरिक्षा त्पर्जन्यां त्पर्जन्यां दन्तरिक्षात् । अन्तरिक्षा त्पृथिव्या : प्रथिव्या - अन्तरिक्षा दन्तरिक्षा त्पृथिव्या : । पृथिव्या स्तत स्ततं : पृथिव्या : पृथिव्या स्ततं : । ततो नो न स्तत स्ततो न : । नो वृष्ट्या वृष्ट्यां नो नो वृष्ट्यां । वृष्ट्यां ऽवाव वृष्ट्या वृष्ट्यां ऽव । अवेत्यव ।। इष्टो यज्ञो यज्ञ इष्ट इष्टो यज्ञ : । यज्ञो भृगुभि र्भृगुभि र्यज्ञो यज्ञो भृगुभि : । भृगुभि राशीर्दा - आशीर्दा भृगुभि र्भृगुभि राशीर्दा : । भृगुभि रिति भृगु = भि : । आशीर्दा वसुभि र्वसुभि राशीर्दा - आशीर्दा वसुभि : । आशीर्दा इत्याशी : = दा : ।

वसुभि रिति वसु = भि ; ।। तस्य नो न स्तस्य तस्य न : । न इष्टस्येष्टस्य नो न इष्टस्य । इष्टस्य प्रीतस्य प्रीतस्येष्टस्ये ष्टस्य प्रीतस्य । प्रीतस्य द्रविणा द्रविणा प्रीतस्य प्रीतस्य द्रविणा । द्रविणेहेह द्रविणा द्रविणेह । इहागमे गमेरेहे हागमे : । आगमे : । गमे रिति गमे : ।। इष्टो - अग्नि रग्नि रिष्ट इष्टो - अग्नि : । अग्नि राहुत आहुतोऽग्नि रग्नि राहुत : । आहुत : पिपर्तु पिपर्त्वाहुत आहुत : पिपर्तु । आहुत इत्या = हुत : । पिपर्तु नो न : पिपर्तु पिपर्तु न : । न इष्ट मिष्टन् नो न इष्टम् । इष्टाँ हवि र्हवि रिष्ट मिष्टाँ हवि : । हवि रिति हवि : ।। स्वगेद

मिद९ँ स्वगा स्वगेदम् । स्वगेति स्व = गा । इदन् देवेभ्यो देवेभ्य इद मिदन् देवेभ्य ः । देवेभ्यो नमो नमो देवेभ्यो देवेभ्यो नम ः । नम इति नम ः ॥३॥

यदाकूता दाकूता च्च च्चदाकूतात् । आकूता त्समसुस्रो त्समसुस्रो दाकूता दाकूता त्समसुस्रोत् । आकूता दित्या = कूतात् । समसुस्रोद् धृदो हृद स्समसुस्रो त्समसुस्रोद् धृद ः । समसुस्रो दिति सं = असुस्रोत् । हृदो वा वा हृदो हृदो वा। वा मनसो मनसो वा वा मनस ः । मनसो वा वा मनसो मनसो वा । वा

संभृत९ संभृतँ वा वा संभृतम् । संभृत श्चक्षुष श्चक्षुष स्संभृत९ संभृत श्चक्षुष : ।
संभृत मिति सं = भृतम् । चक्षुषो वा वा चक्षुष श्चक्षुषो वा । वेतिवा ।। तदनु
प्रेता नुप्रेत तत्तदनुप्रेत । अनुप्रेत सुकृता९ सुकृता मनुप्रेता नुप्रेत सुकृताम् ।
अनुप्रेतेत्यनु = प्रेत । सुकृता मुलोकँ लोकमु सुकृता९ सुकृता मुलोकम् । सुकृता
मिति सु = कृताम् । ऊँ इत्यूँ । लोकँ य्यत्र यत्र लोकँ ल्लोकँ य्यत्र । यत्र ऋषय
ऋषयो यत्र यत्र ऋषय : । ऋषयो जग्मु र्जग्मु र्ऋषय ऋषयो जग्मु : । जग्मु :
प्रथमजा : प्रथमजा जग्मु र्जग्मु : प्रथमजा : । प्रथमजा : पुराणा : पुराणा :

प्रथमजा : प्रथमजा : पुराणा : । प्रथमजा इति प्रथम = जा : । पुराणा इति पुराणा : ।। एताँ सधस्थ सधस्थैत मेताँ सधधस्थ । सधस्थ परि परि सधस्थ सधस्थ परि । सधस्थेति सध = स्थ । परि ते ते परि परि ते । ते ददामि ददामि ते ते ददामि । ददामि यँ य्यन् ददामि ददामि यम् । य मावहा दावहा द्यँ य्य मावहात् । आवहाच्छेवधिঁ शेवधि मावहा दावहा च्छेवधिम् । आवहादित्या = वहात् । शेवधि ञ्जातवेदा जातवेदा श्शेवधिঁ शेवधि ञ्जातवेदा : । शेवधिमिति शेव = धिम् । जातवेदा इति जात = वेदा : ।। अन्वागन्ता यज्ञपति र्यज्ञपति

रन्वागन्ता ऽन्वागन्ता यज्ञपति : । अन्वागन्तेत्यनु = आगन्ता । यज्ञपति र्वो वो यज्ञपति र्यज्ञपति र्व : । यज्ञपति रिति यज्ञ = पति : । वो - अत्रात्र वो वो - अत्र । अत्र तन्त मत्रात्र तम् । तꣳ स्म स्म तन्तꣳ स्म । स्म जानीत जानीत स्म स्म जानीत । जानीत परमे परमे जानीत जानीत परमे । परमे व्योमन् व्योमन् परमे परमे व्योमन् । व्योम न्निति वि = ओमन् ।। एत ज्जानाथ जाना थैत मेत ज्जानाथ । जानाथ परमे परमे जानाथ जानाथ परमे । परमे व्योमन् व्योमन् परमे परमे व्योमन् । व्योमन् देवा देवा व्योमन् व्योमन् देवा : । व्योम

न्निति वि = औमन् ।। देवा स्सधस्था स्सधस्था देवा देवा स्सधस्था : । सधस्था
विद विद संधस्था स्सधस्था विद । सधस्था इति सध = स्था : । विद रूप९
रूपँ विद विद रूपम् । रूप मस्यास्य रूप९ रूप मस्य । अस्येत्यस्य ।। य
दागच्छा दागच्छा द्य द्य दागच्छात् । आगच्छात् पथिभि : पथिभि रागच्छा
दागच्छात् पथिभि : । आगच्छा दित्या = गच्छात् । पथिभि र्देवयानै र्देवयानै :
पथिभि : पथिभि र्देवयानै : । पथिभि रिति पथि = भि : । देवयानै रिष्टापूर्ते -
इष्टापूर्ते र्देवयानै र्देवयानै रिष्टापूर्ते । देवयानै रिति देव = यानै : । इष्टापूर्ते

कृणवथ कृणवथे ष्टापूर्ते - इष्टापूर्ते कृणवथ । इष्टापूर्ते इतीष्टापूर्ते । कृणवथावि
रावि : कृणवथ कृणव थावि : । आविरस्मा - अस्मा - आवि रावि रस्मै ।
अस्मा इत्यस्मै ।। प्रस्तरेण परिधिना परिधिना प्रस्तरेण प्रस्तरेण परिधिना ।
प्रस्तरेणेति प्र = स्तरेण । परिधिना स्रुचा स्रुचा परिधिना परिधिना स्रुचा ।
परिधिनेति परि = धिना । स्रुचा वेद्या वेद्या स्रुचा स्रुचा वेद्या । वेद्या च च वेद्या
वेद्या च । च बर्हिषा बर्हिषा च च बर्हिषा । बर्हिषेति बर्हिषा ।। ऋचेम मिम
मृच ऋचेमम् । इमँ य्यज्ञँ य्यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञम् । यज्ञन् नो नो यज्ञँ य्यज्ञ

न्नं ः । नो नय नय नो नो नय । नय स्व स्स्वं र्नय नय स्वं ः । स्वं र्देवेषु देवेषु
स्व स्वं र्देवेषु । देवेषु गन्तवे गन्तवे देवेषु देवेषु गन्तवे । गन्तव इति गन्तवे ।।
यद्दत्तन् दत्तँ य्यद्यद्दत्तम् । दत्तँ य्यद्य द्दत्तन् दत्तँ यत् । यत् परादानम् परादानँ
यद्यत् परादानम् । परादानँ य्यद्यत् परादानम् परादानँ य्यत् । परादान मिति परा
= दानम् । यत्पूर्तं पूर्तँ य्यद्यत् पूर्तम् । पूर्तँ य्या या ः पूर्तं पूर्तँ य्या ः । याश्च च
या याश्चं । च दक्षिणा दक्षिणा श्च च दक्षिणा ः । दक्षिणा इति दक्षिणा ः ।। त
दग्नि रग्नि स्तत्त दग्नि ः । अग्नि र्वैश्वकर्मणो वैश्वकर्मणो ऽग्नि रग्नि र्वैश्वकर्मण ः ।

वैश्वकर्मण स्व स्स्व वैश्वकर्मणो वैश्वकर्मण स्स्व : । वैश्वकर्मण इति वैश्व = कर्मण : । स्व देवेषु देवेषु स्व स्स्व देवेषु । देवेषु नो नो देवेषु देवेषु न : । नो दध द्दध न्नो नो दधत् । दधदिति दधत् ।। यत्र धारा धारा यत्र यत्र धारा : । धारा - अनपेता - अनपेता धारा धारा - अनपेता : । अनपेता मधो र्मधो रनपेता - अनपेता मधो : । अनपेता इत्यनप = इता : । मधो घृतस्य घृतस्य मधो र्मधो घृतस्य । घृतस्य च च घृतस्य घृतस्य च । च या याश्च च या : । या इति या : ।। त दग्नि रग्नि स्तत्त दग्नि : । अग्नि वैश्वकर्मणो वैश्वकर्मणो ऽग्नि

रग्नि वैश्वकर्मण ः । वैश्वकर्मण स्व स्स्व वैश्वकर्मणो वैश्वकर्मण स्स्व ः । वैश्वकर्मण
इति वैश्व = कर्मण ः । स्व देवेषु देवेषु स्व स्स्व देवेषु । देवेषु नो नो देवेषु
देवेषु न ः । नो दध द्दध न्नो नो दधत् । दधदिति दधत् ।। ये - अग्नयो ऽग्नयो
ये ये - अग्नय ः । अग्नय ः पाञ्चजन्या ः पाञ्चजन्या - अग्नयो ऽग्नय ः पाञ्च
जन्या ः । पाञ्चजन्या - अस्या मस्यां पाञ्चजन्या ः पाञ्चजन्या - अस्याम् ।
पाञ्चजन्या इति पाञ्च = जन्या ः । अस्यां पृथिव्यां पृथिव्या मस्या मस्यां
पृथिव्याम् । पृथिव्या मध्यधि पृथिव्यां प्रथिव्या मधि । अधीत्यधि ।। तेषां

मस्यसि तेषान् तेषां मसि । असि त्व न्त्व मस्यसि त्वम् । त्व मुत्तम उत्तम स्त्व न्त्व मुत्तम ः । उत्तम ः प्र प्रोत्तम उत्तम ः प्र । उत्तम इत्युत् = तम ः । प्र णो न ः प्र प्र णं ः । नो जीवातवे जीवातवे नो नो जीवातवे । जीवातवे सुव सुव जीवातवे जीवातवे सुव । सुवेति सुव ।।४।।

वार्त्रहत्याय शवसे शवसे वार्त्रहत्याय वार्त्रहत्याय शवसे । वार्त्रहत्या येति वार्त्र = हत्याय । शवसे पृतनाषाह्याय पृतनासह्याय शवसे शवसे पृतनाषाह्याय ।

पृतनाषाह्याय च च पृतनासह्याय पृतनाषाह्याय च । पृतनासह्यायेति पृतना = सह्याय । चेतिच ॥ इन्द्र त्वा त्वेन्द्रेन्द्र त्वा । त्वा ऽऽवर्तयामसि वर्तयामस्या त्वा त्वा ऽऽवर्तयामसि । आवर्तयामसि । वर्तयामसीति वर्तयामसि ॥ सहदानुं पुरुहूत पुरुहूत सहदानुꣳ सहदानुं पुरुहूत । सहदानु मिति सह = दानुम् । पुरुहूत क्षियन्तङ् क्षियन्तम् पुरुहूत पुरुहूत क्षियन्तम् । पुरुहूतेति पुरु = हूत । क्षियन्त महस्त महस्तङ् क्षियन्तङ् क्षियन्त महस्तम् । अहस्त मिन्द्रेन्द्रा हस्तम हस्त मिन्द्र । इन्द्र सꣳ समिन्द्रेन्द्र सम् । सं पिणक् पिणक् सꣳ सं पिणक् ।

पिणक्कुणारुङ् कुणारुं पिणक् पिणक्कुणारुम् । कुणारु मिति कुणारुम् ।। अभि वृत्रँ वृत्र मभ्यभि वृत्रम् । वृत्रँ वर्धमानँ वर्धमानँ वृत्रँ वृत्रँ वर्धमानम् । वर्धमानं पियारुं पियारुँ वर्धमानँ वर्धमानं पियारुम् । पियारु मपादं मपादं पियारुं पियारु मपादम्। अपाद मिन्द्रेन्द्रापाद मपाद मिन्द्र । इन्द्र तवसा तवसेन्द्रेन्द्र तवसा । तवसा जघन्थ जघन्थ तवसा तवसा जघन्थ । जघन्थेति जघन्थ ।। मृगो न न मृगो मृगो न । न भीमो भीमो न न भीम : । भीम : कुंचर : कुंचरो भीमो भीम : कुंचर : । कुंचरो गिरिष्ठा गिरिस्था : कुंचर : कुंचरो गिरिष्ठा : । गिरिष्ठा : परावत :

परावतो गिरिस्था गिरिष्ठा : परावत : । गिरिस्था इति गिरि = स्था : । परावत आजगन्थ जगन्था परावत : परावत आजगन्थ । परावत इति परा = वत : । आजगन्थ । जगन्था परस्या : परस्या जगन्थ जगन्था परस्या : । परस्या इति परस्या : ।। सृकाँ साँशाय सꣳशाय सृकꣳ सृकाँ साँशाय । साँशाय पविं पविꣳ सꣳशाय साँशाय पविम् । साँशायेति सं = शाय । पवि मिन्द्रेन्द्र पविं पविमिन्द्र। इन्द्र तिग्मन् तिग्म मिन्द्रेन्द्र तिग्मम् । तिग्मँ वि वि तिग्मन् तिग्मँ वि । वि शत्रू ञ्छत्रू न्वि वि शत्रून् । शत्रून् ताळिह ताळिह शत्रू ञ्छत्रू न्ताळिह । ताळिह वि वि

ताळिह ताळिह वि । वि मृधो मृधो वि वि मृध : । मृधो नुदस्व नुदस्व मृधो मृधो नुदस्व । नुदस्वेति नुदस्व ।। वैश्वानरो नो नो वैश्वानरो वैश्वानरो न : । न ऊतय ऊतये नो न ऊतये । ऊतय आ प्रप्रोतय ऊतय आप्र । आप्र । प्र यातु यातु प्र प्र यातु । यातु परावत : परावतो यातु यातु परावत : । परावत इति परा = वत : । अग्नि र्नो नो ऽग्नि रग्नि र्न : । न स्सुष्टुती स्सुस्तुती नो न स्सुष्टुती : । सुष्टुती रुपोप सुस्तुती स्सुष्टुती रुप । सुस्तुती रिति सु = स्तुती : । उपेत्युप ।। पृष्टो दिवि दिवि पृष्ट : पृष्टो दिवि । दिवि पृष्ट : पृष्टो दिवि दिवि

पृष्ट : । पृष्टो - अग्नि रग्नि : पृष्ट : पृष्टो - अग्नि : । अग्नि : पृथिव्यां पृथिव्या
मग्नि रग्नि : पृथिव्याम् । पृथिव्यां पृष्ट : पृष्ट : पृथिव्यां पृथिव्यां पृष्ट : । पृष्टो
विश्वा विश्वा : पृष्ट : पृष्टो विश्वा : । विश्वा ओषधी रोषधी र्विश्वा विश्वा
ओषधी : । ओषधी राविवेश विवेशौषधी रोषधी राविवेश । आविवेश ।
विवेशेति विवेश । वैश्वानर स्सहसा सहसा वैश्वानरो वैश्वानर स्सहसा । सहसा
पृष्ट : पृष्ट स्सहसा सहसा पृष्ट : । पृष्टो - अग्नि रग्नि : पृष्ट : पृष्टो - अग्नि : ।
अग्नि स्स सोऽग्नि रग्नि स्स : । स नो न स्स स न : । नो दिवा दिवा नो नो

दिवा । दिवा स स दिवा दिवा स ः । स रिषो रिष स्स स रिष ः । रिष स्पातु
पातु रिषो रिष स्पातु । पातु नक्तन् नक्तम् पातु पातु नक्तम् । नक्त मिति
नक्तम् ।। अश्याम तन्त मश्या माश्याम तम् । तङ् कामङ् काम न्तन्तङ् कामम्।
काममग्ने ऽग्ने कामङ् काममग्ने । अग्ने तव तवाग्ने ऽग्ने तव । तवोत्यूती तव
तवोती । ऊती - अश्या माश्या मोत्यूती - अश्याम । अश्याम रयिꣳ रयि मश्या
माश्याम रयिम् । रयीँ रयिवो रयिवो रयिꣳ रयीँ रयिव ः । रयिव स्सुवीरꣳ
सुवीरꣳ रयिवो रयिव स्सुवीरम् । रयिव इति रयि = व ः । सुवीर मिति सु =

वीरम् ।। अश्याम वाजँ वाज मश्यामा श्याम वाजम् । वाज मभ्यभि वाजँ वाज मभि । अभि वाजयन्तो वाजयन्तो ऽभ्यभि वाजयन्त : । वाजयन्तो ऽश्यामा श्याम वाजयन्तो वाजयन्तो श्याम । अश्याम द्युम्नन् द्युम्न मश्यामा श्याम द्युम्नम्। द्युम्न मजरा जर द्युम्नन् द्युम्न मजर । अजरा जर मजर मजरा जरा जरम् । अजरन्ते ते ऽजर मजरन्ते । त इति ते ।। वयन्ते ते वयँ वयन्ते । ते - अद्याद्य ते ते - अद्य । अद्य ररिम ररिमाद्याद्य ररिम । ररिमा हि हि ररिम ररिमा हि । हि कामङ् कामꣳ हि हि कामम् । काम मुत्तानहस्ता - उत्तानहस्ता : कामङ्

कामं मुत्तानहंस्ता : । उत्तानहंस्ता नमंसा नमंसो त्तानहंस्ता - उत्तानहंस्ता नमंसा । उत्तानहंस्ता इत्युत्तान = हंस्ता : । नमंसोप सद्योप सद्य नमंसा नमंसोप सद्यं । उपसद्येत्युप = सद्यं ।। यजिंष्ठेन मनंसा मनंसा यजिंष्ठेन यजिंष्ठेन मनंसा । मनंसा यक्षि यक्षि मनंसा मनंसा यक्षि । यक्षि देवा न्देवा न्यंक्षि यक्षि देवान् । देवा नस्रेधता ऽस्रेधता देवा न्देवा नस्रेधता । अस्रेधता मन्मंना मन्मना ऽस्रेधता ऽस्रेधता मन्मंना । मन्मंना विप्रो विप्रो मन्मंना मन्मंना विप्रं : । विप्रों - अग्ने ऽग्ने विप्रो विप्रों - अग्ने । अग्न इत्यग्ने ।। धामच्छ दग्नि रग्नि र्धामच्छ द्धांमच्छ

दग्नि : । धामच्छदिति धाम = छत् । अग्नि रिन्द्र इन्द्रो ऽग्नि रग्नि रिन्द्र : । इन्द्रो
ब्रह्मा ब्रह्मेन्द्र इन्द्रो ब्रह्मा । ब्रह्मा देवो देवो ब्रह्मा ब्रह्मा देव : । देवो बृहस्पति
र्बृहस्पति र्देवो देवो बृहस्पति : । बृहस्पति रिति बृहस्पति : ।। सचेतसो विश्वे
विश्वे सचेतस स्सचेतसो विश्वे । सचेतस इति स = चेतस : । विश्वे देवा देवा
विश्वे विश्वे देवा : । देवा यज्ञँ य्यज्ञन् देवा देवा यज्ञम् । यज्ञं प्र प्र यज्ञँ य्यज्ञं प्र।
प्रावन्त्ववन्तु प्र प्रावन्तु । अवन्तु नो नो ऽवन्त्ववन्तु न : । न श्शुभे शुभे नो न
श्शुभे । शुभ इति शुभे ।।५।।

इति विंशोऽध्याय :

इति द्वितीयदशक :

Our Publications so far ....

Books:

1. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-1 (Devanagari)
2. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-2 (Devanagari)
3. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-3 (Devanagari)
4. Chamakam Ghana Patha (Devanagari)
5. Chamakam Ghana Patha (Tamil)
6. Sri Rudra Ghana Patha (Devanagari)
7. Sri Rudra Ghana Patha (Tamil)
8. Sri Rudra Krama Patha (Devanagari/Kannada)
9. Apratiratha Ghana Patha (Devanagari/English)
10. Ashvamedha Ghana Patha (Devanagari/English)
11. Pancha Rudra Ghana Patha (Devanagari)
12. Special Suktas from Rig Veda (Devanagari)
13. Vishvajite Ghana Patha (Devanagari/English)
14. Aano Bhadra : Ghana Patha (Devanagari/English)

Audio:

1. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-1
2. Chamakam Ghana Patha
3. Sri Rudra Ghana Patha
4. Apratiratha Ghana Patha
5. Ashvamedha Ghana Patha
6. Suresha Paddhati (Vedic Jugal Bandhi) Part-1
7. Vishvajite Ghana Patha
8. Aano Bhadra : Ghana Patha
9. Rudram, Chamakam, Suktas & Mantra Pushpam etc

DVD

1. Suresha Paddhati (Vedic Jugal Bandhi) Part-2

Publisher:
LATHA
G2-Kings Manor, No.62/35, 4th Trust Cross Street, Mandavelipakkam, Chennai - 600 028.
Phone: + 91-44-24936697. e-mail: suresh@ghanapati.com
website: www.ghanapati.com